Sven Hassel

Moarte şi viscol

BLITZFREEZE

Un răpăit metalic, surd, răsuna în liniştea îngheţată.
Şi zgomotul bocancilor asemeni unor salve.
Câinii scheunau, bărbaţii plângeau, copiii scânceau, iar femeile se înălţau încremenite în ultimele raze ale soarelui.
Sângele se cristaliza în ger.
Uita-v-om vreodată sângele celor ucişi?
Ăsta era războiul

Eu vă conduc spre un viitor minunat .
Hitler,
Discurs din 3 iunie 1937

De cum vor adopta şi nemţii doctrina bolşevică, o să-mi mut Cartierul General de la Moscova la Berlin, căci, în vederea iminentei revoluţii mondiale, cred că germanii vor da cadre mai bune decât ruşii.
Lenin, către ambasadorul Turciei,
Ali Fuad Paşa,
14 ianuarie 1921

În cursul anilor '30, Obergruppenführerul Heydrich scornise un plan machiavelic pentru a frânge coloana vertebrală a Armatei Roşii. Prin intermediul agenţilor Gestapoului strecuraţi în GPU, îl avertizase pe Stalin că trădătorii ocupă cele mai înalte posturi în statul-major sovietic.

S-a bazat pe frică bolnăvicioasă a acestuia, iar rezultatul a depăşit orice închipuire. Un val de teroare s-a abătut asupra Rusiei. Stalin şi ministrul său. de interne Beria[1] *au trimis în faţa plutonului de execuţie pe cei mai capabili militari: mareşalul Tukacevski, Blücher, Jegorov, comandanţii de armată Oborevici şi Jakir, comandantul flotei roşii şi amiralii Orlov şi Victorov.*

Pe lângă comandanţii raioanelor militare, nouăzeci la sută dintre comandanţii de divizie şi aproape toţi comandanţii de regiment au fost destituiţi şi trimişi la ocnă ca duşmani ai poporului.

Heydrich îşi putea freca mâinile de bucurie. După ce executase căpeteniile Armatei Roşii, Stalin îi înlocuia cu incapabili şi lingăi, buni cel mult să comande un pluton de infanterie.

Pe durata unei singure nopţi, au fost avansaţi generali mii de căpitani şi maiori mediocri. Mare parte dintre ei nici nu puseseră piciorul într-o şcoală de ofiţeri şi nici unul nu trecuse prin Academia militară Frunze. Nici n-au mai putut fi numărate violările frontierei până în iunie 1941. Avioanele germane făceau pe faţă zboruri de recunoaştere deasupra Rusiei, iar Stalin ezita să tragă asupra lor. Chiar şi la frontieră, cea mai mică provocare din partea trupelor sovietice era pedepsită cu moartea. Stalin refuza pur şi simplu armatei sale dreptul de a se apăra.

— De ce? întreba generalul-maior Grigorenko, la urma-urmei, de ce?

Cei care i-ar fi putut răspunde căzuseră în cursul primelor două luni de război în faţa gloanţelor plutonului de execuţie. Beria şi Stalin îi suprimaseră astfel pe martorii celei mai mari greşeli din istorie. „Să fie vorba de trădare?" murmură Piotr Grigorenko.

[1] Şeful poliţiei secrete staliniste. A fost la rândul lui arestat şi executai imediat după moartea lui Stalin.

FEMEIA-SERGENT

—- De ce te porți așa ciudat? întrebă locotenentul.

— Nu pot altfel, răspunse femeia-sergent.

— Nu vrei?

— Ți-am spus că nu pot.

— Mărturisește că nu vrei, continuă locotenentul mângâind-o pe păr și scoțându-i cascheta. Poți s-o faci chiar dacă ești grav rănit. Am făcut-o într-o zi, deși aveam amândouă picioarele în ghips.

— Când ai fost tu rănit?

— În ziua în care ne-au trădat[2] finlandezii.

— Ia te uită, habar n-aveam că ai fost în garnizoana Leningrad. Ajunge, Oleg! Ți-am spus că nu pot!

— Nu-ți plac?! Am primit totuși ordinul Steagul Roșu!

— Nu te culci cu un bărbat doar pentru că a fost decorat. La urma-urmei, unde l-ai primit?

— La Sumunsalmâi.

— Ăsta unde mai e?

— În răsărit, în Finlanda. Totul s-a petrecut în timp ce-i striveam pe fasciștii finlandezi.

— Vorbești de celebra înfruntare a carelor blindate?

— Da, a participat un întreg corp de armată și comandantul a împărțit șase decorații, dintre care una a ajuns la mine, spuse el, încercând să-și strecoare mâna pe sub fusta ei.

Femeia strânse picioarele și se rostogoliră amândoi în iarba înaltă.

— Gata, destul! bombăni ea. Sunt soldat ca și tine. Porcăria asta poate să mai aștepte până la Victoria Finală.

— Mereu găsești motive, scrâșni locotenentul. Crezi că-i o fericire să stai singur în tancul ăsta blestemat? *Job tvoje mati!*

— Trebuia să fii tu ordinar! spuse ea, aranjându-și centura de care atârna un nagan.

O apucă pe după ceafă, dar cum ea se apără lovindu-l cu picioarele, fusta i se ridică, descoperindu-i coapsele superbe și ciorapii kaki, regulamentari.

— Oprește-te, sau te torn politrucului!

— Crezi că mi-e frică de acești porci? Dacă nu-i zdrobim pe naziști înainte de a intra în Moscova, toți politrucii vor fi spânzurați. Și n-o să-i învingem tocmai noi pe fasciști.

— Ai înnebunit, Oleg? Te îndoiești de victorie? Te costă capul dacă te denunț!

— Și tu te îndoiești, Elena Vladimirovna. Din iunie încoace monștrii lui Hitler ne vânează ca pe niște curci speriate. Au murit mii de oameni. Alte mii sunt prizonieri în Germania. Au căzut cât ai zice pește toate pozițiile pe care le consideram inexpugnabile! Înainte de Crăciun, Hitler va fi la Kremlin. Ce s-a ales din generalul Bagramia și invincibilul său regiment de gardă? Războiul a izbucnit doar de trei luni și tancurile nemților sunt la trei sute șaizeci de kilometri de Moscova. Dacă nu se strică vremea, Kremlinul cade de azi în opt zile. N-ai ascultat postul de radio al inamicului? „Zdrobiți comunismul internațional!" Nemții sunt niște diavoli, nimeni nu poate să-i înfrângă. Ai văzut tancurile lor galbene? Pentru nimicirea unui singur inamic, sunt distruse sute de-ale noastre; brigada a fost de cinci ori decimată și reorganizată. Crezi că o mai putem duce mult timp așa? Se zvonea de dimineață că cei din Kremlin își fac bagajele. Stalin ne sacrifică pe noi ca să-și scape pielea. Este la fel de crud ca Hitler. Ai auzit ordinul? Cel care se retrage va fi împușcat, iar dacă te predai inamicului îți va fi executată familia.

— Prefer să mor decât să mă retrag, murmură Elena.

— Nu fi atât de sigură! Dar cine știe dacă vom mai avea de ales? Încă nu ne-am

[2] La 30 noiembrie 1939, după conflicte de frontieră, începe așa-zisul război de iarnă, desfășurat la temperaturi de minus 40°C, război în care trupele finlandeze au fost conduse de Feldmarschall Carl Gustav von Mannerheim.

ciocnit de cei din SS. Se spune că-s de mii de ori mai răi ca NKVD-iştii noştri.

— Asta nu se poate, gemu tânăra înspăimântată. Nimeni nu poate fi mai crud ca Beria.

— Ai răbdare până când o să-i vezi pe nemții cu cap de mort la petliţe. Ucid din plăcere. Se spune că primesc drept rație o jumătate de litru de sânge în fiecare dimineaţă. Sânge sovietic, Elena.

— E adevărat că mănâncă şi copiii evreilor?

— Asta nu, cei din SS nu s-ar atinge de aşa ceva! Cât despre război, l-am pierdut, Elena. Domnul fie cu noi!

— Crezi în Dumnezeu, Oleg? Tu, un ofiţer sovietic?

— Da. După luptele de la Minsk am început să cred. Este ultima noastră speranţă. Te iubesc, Elena, te-am iubit din prima clipă. Fii a mea, suntem în război, cine ştie dacă mâine mai trăim?

— Nu, nu pot. Sunt logodită!

— Bancuri, spuse el plin de ură. Adevărul e că se petrece ceva între tine şi căpităneasa Ana Skarjabina. Toată brigada este la curent. Se spune că din împerecherea voastră o să iasă un T-34, rânji el. Eşti amanta căpitănesei, vrăjitoarea aia care aleargă după tinere şi le face dispărute când se satură de ele. Dar o să se termine şi cu asta, colonelul Botapov o urăşte.

— Nu poate să-i facă nimic Anei. Relaţiile ei sunt mult prea înalte.

— Eşti îndrăgostită, secătură? Mă dezguşti, Elena!

— Atunci, lasă-mă-n pace! Poţi să mă torni oricând colonelului, dar bagă de seamă, dacă o să mă pună la zid, o să fii şi tu lângă mine!

— Oh, te descurci bine! N-ai decât să te vâri în patul Anei şi să-i povesteşti.

— Mujicule! Eşti un adevărat mujic!

— Iartă-mă, dar mă scoţi din pepeni! Chiar de-ar fi să fie ultimul lucru din viaţa mea, te doresc! Înainte să apună soarele, nemţii vor fi aici. (Îi smulse bluza). După, n-ai decât să-i spui căpitănesei că e mai bine s-o faci cu un bărbat.

— Uită-te aici, şopteşte Micuţul, care spiona blindatele ruseşti. Asta ar înfierbânta şi un miel castrat! Trădătorul o violează şi nici măcar nu crede în victoria lui Stalin! Ar trebui să-i sucim gâtul!

— Mai bine-i faci asta muierii, râde Porta. Iată-ne dedaţi şi la voaierism. E clar, războiul ne oferă mereu alte surprize.

— Gura, maimuţe scabroase! mârâie Bătrânul, apucându-şi L.M.G.-ul model nou, dotat cu baionetă pentru lupta corp la corp.

Barcelona rânji, pregătindu-şi o grenadă.

— Asta-i ultima lui coţcăială.

Tânăra, cu pieptul dezgolit, respiră greu şi-l pocneşte pe agresor, excitându-l şi mai tare. Îi auzim cum se luptă prin porumb. Revolverul uriaş, atârnat pe şoldurile senzuale alături de lenjeria albă face deliciul spectatorilor nepoftiţi.

Ne distrăm cu toţii, mai puţin Bătrânul şi Legionarul. Porta fluieră admirativ.

— Ce-i asta? se îngrijorează Elena.

— O pasăre de apă ce-şi strigă consoarta, îi răspunde Oleg. Hai, măcar o dată, fa-mi şi mie o plăcere.

Un moment de linişte, urmat de gemete venite din lanul de porumb, un strigăt înfundat, cuvinte de neînţeles. Tăcem plini de atenţie, gâfâind, cu ochii plini de pofte!

— Sfântă Precistă din Kazan, murmură Porta, ce întâmplare! Suntem aici ca să maltratăm Armata Roşie, dar trebuie să recunoaştem că Ivan are mai multă glagorie în cap decât noi! Cel puţin cară după el şi câteva fufe în uniformă. Iată ce înseamnă să te lupţi pentru o cauză dreaptă: poţi să-l amesteci şi pe Dumnezeu, şi pe diavol. Altă mâncare de peşte decât în armata prăpădită a lui Adolf!

— Îi lăsăm să termine înainte să-i căsăpim? întrebă Stege.

Bătrânul, care se scarpină nervos în ureche, nu-i răspunde. Cele ce se petrec în faţa ochilor noştri nu-l interesează. Tânăra se scoală în picioare şi începe să-şi aranjeze boarfele, redevenind un sergent model.

— Am întins-o, spune ea cu zâmbetul pe buze, dar mă întorc după apel.

— Nu cred, rânjeşte locotenentul. N-ai să te întorci la mine!

— O să vin, îi răspunde fata râzând, şi dispare printre cocenii înalţi spre cele patru tancuri ruseşti, aflate dincolo, în lanul de floarea-soarelui.

Dacă le-ar fi vopsit în galben, aşa cum sunt ale noastre, nici nu le-am fi văzut. Totul este galben-brun în Rusia în această perioadă a anului, ba chiar şi oamenii încep să îngălbenească spre sfârşitul toamnei. În acest peisaj culoarea verde le-ar fi trădat imediat blindatele.

— Ar trebui să-şi mâzgălească troacele de patru ori pe an, aşa cum facem noi. Doar de două ori, nu ajunge pe timp de război.

— Ba chiar în fiecare lună, spune Stege. Zăpada din ianuarie este cu totul alta faţă de aceea din decembrie, iar lapoviţa din noiembrie n-are nimic comun cu zăpada plumburie din februarie, în timp ce în martie sunt cel puţin cinci nuanţe de alb. Deci, nici măcar iarna, când albul pare alb, nu-i suficient să vopseşti tărăboanţa o singură dată. Iar primăvara, verdele se schimbă la fiecare săptămână. La ce bun să te plimbi vara într-o maşină pictată în verdele crud al primăverii? O aiureală. Dacă am şti să ne camuflăm mai bine, ne-am prelungi viaţa, amărâţii de noi, biete turme duse la tăiere. Uită-te la uniformele noastre! Gri-verzui! În afară de praful drumului, unde mai întâlneşti culoarea asta? Iar găliganii lui Ivan se bălăcesc şi primăvara în kakiul lor tomnatic. Pesemne că un funcţionar imbecil a stabilit culorile uniformelor!

— Altădată erau roşu cu albastru, remarcă Micuţul.

— Asta ca să-i înspăimânte pe inamici, rânjeşte Barcelona. O armată care înainta cu baioneta la armă, în uniforme roşu-aprins, zgândărea şi hemoroizii celor mai curajoşi. Venea peste tine un val de sânge!

Locotenentul rus se întinde în iarbă, cu o frunză în gură, şi râde satisfăcut. Cămaşa îi e descheiată, iar o vaca-domnului se învârte pe steaua decoraţiei. Închide ochii. De abia când umbra Legionarului se întinde peste el simte primejdia. Prea târziu! Zace mort, cu gâtul tăiat. Legionarul îşi şterge liniştit cuţitul maur de cămaşa celui ucis, în timp ce la noi ajunge mirosul cafelei făcute de tanchiştii ruşi.

— Doamne! şopteşte Porta. Cafea! Adevărată! Comuniştii nu-şi refuză nimic.

Porta e înnebunit după cafea, de nu ştiu câte ori îşi riscase viaţa ca să soarbă o gură, iar Bătrânul pretinde că n-ar ezita să-şi vândă compania pe-un kil din aşa o marfă. Micuţul, aflat în capul coloanei, cu aruncătorul sub braţ, se pitulează în porumb arătându-ne în apropiere un soldat rus îngenuncheat lângă un recipient. Porta adulmecă plin de satisfacţie.

— Priviţi! şopteşte Julius Heide. Patru BT5!

— Cinci, îl corectează Porta. În spatele căpiţei este tras KW-ul comandantului.

— O să măturăm totul într-o clipită, rânjeşte Micuţul, mângâind mina magnetică pe care o pregătea. N-o să le mai ardă de hârjoneală cu femeile-soldat. Dacă ne-ar vedea Iosif Vvssarionovici, ne-ar decora.

— Interzis portul decoraţiilor sovietice, trânteşte sec Heide.

— Destul cu prostiile, le-o taie Bătrânul, calm. Nimeni nu trage fără ordinul meu.

Din tabăra sovietică izbucneşte un cor de râsete. O voce autoritară de femeie se înalţă deaspura gălăgiei.

— Căpitanul fără sculă, spune Legionarul, scoţându-şi pumnalul din teacă. Asta-i a mea, vă previn!

— Destul, mârâie Bătrânul. Suntem prea departe de maşinile lor. Toate cinci ar trebui să sară în aer exact în aceeaşi clipă. Tu, Barcelona, razi totul cu mitraliera. Nici unul dintre ei nu trebuie să ajungă la pod. Dacă îl aruncă în aer ne paşte Curtea Marţială. Totul se-nvârte în jurul podului ăstuia. Este minat cu cel puţin două tone de exploziv.

— Ce băşină de milioane s-ar auzi! visează Micuţul. O tonă de pulbere. O să se audă până la eschimoşi!

Ruşii se adunaseră în jurul cafelei.

— Să sperăm că ne mai lasă şi nouă, geme Porta. Mă întreb de unde fac rost de ea!

— Asta-i o unitate de gardă, explică Heide, atotştiutor. Raţii speciale.

— De unde ai mai scos-o şi p-asta?

— Vestoane de vară verzui cu tighele argintii. De altminteri ar trebui s-o ştii şi tu. Regulamentul stipulează cunoaşterea uniformelor inamicului. Sabotaj!

— Gura! spune Bătrânul, şi daţi-i drumul!

Ruşii, aşezaţi în cerc, se-ndoapă cu felii groase de pâine înmuiate în cafeaua aromată.Soarele apune şi, dincolo de fluviu, cerul e roşu-sângeriu. Unul dintre ruşi îşi ia balalaica şi se pune pe cântat.

„De-atâta timp tăicuţa-i dus la groapă
Şi frăţioru-n blestemat exil,
Trudind în stepa îngheţată
Cu lanţuri grele la picioare
Sub lovituri cumplite de nagaikă..."

De zeci de ani se cântau aceste versuri melancolice — de când apăruseră lagărele de muncă în Siberia.

— Ce cântec oribil! spune Micuţul.

Artileria bubuia în depărtare. Noi, ceilalţi, îmbătrâniţi pe front, ştiam că trage un „opslagsspringerer" — tunul greu german — şi că asta însemna: „La atac!". Mai bine să nu-i fi fost prin preajmă în clipele acelea. Îi compătimeam pe cei care se ascundeau şi-n gaură de şarpe ca să scape de moarte. Focul tancurilor ruseşti lucea fantastic. Nimic nu-i mai impresionant ca o pădure întunecată de pini în care se desfăşoară o luptă.

— Dă-mi o gură din coniacul săracului, îi spune Porta lui Barcelona, care-i întinde uriaşul bidon de campanie folosit în armata franceză.

Lupta se încinge în zare. Ruşii, ca şi noi, privesc spre nord. Prieten sau duşman, un proiectil rătăcit nu face nici o deosebire.

— Înainte! De ce naiba credeţi c-aţi fost aduşi pe lume?

Cu motoarele ambalate, tancurile înaintau, infanteriştii alergau după ele bolnavi de spaimă, aruncaţi drept în infern de nişte politicieni iresponsabili. Înaintau. Trebuiau să traverseze un câmp minat. Nimănui nu-i păsa de infanteriştii care cădeau, se târau, trăgeau spre o cască inamică ce apărea deasupra parapetului tranşeei. Aşa-i la război! Mai bine să plângă mama altuia decât mama ta, şi-o să câştigi un răgaz în jocul cu moartea. Dacă nu te ţicneşti, te întorci acasă erou, dar nu uita că nimic nu dispare mai repede ca un erou. Două luni după terminarea războiului, şi nu mai vorbeşte nimeni despre el. Pe deasupra capetelor noastre, rachetele brăzdează cerul cu dâre de foc şi cad în spatele fluviului. Porumbul uscat începuse deja să ardă. Cu excepţia aruncătoarelor de flăcări, de nimic nu ne temem mai mult ca de rachete. Meşterite cu păr de drac, ne asigură Porta.

— Pregătirea pentru plecare! ordonă în rusă o voce aspră.

Ordine precise se aud din gura uriaşului ofiţer.

— Ce-a spus? se interesează Bătrânul, care nu reuşea să prindă nici măcar o boabă de rusă.

— Spune că trebuie să mişune până la maşini, traduce Porta dezinvolt.

Iar noi, noi ne pregătim cea mai bună poziţie pentru tragere. Îmi pun „ţeava" aruncătorului pe umăr şi ochesc tancul cel mai apropiat. Micuţul este nerăbdător, Heide la fel, şi fiecare gest al lui este conform regulamentului. Un robot îndopat cu regulamente, acest nazist. Nu ucide oameni, ci un obiect anonim ce-l lasă indiferent. Taie beregata oricui la ordin, căci ordinele nu se discută. Dacă i s-ar fi spus să mărşăluiască până la lună, şi-ar fi pregătit raniţa cu grija unui recrut, şi-ar fi luat raţia pentru opt zile şi ar fi făcut stânga-mprejur, pocnind din călcâie. Drept ca o coadă de mătură, ar fi pornit în direcţia lunii şi ar fi continuat să meargă până când ar fi crăpat pe drum sau ar fi primit un alt ordin. Din nefericire, aveam o întreagă turmă de ofiţeri gen Heide. Iar Porta afirma că fără aceşti obsedaţi ai regulamentului, armata s-ar duce pe copcă. Spaima este o calitate absolut indispensabilă celor care trebuie să se supună.

— Adunarea! ordonă rusul.

În cea mai mare viteză, echipajele se instalează la posturi.

— Porniţi motoarele!

Motoarele uruie. O femeie solidă îl ocărăşte pe comandantul primului tanc.

— Atenţiune! murmură Bătrânul.

Cele cinci arme stau aţintite.

— *Vino, dulce moarte, vino...!* îngână Legionarul.

— *Davai, davai!* urlă comandantul primului tanc către întârziați. Soldaților le este greu să se despartă de o tabără în care au putut să uite războiul.

— Unde-i Oleg? întreabă deodată femeia-sergent privind în jurul ei.

— Aşa-i, unde-i Oleg? repetă ofițerul din cel de-al treilea tanc.

— Foc! strigă Bătrânul, coborându-şi brațul.

Cinci năluci incandescente pornesc spre țintă şi o explozie năucitoare zdruncină pământul. Cinci lovituri în plin. De la treizeci de metri, o lovitură bine ochită este devastatoare pentru orice tip de tanc. Schije de oțel încins la roşu s-au răspândit printre copaci. Oamenii aruncați din turele par că dansează în vârful flăcărilor, apoi se transformă într-o grămăjoară de cenuşă. Femeia-sergent, devenită torță vine, se rostogoleşte disperată. Tânărul soldat care preparase cafeaua se clătina spre pădure fără cap. Adeseori ne pusesem problema cât poate să alerge un trup decapitat, dar de mult nu ne mai mira nimic. Când eşti în linia-ntâi de atâta vreme, totul ți se pare normal. Deunăzi, un nazist cu picioarele tăiate țopăia şi urla: un rezervist obez, de-a dreptul ridicol, chiar dacă pare monstruos să spui aşa ceva. Heide ne-a ținut desigur o prelegere despre nervii mai rezistenți ai germanilor, căliți de regimul nazist. Un gunoi de rus, ca să nu mai vorbim de un evreu, n-ar fi putut merge fără picioare asemenea căpitanului neamț. Dar că un rus putea alerga fără cap, asta n-avea nimic deosebit, şi un pui de găina făcea la fel.

Gonim prin lanul de floarea-soarelui cuprins de flăcări, când un cățel alb începe să latre cu atâta disperare încât Barcelona, milos, îl ia în brațe. Nenorocire! Cățelul, evident rus, îl muşcă atât de violent, încât Barcelona îl azvârle furios în flăcări. Aşa cum este firesc, Heide are în raniță, conform regulamentului din 1936, o cutiuță de metal cu o seringă şi cei şase metri regulamentari de tifon. Nasul sfâşiat al lui Barcelona se află pe mâini bune şi putem fi siguri că Heide îşi va completa tifonul lipsă în cel mai scurt timp.

Căpităneasa cade vie în mâinile noastre. Ca o lupoaică se repede la Stege, îl trânteşte pe Porta cu o lovitură de picior şi îneearcă să-l înjunghie pe Micuțul cu pumnalul ei siberian. O lovitură după ceafă nu-i suficientă ca s-o pună cu botul pe labe; sare imediat în picioare şi se aruncă asupra Bătrânului. Cele şase revolvere trag simultan. Femeia cade iar, urlând, cu sângele curgându-i şuvoi din gură, şi intră în agonie. Nimeni nu are curajul să se apropie. Putea să aibă în mânecă un pistol şi, dacă te-ai fi aplecat să-i umezeşti buzele şi să-i alini durerea, ți-ar fi găurit țeasta. Mai văzusem de-astea. Războiul din răsărit n-avea nimic comun cu celălalte războaie. Aici chiar şi morții ucid. În aşa hal se chinuia, că Micuțul şi-a scos naganul.

— Să nu încerci aşa ceva, sau te denunț că asasinezi prizonierii.

— Şi-a încheieat socotelile cu viața şi nu suport ca o femeie frumoasă să sufere! Lasă-mă s-o termin şi s-o ştergem de aici.

Bătrânul sare:

— Îl împuşc pe cel care trage!

— Puteai să ajungi stareț într-o mânăstire, spuse Micuțul, vârându-şi arma în toc.

Femeia şi-a pus singură capăt suferințelor, căci ascundea într-adevăr un pistolet Bowden în mânecă.

— Şi eu care voiam să-i dau un gât de vodcă! exclamă Stege îngrozit.

— Să nu faci niciodată una ca asta, declară Legionarul. Trage chiar şi într-un cadavru înainte să te apropii de el, dacă ții la amărâta asta de viață.

Camarazii noştri se pierdeau în zare când am pornit după ei. Porta duce în cârcă un sac de cafea. Pe deasupra copacilor zboară în continuare năluci incandescente şi urmează imediat infernul „orgilor lui Stalin".

— De preferat să nu fii acolo unde ajung ele. De altfel, mă mir că pot face să zboare o chestie atât de mare şi să explodeze unde vor.

— Închipuie-ți că totul este calculat!

— Ce nebunie trebuie să fie în tărtăcuța ăluia care a inventat-o, ca să ajungă drept în țeasta unui general. De-a dreptul senzațional!

Un individ ciudat, acest Hitler, dar nu va ajunge în veci cancelar sau comandant al Armatei. I s-ar putea da cel mult portofoliul poştelor.

Von Schleicher către generalul
von Hindenburg
4 octombrie 1931

Mareşalul Malinovski este cel care a scris în 1961, în jurnalul Voienno-Istrişesski, *aceste cuvinte memorabile:*

„ Culmea prostiei lui Stalin a fost să dea ordin soldaților să rămână în cazărmi, departe de frontiere, chiar şi atunci când ruşii aveau deja dovezi sigure că Hitler va ataca.

Timp de trei luni înaintea Zilei J, un milion de soldați germani se aflaseră dincolo de frontieră, în Polonia. Planul de apărare sovietic, minuțios pregătit de Marele Stat-Major şi binecunoscut de Stalin, n-a fost pus în aplicare la ordinul lui expres. Iar corpurile de armată au fost repartizate atât de prosteşte, încât blindatele germane le-au distrus ca la paradă.

Culmea prostiei a fost atinsă în sâmbăta care urma zilei de 21 iunie 1941, seara. Le-a fost retras diviziilor de infanterie sprijinul tancurilor pentru a le regrupa în brigăzi de blindate. Tancurile vechi (BT5 şi 7) au fost adunate în parcul rece, în timp ce echipajele au fost trimise în alte garnizoane. Luni, când au sosit nemții, aceşti soldați de elită n-aveau la dispoziție nici un tanc şi au fost goniți cu bâta ca oile.

În primele trei zile, nouăzeci la sută din aviația sovietică, având ordinul expres să rămână la sol, a fost zdrobită de bombardierele germane. Pe parcursul primelor şase ore din ziua de 22 iunie, Stalin a interzis Armatei Roşii să tragă vreun foc. Dar, cum spunea ironic Piotr Grigorenko, slavă Domnului, s-au găsit destui soldați indisciplinați care să încalce ordinele superiorilor.

Stalin refuza cu încăpățânare să creadă că trupele germane încălcau frontiera la ordinul lui Hitler. Până pe la mijlocul lui august, a rămas convins că era vorba de o eroare a junkerilor germani. Continua să repete: «Nu-i adevărat. Hitler nu-şi va călca cuvântul dat!» Nu-l asigurase ministrul de externe, Ribbentrop, de fidelitatea Führerului?

Până la urmă, dar foarte încet, cei de la Moscova au devenit conştienți de realitate. Ministrul de război, Timoşcenko[3]*, care se mai credea încă în 1917, în epoca revoluției, a ordonat un atac la baionetă. Comandanții de pe front l-au implorat în zadar să nu pornească înainte de căderea nopții, dar Stalin a confirmat ordinul de a se ataca imediat şi cu toții au pornit drept spre moarte. O pradă uşoară pentru aviația germană. În cuptorul de la Kiev, Armata a 5-a blindată se lupta cu disperare ca să evite distrugerea completă şi ar fi putut s-o evite fără ordinele absurde ale Kremlinului. Mii şi mii de soldați ruşi şi-au pierdut viața prosteşte. Apoi, deoarece câțiva clarvăzători au redresat situația, trebuiau găsiți țapii ispăşitori. S-a început cu ofițerii din regiunile militare vestice. Unul dintre cei mai tineri şi mai capabili comandanți ai armatei ruse a fost adus în fața plutonului de execuție. Şeful său de stat-major, curajosul general-locotenent Tupikov, a avut aceeaşi soartă. De la sud la nord se auzeau doar rafalele plutoanelor de execuție".*

Generalul-maior Grigorenko ne asigură că optzeci şi opt de mii de ofițeri superiori au fost executați în cincisprezece zile. Odată dispăruți martorii nebuniei Kremlinului, Stalin s-a autonumit generalissim.

DRUMUL CRUCII
PENTRU HERR NIEBELSPANG

Până la sosirea noastră, castelul alb servise drept stat-major celor din GPU. În pivnițe zăceau două sute de cadavre, toți cu câte un glonț în ceafă şi, de-a doua zi, cei de la propagandă au venit să facă fotografiile de rutină. După ce au fost fotografiate, victimele au

---

[3] Timoşcenko Semion Konstantinovici (1895—1970) mareşal sovietic, prieten al lui Stalin, comisar al apărării. In 1943-l944 a condus eliberarea Ucrainei, iar după război, între 1945 şi 1947, a reorganizat armata chineză.

fost îngropate printre straturile de flori, acolo unde pământul era mai moale. Parcul se umpluse de cadavre şi urmau să apară şi altele, pentru că la plecarea noastră s-a instalat acolo brigada specială SS a lui Heydrich. Or, toată lumea bănuia cu ce se vor ocupa.

Cei mai mulți dintre noi eram foarte tineri şi nu cunoscuserăm frumoasele clipe ale adolescenței. Ne-au trimis la război înainte de a fi început cu adevărat să trăim. Evident, se pregătea ceva foarte important chiar în acel moment: noile motoare Maybach erau pornite la fiecare două ore. Oprite mai îndelung, porneau cu mare greutate, iar maşinăriile n-aveau de unde să ştie când sună ora H. Te scufundai în somn, începeai să uiți războiul şi deodată răsuna ordinul: „Înainte marş!"

Imediat urma infernul, iar infanterisul inamic cu care sporovăiseşi peste „țara nimănui" se transformase într-o mumie calcinată. Cel mai îngrozitor lucru e uleiul aruncătoarelor de flăcări; nenorociții atinşi de această armă diavolească se prăjesc încet, ca o friptură. Se întâmplă să mai fie vii când ajungi la ei, dar, dacă-i atingi, carnea lor îți rămâne în mână.

— În armată este nevoie de disciplină, spune Porta, dacă nu, adio război! Şi, în timp de război, un mare popor, trebuie să demonstreze vecinilor că este în plină formă. Unde ajungem dacă fiecare face tot ce-i trece prin cap? Toți ar spăla putina de pe front încă din prima zi, şi atunci ce s-ar mai alege de politicieni? Gândiți-vă la cât au tras ei ca să pună de-un război adevărat, încheie Porta trântind oblonul blindat.

E întuneric beznă când o luăm din loc. Plouă cu găleata şi mirosul de ars te sufocă. Infanteriştii ce urmează să ne însoțească au sosit uzi ciuciulete şi gata înghețați, cu foile de cort pe umeri şi cu urechile căciulilor lăsate în jos. Cei vechi, mai experimentați, îşi înveliseră armele în hârtie cerată şi nu se găsise nici un comandant de pluton să le spună ceva. Cel mai adesea era vorba de o alarmă falsă, aşa că ce rost avea să murdărească armele? Era interzis, dar se fac atâtea lucruri interzise! Violul, de exemplu, este pedepsit cu ştreangul, dar foarte rar am auzit să fi fost spânzurat cineva pe motivul ăsta. La Drogubos, în sat, am dat peste o tânără ciufulită bine; declara că o violaseră douăzeci şi cinci de bărbați. Doctorul ne-a spus că era posibil, şi totul a rămas baltă. Nici unul dintre blestemații de polițişti nu a apărut, deşi, dacă ar fi fost încălcat regulamentul cazon, ar fi sosit imediat c-o falcă-n cer şi cu una-n pământ.

— Infirmieri! se auzi un glas. Am o mână sfâşiată!

Normal. La fiecare alarmă, un imbecil neatent îşi pune mâna la gura armei. Un şuierat... miros de carne arsă, şi nu va mai rămâne decât un os din mâna lui. Omul va fi, bineînțeles, pedepsit pentru prostia făcută, dar şase săptămâni de arest sunt o adevărată vacanță în comparație cu linia-ntâi! Un infirmier îl ocăreşte şi-l amenință cu Curtea Marțială. Mutilare voluntară. Dacă nu se ține tare, poate s-o termine râu. Duminica trecută fusese executat unul cu ambele picioare amputate, după ce-l legaseră pe-o scândură. Execuțiile, da, astea se fac conform regulamentului.

— A dat de naiba, prezice Micuțul, hăpăindu-şi rația.

— Cum poți să te îndopi în aşa hal? îl întreabă uimit Bătrânul.

— Habar n-am. Pe la opt ani puteam să înghit un pui cu tot cu oase. Asta înveți repede când eşti nevoit să haleşti pe-ascuns. Îți mai aduci aminte de rațele de Crăciun ale sergentului-major Edels?

Să-l văd pe-ăla care le-ar fi putut uita! Când poliția secretă a apărut ca să constate furtul a opt rațe îndopate, au fost administrate vomitive întregii companii, pentru a-i descoperi pe cei vinovați. Rațele au apărut, aşa cum era de aşteptat, dar şeful celor în haine din piele neagră era un prieten de-al lui Porta. Interogatoriul s-a sfârşit cu o lungă partidă de cărți, iar oamenii poliției au plecat în fundul gol!

— Blindate, înainte! urlă cineva prin stația radio.

Motoarele Maybach hârâie. Bătrânul îşi pune ochelarii de protecție. Din pădure răzbate zgomotul unei încleştări uşoare; grenadierii noştri se ciocniseră de infanteria inamică. Mitraliera seceră pozițiile ruşilor făcând totul țăndări.

— N-ar fi trebuit niciodată să intrăm în Rusia, spune Stege pesimist, care vedea, ca de obicei, totul în negru când se îngroşa gluma.

Pistoalele-mitralieră par mâțe turbate, mortierele de 80 mm scuipa grenadă după grenadă în direcția lor, pământul pare un vulcan, iar şoseaua asfaltată spre Pocinok dispare

sub un praf alb. Nu ajunsesem niciodată până la Pocinok, dar cunoşteam fiecare amănunt al drumului. Ştiam şi unde este amplasată artileria antitanc, deşi nimeni nu ne-o spusese; dacă aveau blindate, în mod sigur le camuflaseră în spatele şcolii — acolo era locul ideal. De altfel, nici n-aveau nevoie s-o facă, oricum nu puteam să mişcăm în faţa grelelor KW1 şi KW2. Probabil că toate forţele lor erau masate în jurul clădirii cu steag roşu, ultima poziţie abandonată fiind întotdeauna sediul partidului.

Doamne, cum poate să plouă! Apa se infiltrează în orificiile de evacuare a gazelor, care devin astfel ineficiente. Îmi cercetez masca de gaze şi cele două filtre; primul servise la fierberea boascăi pentru rachiu. Puţea a alcool! Un atac cu gaze n-ar fi fost înspăimântător; am fi fost deja beţi morţi înainte de a realiza că ne sufocăm cu clor.

În şanţ, pe marginea drumului, un camion răsturnat: unul dintre monştrii folosiţi de artileria grea. Cabina îi zburase cât colo, până în livadă, smulgând câţiva pomi. Merele putrede erau împrăştiate peste tot. Toamna lui 1941 fusese un sezon bun pentru fructe şi culesul era în toi înainte de venirea noastră. O scară pare tăiată de un circular uriaş, iar trupul unei femei încă stă agăţat de trepte, cu hainele smulse şi cu un pantof în piciorul stâng. O parte din scară îi trecuse prin stomac. În jurul camionului, artilerişti morţi. Unul dintre ei se mai agaţă încă de o sticlă cu vin — murise în timp ce-i dădea conţinutul pe gât. Spre intrarea în livadă, un infanterist german, de cel mult şaptesprezece ani, are mâinile înfipte în maţe, într-o ultimă încercare de a le strânge la loc, iar coastele îi par de fildeş. Din rana uriaşă făcută de o grenadă, apa de ploaie se scurge ducând cu ea sânge şi bucăţi de carne.

— E ciudat, mumură Porta. Războiul începe mereu toamna şi se termină primăvara. Oare de ce?

Aşa-i. Hărţuiala infanteriei încetează" pentru ca totul să înceapă cu adevărat când se aud motoarele inamicului. Şi dintr-o dată, cu puţin înainte de sosirea zorilor, asta e! Prima zi este întotdeauna cea mai rea. Se moare, se moare! Pe urmă se potoleşte. Nu, nu se potoleşte, dar te obişnuieşti să trăieşti cu moartea lângă tine.

Şi aşa, de trei săptămâni, trupe proaspete trec zi şi noapte prin faţa clădirii albe. Campanii, batalioane, regimente, divizii. La început priveam defilarea curioşi. Soldaţii ăştia mai aveau pe bocanci praful Franţei! Şi câtă bogăţie! Porta şi Micuţul făceau afaceri în stil mare. Gândiţi-vâ că după un chef cu un miciman[4] ajunseseră să vândă un contratorpilor gata să intre în luptă! Micuţul spera într-o decoraţie britanică la sfârşitul războiului, cel puţin aşa-i promiseseră cei doi tuciurii care au cumpărat contratorpilorul..

Fără să întâmpinăm rezistenţă, traversăm sătucul şi căldura degajată de eşapament ne toropeşte. Pe Porta îl trec toate apele în timp ce încearcă să menţină vehiculul greu pe şosea, în mijlocul trupelor. O clipă de neatenţie şi ar fi ras o companie... În spate, infanteriştii sunt pe jumătate asfixiaţi de oxidul de carbon. Era în pericol de moarte cel care, suit pe tanc, s-ar fi culcat între ţevile de eşapament, dar câţi nu erau tentaţi? La urma-urmei, era atât de cald!

Micuţul doarme întins pe rastelul cu obuze, iar sforăiturile lui acoperă zgomotul motorului. Patru purici, uriaşi, dintr-o rasă specială cu cruce pe spate, i se învârt pe mutră. Probabil că erau foarte periculoşi, din moment ce primeai o marcă pentru fiecare purice prins şi livrat sergentului de la infirmerie, care îi aduna pe toţi într-o eprubetă şi-i trimitea în Germania. Porta pretindea că sunt strânşi într-un lagăr de concentrare pentru purici, în care se plămădeşte o rasă nouă de purici arieni, ce ştiu să ridice laba dreaptă şi să imite salutul nazist. Heide, auzind una ca asta, plecase indignat.

Bătrânul îl trezeşte pe Micuţul şi-l face atent asupra averii ce i se plimbă pe mutră. Uriaşul reuşeşte să prindă trei, dar al patrulea sare pe Porta, care şi-l însuşeşte. Îi fixăm cu un ac de cauciucul vizorului, ca să-i avem la îndemână când o să apară sergentul-infirmier.

Dintr-o dată, o sferă incandescentă se repede din tufişuri spre tancul din fruntea coloanei. Ocupanţii lui sar înnebuniţi de frică. Rămân culcaţi în noroi aşteptând moartea. O mitralieră mătură tot sectorul; gloanţele ricoşează pe blindajul de oţel, un perete de foc se îndreaptă spre noi, se pogoară peste noi. Izvorăşte din pădure, se înalţă ca un arc funebru şi ne învăluie.

— „Orgile lui Stalin", murmură Heide, aruncându-se din instinct la adăpost.

[4] Maistru militar în marină

Într-un zgomot apocaliptic, totul este făcut una cu pământul.

— Blindate, înainte! urlă stația radio, dar nici nu ne urnim din loc şi soseşte a doua salvă.

Porta accelerează, trece prin noroi şi apă. Motoarele Maybach urlă ambalate la maximum, şenilele aruncă noroiul spre cer. Satul Spas Demensk se prăbuşeşte într-o ploaie de sfărâmături şi pulberea albă învăluite coloana de blindate. O fabrică de zahăr arde cu flăcări orbitor de albe şi, chiar când trecem pe lângă ea, explodează aruncând peste noi melasa clocotită. Explozii şi tăciuni, tir de artilerie, aruncătoare de grenade, tunetul blindatelor, un tărâm al distrugerii şi al morții. Încetul cu încetul, tancul nostru înaintează printre ruine şi fiare contorsionate, într-un fum înecăcios. Tancurile din față ne dirijează prin radio. Nici o armată din lume nu este instruită să păstreze contactul în orice condiții, aşa ca armata germană. Puteam să rămânem în legătură chiar şi în timpul unui bombardament al artileriei grele. Când ne trezim în fața monştrilor KW2 ai ruşilor, împotriva cărora n-avem altceva decât ineficacele tun de 75, încercăm să le distrugem şenilele şi chemăm artileria în ajutor.

Primul batalion era deja în contact cu mfanteria şi artileria antitanc inamice. Şiruri de soldați plini de sânge se retrag prin fum. Ai noştri suferiseră probabil pierderi îngrozitoare.

Înaintăm la pas, Porta conducându-se după flacăra de la eşapamentul maşinii aflate înaintea noastră. Gloanțe-trasoare mătură încontinuu pozițiile inamice. Deodată, un uriaş BT6, apărut de pe un drum lateral, derapează, ajunge pe şosea, se repede asupra unui P III, îl răstoarnă, se învârte ca o sfârlează şi se repede spre noi.

Trag în grabă fără să mai ochesc. Într-o jerbă de scântei, grenada atinge turela, dar cele două blindate se ciocnesc, iar şocul ne trânteşte la podea. Bătrânul ridică oblonul turelei în acelaşi timp cu comandantul rus, dar, fiind mai iute, mitraliera lui scuipă foc înaintea cele inamice. Micuțul sare afară cu o mină S în mână. Se cațără ca un nebun şi o aruncă în turela ruşilor. În câteva secunde, din BT6 nu rămâne decât o epavă carbonizată.

Ne desprindem de resturile calcinate, în timp ce comandantul companiei, Oberleutnant Moser, ne ajunge din urmă.

— Direcție ora patru, PAK inamic la o sută douăzeci şi cinci de metri, cu grenade explozive, foc!

PAK-ul începe iar să tragă ca şi cum ar arunca cu pietre. Explozia se aude simultan cu tirul nostru. Nu mai rămâne nimic din el.

Dintr-o dată, tancul nostru se prăbuşeşte într-o pâlnie de obuz şi botul i se înfige în pământul moale. Porta a trecut în marşarier, dar şenilele patinează. Încearcă imediat să se degajeze, rotindu-se zadarnic la stânga şi la dreapta. Micuțul este aruncat peste rastelul cu muniție şi se alege cu buza sfâşiată; Heide este înghesuit între mitralieră şi stația radio. Gemând sfâşietor, ne declară că are mâna ruptă, când colo e vorba doar de-un deget. Nenorocul lui! Pentru un deget rupt nu eşti trimis la odihnă. Bătrânul cade peste o ladă cu muniție şi se loveşte zdravăn la mână; cât despre mine, am fost aruncat peste Porta şi mă trezesc cu pedala de ambreiaj peste țurloaie. În ciuda durerii, infirmierul nu crede de cuviință să mă interneze. Este nevoie de un sfert de oră ca să ne scoată din gaură. Noaptea răsună de înjurăturile lui Moser, convins că o făcusem intenționat.

— Dacă se mai repetă, vă paşte Curtea Marțială!

Luăm poziție în apropierea spitalului incendiat. Nimeni nu ştie cu adevărat ce se întâmplă. Cele douăzeci şi două de tancuri ale companiei stau aliniate, cu tunurile ațintite spre inamic, în apropierea fabricii de zahăr. Restul batalionului este pe-aproape.

Zorile încep să se reverse printr-o ceață deasă, ceea ce făcea ca în apropierea râurilor să nu vezi nimic, să nu auzi nimic. Armele grele tăcuseră. Doar câteva mitraliere singuratice latră dincolo de fluviu. Unde este infanteria? Străpunsese oare frontul inamic? Trăim cu spaima că suntem abandonați în inima Rusiei. Puțin câte puțin, ceața se ridică şi distingem siluetele, copacilor şi ale caselor. Infanteriştii detaşați să ne însoțească sosesc unul câte unul în lungul zidurilor şi se adună în apropierea vehiculelor. Tunuri şi mitraliere se pornesc să tragă, pământul se cutremură, flăcări imense ies din gurile tunurilor, deasupra câmpului de luptă se țese o plasă de gloanțe-trasoare. Infanteria înaintează în salturi. Tragem un foc de acoperire bine calculat, dar nu-i cel mai încântător lucru să porneşti la atac cu şuieratul grenadelor deasupra capului. Dacă tirul este prea scurt, o iei după ceafă, şi

asta nu s-a întâmplat doar o dată. Cei care greşesc ajung în faţa Curţii Marţiale, dar nu le mai ajută la nimic.

Mult în spatele nostru, umbre cenuşii sar şi dispar în ceaţă. Peste o sută de tancuri se îndreaptă urlând către liniile inamicului. Ruşii fug în panică spre poziţiile de rezervă. Ne plimbăm ca prin poligonul de instrucţie, doar că aici ţintele sunt vii. Într-o clipă, istoria îşi schimbă cursul! Un şir lung de vânători sovietici ţâşnesc chiar în faţa tancurilor noastre, oprite să-şi savureze victoria. Ce schimb de focuri! Primul tanc din compania a 8-a este aruncat în aer, iar Barcelona anunţă că turela sa e lovită şi tunul scos din luptă; va trebui reparat. O secundă mai târziu, încasăm şi noi o grenadă peste ceafă. Zgomotul infernal ne asurzeşte pentru câteva minute, O conductă de ulei începe să curgă şi, dacă n-am fi avut plăci de şenilă fixate pe botul tancului, grenada ar fi străpuns blindajul şi nu s-ar mai fi ales nimic din noi.

La rândul său, Legionarul ne anunţă că i-au scos tunul din luptă şi că trebuie să-l repare. Trei tancuri din plutonul al 4-lea ard cu echipaje cu tot. O nouă lovitură sparge cutia de viteze; acum suntem imobilizaţi, şi asta-i moarte curată într-un tanc. Dacă nu-ţi schimbi în permanenţă poziţia, bateriile antitanc te fac ţăndări într-o clipă. Cu smucituri, Porta reuşeşte să adăpostească maşinăria în spatele unei coline şi schimbăm în cea mai mare grabă cutia de viteze, în timp ce transpirăm din belşug. Ar trebui reparată şi una dintre şenile — o muncă de câine —, dar din fericire un tanc-atelier ne vine în ajutor şi pornim numai bine ca să vedem alţi şapte de-ai noştri nimiciţi!

Jos, la liziera pădurii, apar câteva vehicule cenuşii pe care le considerăm a fi tunuri antitanc motorizate. Trei plutoane pornesc la contraatac. Ei bine, este vorba de cu totul altceva. Cinci T34 şi zece T60. La opt sute de metri, primele T60 sar în aer în jerbe de foc şi fum. Mergem în zig-zag car să evităm tancurile T34 şi grenadele lor distrugătoare. Sunt tancurile cele mai periculoase folosite în război şi totodată cea mai bună armă a Armatei Roşii. Trei PIV ard, alte două puternic avariate părăsesc câmpul de luptă iar un PIII este pur şi simplu şters de pe faţa pământului, lovit în plin de două grenade.

O baterie flak de 8 cm ne vine în ajutor şi distruge tancurile inamice. Noua muniţie pe care o folosesc se arată a fi cu adevărat distrugătoare. În sfârşit, Regimentul 27 Blindate atacă şi zdrobeşte în scurt timp artileria rusă.

Tancul nostru are nevoie urgentă de reparaţii: turela înţepenită, şenilele de schimbat. Şi, totuşi, divizia nu încetează să ţipe: „Atacaţi! Atacaţi! Nu lăsaţi inamicul să se reorganizeze. Hărţuiţi-i!" Înnebuniţi de oboseală şi de somn, suntem cu nervii la pământ. Nu mai ştie nimeni nici măcar ce spune. Oraşele prin care trecem au fost transformate în mormane de ruine fumegânde, iar şoseaua betonată este marcată de epavele carelor blindate şi de cadavre. Câini scheletici sfâşie nefericitele cadavre, iar găinile se bat pe maţele calde. La început am tras în ei, dar acum, acum nu mai este nimic de făcut.

Stâlpii de telegraf sunt la pământ, şiruri întregi de case intră sub şenilele noastre, iar ruşii care mai ies din ele sunt transformaţi în terci. Înapoi, mujici! Sosesc eliberatorii! O să deveniţi germani pentru fericirea voastră, urlă propaganda de la Berlin.

Scurt popas pentru întreţinere, schimb de ulei, curăţarea filtrelor de aer, peticirea şenilelor. Dar nici o secundă pentru dormit, şi când terminăm răsună ordinul: „Înainte!"

Parcurgem câteva sute de metri şi apar avioanele! Coboară în picaj, trag cu mitralierele la rasul ierbii şi decimează prima companie, tancurile ard, infanteriştii fug îngroziţi când, dintr-o dată, un val de soldaţi ruşi se înalţă din lanul de trifoi.

— Uraaa, Stalin! Uraaa, Stalin!

Sunt tinerii din GPU cu cruci verzi la caschete, fanatici comunişti care atacă la baionetă. Când ne mai despart doar trei sute de metri, radioul ordonă: „Cu grenade explozive şi cu tot armamentul automat, foc!" Două sute de puşti-mitralieră şi o sută de tunuri îi seceră în plin, dar mereu alţii par să iasă din pământ. Toţi dispar sub ploaia de fier şi de foc. Chiar cerul însuşi arde, orice urmă de viaţă este strivită sub şenile, dar, deşi cad mii de soldaţi, această luptă sângeroasă mai mult ca sigur n-o să fie menţionată în comunicatele oficiale.

Lucrurile par să se linişească. Înaintăm spre nord-est şi atingem şoseaua Smolehsk-Moscova, care şerpuieşte printre mlaştini şi păduri, trece peste fluvii şi înconjură oraşele ca un arc de beton. Depăşim nesfârşite coloane de infanterie şi de artilerie tractată cu cai;

unitățile motorizate sunt mult mai în față, pe marginea drumului. Într-un loc, un întreg regiment a fost căsăpit.

— Bombe cu aer comprimat, remarcă Bătrânul.

Sculele astea diavolești îți smulg plămânii. Tot regimentul stă acolo, aliniat, ca și cum ar fi primit ordinul: „Porniți către moarte!" și l-ar fi executat în mare grabă. Un singur copac cu crengile dezgolite rămăsese în picioare servind drept cârjă unui cal mort.

O ceață densă, lipicioasă, acidă, pare un lințoliu aruncat peste peisajul macabru. Infanteriștii mărșăluiesc dormind în lungul șoselei — asta-i o problema de virtuozitate a bătrânilor infanteriști. Valuri de ceață se ridică din mlaștină și nu se mai vede la un metru prin pasta lăptoasă. Tancurile înaintează cu obloanele ridicate și suntem dirijați prin radio. Nimic pe lumea asta nu-i mai incomod pentru o armată în plin atac. Inima-ți bate de-ți sare din piept și te aștepți ca la orice pas să dai peste inamic.

Trei tancuri se ciocnesc înaintea noastră și unul dintre ele se răstoarnă. Imediat auzim: „Sabotaj! Curtea Marțială!" Coloana se transformă într-o aglomerație dezordonată. Sunt doi morți în tancul răsturnat. Un camion al aviației sosește în viteză, derapează și mătură în șanț o întreagă companie.

— Asta și meritau! urlă aviatorul ieșit din minți. Noi, cei de la aviație, ne-am săturat.Armata își bate joc de noi încă de la început. Transmisionist! Cheamă-l pe șeful Statului-Major la mareșalul Reichului!

— Raportez, domnule locotentent, că stația radio este inutilizabilă!

— Sabotaj! strigă locotenentul în ceața vătuită. Îți ordon să-mi faci legătura, iar dacă radioul ți-a fost sabotat, marș la Berlin!

— Da, domnule locotenent, răspunde transmisionistul, pocnind din călcâie și făcând stânga-mprejur, spre vest.

Se oprește drept în fața tancului nostru unde, cățărat pe o șenilă, Porta se îndoapă cu peltea.

— Cunoști drumul spre Berlin camarade?

— O să-ți ia cam mult dacă pleci pe jos! Vino cu noi la Moscova, mai sunt doar o sută șaizeci de kilometri. O să dai telefon de-acolo.

— Ar fi bine, dar locotenentul mi-a ordonat să plec la Berlin și să-l anunț pe mareșalul Reichului că vrea să-i vorbească.

— Ei, atunci dă-i drumul, un ordin este un ordin, orice bun german o știe încă din leagăn. Mergi pe autostradă până la Smolensk, apoi la Minsk. La Minsk caută fântâna „Doamna care se p...", ți-o arată oricine. Poți să-ți odihnești ciolanele la negustorul de grâne Ivan Domosliki, un ceh exilat, pe strada Ramasch. Dar bagă de seamă să n-ai aerul unui vagabond, căci vei fi denunțat într-o clipă fie nemernicilor de la poliție, fie partizanilor. Te va avea cel care va plăti mai mult. Se discută între cincizeci și o sută de mărci. Ca un caporal experimentat ce sunt, bănuiesc că partizanii dau mai mult. Noi, cei din armată, suntem prețuiți la cincizeci de mărci, dar de SS-iști n-au nevoie, prea s-ar lega la cap.

— Crezi, într-adevăr, că un aviator face atâtea parale?

— Bineînțeles, doar sunteți o raritate în război. Nu vă vede lumea decât atunci când sunteți decorați și pe la chefuri.

— Știu asta...

— După Minsk, treci Drohobița aproape de Lemberg, și de acolo șoseaua te va duce direct la Berlin. Poți s-o iei și pe drumul din nord, pe malul Balticii, dar ar trebui să treci prin Reval, unde-i plin de evrei și de SS-iști. Nu te-aș sfătui. Cât ai fi tu de aviator, dacă încapi pe mâinile lor, ai terminat-o! Nici bandiții, nici SS-iștii nu se topesc după mareșalul Reichului.

— Ești pândit în permanență de pericole pe pământul ăsta!

— Așa-i. Uite! O să-ți spun povestea unui prieten de-al meu, domnul Niebelspang, negustor de sticle goale din cartierul berlinez Moabitt.

Într-o zi, a trebuit să se ducă la Bielefeldt pentru că-i murise mătușa și primise o scrisoare de la notar.

„Mult stimate domnule Niebelspang,

Mătușa dumneavoastră, doamna Leopoldine Schluckebier, s-a stins legându-și funia

de rufe a vecinului în jurul gâtului, înainte de a sări jos de pe scăunelul din bucătărie. În calitate de unic moştenitor, vă rog să-mi faceţi cunoscut în cel mai scurt timp dacă acceptaţi moştenirea, ca şi datoriile defunctei. Mă simt obligat să vă anunţ că vecinul solicită o nouă funie de rufe".

„Uraaa!" strigase amărâtul negustor de sticle goale, gândindu-se doar la moştenire, dar bucuria lui a scăzut brusc atunci când prietenul său, Pupperman, negustor de haine vechi, i-a subliniat cuvântul „datorii". Niebelspang, fără să-şi plece urechea la acest sfat înţelept, s-a aruncat în primul tren spre Berlin. A ajuns acolo după miezul nopţi, pe o ninsoare groaznică. Fără să stea mult pe gânduri, s-a dus drept la notar. „Care-i nebunul care sună la ora trei dimineaţa la uşa unei case respectabile?" a strigat în noapte o voce înţepată şi lipsită de politeţe. Niebelspang a întins-o în cea mai mare viteză şi s-a culcat pe o bancă în curtea mănăstirii. A doua zi de dimineaţă, pe jumătate mort de frig, s-a întors la notar, unde a semnat plin de încredere toate actele ce i s-au pus sub nas. I s-a explicat apoi că toată moştenirea constă într-o enormă datorie şi că este complet ruinat.

Ultima şansă a nefericitului rămăsese armata. S-a înrolat deci în 46 Infanterie şi a intrat în Franţa ca sergent. Era evident că Domnul îşi întinsese mâna deasupra lui.

Artileria germană, reglând focul de baraj prea scurt, a masacrat sărmanul regiment de infanterie şi n-au rămas prea mulţi cărora să li se acorde Crucea de Fier. Niebelspang a primit-o deci pe aceea oferită de Corpul 10 de armată. A fost mutat apoi la Corpul 9 ca motociclist-curier şi, din acea clipă, necazurile au început să se ţină scai de capul lui.

Superbă era motocicleta ce zbura ca vântul ducând plicuri importante. Era extraordinar vara, iarna mai puţin: zăpadă şi toate celelalte neajunsuri. Într-o bună zi, curierul a fost trimis la Berlin într-o misiune secretă, cărând după el o servietă neagră cu vulturul pe ea, pentru a sublinia şi mai bine că se află într-o misiune secretă. Prietenii l-au sfătuit s-o ia prin Stuttgart, acolo unde oamenii n-au decât un singur gând, să aibă cel mai frumos Mercedes. Dar imbecilul a preferat s-o ia prin Hamburg. La Breme a fost oprit de schumpos, cărora le-au trebuit patru zile ca să afle că doar mareşalul Reichului poate aproba deschiderea servietei de piele. Au fost invitaţi să dea drumul curierului protejat de vulturul Reichului. Sărmanul meu prieten şi-a continuat atunci drumul pe Via Dolorosa călare pe superba lui motocicletă cu marşarier şi motor în liniei în apropiere de Hamburg a întâlnit un baraj format din negrii Regimentului SS Der Führer. Se ştiau la Hamburg ca la ei acasă. L-au târât pe motociclist până la cazarma Langehorn, unde l-au ţinut trei zile doar cu şuturi în fund.

Apoi, tot călare pe motocicleta sa şi cu celebra servietă sub braţ, a luat drumul Lübeckului, trezindu-se cu alte şuturi în fund de la poliţie, pe motiv că nu ridicase braţul destul de sus pentru salutul hitlerist. Într-un târziu a ajuns la autostradă, în apropiere de Malle, dar n-a avut ceva mai bun de făcut decât să urce în spatele lui o târfă cu dosar în regulă la poliţia de moravuri. Puţin înainte de Willmanstadt, acolo unde erau înălţate spânzurătorile, jandarmii au pus mâna pe el. „Stai sau trag!" l-a somat un Unterwachtmeister, tip căruia în 1916, pe frontul de la Somme, un glonţ francez îi retezase mădularul. Era numit Müller II, căci mai exista un Müller la ambulanţe. „Spioni!" a strigat Müller II. „Te sfătuiesc să mărturiseşti totul în cea mai mare viteză, căci nu-ţi merge cu mine! Sunt Unterwachtmeister Müller II, Herbert Carl, de la poliţia din Halle, şi-am pus laba pe bandiţi mai mari ca tine: doi asasini, patru tâlhari, trei hoţi şi un trădător. Toţi au fost scurtaţi de-un cap!" a completat el mândru. „Deci, eşti un prieten al Sovietelor şi un inamic al Reichului. Camarazi luaţi-l pe sus!"

Trupa de brute astfel aţâţată şi-a dat drumul, şi-ţi închipui în ce hal era când a ajuns la infirmeria Poliţiei. A urmat un scandal monstru între căpitanul Sanerfleisch şi Müller II după o lungă convorbire telefonică purtată cu Berlinul.

— Şi ce-mi spui mie toate chestiile astea? întreabă aviatorul.

— Ca să te pregătesc pentru excursia ta la Berlin şi pentru situaţiile ce pot să apară în Marele Nostru Reich Naţional-Socialist.

— Protestez! strigă Heide. Înaltă trădare, propagandă în slujba inamicului.

— Cine-i individul ăsta? se interesează aviatorul nedumerit.

— N-avea grijă, fiecare circ cu clovnii săi. În compania a 5-a, clovn este „ta-majorul"

Julius Heide.

— Asta se vede! De altfel...

— N-aveți altceva mai bun de făcut decât să stați la taclale? urlă o voce de stentor în spatele aviatorului. V-am ordonat să porniți spre mareşalul Reichului!? Douăzeci de genoflexiuni cu arma întinsă înainte, şi dă-i bătaie!

— Nu te lăsa prea mult pe vine, şopteşte Porta, altfel efortul este prea mare.

— Drepți, Obergefreiter, mârâie locotenentul, înțelegând că-şi bate joc de el.

După câteva clipe, aviatorul simulează un leşin, metodă sigură, mai ales că astfel de exerciții disciplinare sunt interzise în armata germană, căci se soldau cu rupturi musculare şi întinderi de ligamente, iar o asemenea întâmplare te ducea la Curtea Marțială — un loc absolut dezagreabil.

— Locotenentul ți-a ordonat să iei poziția de drepți, spune Porta cu gura plină.

Locotenentul se întoarce furios spre el.

— Gura, caporal! Nu vezi că te afli în prezența unui locotenent de aviație?

— Spune-i locotenentului că n-am băgat de seamă pentru că dorm. Conform regulamentului este interzis să-i enervezi pe conducătorii de tanc sau să-i pui la corvezi, oricare ar fi ele. De cum se opreşte tancul, conducătorul are dreptul să se odihnească. Ăsta-i ordinul şefului meu, colonelul Hinka.

Holbându-se la ei, locotenentul face stânga-împrejur şi porneşte spre camionul răsturnat.

— Mereu aceeaşi poveste, spune Porta iertător. Se reped ca leii şi cad ca muştele. Dacă aş fi ofițer, n-aş vrea să am de-a face cu caporalii, aş face războiul fără ei.

— Şi l-ai pierde, glumeşte Barcelona.

— Oricum este pierdut. Dar dacă aş suprima caporalii, l-aş pierde fără ca cineva să-şi mai bată joc de mine.

Sergentul-major Edel se apropie în stilul tradițional al sergenților-majori, cu mâinile în şolduri. Se opreşte în fața tancului nostru şi-i aruncă o privire ucigaşă lui Porta.

— Porta, bombăni Edel printre buzele lui subțiri şi palide, o să-ți sfârşeşti zilele atârnat la capătul unei bucăți de sfoară şi aş minți dacă aş spune că asta nu m-ar umple de bucurie. Ai face bine să cauți să mori ca un erou, şi asta cât mai repede. Caporal Porta, eşti ruşinea Marii Armate Germane. Dacă Führerul ar şti că te afli pe front, ar demisiona imediat.

— Cu respect vă fac cunoscut că poate ar fi mai bine să i-o aduceți la cunoştință printr-o carte poştală.

Sergentul-major Edel şterge putina.Ştie din proprie experiență că nu-i bine să te pui cu Porta. Nu după multă vreme apar şi jandarmii, dar nu mai apucă să se lege de noi, fiindcă mortierele ruşilor încep iar să bubuie şi primim ordinul de marş.

Cu un hohot de râs, Porta coboară în turelă, motoarele Maybach mârâie, şenilele scrâşnesc. Războiul îşi adusese aminte de noi.

Întotdeauna am simțit o profundă tristețe la gândul că poporul german, în care fiecare individ este atât de respectabil, luat la grămadă este absolut lamentabil.

Goethe

Comisarul de divizie Malanijin traversă cu paşi măsurați salonul spitalului. În ciuda protestelor medicilor, smulse pansamentele răniților şi le aruncă pe culoarul pe care zăceau resturi de uniforme şi de echipament.

— Nu sunteți decât nişte chiulangii şt nişte porci! Ați merita cu toții să fiți lichidați, dar n-am să fiu atât de crud, las soluția asta în grija fasciştilor. Voi da un exemplu, alegând din hoarda asta de nemernici câțiva care vor plăti şi pentru ceilalți — şi arată la întâmplare zece soldați cu bandaje sângerânde. Gunoaielor! Vă cocoloşiți într-un pat de spital în timp ce concetățenii voştri luptă pentru patrie fi pentru Stalin.

— Sint rănit, tovarăşe maior, răspunse soldatul Andrei Rutici, care tocmai îşi

sărbătorea cea de-a optsprezecea aniversare.

— N-ai cap pe umeri, n-ai două braţe şi două picioare?

— Ba da, dar sunt rănit la un plămân.

— Atunci, unul singur ţi-ajunge, hotărî maiorul întorcându-se către medicul-şef. Aceşti zece bandiţi sunt condamnaţi la moarte.

Îşi aranjă centura şi-şi şterse cozorocul caschetei.

— Şi daţi-i bătaie! Lichidaţi-i într-o intersecţie mare, ca să fie cât mai mulţi martori.

„Termină!" gândi tânărul Andrei Rutici al cărui tată era ofiţer superior pe front. Nimeni n-o să-mi ştie mormântul, o să fiu aruncat în groapa comună ca să se şteargă urmele crimei.

În zori, cei zece condamnaţi au fost duşi în intersecţie, iar răniţii din spital, aliniaţi pe lângă ziduri, un mare număr dintre ei susţinuţi de infirmieri. Primului condamnat i se aruncă o cârpă pe cap. Salva răsună după aceea de zece ori. Ultimul era Andrei Rulici, dar, întrucât leşinase, au trebuit să-l ducă pe sus. Iar cum totul trebuia să se petreacă regulamentar, un doctor l-a făcut să-şi revină în simţiri înainte de a-i arunca zdreanţă pe faţă.

Trei ore mai târziu, comandantul regimentului, colonelul Kubicev, află că Malanijin a fost ucis.

— O sinucidere, se miră adjutantul. Nebunul s-a aruncat în faţa unui tanc neavând în nună decât pistolul-mitralieră, şi a fost strivit.

— Ce gunoi! mârâi colonelul. Bine-a făcut! Ne retragem! Să mai rămânem aici ar fi o adevărată nebunie. Din cauza porcului ăstuia am pierdut jumătate din efectiv. Ordin de retragere în cea mai mare viteză.

Coloana îl urmă, dar se ciocniră de trupele securităţii sovietice şi fugarii din Regimentul 436 Vânători din Omsk fură măcelăriţi fără somaţie, conform ordinelor. Au scăpat doar câţiva ca să-şi primească glonţul în ceafă câteva zile mai târziu.

— Nicevo! *spuse un bătrân poliţist. Ar fi trebuit s-o ştie. Aşa se întâmplă când te retragi. Mai bine ridici laba frumos şi-l saluţi pe Friţ. Asta-i cea mai bună metodă ca să scapi.*

ARTILERIA ANTITANC

Mi-am pus căştile şi microfonul căci tunurile PAK sosite în cursul nopţii încep să ne piseze.

Un perete de foc se înalţă sângeriu către cer. Trag cu grenade incendiare. Pădurea arde, pârjolul se întinde, înghite lanul de porumb, iar soldarţii ce-şi căutaseră adăpost în el fug transformaţi în torţe vii.

Un tunet! Două PIV explodează; resturile carbonizate ale soldaţilor aruncate într-un brad se leagănă în vânt asemeni unor spânzuraţi, în timp ce fumul negru se ridică spre cer.

— Blindate, înainte! comandă prin staţia radio colonelul Hinka.

Cele două sute şaizeci de tancuri sunt dispuse în formaţie de luptă. În frunte şi pe aripi P IV, în spate P III, cu demodatul lor tun de 5 cm, urmează, ca nişte foxterieri arţăgoşi, P II, echipate de Skoda. Aerul vibrează de huruitul motoarelor. Poziţiile ruseşti sunt strivite, sute de soldaţi inamici terciuiţi, o duhoare de fum albăstrui şi otrăvit se înalţă în urma coloşilor de oţel.

Oprire bruscă. Tunurile aruncă limbi de foc. O coloană de flăcări se înalţă în poziţiile inamicului acolo unde au căzut grenadele cu fosfor. Tragem alternativ grenade cu fosfor şi grenade explozive, apoi zdrobim totul sub şenilele noastre — răniţi sau morţi. Un baraj de foc al artileriei ruse ne opreşte brusc.

— Înapoi pe drum! ordonă Bătrânul. Să rămânem în spatele aruncătoarelor de flăcări şi al mitralierelor. Dă-i bătaie, spune, împingându-l pe Porta cu vârful bocancului.

Tancul se târăşte deja pe drum, când descopăr un T34 ascuns într-un pâlc de copaci. Turela lui se roteşte, tunul s-a agăţat într-o cracă şi trăgătorul încearcă acum să răstoarne copacul. În cea mai mare grabă rotesc turela, cifrele şi liniile dansează în vizor. Dacă inamicul se degajă, poate să tragă şi suntem pierduţi, totul depinde de cât de repede ne

mişcăm. Ruşii au comis o greşeală de neiertat: într-un T34 nu sunt decât patru nătărăi, al cincilea, observatorul, a fost suprimat, ceea ce-l face pe ochitor să piardă un timp prețios, el trebuind să descopere şi ținta, să acționeze şi comenzile.

— T34 la două sute de metri. Grenade, precizează Bătrânul.

O flacără gălbuie şi tancul inamic explodează. Un trup omenesc, aruncat pe tancul nostru, se împrăştie ca un fruct copt. Mai trimitem o grenadă cu fosfor în spatele tancului distrus ca să fim siguri că a dispărut orice pericol, apoi strivim epava. Urcăm rambleul şoselei când o grenadă antitanc trece pe deasupra noastră. Porta înjură şi smuceşte manetele. Cu şenilele clănțănind, ne cățărăm pe şosea în timp ce tunul de 75 trage lovitură după lovitură. Un pluton de infanterie este măturat, răniții încearcă să se ascundă înainte de a fi transformați în terci, totul petrecându-se în lumina rece a farurilor.

— Încărcați, ridicați ecranul de protecție, mormăie Micuțul.

În aceeaşi clipă îi scapă un urlet de durere. Uitase că n-avea casca şi se pocnise cu capul de membrana de protecție.

— Doamne! urlă el, ştergându-şi sângele. Mă doare!

— Nu te mai văicări atâta, ai o țeastă ca o scorbură prin care şuieră vântul.

— Distanță cinci sute, ordonă Bătrânul. Grenade explozive, foc!

Ca o pasăre de pradă, chiulasa înghite grenada.

— Încărcați, trageți siguranța, continuă mecanic Micuțul, scăpându-i lui Heide un şut între coaste şi aruncându-l peste stația radio.

— Ai făcut-o intenționat, mişelule!

— Nu eu, piciorul meu. La mine s-a instaurat democrația, toată lumea face ce vrea.

Tancurile înaintează prin fumul înecăcios, PAK-ul inamic este distrus şi una dintre roți aterizează pe turela noastră. Din artilerişti s-a ales praful, dar din gura tunului vecin o săgeată de foc porneşte spre un PIV, deşi tunul nu mai are decât doi servanți: un soldat şi comandantul, toți ceilalți fiind morți. Este un model cu care Piotr Vaska se mândreşte. Regimentul său de milițieni, format cu opt zile în urmă, este spulberat.

— Bravo, Alex! strigă Piotr. Este al patrulea fascist nemernic pe care-l zdrobeşti! Loveşte-i în plin pe porcii ăştia! strigă el în continuare, hotărât să urmeze până la capăt indicațiile comisarului: „Nu vă retrageți nici măcar un pas".

Cei doi servanți ruşi, mânjiți cu noroi, nimeresc ținta încă de două ori. O căpățână de neamț, cu cască cu tot, aterizează lângă ei, dându-le un motiv de glumă. Semn bun!

— Striveşte-i! strigă Piotr, ca un fanatic.

Trebuie spus că cei doi se luptă ca nişte diavoli, nici unuia netrecându-i prin cap să fugă. De altfel, cel care ar fi încercat ar fi fost doborât pe loc. În urechile lor răsună țipetele comisarului politic: „Soldatul sovietic este dator să ucidă cel puțin o sută de fascişti înainte de a se lăsa ucis. Cel care nu va îndeplini ordinul va fi considerat un trădător, iar familia lui va plăti. Trăiască Stalin, trăiască Armata Roşie!"

— Direcție PAK inamic, spune calm Bătrânul, când descoperă tunul antitanc al lui Piotr.

— L-am ochit, îi răspund ca un ecou.

Îi văd perfect. O explozie orbitoare, şi comandantul rus zboară cât colo, iar servantul devine un terci. Tancul nostru îl târăşte o bucată de drum, un braț atârnă într-un capăt, un picior în cealaltă parte, iar trunchiul rămâne agățat de blindaj.

— Măcar dacă sângele n-ar mânji în aşa hal, meditează Porta ursuz. Nici dracu' nu mai reuşeşte să curețe rablele astea. Dacă bunul Dumnezeu s-ar fi gândit şi la tancuri atunci când a creat lumea, ne-ar fi dotat cu un sânge mai puțin lipicios, care să se spele doar cu un jet de apă.

Traversăm încet satul. Două companii din 41 Infanterie zac cu un glonț în ceafă. Propaganda hitleristă declara că este opera NKVD-ului, dar printre cadavre n-am găsit decât tuburi de cartuş nemțeşti. Se zvonea că cei din SD executaseră trădătorii, de unde şi interdicția de a te apropia de leşuri. O grenadă lansată de un mortier cade drept în mijlocul unei grupe din SD, şi un braț smuls, cu revolverul în mână, aterizează în fața lui Porta care se grăbeşte să ridice obiectul însângerat.

— Camarazi! O dovadă a măreției armatei lui Adolf. Chiar şi brațul smuls rămâne înarmat. Asta-mi aduce aminte de vremurile în care taică-miu pornea la război cu 67

Infanterie din Postdam, purtând buchete mari de trandafiri în entuziasmul cu care plecau să moară pentru Patrie. Din a treia zi au înțeles cu toții despre ce era vorba şi au întins-o, dar nu înainte de a scărmăna pielea unui vienez ce striga ca un trădător: „Moarte prusacilor!" În acel 67 era un sergent alcoolic pe nume Mateka, şi toți erau de acord că nu mai întâlniseră un asemenea idiot.

— De unde venea? întreabă Micuțul.

— Din Praga. Maică-sa, o poloneză din Lemberg, se împerechease cu un geambaş evreu din Libap. Cumpăra cai din stepă şi-i ducea în Scandinavia, nişte gloabe atât de bătrâne încât trebuiau să le cănească părul înainte de a le îmbarca. Pe drum, le dădea fân cu sare ca să aibă pântecele plin, iar celor mai răpciugoşi le punea piper în fund ca să fie mai sprinteni. Iar când nici piperul nu mai avea efect, le turna pe gât un litru de alcool cu arsenic, şi-atunci să fi văzut ce țanțoşi deveneau.

— Până la urmă, ce era cu sergentul Mateka? îl trase de limbă Bătrânul.

— Uite că şi uitasem de el. S-a prezentat căpitanului de dragoni şi ăsta l-a încredințat lui Josef Malan, un jandarm la fel de imbecil. După prima sticlă se acuzau reciproc de trădare, dar de la a treia începeau să cânte melodii patriotice, ca, pe urmă, braț la braț, să pornească pe străzi. Într-una din aceste plimbări au întâlnit-o şi au luat-o pe sus şi pe nevasta comandantului. Ea s-a plâns colonelului, iar ăsta a sunat şi a început să țipe la căpitanul de jandarmi că nu păstrează ordinea în district. Căpitanul, beat mort, a bombănit ceva despre incident şi, după încă o sticlă de Tokay, a adunat brigada de jandarmi şi i-a împărțit în trei. Primii au încasat câteva lovituri de cravaşă, aşa cum era în tradiția domnilor ofițeri, cea de-a doua grupă a primit regulamentarele şuturi în fund, iar cea de-a treia doar câteva palme după ceafă, căci obosise deja. Căpitanul era binecunoscut ca un sărac cu duhul şi tare spurcat la gură, mai ales când era beat, ceea ce se întâmpla mai mereu. După un torent de înjurături a început să le vorbească despre disciplină: „Nemernicii care, în plină stradă, îndrăznesc să pună mâna pe femeile ofițerilor trebuie să fie aduşi la post cu cătuşele la miini. Femeile, de asemenea, dar fără cătuşe, în calitate de martor. Vite, rupeți rândurile! Să-mi veniți imediat cu raportul!"

Căpitanul de jandarmi al districtului Zagreb era un imbecil perfect, aşa cum am spus, şi în fiecare sâmbătă se dezbrăca gol-puşcă la petrecerile ofițereşti. Lucrurile deveneau şi mai jalnice când se întindea, aşa gol, în fața statuii lui Thihomil, în piața Hierre, cu o floare în fund, explicându-le trecătorilor că era o sirenă în excursie prin Muntenegru. Asta încă n-ar fi fost nimic dacă idiotul nu şi-ar fi pus sabia pe coapsele goale şi nu şi-ar fi atârnat cascheta de mădular. Mai târziu s-a scuzat explicând că o făcuse din pudoare, dar a fost pus în lanțuri. A doua zi temnicerul a fost retrogradat cu două grade pentru lipsă de respect față de un ofițer. Nu l-a ajutat cu nimic dacă a spus că astfel echipat căpitanul semăna ca două picături de apă cu un blestemat de civil. Deci...

— Porta, strigă Bătrânul, depăşit. Ne-ai tâmpit cu poveştile tale. Gura, şi hai la drum, iar dacă nu te potoleşti, îți tai limba.

— Cum, adunătură de proşti, chiar nu vreți să ştiți ce au pățit cei din 7 Ulani când colonelul a primit cu dispreț noile arme? „Puşti-mitralieră, ăsta-i un rahat" — i-a explicat el adjutantului — „şi o vom dovedi ducând regimentul pe culmile gloriei. Când francezii vor zări superbele noastre uniforme albastre vor fi atât de speriați că vor uita de blestematele lor de mitraliere..."

— Dacă mai scoți un singur cuvânt, urlă Bătrânul furios, o să te alegi cu un glonț în ceafă. Nu mai suport!

Lângă noi, un tun german se adăpostea în spatele unei baricade din utilaje agricole. Prima lui grenadă trece pe deasupra tancului T34 din frunte. O scurtă corecție, şi a doua lovitură merge în plin. iar servanții îl aclamă pe ochitor — o cătană bătrână. cu nervi de oțel. aşa cum trebuie să fie un artilerist. Lovitura îşi atinge ținta, dar totul se transformă într-o ploaie de scântei, căci grenada lovise turela.

— Foc! urlă ofițerul dezlănțuit.

Acelaşi rezultat. Ca şi cum ar fi tras cu boabe de mazăre.

— Ce-i cu monstrul ăsta?! E primul T34 în care trag! Şi ni se mai spune că ruşii sunt la pământ.

Servanții contemplă înspăimântați gigantul, şanilele lui asurzitoare, flancurile

înclinate şi tunul enorm ieşit din turela cu stea roşie.

— Foc de voie, mereu în acelaşi loc! strigă disperat.

Nici un rezultat. Plouă cu lovituri pe monstrul sforăitor. Un camion aflat în calea lui se transformă în pulbere. Turela se deschide şi o siluetă îmbrăcată în piele îi ameninţă cu pumnul pe cei din bateria anticar. Servanţii fug îngroziţi. Unul dintre ei cade secerat de un glonţ tras din T34. Cei patru oameni din tanc izbucnesc în râs, au reuşit să răzbune acum trista soartă a tancurilor BT5 zdrobite de noi ca nişte coji de ouă la începutul campaniei.

— De ce nu vine odată, să se sfârşească totul! geme comandantul bateriei.

— Îşi savurează superioritatea. Îi răspunde ochitorul, un caporal aflat sub arme din 1939.

Inamicul coteşte încet, ţeava tunului uriaş de 7.65 coboară. Un urlet, flăcări, o mare de foc la liziera pădurii şi un cuib de mitralieră german s-a volatilizat. Aceeaşi soartă are şi o baterie de mortiere. Motoarele diesel trepidează, limbi de foc ies pe gura eşapamentului şi o duhoare de ulei ars îşi poartă otrava peste barajul antitanc. Ochitorul îşi aprinde ţigara cu o crenguţă în flăcări şi. cu un surâs ameninţător, arată comandantului tancul inamic.

— Hans, ai pierdut războiul. Nu va trece mult şi naţiunea stăpinilor va fi trecută prin ciur şi prin dârmon de sclavii ei. (Îi întinde bidonul.) Ia o gură. Când eşti suficient de beat, moartea nu mai e nici o scofală.

— Crezi că mi-e frică să mor? spune ofiţerul fixând îngrozit tancul inamic ce scruta pădurea cu reflectorul

— N-am mai încercat-o niciodată, zâmbeşte strâmb omul. Dacă indivizii din sicriul ăla de fier ne vor trata corect, nici nu vom şti când am murit, altfel s-ar putea să fie neplăcut.

— O să am grijă singur de sfârşitul meu, spune ofiţerul trăgând piedica revolverului P38.

— Adolf n-o să se bucure. În aceşti doi ani ai devenit erou regimentului şi ai fost citat pe ordinul de zi, iar acum îţi zbor creierii în faţa acestor secături. Faci Patria de ruşine!

— Destul! Dracii roşii ne vor zdrobi într-o clipă.

— Sperai altceva? rânjeşte artileristul. Credeai că Ivan va capitula în fa|a primei căşti de oţel germane? Şi dacă ne-am preda şi am termina războiul într-un lagăr de prizonieri?

— Bolşevicii or să ne cureţe.

— Bancuri. Nu-s chiar atât de răi. Taică-miu a fost prizonier la ei timp de opt ani după ultimul război, aşa că ştiu. De altfel, a şi devenit comunist.

— Şi ce spun de asta băieţii lui Adolf?

— L-au trimis pe bătrân la Fuhlsbuttel. Într-o zi a reuşit să treacă de gardul de sârmă ghimpată, dar Oberscharrfürerul Zack a pus câinii pe urmele lui. Ce contează, îmi pică mie-n labă acest Zack.

— Habar n-aveam că ciobăneştii se dau la om.

— Poţi să-i dresezi să facă ordine. Sunt singurii care au putut fi învăţaţi să alerge cu mine antitanc în spate. Cu dogii englezi nu le-a mers.

Tancul T34 era doar la câţiva metri de baricadă şi se opreşte pentru o clipă. Monstrul domină tunul PAK asemenea unui munte de oţel şi mirosul de ulei ars îi învăluie pe servanţii paralizaţi de frică. După ce striveşte totul sub şenilele Jate, mastodontul alunecă pe fiare într-un muget asurzitor, stropind în jur cu apă, sânge şi noroi, şi rămâne cu botul înfipt în tranşee. Ochitorul se rostogoleşte într-o parte. Calm, leagă trei grenade în jurul unei sticle cu benzină şi se caţără, nebun de ură şi răzbunare, în spatele maşinăriei inamicului. Trage cu dinţii siguranţa grenadelor, aruncă explozivul şi se culcă la pământ. Şenila cedează, tancul se opreşte cu motorul ambalat, dar nu-i mai rămâne decât să se învârtă pe loc asemenea unei muşte cu picioarele smulse. Cu puşca-mitralieră pregătită, ochitorul se ascunde în spatele a ceea ce fusese un camion. Vede imediat cum trapa turelei se deschide şi trei oameni în combinezoane de piele sar afară ca să repare şenilele. Doar pilotul rămâne la bord.

Arma trosneşte. Cei trei ruşi sunt morţi. Îşi scoate atunci din taşcă o grenadă de mână, îi trage siguranţa şi aşteaptă.

În câteva clipe apare şi ultimul dintre ruşi, căutându-şi camarazii. Grenada zboară şi tancul sfârşeşte într-o jerbă de foc.

Artileristul o porneşte încet spre pădurea din apropiere, numai bine să fie surprins de un P IV german, care-l striveşte sub şenile. Din erou n-a mai rămas decât o baltă de sânge şi o cască de oțel turtită.

Ai noştri cad pe capete sub focul ruşilor. Primele poziții sunt date peste cap; se luptă corp la corp, cu baionete, cu lopata; lovind primul, ai o şansă. Sosesc în ajutor pionierii cu aruncătoarele de flăcări şi o pânză de foc acoperă pământul; duhoarea de carne arsă te face să verşi, iar o mitralieră latră singuratică prin gura de aerisire a unui beci. Grenadierii atacă sediul Partidului aflat în flăcări, secerându-i fără milă pe cei care ieşeau cu mâinile sus. Nu mai sunt oameni, ci monştri însetați de sânge, bucuroşi la vederea cadavrelor. Tancurile trec zgomotoase printre ruinele fumegânde. O grupă se adăposteşte lângă un zid, iar două mitraliere trag la unison; una dintre ele este în mâinile lui Heide, care rânjeşte sadic.

— Sunt ai noştri, imbecilule! Nu mai deosebeşti griul de kaki?

— Isuse! geme Heide. Ce-am făcut!

— Führerului nu i-ar merge la inimă invocarea unui evreu.

— Isus n-a fost evreu. Rosenberg a spus-o. Era arian!

— Asta-i cea mai bună poantă pe ziua de azi! strigă Bătrânul de pe turelă, izbucnind în râs.

Îl întrerupe o explozie: tancul se înclină periculos; o conductă de benzină s-a rupt şi benzina țâşneşte în interior.

— Avarie la şenila stângă, ne-o trânteşte Porta calm. Vehicul în pană.

Opreşte motorul şi trage o duşcă de vodcă. Bătrânul deschide oblonul cu grijă. Lângă noi ard două P IV, scoțând nori de fum înecăcios; echipajul carbonizat atârnă de blindaj. În sat, lângă fântână, zac mai mulți grehadieri ucişi.

Par că dorm, dar din colțurile gurii li se preling fire de sânge. Au fost ucişi de aceleaşi bombe cu aer comprimat ce tocmai îşi făcuseră apariția.

— Un adevărat măcel, mormăie Stege.

Colonelul Hinka priveşte prin binoclu tancurile T34 care se pregătesc pentru un nou atac. E prima oară când suntem atacați de aceste tancuri întâlnite până acum doar ca susținere a infanteriei. Cheamă imediat prin stația radio toate echipajele regimentului.

— Atențiune, îi auzim vocea calmă. Singura noastră şansă este mobilitatea. Nu vă pierdeți capul. Înainte! Vă apropiați la patru sute de metri, le trageți una după ceata şi schimbați imediat direcția de mers. Punctele sensibile ale unui T34 sunt turela şi şenilele. Mişcați-vă, înainte de orice, mişcați-vă! Nu vă opriți să trageți, trageți din mers!

— Mai repede, mai repede! comandă locotenent-colonelul Moser.

Echipajele sovietice freamătă de bucurie văzând că nemții au ajuns în bătaia tunului. Căpitanul Gorelik se vedea deja învingător în tancul său nou-nouț, cel mai mai bun din lume, fără nici o îndoială grație concepției sale de avangardă. Inginerii care făuriseră acest emisar al morții se gândiseră la sezonul noroios de aici, şi şenilele sale sint atât de late, aproape comice, însă ideea a fost preluată de constructorii străini. Caroseria amintind de o broască țestoasă şi tunul lung de 75 sunt şi ele o găselniță.

La aproape o mie patru sute de metri de inamic, iată că tancurile germane se împotmolesc! Echipajele manevrează cu disperare, încercând să iasă din noroi, dar nu fac altceva decât să se afunde mai rău. Sosesc în grabă pionierii cu buldozerele. Ruşii trag, dar pentru fiecare pionier căzut, un altul apare din pădure şi-i ajută pe ceilalți să târâie trunchiuri subțiri de copaci în fața tancurilor.

Tarris, comandant de grupă în compania căpitanului Gorelik, tremură de fericire. Este un bătrân soldat, decorat cu *Zolostava Zvezda,* care renunțase de bună voie la postul lui comod, din garnizoană, la numai trei zile după declararea războiului. Priveşte plin de satisfacție cum tancurile inamice se înfundă în noroi şi se umflă în pene. „Fiecare lucru la timpul său! Lasă-i pe porcii de fascişti să obosească, vor deveni o pradă uşoară!" Venise clipa răzbunării pentru ziua în care căzuse prizonier la Kiev. Câtă umilință, câtă ruşine! Patru zile într-un lagăr german în care biciuise cu mâna lui trei dintre soldații săi fiindcă acceptaseră să colaboreze cu nemții. Reuşise apoi să evadeze, să se întoarcă în liniile sovietice şi să-i denunțe pe cei trei nefericiți. Dacă s-ar fi întors vreodată, îi aştepta un glonț în ceafă, dar până atunci se ocupaseră de familiile lor. Doar cei cu totul devotați aveau dreptul la viață. „Omorâți-i!" spusese Ilia Eihrenburg în discursul ținut în fața trupelor

blindate ce se îndreptau către front. „Omorâți-i chiar şi în pântecele mamelor lor!" Astea erau cuvintele lui pline de patriotism.

— Honig! strigă colonelul comandantului primului batalion. Am ordonat să atacați pe toată linia frontului, iar voi ați rămas grupați.

— Domnule colonel, afurisitul ăsta de noroi! Ne-am împotmolit, tancurile se duc la fund. Doar compania a 2-a a reuşit să treacă, dar Ivan poate să-i facă zob în orice clipă.

— Păstrați-vă sângele rece! Vă trimit ajutoare, iar batalionul al doilea vă va acoperi. Folosiți grenade fumigene. Inamicul n-o să tragă decât dacă este sigur de țintă.

Batalionul dispare într-un nor galben, otrăvitor, dar inamicul atacă asemenea unui pinten de oțel, fără să-i pese de noroiul peste care trece zburând datorită şenilelor late.

De la patru sute de metri, tragem grenadă după grenadă, cotim, înaintăm, ne retragem, într-o continuă mişcare. Germanii sunt superiori ruşilor în mobilitate şi viteză. Rezultatul întrece orice aşteptare! Tancurile ruseşti îşi strică formația.

— Drace! urlă căpitanul Gorelik, nebun de furie. Ştie că îl aşteaptă plutonul de execuție sau transferul într-un regiment disciplinar. Încărcați mai repede, javrelor! le strigă el soldaților lui.

În raza periscopului nostru, în centrul vizorului, apare un nor exploziv, roşu-sângeriu: tancul locotenentului Sireurirskii este lovit în plin. Şi trei alte redutabile T34 sunt distruse. Tarris este din ce în ce mai furios. Şi-a ratat de peste douăzeci de ori ținta, pentru că inamicul nu stă locului.

— Tarris, ce propui? se aude în radio vocea îngrijorată a căpitanului.

Plutonierul nu-şi mai încape în piele de fericire. E prima oară când un ofițer atât de sigur pe el îi cere părerea. Îşi înghite scuipatul pe care l-ar fi trimis în ceafa şoferului, ocoleşte trei infanterişti care fug în bătaia mitralierelor sale, deschise trapa turelei şi se sprijină în coate. Zâmbeşte sub casca din piele neagră.

— *Tovarisci Kamandir,* să folosim noile aruncătoare de flăcări. Asta o să-i sperie nițel. Să intrăm în pădure şi să-i atacăm din flanc. Sunt obişnuiți să vadă inamicul retrăgându-se. aşa că o să le facem o surpriză.

Dar căpitanul Gorelik are motive întemeiate să fie îngrijorat. În apropierea fiecărui T34 se află câte un tanc german care scuipă foc.

— Cum naiba au făcut-o? se întreabă căpitanul. Nu-s chiar aşa de proşti.

Dă ordinul de retragere la adăpostul pădurii, dar tancurile PIV le calcă pe urme. Acum simt pământul ferm sub picioare, iar dacă un tanc ia foc, echipajul coboară, continuând lupta cu mitraliera în mână. Tancul nostru ia foc chiar înainte să ajungem la fluviu. Auzim imediat ordinul comandantului:

— Tancul în flăcări, evacuarea!

Ne culcăm la pământ în apropierea tancului arzând, dar nu putem să-l abandonăm înainte de a fi complet calcinat. Bătrânul ştie că-l paşte ştreangul dacă nu respectă ordinul, iar ăsta nu vrea să ardă, doar fumegă.

— La naiba, înjură Porta. De obicei drăcia asta arde de n-ai timp să ieşi din ea!

Micuțul pregăteşte o mină T şi o aruncă prin oblonul lateral. De data asta chiar nu mai rămâne nimic din el, şi fugim în lăstăriş unde zăceau trei cai morți. Ce biftec pentru Porta!

Deodată, zgomot de şenile! Ce să fie oare? T34. Mă rostogolesc şi mă înfund cu disperare în noroi. În ceața ce ne înconjură, zăresc în turelă comandantul cu uniforma neagră, lucioasă. Porta sare ca o nevăstuică şi aruncă o grenadă în turela deschisă, chiar în spatele comandantului. O explozie asurzitoare. Comandantul este proiectat la patruzeci de metri în aer, iar oamenii din echipaj sar la pământ transformați în torțe vii şi se rostogolesc pe covorul de frunze uscate, încercând să stingă flăcările ce-i cuprind.

— La moarte! strigă Bătrânul, scoțându-şi arma.

Îi curățăm pe toți. Ne ascundem într-un cuib de mitralieră părăsit şi Micuțul pregăteşte deja una dintre arme, când Bătrânul strigă îngrozit: „Înapoi!"

În spatele nostru, un T34 înaintează prin lăstăriş. Monstrul verde se clatină înainte. Până la gât în noroi, tremurând de spaimă, văd pântecul de oțel alunecând peste mine... inima îmi stă, mă sufoc. Pe urmă, văd cerul gri şi simt ploaia pe față... Sunt încă viu?

Germanii sunt un popor cu principii. Dacă o idee le intră bine în cap, sunt convinşi de adevărul ei şi nu renunţă la ea decât cu mare greutate.

Lenin către ambasadorul Turciei,
Ali Fuad Paşa,
Moscova. 3 aprilie 1921

Comandanţii corpurilor de armată şi ai diviziilor erau adunaţi în salonul mare, în care lumina lustrelor scălda decoraţiile, făcând să le strălucească nasturii de metal. Fumul ţigărilor şerpuia spre tavan. Atmosfera era gălăgioasă şi veselă, se bea şampanie şi se toasta pentru apropiatul sfârşit al războiului.

Generalul Guderian, măturând pământul cu mantaua sa lungă din piele neagră, strânse mâna mareşalului von Bock, vechiul său camarad, şi, cu voce scăzută, cei doi ofiţeri comentară ultimele noutăţi. Apoi mareşalul se apropie de masă şi răsfoi documentele.

—Domnilor,Führerul a ordonat să atacăm Moscova începu el emoţionat. Prin această campanie de mare anvergură, începe ultima etapă a războiului. Moscova va fi cea mai mare victorie din istorie, şi este cea mai mare onoare pentru armata noastră să strivească monstrul comunist.

Ofiţerul se întoarse spre harta uriaşă, suspendată pe perete.

— Operaţiunea Typhon se va desfăşura în doi timpi. Mai întâi, străpungerea frontului vestic sovietic la nord şi la sud de autostrada Smolensk-Moscova. Apoi, gruparea unităţilor blindate spre Viasma. Urmează distrugerea şi punerea pe fugă a ultimelor unităţi ale inamicului, încercuirea şi cucerirea oraşului. Un plan îndrăzneţ, domnilor! Sunt angajate în asaltul asupra Moscovei douăzeci şi patru de divini blindate şi patruzeci şi şase de divizii de infanterie. Armata dispune de trei săptămâni pentru a parcurge aceşti trei sute de kilometri, deci este timp suficient. În patru săptămâni, Führerul va asista la defilarea armatei în Piaţa Roşie, rebotezată Piaţa Adolf Hitler. Bătrânul ofiţer cu nas de vultur se înălţă pe vârfuri.. Führerul este un geniu!

— Dumnezeu ştie ce e, şopti generalul de tancuri von Hunersdorff la urechea generalului Hoepner.

— Dacă ar fi fost genial, rânji Hoepner, n-ar fi renunţat la ocuparea Smolenskului în vara asta, când Moscova era total descoperită în faţa blindatelor noastre. Clausewitz aminteşte mereu că nu trebuie să abandonezi ideile cu care ai pornit la drum decât în cazurj extreme.

— Führerul l-a studiat pe Clausewitz, îi întrerupse generalul-locotenent Conradi. Când şi-a trimis trupele în Ucraina, în loc să ocupe Moscova, avea motivele sale. Eu cred în Führer, continuă el, fixându-l ameninţător pe generalul Hoepner.

— Ce credeţi despre planul de atac? — şi Hunersdorff se întoarse spre generalul Strauss.

— Oficial, vom reuşi, cum ar putea să fie altfel? spuse acesta, izbucnind în râs.

— Şi neoficial? insistă Hunersdorff cu un zâmbet şui.

— Dacă aş spune-o, aş fi numai bun pentru Curtea Marţială, îi răspunse generalul de artilerie.

— Aveţi îndoieli?

— Caporalul ăsta din Boemia a aşteptat prea mult, murmură Strauss. Planul o fi el îndrăzneţ, dar e şi stupid. A venit toamna, ploile ne ameninţă, iar dacă plouă putem să ne facem bagajele. Ruşii ştiau despre ce-i vorba şi sunt tenaci. Dacă pierd Moscova, prestigiul lor s-a dus pe apa sâmbetei, deci se vor lupta ca dracii până la ultimul om.

— Armata noastră este cea mai bună din lume! sublinie von Hunersdorff. Dacă nu se schimbă vremea, o să întârziem, dar va trebui să ne zbatem zi şi noapte înainte de sezonul mocirlos.

— Şi echipamentul de iarnă? întrebă prudent generalul Hube.

Führerul l-a scos din fabricaţie, îi răspunse mareşalul, cu un aer condescendent. Să vorbeşti de echipamentul de iarnă, ăsta-i defetism. Războiul se va termina înainte ca noi să

avem nevoie de aşa ceva. Echipamentul de iarnă, distribuit deja unora dintre divizii, va fi strâns şi trimis în depozit. Este ordinul Führerului, domnilor.

Unii dintre generali se priviră cu subînţeles, dar nici unul nu deschise gura.

„DASCĂLUL" PORTA

Ne risipisem pe sub copaci. Cădeau frunze ruginii. Încă o zi călduroasă de toamnă, aşa cum doar în Rusia poţi afla.

În spatele liniei frontului, regimentul aştepta la refacere. Din cele două sute de tancuri, nu ne mai rămăseseră decât şaisprezece: şaizeci şi opt la sută din efectiv fusese distrus, începuseră să apară întăririle. Ni se oferiseră cinci zile de repaus. Unii pretindeau că sunt cele mai frumoase zile ale războiului, căci intendenţa comisese o superbă eroare! Compania continua să primească, raţiile pentru două sute douăzeci de oameni, deşi nu mai erau decât şaizeci şi trei! Furierul nu-şi credea ochilor când ne vedea atât de puţini.

— Ce să mă fac? geme el. Am semnat pentru două sute douăzeci de oameni! De ce naiba, încăpăţânaţilor, vă lăsaţi ucişi de aceste secături înainte de a-mi fi livrat eu raţiile? Cineva ar trebui să vă pedepsească.

Ne dondănim pe-ndelete, furierul rezistă chiar şi în faţa ameninţărilor Micuţului. Mulţumită Domnului, colonelul Hinka, trecând pe acolo, dă ordin să ni se dea totul. Deci, iată-ne întinşi în livadă şi punând pe noi în două ore cel puţin un kilogram! Porta nu numai că-şi hăpăie raţia, dar pune mâna şi pe cele ale companiei a 4-a. Stă răscrăcărat pe un butoi gol de ulei, ceea ce-i rezolvă problema de a alerga mereu la budă. La urma-urmei, totul are un aer foarte distins: fumează trabuc şi sorb coniacul din pahare. Cum era o zi mare. Porta îşi pusese monoclul şi Micuţul îşi înfipsese două pene de găină la melon. Este de altfel prima ocazie în care ne descălţasem în ultimele şase săptămâni. Un deliciu!

— Pastorul batalionului le cam trage la măsea, remarcă Micuţul între două înghiţituri de coniac spălate cu bere. Prea-sfânta mutră era atât de ameţită aseară, că-i făcea curte babei cocoşate din coliba luntraşului. O pipăia aşa cum ar pipăi un evreu un pumn de galbeni. Din păcate, în noapte mai mult am auzit decât am văzut, dar turna în el ca o butie spartă. S-a dus buhul despre el încă de la Leipzig unde nu mai voia nimeni să-l primească. În timpul ultimei predici, căzuse din amvon drept în braţele comandantului, chiar când amintea parabola paraliticului!

— Ia uite, spune Porta, asta-mi aminteşte de vremurile în care eram dascăl la preotul Kurt Winfuss din München. Preotul ăsta era un imbecil înfumurat care-şi băga mereu nasul acolo unde nu-i fierbea oala. Într-o bună zi ne-am hotărât să verificăm zvonurile tot mai dese despre imoralitatea şi depravarea oraşului şi am început, bineînţeles, cu Hofbraühaus, unde se-nghesuiau toţi pungaşii ca să se-ndoape. Am ajuns acolo pe la opt, când era plin de nu mai puteai să arunci un vârf de ac. Erau cu toţii acolo, inclusiv preotul, şi ne-am adunat într-un colţ ca să ne facem un plan de bătaie. „Porta — mi-a spus faţa bisericească —, am toată stima pentru tine. Eşti iute, modest şi înţelegi rostul preoţimii în campanie. Nu te-am văzut niciodată bând sau fumând, nu mi-ai şterpelit nici măcar o picătură din vinul de împărtăşanie, şi n-am auzit să te fi încurcat cu vreo muiere. De altfel eşti un bun camarad şi contabilul m-a asigurat că nu ceri niciodată bani în avans. Am remarcat de asemenea că economiseşti hârtia şi foloseşti cămăşile şi de două ori atunci când se poate. Nici un alt dascăl nu te depăşeşte în timpul slujbei şi nu greşeşti niciodată răspunsurile. O să-ţi încredinţez deci o misiune importantă şi periculoasă, dar să nu te laşi înfrânt! Intră în această cârciumă plină de pungaşi, şi vezi ce se întâmplă. Uite zece mărci ca să nu cheltuieşti de la tine. Eu o să urc în salonul de sus, unde sunt ofiţerii, iar mâine vom face un raport despre ceea ce am văzut. Ne întâlnim la nouă, la capelă."

M-am întâlnit nas în nas cu subofiţerul-contabil Balko, plin de voie bună. I-am făcut cinste cu o stacană de patru litri înainte de a-i cere cele şapte sute de mărci pe care mi le datora.

— Încă de pe atunci făceai pe cămătarul? întreabă Barcelona Blom.

— Eram un om de afaceri cu mult înainte de a-mi începe cariera de dascăl la München.

— Şi preotul nu bănuia nimic? se miră Bătrânul.

— Nu. Ştia despre mine doar ce-i dădeam eu voie să afle. Deci, pentru a termina povestea, închipuiţi-vă că superiorul meu a intrat într-o companie deşucheată în salonul ofiţerilor. S-a îmbătat în aşa hal, că la ora nouă, la capelă, de-abia se mai ţinea pe picioare. Era atât de beat, că era gata să mi-o ofere pe micuţa de care, bineînţeles, nu se atinsese niciodată! Mai târziu a început să-mi facă propuneri ruşinoase, apoi a început să plângă cerându-mi să-l pedepsesc pentru că a păcătuit. Ceea ce am şi
făcut cu mare plăcere. Din păcate, l-am lovit atât de tare, că a ajuns la spital, trântindu-mi şi un raport la regiment. Mă acuza că-i urinasem în cizme, ceea ce făcuse el însuşi, căci banda de ofiţeri de la Hofbraühaus îi dăduse şi laxative ca să-şi bată joc de el! M-am ales cu trei săptămâni de arest; colonelul s-a opus la o pedeapsă mai mare. În tot acest timp, preotul mahmur s-a mai liniştit, mi-a dat un pachet de ţigări, ba chiar a vorbit şi cu temnicerul să se poarte frumos cu mine. Eram un om cu teamă de Dumnezeu, dar am fost dus pe căi rele de mârşavi! A doua zi mi-a trimis ordonanţa cu un coş cu de-ale gurii şi cu o Biblie legată în verdele speranţei. Pe pagina de gardă scrisese: „Soldat, întoarce-te către Domnul Dumnezeul tău, nu uita să te rogi, şi steaua speranţei va străluci în întunecata celulă". Oricum, lumina nu-mi lipsea graţie lămpii cu acetilenă, aşa că Isus putea să-şi economisească bateriile. Camaradul meu de celulă, un soldat de la Calea Ferată, ştia să imite toate animalele. Era profesionist şi, înainte de a intra în armată, o făcea mai ales în faţa ţăranilor care se amuzau teribil auzind un burghez grohăind ca porcul sau cotcodăcind ca găina. De fapt, ocupam celula condamnaţilor la moarte al cărei zid plin de mâzgălituri era foarte interesant. Unul dintre ultimii pensionari scrisese scurt şi milităros:

Adio bandă de cretini!
Sergent Paul Schluntz.
M-am născut In aceeaşi zi cu Führerul, pe 20 aprilie.
Din păcate el n-o va mierli o dată cu mine.
3.5.38.

Un filozof, oaspete al celulei nouă, scrisese pe plafon:

La urma-urmei, ce-i marxismul?
Bunica neariană a naţional-socialismului.

În a patra zi, preotul a venit să ne vadă şi, pentru a-i face pe plac, ne-am împărtăşit. Totul devenise de-a dreptul solemn când soldatul a început să hohotească de plâns, ceea ce ne-a costat încă opt zile de arest pe motiv că l-am batjocorit pe preot.

— N-aveţi decât să juraţi că v-aţi călugărit! ne-a ameninţat colonelul. O să aveţi acum parte de mai mult decât v-aţi dorit, o să haliţi Biblie cu sârmă ghimpată!

Nici nu ştia câtă dreptate are. S-a terminat cu leneveala! În rânduri strânse, infanteriştii ruşi; echipaţi în kaki, acoperă câmpul. Mii şi mii de oameni sosesc valuri, valuri prin iarba unduitoare a stepei. Infanteria germană, în gri-verzui, pare o picătură de apă în comparaţie cu hoardele care, nepăsătoare în faţa focului nostru susţinut, atacă la baionetă.

Într-o fugă dezordonată, infanteriştii noştri îşi abandonează poziţiile; ofiţerii încearcă să-i oprească, arme germane trag asupra soldaţilor germani, dar oamenii, cuprinşi de panică, trec peste trupurile ofiţerilor. Patria, bineînţeles, dar pielea trebuie salvată mai întâi. Pe cer apare semnalul pentru artilerie; un îngrozitor tir de baraj cade peste ruşi destrămând hoarda sălbatică. Tancurile înaintează încet şi urcăm o colină de pe care privirea ajungea până departe în zare: nu se văd decât ruşi, ruşi peste tot!

Susţinând infanteria, tancurile pătrund printre ruine. Oţelul freamătă; suntem cuprinşi de febra vânătorii, râdem când nimerim ţinta fără să ne gândim măcar o clipă că omorâm oameni.

Timpul încremeneşte, iar căldura este insuportabilă în această zi de toamnă. Ne luptăm de o oră, de cinci? Nu ştim. Vânători de tancuri, ascunşi printre ruine, încearcă să ne arunce în aer cu minele lor magnetice. Îi ardem cu aruncătoarele de flăcări plini de o

bucurie sălbatică.

— Suntem atacați de tancurile inamice! zbiară radioul.

Trei sau patru sute de T34 apar pe culmile dealurilor de la orizont. Într-un vuiet apocaliptic, deschid focul toate odată. Pământul se cutremură sub acest infern; primele T34 ard, dar într-un timp record nenumărate P IV sunt făcute țăndări, iar fumul negru urcă în coloană spre cer. Din echipaje au scăpat puțini, cei mai mulți au dispărut în oceanul de foc — soarta obișnuită a tanchistului.

Deodată, mai multe T34 cotesc și dispar în cea mai mare viteză în spatele dealurilor. O clipă am crezut că fug, dar nu! Este doar o manevră. Se întorc în forță și străpung fără să se oprească liniile infanteriei noastre la câtiva kilometri spre nord. Porcii utilizează o tactică germană: separă unul din flancuri de grosul trupei și pe urmă îl macină încetul cu încetul.

Colonelul Hinka înțelege imediat primejdia și dă ordinul de adunare. Trebuie abandonați sorții băieții din tranșee ca să salvăm blindatele! Ne oprim câteva clipe să luăm răniții aruncați fără milă prin oblonul din spate. N-avem timp să ne purtăm cu mănuși. Nefericiții se înghesuie cum pot, pe blindajul frontal, pe turelă, în lungul vehiculului, acolo unde trebuie să faci eforturi supraomenești ca să te menții agățat atunci când tancul se balansează pe lin teren accidentat. Se aud strigăte sfâșietoare:

— Camarazi, luați-ne cu voi! Nu ne abandonați! — și mâinile întinse ne imploră.

Întoarcem capetele, Porta accelerează și, dacă inamicul deschide focul, cei de afară vor fi oricum măcelăriți.

Trecem cu toată viteza printre râpe și copaci; tancul de douăzeci și cinci de tone se balansează ca o barcă în furtună. O cursă cu moartea! Dacă reușesc să închidă capcana înainte să scăpăm, suntem ca și morți.

— Mai repede, mai repede! urlă neîncetat radioul.

Ne oprim să remorcăm vehiculul avariat al lui Barcelona, dar cablul cedează șuierând, decapitându-l pe sergentul agățat de tancul nostru. Leoarcă de transpirație și înjurând de mama-focului, întindem alt cablu și iată-ne străbătând la pas satele în flăcări. Aici artileria își arătase colții. Peste tot hălci de carne sângerânde, milioane de muște bâzâitoare și o duhoare de hoit ce-ți întorcea mațele pe dos. De cum ieșim din sat, un T34, avariat și el, trage o grenadă ce-i spulberă șenilele lui Barcelona. Fără să mă mai gândesc la răniții de afară, rotesc turela, ochesc, trag. O explozie, și nici urmă de tanc! Doar P III este terminat, n-are nici un rost să-l mai remorcăm! Micuțul îi face felul cu câteva grenade, iar echipajul lui Barcelona urcă lângă noi.

Fugim, fugim! Doar viteza putea să ne mai salveze. Îl auzim prin stația radio pe colonelul Hinka înjurându-l pe unul dintre comandanții de companie pentru că împotmolise Skoda de treizeci și opt de tone. Crezuse că poate s-o scurteze pe malul fluviului, dar asta i-ar fi reușit doar cu un P IV, mult mai ușor și cu șenilele late.

— Mâine vă vom recupera, dar să petreceți noaptea în apropierea tancului. Aici, Moser!

— Condamnat la moarte, spuse Porta liniștit. (N-ar fi recunoscut niciodată că și el este ud la fund.) Dacă-i duce tărtăcuța, își aruncă rabla în aer și raportează că au fost loviți de un T34. N-are cine să controleze muniția lui Ivan! Dar va veni și ziua aia.

— Ce sentiment al datoriei! strigă Heide indignat. Nu-ți arunci tancul în aer decât în cazuri extreme.

— Am notat, dar, dacă te împotmolești, Erou Nazist, aș vrea să te văd cum te descurci cu cei din față. Atenție, mașinăria a început să cedeze, ne lasă motorul! Totul este o trădare în zilele noastre.

— Ce are? întreabă îngrijorat Bătrânul.

— Trage ca un evreu în drum spre cazarma SS, îi răspunde Porta, lovind cu piciorul în manete.

Trebuie să ridicăm cât mai repede capota, dar nu se vede nimic, totul pare în ordine.

— Treci la comenzi! îmi strigă Porta, trăgându-mă de picior. Dar e vai de pielea ta dacă-mi strici cutia de viteze.

Mă împinge brutal în locul lui și înfuriat intru într-o râpă gata să mă răstorn. Porta și Heide se apleacă peste motor.

— Ce rahat! spune Bătrânul furios. Și asta tocmai acum cind trebuia să zburăm pe

sub nasul lui Ivan. Nimic nu putea să fie mai rău.

— N-am nevoie de sfaturile tale. Prefer un motor în pană decât două grenade de T34 drept în țeastă.

— Cheamă-l pe Legionar să ne ia la remorcă!

Dar Legionarul este departe deja, pe creastă, nu ne mai aude şi, o clipă mai târziu, vedem îngroziți o flacără albăstruie ieşind din tancul său. Doi oameni reuşesc să sară din turelă. Slavă ție, Doamne! Legionarul şi Profesorul. Ceilalți trei probabil că ard de vii. Porta, vârât cu totul în motor, lucrează înjurându-i pe ruşi, Partidul, şi mai ales pe Julius Heide.

— Asta-i din vina ta, netotule! Dacă voi, ăştia, sărmani imbecili nazişti, nu v-ați fi amestecat unde nu vă fierbe oala, n-am fi luat parte acum la războiul ăsta împuțit şi n-aş fi făcut cunoştință cu motorul Maybach! Na, ia-l şi du-te învârtindu-te!

O fişă arsă zboară în capul lui Heide; motorul toarce iar ca o mâță-n călduri. Plecăm... fără să ne oprim, îi luăm la bord pe Legionar şi pe Profesor.

— Ruşii omoară răniții, ne anunță ei.

— Ne oprim să-i luăm? întreabă Bătrânul cu jumătate de gură.

— Imposibil. O să țin pedala la fund, până când o să văd iar superbele capete pătrate nemțeşti.

În aceeaşi clipă, un fulger explodează în tanc şi se deschid toate obloanele. Sunt proiectat la baza scaunului, strivit sub tun, un jet de sânge mă orbeşte. Micuțul cade fără cunoştință printre grenade; Barcelona are obrazul atât de sfâşiat încât i se văd dinții ca la un cap de mort. Cât despre Bătrânul, se simte ca şi cum ar avea spinarea frântă. Din fericire nu-i vorba de aşa ceva, îi punem ciolanele la loc şi urletele i se aud până departe.

— De data asta s-a zis cu rabla, spune Porta. O aruncăm în aer şi-o luăm la picior.

— Ieşiți! ordonă Bătrânul. Aruncați-O în aer!

— Şi cât mai repede, spune Porta, arătându-ne în depărtare ruşii ce stau cu ochii pe noi.

Barcelona dispăruse, îl urmăm în pas alergător, cu sângcle zvâcnind în urechi; plămânii mă ard, mucoasele-mi sunt iritate de atâta fum şi praf. Ruşii ne văd foarte bine, ce mai aşteaptă?

— Mai repede! insistă Bătrânul. Trebuie să trecem dealurile, ceilalți sunt departe.

— Mă întreb de ce nu trag ruşii, îi priveşte Porta, iritat. Pot să ne doboare ca pe nişte iepuri.

Heide se împiedică de o cască, se rostogoleşte pe jos, lovindu-se de o piatră, şi rămâne lat. Îl punem pe picioare destul de brutal, dar este la capătul puterilor.

— Să rămânem aici, spune, ştergându-şi sângele de pe față. Oricum o să fim doborâți. Doar nu credeți c-o să ne lase să scăpăm.

— Mişcă-te, imbecil nazist! Dincolo de creastă te aşteaptă o cruce încârligată.

— Eu nu mai pot, geme Bătrânul, rostogolindu-se. Sunt prea bătrân, nu mai pot să alerg aşa.

— Uită-te nițel în urmă, spune Porta rânjind. O să ai aripi la picioare ca să ajungi la sânul lui Adolf!

Înțelegem acum de ce nu trag; ne vor vii şi sunt la cel mult cinci sute de metri de noi. Bătrânul sare ca împins de-un arc, uitând orice oboseală. Alergăm ca nişte adevărați campioni şi dăm peste un locotenent care zace în iarbă. Îl luăm cu noi. Din piciorul rupt ies aşchii de os.

— Mulțumesc, camarazi, hohoteşte el.

Dar ruşii nemiloşi sunt pe urmele noastre şi n-avem alte arme decât baionetele. Mitralierele au rămas în tanc. Locotenentul are un revolver, dar ce poți să faci cu el în fața unui pluton de tancuri?

— Dacă am fi avut o mitralieră! visează Porta.

— Să nu mă abandonați, camarazi, ne imploră locotenentul pe mine şi pe Heide, care-l cărăm. Are cel mult nouăsprezece ani şi probabil că nu este de mult timp pe front. N-are nici o decorație, deşi au mormane la Partid.

— Friț, Friț! Vino! strigă ruşii. Frumoase fete la noi de pus pernă!

Vor să ne prindă... Mutra lui Heide este complet indiferentă şi amândoi lăsăm rănitul.

Strigă de-ți sfâșie sufletul, și mai face un pas înainte să se prăbușească.

— Nu mă lăsați! Nu mă lăsați! Ivan o să mă prindă.

Dar este și pielea noastră în joc. Nefericitul încearcă să se cațere, apoi renunță și se pitește într-o groapă.

Respirând greoi, morți de oboseală, atingem în sfârșit creasta dealului de unde coboară lin o vale largă de trei sau patru kilometri. O turmă de vaci trece liniștită. Repede! Repede! E un miracol că n-am murit încă. Se aud împușcături și gloanțele ne șuieră pe la urechi în timp ce ajungem din urmă turma. Ar fi fost nevoie de artilerie ca să ne distrugă adăpostul viu. Pe culmea dealului, îi vedem pe ruși dansând în jurul locotenentului rănit, urlând, apoi câteva focuri de armă și hohote de râs.

— L-au terminat, spune Porta.

— Sărmanul, geme Bătrânul. Nu era decât un biet copil.

— Un copil voluntar, replică sec Porta.

— Ce știi tu?

— Atât de tânăr și deja locotenent? Și-a pus uniforma de la șaisprezece ani, așa cum fac toți cei care vor să devină ofițeri.

Acolo, sus, demonii ruși se întrec pe ei înșiși în bestialitate: tăiaseră capul locotenentului, și-l înălțau spre noi în coada unei furci.

— Siberieni, descoperă Porta. Acum suntem avertizați asupra a ceea ce ne așteaptă dacă le picăm în labă. Unde naiba sunt ceilalți?

— După cum le scăpărau călcâiele, probabil că au ajuns la Berlin!

O pușcă-mitralieră latră, gloanțele cad în mijlocul turmei care o ia din loc.

— Apucați-vă de volan! urlă Porta, strângând în mâini coada unei vaci.

O idee minunată! Alergăm ca vântul, dar Micuțul are o idee și mai bună: încalecă în spinarea vacii sale care, înnebunită, începe să galopeze spre vest. Toți îl imităm jucându-ne ca-n filmele cu cowboys. Heide cade de câteva ori și este gata să moară de inimă când descoperă că încălecase un taur. Barcelona se trezește azvârlit câțiva metri în aer. Un spectacol evident insolit! Viteza crește. Nici unul dintre noi nu bănuiam posibilitățile vacilor! Facem eforturi uriașe ca să rămânem în cârca lor, în timp ce ele trec nepăsătoare prin garduri și lăstărișuri, lăsând în crăci fâșii de uniformă și de piele soldățească.

Turma înnebunită traversează liniile infanteriștilor ruși atât de uimiți încât uită să tragă în noi, apoi, într-un nor de praf, ajungem în sfârșit în liniile germane.

Un stat-major de regiment își ține ședința în drumul nostru: sunt aruncați claie peste grămadă și vântul le spulberă hârtiiie. Hoarda mugitoare se îndreaptă spre un sat în care soldații își pun coada pe spinare crezând că vin rușii.

Porta își ridică triumfător jobenul galben, dar în aceeași clipă vaca lui încremenește cu picioarele bine înfipte în pământ, iar Porta țâșnește ca o rachetă și aterizează pe o grămadă de bălegar!

Vă înșelați! Nu sunt terminat, așa cum vă imaginați. Vă înșelați cu toții! Mă subestimați pentru, că vin din popor, pentru că n-am cultură și nu știu să mă port în societate cu îndemânarea pe care voi o luați drept genialitate în creiere le voastre de găini.

Hitler, într-o convorbire cu președintele Senatului,

Hermann Rauschining

În difuzoare tuna vocea diabolică, aspră, a lui Hitler:

— Germani! Germani! Fiți siguri că inamicul este zdrobit de invincibila mea armată. Acești oameni inferiori nu-și vor mai ridica fruntea niciodată...

Difuzoarele explodau și strigătele de „Uraaa!", izbucnite din mii de gâtlejuri bine udate cu bere, făcură să tremure pereții.

— În fața trupelor mele glorioase se întinde un tărâm îngenuncheat de patru ori mai mare decât Germania din 1933, anul în care am luat puterea. Vă asigur că patria noastră va deveni de o sută de ori mai mare. Nimic nu ne poate opri. Avem nevoie de spațiu vital și

cei care ni se opun vor fi striviți fără nici o milă.

Aplauzele deveniră frenetice printre fidelii Partidului strânşi la Burgerbraükeller: „Heil! Heil! Heil!"

— Îi salut cu respect pe bravii soldați şi ofițeri care se încumetă să ducă cea mai mare bătălie din istorie. Vă promit, fidelii mei camarazi, că în cel mult trei luni totul se va termina. De Crăciun vom fi în căminele lor şi se vor scurge o mie de ani până la următorul război, dacă va mai fi să fie vreodată!

Delirul atinsese paroxismul: „Sieg Heil! Prosit! Sieg Heil! Prosit!"

Milioane de germani ascultau acest discurs frenetic. Fiecare se gândea în sinea lui la ceea ce voia, dar nimeni nu îndrăznea s-o spună. Ploua cu denunțuri în cel de-al III-lea Reich. Ochiul SS-ului. Obergruppenführer Heydhch, era peste tot, chiar şi în patul conjugal.

— Urmează să dăm lovitura de grație acestui inamic năucit, urla Hitler, căzut în transă. (Sudoarea îi curgea pe frunte, ochii îi erau injectați şi lovea cu amândoi pumnii în pupitru. Cravata îi stătea de-a curmezişul, iar nasturii cămăşii erau smulşi). Niciodată hoardele lui Stalin nu-şi vor reveni după aceasta înfrângere şi chiar dacă vor dori să capituleze, nu vom accepta. Este un război sfânt şi jur să-l continuu până la zdrobirea bolşevismului.

Generalul von Hunersdorff se plimba în lung şi-n lat ascultând discursul dement. Aiurelile unui bolnav. Nici măcar un singur soldat din Marea Armată Germană nu subestima valoarea soldatului rus, nimeni nu credea că inamicul este înfrânt. Viitorul se arăta plin de lucruri îngrozitoare.

Von Hunersdorff luă un ordin de pe masă şi-l citi cu jumătate de glas şefului său de. stat-major, colonelul Laut:

„Orice soldat, oricare ar fi gradul lui, care, contrar ordinelor mele, se retrage, va fi trimis imediat in fața Curții Marțiale şi condamnat la moarte".

Generalul îşi aminti cuvintele marelui Moltke:

„Nu trebuie să porneşti nici o operațiune bazându-te pe starea vremii din acel moment. Trebuie să ții cont de anotimpul în care te afli."

Iar Operațiunea Typhon se derula toamna, gândi el, întrezărind înfrângerea la orizont.

CRIVĂȚUL

Celebrele furtuni ruseşti de noiembrie se alungau deasupra stepei adunând troienele in urma lor. Iarna îşi făcea intrarea în toată măreția sa. Prima zăpadă căzuse încă din zece octombrie, mult prea devreme. Se spunea că Cerul era de partea celor fără Dumnezeu.

Armatele germane se aflau doar la o sută patruzeci şi cinci de kilometri de Moscova şi, dacă vremea nu s-ar fi schimbat, am fi ajuns acolo în douăsprezece zile. Dar diviziile ruseşti, bine subțiate, aveau acum un moment pentru refacere. Li se distribuiau uniforme de iarnă nou-nouțe, în timp ce noi nu aveam nici măcar mănuşi, şi ne străduiam să ni le facem din uniformele celor căzuți. Drept vestă îmblănită, foloseam ziare vechi, puse uneori direct pe piele, iar paiele strecurate în bocanci au fost o găselniță prețioasă.

Statul-major general declarase că iarna ne-a luat prin surprindere, dar era clar că ruşii atât aşteptau. Dacă aceşti domni cu fireturi roşii ar fi studiat poporul rus înainte de a-i cădea în cârcă, ar fi aflat câte ceva despre iernile lor. De cum se înghesuie la orizont nori cenuşii, iar apa nurilor începe să fiarbă, țăranul rus îşi adună ultimele bucăți de lemn pe care le mai poate găsi şi se pregăteşte de ce-i mai rău, căci vremea poate deveni îngrozitoare, şi asta într-o singură noapte. Atunci, babuşka lipeşte geamurile cu bandă adezivă „Noua Rusie", distribuită gratuit, care este arătată cu mândrie de cetățeni când unul dintre ştabii de la Soviete vine în inspecție.

După două zile de îngheț, copacii încep să trosnească, făcând un zgomot ca un tun de 75, şi haite de lupi apar pe urmele armatei germane. Mereu rămâne cineva de căruță, spre bucuria lupilor. În primele zile trăgeam în ei ca la țintă, acum asta nu ne mai amuza. Cât timp coloana avansa, nu îndrăzneau să se apropie, dar blestemat era cel care se îndepărta

câţiva paşi, chiar şi înarmat. Săreau pe tine înainte să apuci să tragi în ei. Frigul creştea din oră în oră. Peste tot mureau înghețați oameni şi animale; toată natura părea să intre în hibernare, aşteptând primăvara, dar cine mai putea să se gândească la primăvară la minus 50°C, când crivățul urlă acoperindu-te cu cristale de gheață.

Aprovizionarea începuse să scârțâie şi cafeaua sintetică îngheța în căni; armata germană nu era pregătită pentru aşa o vreme îngrozitoare. N-aveam ulei antigel pentru arme, iar uleiul obişnuit se închegase în mecanisme. Întregi coloane motorizate au fost abandonate la marginea drumurilor; totul exploda din cauza înghețului şi un motor oprit mai mult de două ore devenea inutilizabil.

— Evident, Napoleon a încasat-o în fața Moscovei, dar să vezi cu ce bătaie zdravănă o să se aleagă Adolf! strigă Porta celor din jurul său. N-ai nimic de comentat, Heide?

Julius Heide îl fixează cu un ochi de mort, şi mai albastru în frigul intens.

— Răspunde-i ceva, se încăpățânează Micuțul. Ți-a spus că Adolf a pierdut războiul.

— O să te denunț, mârâie Heide din fundul stomacului.

— Cântâți! ordonă un glas.

— Asta-i o broască râioasă, urlă Porta. Fă-te-ncoa' să văd dacă nu ți-au înghețat creierii!

Un general apare în pas alergător şi vrea să vadă cine a protestat.

— Nu v-aş dori să mă cunoaşteți! strigă el la grămadă.

— Chiar că n-are nimeni chef de asta, murmură Porta.

— Cântați! comandă Moser obosit.

Întindem brațul stâng ca să păstrăm distanța regulamentară şi începem:

„Lung e drumul spre casă, atât de lung,
Acolo unde stelele plutesc peste pădure
Încep vremurile bune, o da, vremurile bune,
Fiecare soldat se gândeşte la tine în secret,
Lung e drumul spre casă, atât de lung!
Aleargă norii peste mări şi țări
Doar omul are o viață şi moare pe veci".

Repetăm versurile de patru ori, până când generalul e mulțumit. Pe urmă ne goneşte prin pădure spre tristețea lupilor, care spală putina în fața generalului amator de marşuri.

La capătul unei ore, imbecilul se plictiseşte de noi şi dispare in Kübelul lui escortat de câțiva acoliți şi de blestemele noastre.

Armata germană devenea încetul cu încetul un şarpe gri-verzui de suflete moarte care se târa spre nord-est. Moscova, locul în care bătea inima Rusiei, îl atrăgea ca un magnet.

Cu fața acoperită de promoroacă, fiecare om priveşte fix spinarea, celui din față. Cât timp se mişcă, totul este în regulă. Două mii de paşi la un kilometru şi o sută patruzeci de kilometri până la Moscova. Nu-i mare lucru, dar iarna rusească este un infern inimaginabil. Chiar diavolul ar fi luat-o la fugă numai gândindu-se la ea, iar puținii soldați întorşi din Operațiunea Typhon vor avea coloana vertebrală înghețată atât de profund încât vor rămâne paralizați pe viață.

În timpul opririlor, santinelele trebuie înlocuite din sfert în sfert de oră, altfel găseşti doar cadavre congelate. Cu cât frigul devine mai pătrunzător, puțin câte puțin, se topeşte şi credința noastră în Hitler şi în Dumnezeu.

— Asta-i avanpostul infernului, spune Porta, molfăind o bucată de peşte congelat. Mai bine în Africa, unde-i cald tot timpul anului. Chiar dacă era periculos, avionul sosea la fix. Poftim, am ajuns să regret chiar şi Laponia, acolo cel puțin haleam stridii.

— Stridii în Laponia? se miră Stege.

Nu era cu noi în '39—'40 când, fiind soldați germani în uniforme finlandeze, am pus pe noi uniforme ruseşti ca să trecem conduşi de locotenentul Guri, laponul, în spatele liniilor finlandeze. Nici nu mai ştiam unde ne aflăm şi cine suntem, atât de des schimbam uniformele!

— Mai rare în fluviul Koda, dar găseai din belşug în Umba. Minunate, ovale, aproape bleu. Laponii le botezaseră cu un cuvânt imposibil de reprodus. Mergeam după ele şi pe

gerul cel mai mare, uitam chiar şi de armă, asta până când ruşii au dat peste noi şi ne-au tăiat pofta de stridii, ți-o jur!

— Da, frumoasă-i Finlanda, aprobă surâzând Bătrânul. Seara haleam şi păstrăvi pescuiți cu prăjini ascuțite, o şmecherie învățată de la locotenentul Guri.

— Dar cel mai amuzant era la întoarcere, evocă Porta tot mai vesel. Trebuia să fii acolo la fix, altfel finlandezii trăgeau fără milă. Şi totul se încheia cu o saună pe cinste, capabilă să dea jos de pe noi tot jegul adunat la Ivan. Dar ce frig a fost când a trebuit să sărim în mare! Îți degera târtița.

— Ne tratau ca pe nişte colonei, completează Micuțul nostalgic. Armata finlandeză, asta da armată să-ți meargă la suflet!

— Mă întreb ce s-o fi întâmplat cu locotenentul Guri, zice Bătrânul, dus pe gânduri.

— Probabil că a fost rechemat şi a ajuns căpitan.

Pe toată durata îngrozitorului marş, mulți soldați se lăsaseră să cadă în zăpadă, pe jumătate morți. Ce mai conta! Înainte de a dispărea coloana în zare, zăpada îi acoperea şi mureau cât ai zice peşte. De altfel nu era atât de îngrozitor să mori înghețat, ci mai degrabă să fii readus la viață, dar cel care a trecut prin aşa ceva ştie câtă suferință, duhoare şi putreziciune înseamnă. Nimic nu pute mai rău ca un membru degerat.

Ne oprim în apropierea unui sat în ruină. Înainte de război, era un mic nod feroviar; acum totul este incendiat şi în ruină. Încercăm să scoatem nişte porumb carbonizat dintr-un depozit, dar Micuțul îşi rupe un dinte în el; ai fi crezut că muşti dintr-o piatră. Şi iată, pe o linie moartă, un întreg convoi de vagoane de vite! De ce nu arsese şi el ca tot ce era prin jur? Îl inspectăm cu mare atenție. Ce putea să fie înăuntru? Uşile erau închise cu lacăte.

Porta trage cu revolverul într-o închizătoare. Mult prea solidă, ca toate închizătorile de tren. Se scarpină în cap şi cade pe ghiduri.

— Ar trebui să fie ceva de valoare într-o cutie atât de bine închisă. De ce n-ar fi tezaurul Kremlinului? Toată viața mi-am dorit un lingou de aur. V-ați gândit vreodată ce v-ați putea cumpăra cu o bucățică uite atâta?

— Eu aş vrea să găsim ceva de mâncat, murmură Stege, molfăindu-şi cureaua de la raniță. Mi-e atât de foame că încep să-i înțeleg pe canibali!

Purtați pe aripile imaginației, nici nu mai ştiam ce lucruri minunate dorim să fie înăuntru.

— Poate că sunt pline cu ovăz?

— Sfântă Precistă din Kazan! Porcărie mai mare nici nu s-ar putea imagina!

Dar nimeni nu îndrăzneşte să le deschidă; de un astfel de vagon trebuia să te apropii cu mii de precauții. Încă de la apariția trenului, fuseseră folosite în Rusia astfel de vagoane solide făcute din lemn siberian. În centru, o sobă de tuci cu coşul ieşind prin tavan; alături o gaură în podea: toaleta fără apă, simplă şi practică, aşa cum este totul în Rusia! Vagonul era calculat pentru treizeci de soldați, doisprezece cai, sau şaptezeci de prizonieri în drum spre lagărele morții: Kolâma, Novosibirsk şi multe altele. Punctul terminus pentru contestatarii din Kremlin. Când pasagerii erau soldați care călătoreau de-a lungul şi de-a latul nesfârşitei Rusii, vagonul mirosea a paie sau a fân; când erau deținuți, mirosea a gunoi pe kilometri în jur, căci scurgerea WC-ului îngheța rapid, iar supa de peşte le întorcea mațele pe dos. Pentru a nu fi bănuiți de simpatie față de suspecți, paznicii îi împungeau cu baionetele şi-i copleşeau cu lovituri de picior. Prizonierii mureau ca muştele. Aşa a fost mereu în Rusia, şi aşa va fi în veci. Înainte erau transportați soldații țarului sau prizonierii lui, iar ceea ce ordona țarul era sfânt până într-o sumbră zi de octombrie; acum se plimbau în vagoanele pe care vulturul țarist fusese înlocuit cu steaua roşie. Ceva rămăsese neschimbat; pasagerii lor mureau mereu pentru patrie, fie pe câmpul de luptă, fie în minele de plumb ale lui Stalin.

Porta s-a hotărât să folosească o puşcă-mitralieră ca să rupă lacătul, apoi cu un drug de fier să dea uşa în lături.

— Pun pariu că înăuntru o să găsim carne congelată! strigă Micuțul, plin de speranță.

Nu mai mâncasem nimic de cinci zile. Retrăgându-se, ruşii aruncau totul în aer — tactica pământului pârjolit, veche de când lumea.

Prin uşile deschise se rostogoleşte la picioarele noastre un cadavru țeapăn.

— Mda, şi asta-i carne congelată, declară Micuțul, dar mulțumesc, nu!

Descurajați, împărțim ce mai rămăsese din rațiile morții, în timp ce prin pădure se

aude o mitralieră lătrând. E una din armele noastre noi, aflată încă în probe, şi al cărei zgomot seamănă cu cel al unui motor dereglat. Barcelona, cu nervii în pioneze şi dezamăgit de conținutul vagoanelor, plânge în tăcere. Şi acest lucru e periculos! Lacrimile se transformă în cristale de gheață şi-ți pierzi vederea. La început, pe cei orbiți puteai să-i trimiți într-un spital de campanie, dar acum infirmierii nici nu se mai uită la ei. Dacă n-ai prieteni care să-ți poarte de grijă, eşti un om terminat! Totul devine alb şi te învârți în jurul tău ca şi cum ai fi beat mort. Nefericitul care se rătăceşte printre necunoscuți este împins cu brutalitate, uitat şi rămâne să agonizeze prin vreun cotlon. Dacă i-a mai rămas o urmă de vlagă în el, mai merge o bucată de drum, dar sfârşitul lui va fi acelaşi. Un zvon spune că peste o sută de mii de soldați germani au murit de frig pe drumul Moscovei, dar, conform ordinelor Führerului, este interzis să numeri cadavrele germanilor. Doar laşii mor, un adevărat soldat german nu se lasă ucis... Ne topeam de râs!

Profesorul, care ținea un fel de jurnal, nu se abținea să-i numere pe cei căzuți, deşi îl avertizasem. Era periculos. Vai de el dacă află jandarmeria, şi turnători mişună peste tot. Niciodată nu poți fii sigur de cel de lângâ tine, mai ales atunci când familia lui se află într-un lagăr de concentrare încă din 1933. Când Profesorul sosise în companie, credea cu fermitate în ideile naționalist-socialiste, acum gata! Nu mai crede decât în ceea ce vede cu ochii săi.

— Cu un vagon ca ăsta poți să faci ocolul lumii, geme

Bătrânul, căzând epuizat. (Încearcă să-şi aprindă pipa.) Aduci un maldăr de paie şi o marmită cu supă caldă... (Visa deja cu ochii închişi, lipiți de promoroacă.) Ivan are mai multă grijă de sclavii lui. Ați văzut vreun mujic cu tolba goală? Iar eroii prusaci ce-au în traistă? Cinci sute de pagini cu porcării propagandistice despre paradisul nostru după ce vom câştiga războiul. (Reuşi să-şi aprindă pipa şi îndreptă muştiucul spre noi.) Aflați, copiii mei, că războiul este pierdut şi trebuie să ne bucurăm de asta.

— Înaltă tră...

Heide nu apucă să termine. Micuțul îl doboară cu o scândură. Când vorbeşte Bătrânul, toată lumea trebuie să tacă pentru că el nu spune vorbe goale, iar compania a 2-a realizează pe loc că *Adolf Hitler a pierdut războiul la o sută cincisprezece kilometri de Moscova.* Am fi putut să ne dăm seama mai demult de asta, dar țipetele Führerului ne orbiseră, iar nesfârşitele coloane de prizonieri ruşi care se târau pe drumuri ne făceau să credem în victorie. Or, ce însemnau pentru Stalin câteva mii de prizonieri? Cam cât o divizie pentru noi. Pentru fiecare rus căzut puteau fi aduşi zece în loc.

— Armata germană merge spre dezastru, continuă Bătrânul. Priviți-vă pe voi înşivă — tanchişti, cu blindatele voastre atât de prețioase —, iată-vă acum pedeştri ca ultimii dintre infanterişti. Ivan este mai descurcăreț, cunoaşte valoarea unui tanchist. De cum coboară din tancul distrus, oamenii lui primesc un T34 nou-nouț. Băieți, o să ajungem să învățăm multe de la Ivan, dacă n-o să ne lăsăm ciolanele pe-aici.

— Defetist! Eşti o ruşine pentru Führer! strigă Heide care-şi venise în fire.

Micuțul ridică din nou scândură.

— Lasă-l, spune Bătrânul dând din umeri.

— De. ce? Asta ar trebui castrat, ca să nu se înmulțească proştii!

— Compania a 5-a, la drum! ordonă locotenent-colonelul Moser.

Ne ridicăm cu greu.

— Hai, în picioare! îl scutură Stege pe Barcelona, prăbuşit într-o rână.

— Lasă-mă naibii în pace! Mergi la Moscova, dacă asta-ți face plăcere, eu nu sunt german!

— Băşinosul ăsta îşi abandonează prietenii? declamă Micuțul. Las' că vedem noi!

Îl apucă de ceafă pe Barcelona şi-i strecoară pumnul său uriaş sub nas.

— Mişcă-te, băşinosule, marele Adolf a ordonat să mergem la Moscova, iar ruşii vor şi ei să se întoarcă pe la casele lor!

Barcelona reuşeşte să se îndrepte şi să-şi şteargă gura plină de sânge.

— Numai bun de trimis la Torgau! Caporal Creutzfeldt! mârâie el făcând pe sergentul.

— Acolo şi vreau să ajung, şi-ți promit să-l sărut pe diavolul de Gustav cel de Fier şi din partea ta.

— Ai să mă cunoşti tu pe mine, urlă Barcelona ca scos din minți.

— Te cunosc destul, bandit bătrân!

Barcelona trage siguranța revolverului, şi de-abia atunci vedem că ochii îi strălucesc de nebunie ca unui soldat ce şi-a petrecut prea mult timp în linia întâi.

— Să nu îndrăzneşti să pui mâna pe un sergent... — se întoarce rapid să vadă dacă are martori, ridică revolverul şi începe să-şi vorbească sieşi cu voce tare.

Ne aruncăm cu toții în spatele unui copac... Peste o clipă poate să ne ia drept ruşi şi să tragă.

— Ceee!? Un drac de rus îşi permite să ridice mâna asupra unui sergent german?

Într-o clipă, compania se evaporă, iar Micuțul se trânteşte la pământ, cu arma pregătită de tragere. I-ar fi uşor să-l termine pe nebun, dar nu-i o plăcere să tragi într-un camarad, chiar dacă a devenit periculos şi îi ia pe cei din jur drept inamici.

— Vino, sergent Blom, spune Bătrânul. Pacea a fost semnată. Aruncă arma, doar vezi că nu sunt înarmat, mai spune el depărtându-şi brațele.

— Eşti un trădător, un comunist infam, mugeşte Barcelona. Îți vin eu de hac!

Cu un salt de tigru, Micuțul se aruncă peste nebun şi-l răstoarnă chiar în momentul în care rafala împroşcă pământul la picioarele Bătrânului. Barcelona scoate țipete animalice, toți urlă în acelaşi timp şi câțiva propun să-l executăm pe nefericit înainte de-a înnebuni de tot. Din fericire, medicul îi injectează în grabă un calmant: Barcelona redevine conştient. Trece pe la fiecare dintre noi şi îşi cere scuze. Ce boală ciudată! Toți cei care trec printr-o astfel de criză fac acelaşi lucru când îşi revin. Cu câtva timp în urmă, aveam un subofițer ce sporovăia mereu despre îngeri negri cu aripi galbene şi se credea mecanicul cerului. Îl supravegheam ca să surprindem momentul în care ochii îi străluceau, dar lucrurile s-au sfârşit prost. A reuşit să ucidă cinci camarazi înainte de a-l dezarma, iar el a făcut acelaşi tur ca să-şi ceară scuze strângând mâna morților. I-a asigurat pe toți că nu voia răul nimănui. În aceeaşi seară, criza a revenit, şi de data asta a întins-o la Ivan ca sa facă pace, spunea el. Nu l-am mai revăzut.

Plecăm. Înaintea noastră cerul este sângeriu. Fulgerele exploziilor. Un regiment SS de tancuri ne depăşeşte huruind şi peste câteva ore îi ajungem din urmă, dar acum tancurile lor sunt zob, iar ei atârnă congelați de obloane. Printre copaci, resturi de tancuri, cadavre de ruşi, unii ucişi cu un glonț în ceafă. Probabil dezertori! Îi buzunărim ca nişte tâlhari, dar nimic! Cele două armate au ceva în comun — foamea.

Într-o cabană, cinci civili ucişi.

— Glonț în ceafă, nagan, trădători, pune Stege diagnosticul.

— Mai lasă-mă-n pace cu trădătorii, spune Bătrânul enervat. Este cuvântul cel mai folosit. Cum are nevoie un comisar de un țap ispăşitor, este găsit un trădător, de preferință un amărât ce nu se poate apăra — şi-i arătă o tânără cu fața zdrobită. Crezi că şi ea a trădat? Pe cine a trădat?

— Dar într-un război sunt mereu trădători, protestează Micuțul. La şcoală am învățat că alsacienii sunt un popor de trădători. Ne-am împuşcat pe la spate în '14. Profesorul meu care ştia să dea nişte palme colosale fusese acolo şi unul dintre blestemații de alsacieni îi trăsese un glonț în umărul său de neamț...

— Gura! strigă Legionarul. Alsacienii sunt francezi şi era de datoria lor să tragă în nemți. Dar cei din zonele de graniță sunt mereu ca puricii prinşi între două unghii. În '17, alsacienii au devenit germani şi când vom pierde războiul ăsta vor redeveni francezi. Crezi că le vine uşor să ştie de partea cui sunt?

— Dar, spune Barcelona arătând cele cinci cadavre, ăştia toți sunt ruşi, n-au atâtea probleme.

— Oh, replică Bătrânul, trăgând din pipă. Probabil că n-au tras în noi, iar NKVD-ul nu glumeşte cu aşa ceva.

Găsim o bucată de mămăligă şi apucă fiecare câte două înghițituri, dar foamea este tot mai cruntă şi frigul tot mai intens. Epuizați, facem o haltă printre cadavrele arse şi înghețate ale ruşilor.

— Aruncătoare de flăcări, constată Stege.

Fiecare se trânteşte la întâmplare, doborât de oboseală; picioarele par ca de plumb în bocancii țepeni; nimeni numai scoate un cuvânt, chiar şi Porta tace. Mă înghesui lângă el la

adăpostul cuptorului. Unii au adormit. Locotenent-colonelul Moser se trintise pe un morman de cenuşă şi îşi pusese pe el mantaua îmblănită a unui căpitan rus. Extrem de periculos dacă era să fie făcut prizonier. Bătrânul se înghesuie în noi şi scoate ceva din buzunarele vestei sale îmblănite. Puțin zahăr şi un capăt de cârnat de berbec.

— Unde naiba ai găsit aşa ceva?

— Taci şi mănâncă, n-am decât pentru trei, dacă ar şti ceilalți...

— Mai ai şi altceva?

— O bucată de cârnat, un colț de pâine, puțină supă concentrată.

— Ce ospăț! Adu pâinea. Păstrăm supa pentru mâine.

— Ai înghețat? mă întreabă Bătrânul, punându-mi mâna în jurul umerilor.

— Teribil. N-am decât mantaua asta de vară pe mine.

— Întoarce-te.

Îmi freacă spinarea cu forță şi-mi suflă aer cald. Încet, căldura mă învăluie şi, odată încălzit, îi fac şi lui acelaşi lucru. Pe urmă vine rândul lui Porta. Iată că ne simțim atât de bine, încât putem să ne facem ghem şi să dormim.

În cursul nopții, nouă dintre noi mor înghețați. Păcat, căci dimineața care vine pare a fi cea mai frumoasă din viața noastră. Subofițerul de la popotă apare cu bucătăria de campanie! Un hering de căciulă, un polonic de ciorbă şi, ce-i mai minunat, două sute cincizeci de grame de pâine! De ce ne plângem? Suntem nişte nababi.

— Copii! jubilează Bătrânul dansând pe loc. Nu ne-au uitat chiar de tot.

Restul companiei s-a. aşezat în cerc, fiecare cu câte un hering congelat în gură. Îți trebuie ceva timp ca să mănânci un hering sărat. Îl faci întâi bucățele mici, pe care le bagi în gură şi le topeşti încet, Doamne, ce bun! Se lasă o linişte sfântă. Strânşi unii în alții, ca puii în cuib, căldura vecinilor ne toropeşte; n-am mai fost de mult timp atât de fericiți, fiecare bucățică este degustată ca împărtăşania. Nu se pierde nici o fărâmitură, nici o pisică n-ar curăța mai bine oasele unui peşte. Înmuiem pâinea în zahăr şi o ținem mult timp în gură; saliva o umilă şi avem senzația că este o bucată mult mai mare, iar zahărul curge ca o minunăție pe gât, întârindu-ne.

— Nimic nu-i mai bun pe lumea asta ca o bucată de pâine cu zahăr, spune Porta, întinzând o bucată Bătrânului.

Bătrânul nu este doar comandantul nostru de pluton. Acest mic tâmplar cu picioarele strâmbe, venit din mahalaua Berlinului şi împopoțonat cu uniformă de sergent, ne ține loc de tată Şi de mamă. Pentru noi, să-l avem pe Bătrânul este o chestiune de viață şi de moarte. Dacă-l vom pierde, va fi numai din cauza noastră, şi toți o ştim.

Locotenent-colonelul Moser se înghesuie printre oameni. Duce un ceainic din care fiecare are dreptul la o înghițitură. Pe urmă, Porta scoate trei papiroase ce pot face de trei ori turul asistenței. O dimineață superbă!

Nu înțeleg nimic aceşti incapabili, aceşti birocrați cu suflete mici, toți aceşti ofițeri superiori din armată, vitele din Statul-Major care nu merită, decât un singur nume: plutonieri! Ați remarcat cum tremură şi-şi încovoaie spinarea în fața mea?

Hitler.
În cursul unei discuții
cu Obergruppenführerul Heydrich,
23 decembrie 1936

— Domnilor, mâine în zori vom ataca Borodino, începu general-locotenentul Weil. În acest loc istoric, la 7 septembrie 1812, Napvleon l-a învins pe generalul rus Kutuzov. Sunt fericit că, printr-o nouă victorie. Germania va intra în legendă. După ce Borodino va cădea, drumul spre Kremlin va fi liber şi nu vor mai fi decât mici obstacole de învins.

Generalul tăcu o clipă ca să-şi aprindă o țigară. I se oferiră nenumărate brichete. Afară trăgeau tunurile, micul castel se cutremura, ciucurii de cristal ai lămpii se ciocneau. Generalul îi privi satisfăcut pe ofițeri.

— Domnilor, aş putea spune că-i frumos să mori pe aceste locuri istorice...

Un tunet asurzitor îi înghiţi cuvintele şi soarele păru să explodeze în încăpere. Plafonul se prăbuşi. Colonelul Gabelsberg, comandantul infanteriei, se aplecă deasupra corpului generalului şi cu ajutorul şefului de stat-major îl trase pe canapea. O schijă de grenadă îi despicase spatele. Medicul-şef, care tocmai sosise, n-a mai putut să facă nimic.

— Domnilor, generalul este mort, spuse calm colonelul. Să-i dăm onorurile cuvenite — şi în poziţie de drepţi duse mâna la caschetă, iar toţi ofiţerii îl imitară. General-locotenentul Weil a fost un soldat de un curaj extraordinar. A condus divizia noastră mult timp şi a dus-o din victorie în victorie. Graţie lui avem azi onoarea de a lupta în linia întâi. Tot datorită lui, de la începutul acestui război, am adăugat două cruci drapelului nostru istoric ce flutura deja la Waterloo. Comandantul nostru a avut moartea pe care o spera, şi asta în cea mai bună dintre armatele lumii. Camarazi, Sieg Heil! Onoare eroilor căzuţi!

Ofiţerii, cu caschetele în mină, suspinau întristaţi. Asta se şi aştepta de la ei.

— În calitatea mea de cel mai vechi ofiţer, preiau comanda diviziei, continuă rapid colonelul, ascunzându-şi cu greu bucuria promovării neaşteptate. Divizia noastră, de blindate ane o frumoasă tradiţie în armata germană şi ca şef al ei voi şti să duc mai departe această tradiţie. Să nu ne plângem morţii, ci să le mulţumim că au murit pentru gloria diviziei. Domnilor, eu însumi voi fi mândru să mor în următoarele ore pentru Führer, popor şi Patrie.

Se despărţiră solemni. Toate astea cereau mult tact. Nimeni nu-şi aprinse figara, nimeni nu vorbi despre femei, ofiţerii ştiau să se poarte. Noul comandant al diviziei se îndepărtă în Kübelul său ce arunca noroi în urmă. Vehiculul greu aluneca şi derapa între doi pereţi de zăpadă murdară.

— În fine! suspină şoferul uşurat, simţim pământul tare sub roţi.

Noul comandant se înveli cu trei pături, îşi băgă picioarele în papuci îmblăniţi, îşi ridică gulerul din blană de urs şi se lăsă pe spate. Va încredinţa regimentul locotenent-colonelului Renff şi se va întoarce imediat la Statul-Major într-un pat comod. Războiul devenise mult mai confortabil şi el o meritase din plin! Savură o înghiţitură de coniac.

Sărmanul general Weil n-a apucat să vadă Moscova, dar acum el, colonelul Gabelsberg, va intra în Kremlin şi fără nici o îndoială că va fi avansat general în cel mai scurt timp, gândea noul comandant. Un război ca ăsta nu-i chiar lucrul cel mai rău.

Exact în acel moment o explozie făcu maşina ţăndări. Colonelul, ordonanţa, şoferul săriră în aer şi trupurile lor sângerânde se afundară în zăpadă.

Siluete cenuşii dispărură la adăpostul pădurii. Partizanii minaseră drumul.

DEPOZITUL DE CARNE

Sergentul-major privea în gol, cu coatele bine înfipte în masă. Era îmbrăcat cu şubă, şi o căciulă de astrahan îi împodobea ţeasta. Porta şi Micuţul iau poziţia de drepţi, pocnesc de trei ori dân călcâie, ridică braţul drept înainte într-un impecabil salut hitlerist şi înaintează zgomotoşi. Îl înhaţă de pe scaun şi-l aruncă cu graţie în zăpadă. Zece infanterişti salută cu cel mai mare respect cadavrul îngheţat, în timp ce Porta şi Micuţul îi cotrobăie prin birou. Cu toate hârtiile oficiale şi ştampilele pe care le au acum la dispoziţie sunt în stare să dea întregului regiment permisii suplimentare şi să le ofere, foi de drum cât să facă înconjurul Europei.

Cei doi pehlivani sunt deja afară când Micuţul se plesneşte peste frunte:

— Ne-am pierdut minţile! Am uitat să controlăm dacă avea dinţi de aur.

Fac drum întors şi îl răstoarnă cu ţevile armelor; cu un gest rapid, Porta extrage doi dinţi.

— Trebuie să fii cu ochii-n patru în timp de război! Peste tot sunt lucruri de valoare.Individul ăsta gras ca o şuncă s-a lăsat special să-ngheţe ca să nu-i putem descleşta gura.

— Doar nu crezi c-o să ieşim din războiul ăsta ca nişte capitalişti? spune Micuţul surâzând şi pipăindu-şi sacul din piele plin cu dinţi de aur pe care-l ţine la piept.

— Poate. Am intrat în război fără un chior în buzunar, dar la întoarcere vom fi mai

bogați decât Cresus şi vom purta mantaua de ofițer.

— Ei nu! Crezi că ajungem ofițeri?

— Puțin probabil, dar nu trebuie să pui mâna în foc. În solda lui Adolf, orice este posibil.

— Mă şi văd general cu vipuşcă roşie la pantalon. O să-l trimit pe căpitanul Hoffmann drept în rahat, iar pe Heide o să-l pun să urle „Sig Heil!" cu masca de gaze pe mutră, de la răsăritul şi până la apusul soarelui.

— Fii atent! Ce-i asta? îl opreşte deodată Porta, arătând o inscripție pe jumătate acoperită cu zăpadă.

Odată zăpada îndepărtată, reuşesc să citească:

„Armata a III-a. Depozit de alimente.
Intrarea interzisă tuturor persoanelor străine."

— Ar trebui să vedem, asta mai de aproape.

— Să sperăm că n-o să tragă nimeni în noi. Mi-e teamă de indivizi gata să tragă în cei care-şi bagă nasul in oala lor.

— Ascultă, fiule, Moise a ştiut să-şi conducă toți şmecherii la traversarea mării, cu blindatele faraonului pe urme, iar noi nu suntem capabili să punem mâna pe un depozit german de slănină. Tacă-ți fleanca, şi lasă-mă să mă descurc cum pot. Tu joci rolul SS-istului neîndurător, cu mâna stângă pe automat, arma sub brațul drept şi deşt'ul pe trăgaci.

— Şi trag? strigă Micuțul fericit.

— Dumnezeule, nu, specie de imbecil. Cârnățarii ăştia sunt destul de proşti ca să-ți răspundă. Trebuie doar să-i înnebuneşti de frică şi să te-nvârți printre ei ca o gorilă scăpată din cuşcă. exact aşa cum ai făcut-o în ziua în care am furat locomotiva.

— Mda, îmi stă bine aşa.

Şi, fluierând plictisiți ca doi coțcari, pornesc spre depozit.

— Uite, priveşte, spune Porta cu un gest larg ca şi cum totul i-ar aparține.

Şi iată-i dincolo de gardul de sârmă ghimpată ce înconjura depozitul enorm, cândva cazarmă sovietică. Se plimbă fără cea mai mică grijă, încercând o recunoaştere a locurilor, când un sergent se repede şi le taie calea.

— Ce faceți aici, nemernicilor? urlă el, agitându-şi revolverul. Nu ştiți c-ați intrat într-o zonă interzisă?

Porta se plantează cu picioarele depărtate, cu Micuțul în spatele lui ca gardă de corp, şi începe să se legene de pe un picior pe altul în maniera celor din SS. scuipând scârbit la picioarele sergentului.

— Ascultă, fiu de cățea, ai răbdare până găsesc un motiv să te trimit direct la Gustav cel de Fier. la Torgau.

Sergentul e un biet militar şi situația îl depăşeşte. Habar n-are ce-ar fi trebuit să facă: să urle sau să dispară; dar mai ştie că, un caporal care îndrăzneşte să-i vorbească astfel unui sergent nu-i un caporal oarecare, aşa că preferă să dispară fără să scoată un cuvânt.

— Vezi? constată Porta, în timp ce se plimbă printre barăcile strict interzise publicului. Vorbeşte-le ca un şmecher de la comandament şi fac pe ei de spaimă. Acum o să le arătăm că timpul nu contează pentru noi.

— Exact ca cei din Gestapo care vânează în nopțile cele mai întunecate, aprobă Micuțul, a cărui bucurie atinsese paroxismul.

— Exact, nu eşti chiar aşa de prost cât pari la prima vedere.

— Dar ce facem aici? De ce atita agitație ca să înspăimântăm nişte nenorociți?

Porta se opreşte năucit:

— Caporalul Wolfgang Creutzfeldt, nu-ți este foame?

— Mie? Mai mereu. Nu m-am simțit sătul niciodată în viață.

— Ne aflăm în cămara cu carne a armatei şi tu mă întrebi ce facem? O să halim, caporal, şi cum n-avem bon de rechiziție, trebuie să procedăm cât mai inteligent.

Firele telefonice care brăzdau cerul transmiseseră deja vestea de necrezut: control inopinat al depozitului! Şi toți sunt cuprinşi de o activitate febrilă. Conservele ascunse apar la locul lor, cântarele măsluite sunt puse la punct, registrele sunt corectate în grabă. Cinci

camioane dispărute apar ca prin farmec, gata pentru livrare. Depozitul aproape gol se umple într-un ritm record.

Priviri îngrijorate îi urmăresc pe cei doi „inspectori" care se plimbă pe potecile înzăpezite. O catastrofă este evitată la mustață atunci când Micuțul își umple bricheta la depozitul de carburanți. Şeful depozitului își ia valiza pregătită din vreme şi dispare ca prin farmec cu Mercedes cu tot. Nimeni nu mai este stăpân pe gesturile sale.

— Un control neaşteptat e mai rău decât o duzină de înțepături în burtă, remarcă Porta arătând un grup de soldați înarmați cu mături şi trimişi în mod evident în recunoaştere.

Toți respiră uşurați când îi văd intrând în depozitul de carne şi încep să-i plângă de milă sergentului Brumme pentru necazul ce-i căzuse pe cap.

— Domnul fie cu noi! exclamă sergentul Wilinsky. O să cam transpire porcul acum. Ați văzut matahala aia? Ăla-i în mod sigur şeful. Pute de la o poştă a Gestapo. Nici măcar uniforma nu poate să ascundă că sunt SS-işti deghizați.

Brumme, sergent de stat-major la intendență, a rămas singurul care ignoră încă sosirea inspectorilor de la Gestapo.

— E terminat, declară Wilinsky cu o bucurie răutăcioasă. Bun pentru Torgau, sau poate va fi lichidat pe loc, completează el radios.

Porta şi Micuțul ajung într-o hală imensă, în care sute de carcase de animale sunt suspendate în cârlige.

— Unde-i şeful tău? îl întreabă brusc Porta pe un subofițer gras ca un porc. care stă pe un scaun şi ronțăie un cârnat.

Omul îi contemplă pe străini cu ochi reci de peşte, încercând să se convingă dacă merită atenția lui. Cârnatul indică o uşă la celălalt capăt al abatorului, dar cu iuțeaia unui fulger. Micuțul i-l smulge din mână şi-l înghite aşa cum ar face-o un piton cu un iepure.

— Nu striga, soldat, îl amenință. Cârnatul a dispărut şi chiar dacă ar mai ieşi din gâtlejul meu n-o să-l haleşti tocmai tu.

— Bine jucat. Acum acest găozar a aflat că trebuie să fie politicos şi va răspunde la întrebările pe care i le punem. De altfel, unde trebuie trimis, Creutzfeldt, la Glatz sau la Torgau?

— Gemersheim ar fi cel mai bine, apreciază Micuțul între două râgâituri.

Subofijerul năucit mai reuşeşte să arunce doar cu un ciolan uriaş în spatele Micuțului înainte de a se auzi uşa de la biroul depozitului.

Sergentul de intendență Brumme nu era o stârpitură. Doi metri înălțime şi un piept de taur, țeasta uriaşă pleşuvă, doi ochi incredibil de răi şi un nas de boxer roşu-albăstrui. Stă întins pe o masă de sacrificare, cu o pernă sub cap şi se scobeşte cu baioneta în dinți. Se scurg mai bine de zece minute până când sesizează prezență străină.

— Ce vor lacomii ăştia doi? întreabă el bănuitor.

— O scurtă întrevedere, sergent, articulează Porta, cântărind o halcă de carne. Mi-ai fost lăudat ca un om de treabă dispus să dai o mână de ajutor unor prieteni.

Brumme se îndreaptă, aruncă o halcă de carne pe perete, care aterizează chiar sub portretul Führerului, şi-l fixează pe Porta cu ochii săi cruzi, izbucnind într-un hohot de râs.

— Asta-i bună! strigă cu glasul său cavernos. Nişte stârpituri cer audiență la sergentul Brummer! Cine naiba v-a trimis aici, maimuțoilor? Băgați-vă-n scăfârlie că nu sunt un om de treabă şi că nu-mi ajut prietenii. De altfel nici nu am. Sunt dracul gol!

Sare în picioare şi îşi lipeşte pumnul de nasul lui Porta, un pumn atât de mare că-i ascunde brutei toată fața.

— Ce zici de ăsta? râde el răutăcios. După ce toți vânătorii de tancuri vor fi fost terminați, o să vin eu ți-o să zdrobesc câte un T34 cu o singură lovitură de pumn!

— Ai dreptate că-i uriaş, spune Porta calm, dar să ştii, tăicuță, că nimeni n-a câştigat până azi un război doar pentru că avea gura mare sau pumnul greu. Un comandant în stilul ăsta se află la Gemersheini, un oarecare Liebe. Putea să ascundă în pumnul lui un tanc adult şi, în timp ce ținea astfel animalul fioros, chema un deținut şi-i spunea: „Ghiceşte ce am în mână, banditule? Dacă ghiceşti, te trec la atelierul de călăfătuit, dacă nu, te scurtez de-un cap cu sabia mea". Şi a dus-o foarte bine timp de doi ani, până când un inspector deghizat în caporal a sosit la Gemersheim ca să afle ce se mai întâmplă pe acolo. Din ordinul

Reichsführerului. Era într-o luni-dimineață, exact ca acum, şi tot aşa ningea. Locotenentul Liebe-cel-fără-de-teamă urla ea de obicei în ciuda numelui său amuzant, dar înainte să-şi dea seama cc-i cu el, s-a trezit în drum spre frontul de est şi a căzut ca un erou în cel mai scurt timp, luptând în linia întâi. Sergent de stat-major. vrei să mori pentru Führer, popor şi Patrie?

Sergentul îşi înghite saliva, căci nu mai este sigur cu cine are de-a face: doi şmecheri de la Gestapo sau doi farsori. Mare, mare atenție! Dacă e vorba de Gestapo, frige! Arată zidul pe care tronează un portrei al lui Hitler.

— Heil Hitler! salută el mândru.

— Bineînțeles, bineînțeles, dar asta nu-mi miroase a eroism! Profităm de viață cât putem de mult, şi asta cât mai departe de zgomotul tunurilor, ei? Te îndoieşti de Victoria Finală? întinde Porta un deget acuzator.

— Desigur că nu! minte Brumme.

„Ce întrebare prostească, doar. un imbecil ar fi spus da", se gândeşte el.

— Ai ascultat ultimul discurs al Führerului?

— Desigur! A vorbit minunat despre... (Şi se întreabă ce naiba ar fi putut să spună Hitler.)

— Ai evrei în familie? continuă Porta cu o privire de inchizitor, iar Micuțul mârâie cu subînțeles.

— Certificatul meu de arian este o dovadă, răspunde Brumme vizibil îngrijorat, căci certificatul merge doar până la bunici; în provincia din care venea, o singură bunică ariană era suficientă. Aceşti evrei blestemați!

— Pe bunică nu o chema din întâmplare Rachel?

— Nu, Ruth, murmură Brumme, sigur că acest nume este perfect arian.

— Foarte interesant, rânjeşte Porta bucuros. Ştii că este de datoria fiecăruia dintre noi să dăm informații Comisiei rasiale dacă bănuim o ascendență semită în armata germană. S-a descoperit zilele trecute că generalul Horenfelder, deşi îşi făcuse un nas arian, nu mânca niciodată carne de porc. Un caporal a observat asta şi a crezut că este de datoria lui s-o spună. Într-o dimineață au apărut experții rasiali şi au plecat de-acolo cu tot cu nasul arian ai generalului. O astfel de mistificare din partea unui general ar fi putut contamina întreaga armată şi n-am mai fi ajuns niciodată la Moscova.

— Sieg Heil! urlă Brumme cu vocea tremurândă, ridicând brațul pentru salutul nazist.

— Soldații noştri nu trebuie să sufere nici o lipsă în cursul a ceea ce poate fi considerată cea mai mare cruciadă din istorie. Țelul național-socialismului este distrugerea diavolilor bolşevici, pentru a oferi oprimatului popor german spațiul vital de care are nevoie.

„Ăsta-i unul dintre nesimțiții de la Partid, îşi spune Brumme disperat, dar tipul ăsta de fanatic este extrem de periculos".

— Un popor, un stat, un Führer! strigă Micuțul entuziasmat.

Se lasă o linişte mormântală. Cei trei se privesc. Din depărtare răzbate zgomotul războiului şi marşuri războinice:

"Sus drapelul!
În rânduri strânse
SA-ul defilează..."

— Sergent, conduci un depozit de carne, spune brusc Porta punând mâna pe un teanc de dosare.

Sergentul păleşte şi sare înapoi ca şi cum ar fi văzut spectrul Curții Marțiale.

— Un depozit de aşa o importanță nu-i o glumă, continuă Porta arțăgos. Aşa ceva nu se încredințează oricui. Cel puțin ai nişte colaboratori specializați?

— Toți subordonații mei sunt experți ieşiți din şcoala pentru măcelari din Dresda.

— Pentru a tranşa carcasele, continuă Porta pe un ton profesoral, e nevoie de indivizi cu creier, care înțeleg matematicile.

— Matematici? repetă Brumme, şi fruntea i se acoperă cu broboane de transpirație. Dar conduc un depozit de carne şi nu un institut de statistică! Ştiu totul despre carne şi nu-

mi pasă de matematici. Ştiu că o companie trebuie să primească o sută şaptezeci şi cinci de porţii, din care jumătate carne fără os. N-am nevoie de mai multă ştiinţă. Am socotitoarea mea: o sută şaptezeci şi cinci de bile roşii la dreaptă, şi compania şi-a primit raţia conform regulamentului.

— Uite că aici te înşeli, i-o trânteşte Porta. Înainte de a începe să tai carcasa, trebuie să calculezi pierderile. Se află enorm de multă apă într-un soldat, ca şi într-o vită. De exemplu, livrezi patru sute de kilograme de carne cu un procent de apă şi de os pe care un soldat flămând nu-l sesizează. Dar ai primit la rândul tău patru sute de kile şi crezi că distribuind mai departe aceeaşi cantitate totul este în regulă! Între timp poate să sosească un control care să sesizeze dispariţia criminală a treizeci şi cinci la sută. Deci pici de fraier pentru că n-ai calculat pierderile. Iar cadavrele îţi fac cele mai mari neplăceri. Am învăţat asta lucrând la morgă.

— Niciodată n-am privit aşa tranşarea cărnii, se bâlbâie Brumme. Am cântărit porţiile pe cântarul regimentului, cu un controlor lângă mine. Aici ţinem o contabilitate în partidă dublă, continuă el mândru. Atâtea kile de carne fără os, atâtea cu os şi, în fine, atâtea bucăţi cu tendoane şi carne ce nu pot fi consumate. Nu te poţi înşela!

— Fii atent! izbucneşte Porta triumfător. Primeşti cincizeci tone de carne chiar la terminarea programului, eşti grăbit şi semnezi de primire pentru atâtea tone. Am dreptate?

— Bineînţeles, răspunde Brumme, gândindu-se de câte ori măsluise cântarul ca să primească aproape dublu. Bonurile de cântar nu mint niciodată.

— Uite că am auzit-o şi pe-asta! Deci bonurile de cântar spun mereu adevărul? Asta-i o dovadă ce te duce direct în faţa Curţii Marţiale! Nu cu mult timp în urmă am executat un supraveghetor de la depozitul Armatei a 4-a. Te asigur, sergent, că toţi îl credeam nevinovat, aşa se credea şi el însuşi. S-a ales totuşi cu doişpe plumbi.

— Ai comandat un pluton de execuţie?

— Oho! Numai eu ştiu câţi soldaţi de la intendenţă am trimis pe lumea cealaltă. Dar să revenim la cele cincizeci de tone pe care le-ai recepţionat ca un zăpăcit. Te şi culci pe o ureche, în timp ce imbecilii ăştia încep să taie porţiile. Şi rezultă patruzeci şi cinci de tone! Verifici cântarul, dar cântarul nemţesc e bun. Carnea pentru soldaţii înfometaţi a scăzut cu cinci tone. Şi nici tu, nici cretinii ăştia nu cunoaşteţi acest fenomen chimic, drept care te vei trezi cu laţul în jurul gâtului. Cum eşti destul de şmecher, descoperi înaintea Comisiei dispariţia misterioasă a celor cinci tone şi cum ştii — ţi-o spun dintr-o îndelungată experienţă — că orice om fură, te năpusteşti ca o furtună peste capetele subordonaţilor. Şi dacă printre ei se află imbecili, eşti salvat. Poţi să convingi un astfel de nătâng că a fugit prin noapte cu cinci tone de carne în spinare; dar dacă nu reuşeşti, Gustav cel de Fier va şti ce să-ţi facă la Torgau. E un specialist în interogatorii, n-are nevoie decât de nouă minute şi douăzeci şi una de secunde. Cel care stă în faţa ta a avut ocazia să vadă interogatoriul unui intendent de la Divizia a 5-a blindată. Nefericitul nu mărturisise nimic în faţa Curţii Marţiale, deşi Vjebada de la procuratura militară este celebru pentru metodele sale de convingere. Cu Gustav nu i-a mai mers. Intendentul a mărturisit cum s-a îndopat într-o singură noapte cu cinci tone de carne. A fost împuşcat a doua zi. Sergent, cel care scapă din mâinile lui Gustav e în stare să dreseze un drac. Teme-te să faci cunoştinţă cu el. Stă mereu la pândă!

Sergentul Brumme transpiră tot mai mult.

— Deci să spunem că au dispărut cinci tone într-un mod misterios, ia Porta un ton marţial.

Creierul lui Brumme lucrează ca o maşină stricată. Îi trebuie ceva timp ca să-şi amintească lipsurile pe care le descoperise. Pentru o clipă, îi trece prin cap să-i termine pe cei doi gestapovişti. În noua maşină de tranşat cu ei, şi au să iasă gata porţionaţi... o crimă perfectă! Şi priveşte satârul aflat la mai puţin de trei metri. Dar Micuţul îi urmăreşte privirea şi se aşază între el şi satâr cu un zâmbet plin de subînţelesuri. Nervozitatea lui Brumme creşte vizibil.

— La urma-urmei, cine sunteţi şi de unde veniţi? întreabă el, bănuitor, ştergându-şi fruntea transpirată.

— Caporal Joseph Porta, din Berlin Moabitt, răspunde Porta politicos, şi colegul meu, caporal Wolfgang Creutzfeldt, Königin Allee. Hamburg.

„Şi-a dat jos masca, porcul, gândeşte Brumme, căutându-şi pe pipăite ghioaga aflată sub masă. Königin Allee, asta-i Poliţia! Şi Berlin Moabitt, serviciul de inspectori pentru intendenţă! O pereche de tâmpiţi. Este, într-adevăr, o zi nefastă!"

— Sergent, câţi oameni ai în subordine?

— Patruzeci.

— Specialişti?

— Cei mai buni. Muncesc ca nişte roboţi.

— Strigător la cer! Roboţi! Roboţi care au ales intendenţa ca să scape de linia întâi, hmm? se arată Porta indignat. Aici nu se trage cu arma, nu rişti decât să-ţi cadă un porc în cap, dar se înşală amarnic aceşti eroi! Să porţionezi carnea, asta nu-i glumă. Când faceţi cârnaţi, amestecaţi spre dreapta sau spre stânga?

— Cum? geme Brumme năucit.

— Nici cel mai tâmpit neamţ n-ar învârti spre stânga. Doar englezii fac aşa şi la viteza cu care se amestecă se fac cheaguri de sânge. Dar să revenim la roboţii ăştia pentru care răspunzi, tu trebuie că le conduci munca. Sper că citeai „Mein Kampf" când am intrat? spune Porta rigid.

— Bineînţeles, minte Brumme pierdut, împingând romanul porno sub o bucată de slănină. Unde mai pui că pe autor îl chema Levy! Genul ăsta de lecturi te duceau direct în faţa Comisiei rasiale de la Torgau.

— Hai să vedem dacă tranşaţi corect, spune Porta, pornind spre hala de carne. O să-ţi arăt, sergent, că este nevoie de multă inteligenţă pentru aşa ceva. Mii de cretini speră să pună pe picioare o măcelărie. O tâmpenie! Chiar şi cu muştar franţuzesc, tot simţi în gustul cărnii că a trecut un nepriceput prin abator. Şi ce-i cu asta? — strigă el pe un ton ce-i cutremură pe cei de la intendenţă, trântindu-şi pumnul într-o halcă de came.

— O pulpă spate, răspunde Brumme abătut, era chiar pulpa pregătită pentru colonelul de intendenţă care închidea ochii la controalele făcute.

— O ruşine! Oricine îşi dă seama că este stricată. Sergent, voi fi neiertător cu ceea ce văd aici. Dacă Fuhrerul ar fi cerut o friptură, s-ar fi îmbolnăvit.

— Credeam că Führerul este vegetarian?! protestează Brumme uimit.

— Toţi imbecilii au dreptul să creadă ce vor. Este interzis ca şefului nostru suprem să-i placă friptura?

— Bineînţeles că nu, strigă Brumme îngrozit. Dacă Führerul ar cere o friptură, aş tăia-o chiar cu mâinile mele, declară el mândru, punând mâna pe cuţitul de tranşat. Lama cuţitul străluceşte şi, într-un timp record, cea mai frumoasă fleică din lume cade pe tăblia mesei.

Porta scoate o lupă din buzunar, se apleacă bănuitor asupra cărnii sângerânde şi-i spune Micuţului.

— Ce crezi despre halca ăsta?

— Improprie pentru consum, răspunde uriaşul, căruia-i curg balele.

— Vedeţi? Caporalul Creutzfeldt conducea înainte de război o secţie specială pe Reeperbahn. Zona lui se întindea până la Königstrasse, în Altona.

„IV2A, Gestapo!" îşi spune Brumme care ţinea pe vremuri un mic restaurant pe Heyn Hoyer Strasse. Două vizite de la IV2A îl costaseră şapte luni. Trebuia să fie cu ochii în patru! „Doamne, fă ca Germania să piardă războiul ăsta!"

— N-aş spune totuşi că n-ar ieşi de aici o friptură bună, dar pentru gusturile cele mai fine vă lipseşte îndemânarea savantului. Evident, societatea militară are lipsurile ei. Sunt destui care ar merita un şut în fund! Confortul stimulează lenea şi indiferenţa, flecare caută o sinecură şi aşteaptă vârsta de pensionare, dorindu-şi. avantaje pe care nu le merită. Tipul ăsta de viaţă nu produce decât trădători, este cel mai sigur drum spre dezertare. Şi mai şi numim asta socialism, paradisul trântorilor!

Brumme nu-şi crede urechilor. Această critică a Statului naţional-socialist era cea mai dură pe care o auzise vreodată, dar cum este de acord cu Porta, păstrează tăcerea. În acest timp, Porta mânuieşte profesional cuţitul şi îşi decupează o fleică de vacă.

— Uite o bucată numai bună, spune el, mângâind-o pofticios.

— Da, o friptură adevărată, aprobă Brumme uimit. Ar putea să stea pe masa Feldmarschallului, dar cum el nu ştie nimic despre ea, am putea s-o mâncăm noi înşine, nu?

— Te-aş minţi dacă te-aş refuza, surâde Porta. Foamea este o problemă majoră, chiar şi când te afli la masa cu cele măi bune bucate. Sergent, cer o porţie dublă când ne vom aşeza la masă să sărbătorim întâlnirea noastră neprevăzută!

Brumme izbucneşte în râs fără să ştie exact de ce, dar simte că aşa e cel mai bine.

— Am şi câteva sticle cu vin din 1936.

— Anul promoţiei mele! Să vină trăscăul!

Sergentul înşfacă fleica uriaşă, o strânge la piept şi fuge la bucătărie să ordone o masă demnă de Comisia secretă. Şi, pe măsură ce timpul trece, mâncarea dispare şi atmosfera devine tot mai destinsă. La capătul a două ore, încă nu ajunseseră la jumătate şi înfulecau asemenea vikingilor, cu mâinile, aruncând oasele peste umăr. Porta bagă în el ca într-o butie spartă, Micuţul şi Brumme de asemenea. Dar iată că Brumme înghite strâmb şi este gata-gata să-şi dea sufletul: un infirmier îi soseşte în ajutor şi primeşte o raţie soldăţească drept mulţumire.

— Trebuie să înghită şi vitele astea câte ceva, spune Brumme, dar nu scrie nici unde că trebuie să fie sătui. Noi ăştia, gradaţii, trebuie să-i ţinem în frâu, altfel s-a zis cu noi. Lozinca „Proletari din toate ţările, uniţi-vă!" nu-mi spune nimic, singurul loc în care ne-am putea uni este groapa comună.

— Sinistru, dar adevărat, zice Porta şi trage un vânt.

— Cei cu obrazul subţire, care înlocuiesc cuvântul cur cu trei puncte, nici cu ei nu-mi este ruşine, îl apără Micuţul.

— Ai dreptate, spune Brumme sumbru. Şeful meu, Blankenschild, e unul dintre ăia care cred că-şi pot face bocancii cu un sergent. Dacă puteţi să luaţi toate pieile de pe el, o să aveţi un loc de cinste la masa mea.

— Asta-i o copilărie pentru noi, se fuduleşte Porta aruncând un os în direcţia infirmierului.

— Aduceţi biftecul tartar! strigă Brumme subordonaţilor săi.

Cei mai mulţi dintre ei fuseseră servitori în viaţa civilă. Unul, cândva inspector la Kaminski, era paharnicul personal al lui Brumme: o asigurare împotriva frontului şi a morţii eroice.

— O să ne ocupăm de şeful tău, promite Porta, punându-şi o felie de şuncă peste biftecul tartar. Unde o să ajungă ţara dacă porcii ăştia duc trai pe vătrai la nesfirşit?

— Nu vă expuneţi şi unor lucruri mai puţin plăcute în timpul inspecţiilor? întreabă Brumme şiret, trăgând cu coada ochiului la Micuţul.

— Oh, suntem unşi cu toate alifiile. Nimeni nu ne vine de hac!

— Trec des inspectorii pe-aici? spune Porta neglijent. Am auzit că n-au mai trecut de mult?

— Mă rog, nu chiar aşa de mult. Nemernicii ăştia îşi bagă nasul peste tot. Ar fi nevoie de o revoluţie... Pardon! spune el repede, dându-şi seama că-l luase gura pe dinainte.

— De acord, surâse Porta amabil. Spune-mi, n-ai fost păcălit niciodată? Vreau să spun, n-a apărut pe aici nici unul care să se dea drept inspector?

Un moment de tăcere ameţitoare domneşte în încăpere. Brumme izbucneşte.

— Fir-ar să fie! Dacă unul i-ar face aşa ceva sergentului Brumme, ar ajunge în maşina de tocat.

— Te-aş sfătui să fii atent, îl previne Porta amical. Sunt destui care se dedau la aşa ceva. Chiar noi am pescuit câţiva!

—La mine este imposibil! mârâie Brumme.Îi miros de la un kilometru. Ar trebui condamnaţi la moarte.

După patru ore şi jumătate de chiolhan,soseşte o tartă cu fructe deabia scoasă din cuptor. Fostul inspector din Kominski toarnă şampania cu măsură, câte o sticlă de om. Nu se putea mai puţin la un dineu între domni, în Germania. Toată lumea se îmbrăţişează şi îşi jură prietenie eternă.

— Ţigările, mişcaţi-vă! ordonă Brumme infirmierului care se supune imediat. Ar face orice să n-ajungă pe front. Asta înseamnă disciplină, îl încredinţează Brumme pe Micuţul, şi continuă cu jumătate de glas: Ştiu exact cum trebuie ucis un duşman. Făcându-I să sufere cumplit cât mai mult timp.

— Şi noi.

— E bine că ştii să-i ţii în mână, spune Porta şiret. În felul ăsta nu-ţi e frică de vizitatori neaşteptaţi ce-şi bagă nasul prin dosare şi prin magazii. Dar îmi faci impresia unui om cinstit, camarade Brumme.

Tăcerea e lungă şi apăsătoare. Se privesc cu un amestec de suspiciune şi ură.

— V-am pregătit un pachet consistent la plecare, subliniază subofiţerul. Mi-am dat seama imediat cu cine am de-a face. La început, trebuie să recunosc, am avut unele bănuieli, eram gata-gata să vă iau drept altceva.

— Dragă prietene, spune Porta, onctuos, cine nu-i bănuitor începând din ianuarie '33? Fie un iresponsabil politic periculos, fie un patriot periculos. Trăim într-o epocă plină de primejdii pentru toată lumea. Ala de colo e un bandit, deşi are aerul cel mai cinstit posibil. Ai grijă, Brumme, nu invita pe oricine la masa ta.

— Eşti voluntar în armată?

— Voluntar, este prea mult spus, dar n-am nimic împotriva jocului de-a armata până când viaţa civilă va deveni suportahilă. Pe moment uniforma te protejează.

După cafele şi coniac, toată lumea porneşte să inspecteze noua maşină de cârnaţi.

— Ce ziceţi de asta? spune Blumme mândru în faţa maşinii ce lucrează din plin producând kilometri de cârnaţi.

— Ies ca pe bandă, îi răspunde Porta uimit.

— Şeful meu este un porc, îi încredinţează Brumme pe noii săi prieteni, invitându-i din nou la masă ca să guste un cârnat proaspăt. Spală totul cu vin roşu.

— Posibil. În general e bine să-ţi ocoleşti de departe şefii, lucru ştiut.

Petrecerea atinge punctul culminant către două dimineaţa. Urlete, cântece de pahar, vodcă amestecată cu bere. Este invitat personalul feminin al unităţii şi urmează un spectacol de strip-tease. În zori, conversaţia devenise atât de sinceră încât ar fi făcut să amuţească o întreagă Curte Marţială. Se vorbea despre Führer şi despre zbirii săi pe care îi şi vedeau morţi în torturile cele mai cumplite.

Abia a doua zi, târziu, cei trei îşi veniră în fire. Cum stăteau aşa trântiţi în patul lui Brumme, o moştenire de război din Bulgaria, Porta zăreşte sticla pusă pe jos şi începe să bea zgomotos. Micuţul înşfacă stacana cu apa, şi-o toarnă pe cap şi bea ca o cămilă însetată în plin deşert. Nu se opreşte până n-o vede goală. Brumme, pe jumătate ridicat, râgâie temeinic.

— Indivizii ăştia doi sunt falşi gestapovişti, bâiguie el vomitând.

— Trebuie împuşcaţi, vorbeşte Micuţul ca un ecou.

— Împuşcaţi! geme Brumme.

Scoate revolverul şi trage de trei ori în tavan. Nu este decât semnalul pentru micul-dejun. Peste câteva ore se despart mişcaţi, prieteni pe viaţă. Porta şi Micuţul se întorc la batalion cu traista plină.

De la poartă, Brumme, îi vede cum dispar într-un nor de zăpadă şi încă nu ştie dacă fusese jefuit sau scăpase la mustaţă de o inspecţie adevărată.

— Dacă m-au înşelat, vai de ei! Îi aşteaptă douăsprezece gloanţe pe fiecare, se gândeşte el cu o ură inexplicabilă.

Aşteptând, îi face semn cu mâna lui Porta şi ia poziţia de drepţi.

Cerem pedeapsa cu moartea pentru toţi cei care se opun luptei noastre de a uni popoarele. Cerem de asemenea pedeapsa cu moartea pentru toate crimele împotriva poporului, pentru cămătari, trădători, pesimişti, paraziţi ai societăţii care nu ne respectă nici credinţa, nici rasa.

Extras din Programul naţional-socialist

Maiorul rus Mihail Gostonov, comandant al partizanilor din regiunea Minsk, era un individ înalt şi brutal, urât de subordonaţi. Un om căruia ii plăcea să se bălăcească în sânge.

Ochii săi mici şi răi îi priveau pe cei adunaţi in izbă. Încăperea duhnea a veşminte

murdare şi a trupuri nespălate.

— Mâine, la opt, vom ataca satul, spune el categoric.

Arătă cu pistolul-mitralieră un bătrân încruntat, îmbrăcat cu o vestă uzată, cu picioarele învelite în cârpe, aşa cum fac ţăranii ruşi.

— Razin, o să dai fac satului tău la miezul nopţii. Când totul va fi în flăcări, naziştii vor fugi şi îi vom lichida.

Bătrânul, marcat de o viată plină de eforturi şi mizerii, îşi frângea mâinile disperat.

— Tovarisci gospodin, *şi copiii noştri, şi femeile noastre? Bătrânii, bolnavii! Frigul creşte pe zi ce trece, nu-mi amintesc să mai fi văzut o iarnă âtât de crudă.*

— Gura, mujicule, ăsta-i războiul. To(i trebuie să sufere. Vieţile voastre n-au nici o valoare în lupta pentru patria sovietică. Te ia naiba dacă blestematul ăsta de sat nu arde la miezul nopţii!

Îşi scoase naganul şi-l pocni pe bătrân peste fată. Îi săriră doi dinţi şi sângele îi izbucni pe nas.

— Tu eşti starostele, nu uita. Fă-ţi datoria faţă de Stalin care-ţi dă pâine şi loc de muncă. Patria are nevoie de martiri, nu ştiu de ce te-ai îndoi de asta. Arde cocioabele aşa cum ţi-am ordonat şi întinde-o!

Maiorul se întoarse spre ceilalţi acoliţi.

— Leneşii ăştia trebuie să simtă cnutul, rânji el. Le permit fasciştilor să doarmă în paturile lor, să mănânce cu ei, se bucură de merindele lor, în loc să moară de foame cu capul sus.

Înghiţi o bucată bună de şuncă şi o spălă cu o gură de coniac, pradă obţinută în urma atacului asupra unei coloane germane.

— Doar cu cnutul poţi să-i ţii în frâu. Nu ne ajută nici atunci când le este mai frică de noi decât de inamic. Ori aici este vorba de victorie sau de moarte. Nu uitaţi că nici un partizan nu poate să scape dezertând, continuă el ameninţător. Toţi cei pe care îi prind nemţii sunt torturaţi şi spânzuraţi. Nu ne putem baza pe nici un ajutor şi viaţa noastră n-are nici o valoare. Nouă nu ne-a rămas decât datoria faţă de patrie şi de tovarăşul Stalin!

ÎN FAŢA MOSCOVEI

Este un frig inuman şi trebuie să pornim prin noaptea Întunecată spre noile poziţii de la liziera pădurii. Aproape inconştienţi, şerpuim în coloană dezordonată, foşnind a ziare. Era ultima idee a autorităţilor. După ele un ziar făcea cât o blană.

Curajoşii care se culcaseră în zăpadă erau acum morţi. Noi ceilalţi, mai puţin curajoşi, continuam încrezători şi eram trataţi aşa cum sunt trataţi întotdeauna cei tineri. Cel care ţi-a stat alături zile în şir se prăbuşeşte brusc şi rămâne înţepenit, cu mâna crispată pe armă. Dacă mai ai o urmă de energie în tine, te apleci peste mort şi îi smulgi placa de identitate, ca cei de acasă să ştie măcar ce-i cu el, să nu-şi piardă timpul în căutări zadarnice.

Ceaţa urcă dinspre fluviu şi în starea noastră semiconştientă vedem năluci. Porta, bineînţeles, uriaşe mese pline cu haleală. Micuţul, o bucată enormă de slănină, dar tot ceea ce descoperă mâna lui întinsă este raniţa acoperită de promoroacă a lui Heide. O clipă îşi priveşte mâna uimit. Ce, slănină nu există? Imaginea era atât de reală şi parcă simţise şi mirosul.

— *Caramba!* Aţi văzut cupolele în formă de bulbi de ceapă? strigă Barcelona sufocat.

— Am ajuns! În seara asta dormim în Kremlin! exclamă Stege uşurat.

— Ce naiba, asta-i Moscova? murmură Bătrânul radios, trăgând din pipă. Auziţi clopotele? Dar de ce fac focul pe străzi?

Bătrânul n-auzea de fapt clopotele Kremlinului, şi nici nu era vorba de străzile Moscovei, ci de jerbe de foc şi explozii de grenade provenind dintr-un puternic baraj de foc ce reuşeşte într-un târziu să spulbere ceaţa.

Compania tropăie până la liziera pădurii, ca o turmă în dezordine, cu zgomotul grenadelor tot mai ameninţător în urechi. Chestiile astea micuţe îţi rup oasele ca pe chibrite, fac nişte răni oribile şi pe frigul ăsta sunt moarte sigură.

— Înainte! strigă răguşit locotenent-colonelul Moser, apoi se ghemuieşte lângă puşca-

mitralieră.

— E bolnav, spune Bătrânul. Infirmierul mi-a povestit că urinează sânge. Rinichii lui sunt terminați, dar trebuie să-ți taie capul ca să ai dreptul să mergi la spital.

— Înainte! reia Moser cu fața lividă şi transpirată.

Ridică cu greu o mână ca să ne indice direcția.

— Compania a 5-a, înainte!

Pornim la atac pe grupe. Fiecare pas este un chin, încălțările sunt congelate, tari ca lemnul, bocancii germani n-au fost gândiți pentru iernile ruse. Porta, bineînțeles, şi-a schimbat de mult bocancii cu unii galbeni de lapon. Avea tot ceea ce ți-ai dori dintr-un depozit sovietic, nimeni nu înțelegea cum de se descurcă, dar avea tot ce-i trebuie.

Ieri, cum tocmai treceam prin Djil, chiar după ce o luasem în lungul căii ferate, Portă ne-a oprit brusc:

— Stați pe loc, cred că este ceva în ruinele astea!

Şi iată-l că se strecoară în clădirea joasă şi apare cu un miel pe umăr şi cu un bidon cu vodcă în mână. Petrecerea a avut loc într-o groapă.

— Cu burta plină, ne-a explicat Porta, poți supraviețui chiar şi unui război mondial.

Asta pentru că eram mereu înfometați. Armata va rămâne în veci pentru noi un loc în care îți chiorăie mațele şi pici de somn.

Ni se spunea că este suficient să traversăm fluviul ca să ne odihnim. O fi adevărat? Nu ne doream decât să punem capul jos câteva clipe. Încă două, trei nopți de frig criminal şi suntem terminați. Puțină căldură, pentru Dumnezeu!

Drumul este acoperit cu hoituri de cai morți, încremeniți în cele mai bizare poziții. Un întreg regiment de infanterie fusese spulberat de o salvă a „orgilor lui Stalin". Heide afirmă că încărcătura ca şi aruncătoarele de flăcări folosite erau interzise de Convenția de la Geneva, ca să nu mai vorbim de proiectilele explozive ce-ți smulgeau capul de pe umeri. Heide avea o cărțulie roşie despre aceste arme şi, de câte ori erau folosite, îşi nota locul, ora şi martorii. Mai târziu, spunea el, urma să facă un raport Comisiei internaționale ce se va ocupa de criminalii de război.

— Chiar că te-ai născut ca să te pişi împotriva vântului. Cine crezi tu că va băga de seamă un fost subofițer nazist care s-a împăunat toată viața cu crucea încârligată şi care şi-a vopsit până şi scula în gri ca să fie sigur că va face doar pui de nazist?

Frigul neîndurător umple pădurea de zgomote cristaline, vântul şuieră arțăgos, iar zăpada ne înghite. Cădeam pe rând în câte-o rână, iar camarazii ne scoteau cu greu. Profesorul mai că înnebunise, căci fără ochelari era practic orb, şi am sfârşit prin a-l lega de Barcelona. Ne ataşasem de micuțul student norvegian, care, la început, era doar obiect al glumelor noastre proaste pentru că venea din SS. De ce ajunsese la noi? Nimeni nu ştia. Se spunea că ar fi fost pe sfert evreu, motiv suficient ca SS-iştii să-l dea afară. Aveam printre noi chiar şi „trei sferturi" evrei, ba chiar şi Porta susținea sus şi tare că este pe jumătate evreu, dar o făcea doar ca să-l scoată din sărite pe Heide.

Prin luminişuri trecem cu capetele plecate, căci focul de baraj inamic este neiertător. Ruşii fac tot posibilul ca să nu ajungem la fluviu. Când grenadele cad în zăpadă se aude un zgomot ciudat, un soi de „plump!", apoi zăpada este aruncată într-o jerbă albă.

Cei din față îi executaseră pe trei dintre-ai noştri şi anunțaseră acest lucru cât putuseră de solemn, aşa cum le era obiceiul. La început, asta ne înnebunea, dar apoi ne obişnuisem.

— Execuțiile sunt absolut necesare pe timp de război, ne explică Porta în fața copacului în care se leagănă cei trei spânzurați. O subtilitate psihologică menită să le taie pofta tembelilor dornici să dezerteze.

— Mergeți, mergeți! ordonă Moser.

— Mai repede! strigă comandanții de plutoane din ce în ce mai excitați, amenințând cerul cu pumnul strâns, ceea ce voia să însemne „cadență rapidă".

Trebuia să ieşim din bătaia artileriei. Nimic mai simplu. Manualele militare te învață o grămadă de năzbâtii din astea, iar Regulamentul este Biblia soldatului german. Sunt indivizi care aplică şi în viața lor particulară regulamentul, aşa cum este Gustav cel de Fier de la Torgau. Îşi adusese nevasta în pragul disperării! Lenjeria era schimbată la şase săptămâni, conform regulamentului, baie se făcea în fiecare sâmbătă, între ora zece şi prânz, cu apă la optsprezece grade, iar baia consta de fapt într-un duş de şapte minute. După

douăzeci de ani de căsătorie, nevastă-sa tot nu înțelegea de ce nu poate folosi cada pe care o aveau, deşi el îi explicase de zeci de ori că doar ofițerii puteau folosi cada. Pe casa lui Gustav cel de Fier scria cu litere gotice: „Servesc patria", şi toată familia trebuia să se conformeze.

Aflați până la gât în zăpadă, alergăm cu moartea pe urmele noastre. Greutatea armelor dublează tortura, drumul este acoperit cu gheață şi trebuie să ne agățăm de fiecare tufiş sau lăstar ca să ne păstrăm echilibrul. La doi paşi de mine este lovit un infanterist. Se opreşte ca în fața unui zid, apoi se scurge în zăpadă şi rămân să-l privesc o clipă.

Focul mitralierelor este tot mai susținut. Trag în noi de pe culmea dealului, salvele scot aşchii din copaci, pietre şi sfărâmături de gheață zboară în văzduh. Cei din compania a 5-a se culcă la pământ, dar primesc imediat ordinul să pornească în lanț de trăgători ca să acopere compania a 7-a ajunsă acum în frunte. La poalele dealului apare în sfârşit şi artileria noastră şi auzim zgomotul liniştitor al mortierelor. Înspăimântător când vine de la duşman, plăcut auzului când vine de la ai noştri!

— Baioneta la armă! Fiți gata pentru lupta corp la corp!

— Păzeşte-ți pielea, Ivane! urlă Micuțul ieşind din adăpost sub acoperirea lui Heide.

Cât despre mine, am de distrus un cuib de mitralieră şi arunc cinci grenade una după alta, dar nici una nu atinge ținta.

— Mai repede! strigă Bătrânul. Termină-i! — dar şi o muscă ar fi fost făcută una cu pământul dacă s-ar fi încumetat pe zăpadă înaintea mitralierei. Înainte, sau te dau la raport! mă amenință Bătrânul furios.

Cu grenadele amorsate sar şi le arunc din alergare. Mitraliera este făcută zob cu servanți cu tot. Cu capul între umeri ne rostogolim în tranşeea inamică: acum pericolul e mai mic cu condiția să nu te repezi în lungul ei. Să curățăm o tranşee cu grenade ofensive ne e la îndemână, dar inamicul nu trebuie să se dezmeticească. Arunc în trecere câte o grenada în toate adăposturile pe care le întâlnesc, iar ele sar în aer în urma mea. După un cot, dau nas în nas cu un grup de soldați inamici, şi ultima grenadă e pentru ei: zăpada s-a înroşit. Îmi smulg mitraliera de pe umăr şi golesc încărcătorul în tot ceea ce mişcă, apoi mă prăbuşesc printre trupurile sfârtecate.

— Ți-a reuşit, spune Bătrânul mulțumit.

— O să pomenească de el şi la radio, râde Micuțul. Abia după aia o să-şi dea seama că-i evreu şi o să-l spânzure cu steaua lui David în piept!

— Pe loc repaus! ordonă locotenent-colonelul Moser. Cinci minute.

Mulți adorm instantaneu, eu alături de ei, auzindu-l pe Porta cum bălmăjeşte ceva despre un măgar care...

— Plutonul doi, la drum! Hai, leneşilor, ordonă Moser.

Plouă cu grenade. Privind peste umăr, îmi dau seama că suntem norocoşi aflându-ne în frunte, căci în locul tranşeei nu mai e decât o perdea de flăcări şi de schije.

— Uite fluviul, spune Bătrânul uşurat, arătând cu țeava pistolului un fel de şanț lat şi murdar. Chiar şi gheața ce-l acoperă este gri.

— După latrina asta alergăm de atâtea săptămâni! exclamă Porta. Înțeleg acum de ce n-am mai auzit de el.

— Fluviul Nara, murmură Moser. Iată-l în sfârşit! La doi paşi de Moscova.

— Nu putem să luăm tramvaiul mai departe? întreabă Porta. M-au cam lăsat genunchii.

Toți par dezamăgiți în ultima vreme, deşi mergem din victorie în victorie şi trecem mereu pe lângă uriaşe coloane de prizonieri. Doar Heide mai crede în Victoria Finală. Compania a 3-a forțează fluviul înghețat sub acoperirea noastră. Erau aproape în mijlocul lui când fluviul pare că explodează. Apa galbenă şi împuțită țâşneşte la o suta de metri în aer, o coloană de foc face fărâme blocurile de gheața şi compania dispare cu arme cu tot în apa clocotitoare. Încep să urle „orgile lui Stalin". Toate planetele din Univers par că se prăbuşesc asupra pământului şi cerul este acoperit cu jerbele incandescente ale stelelor căzătoare. Acolo unde cad viața dispare.

— Nemernicii! strigă Heide.

— De ce? îi răspunde Porta. Trag în noi cu ce le pică în mână şi nu se opresc până când nu ne pun la frigare. Cred că şi Führerul le-a pregătit o surpriza la fel de frumoasă.

Austriecii ăştia sunt puşi mereu pe şotii!

— Joseph Porta, este de datoria mea să te reclam la NSFO, bagă de seamă ce spui.

— Destul cu prostiile, le spune Bătrânul enervat. Companie, după mine!

Porta se împiedică de cadavrul unui maior german ce purta la gât crucea de cavaler.

— Eroii s-au pus pe crăpat; tuşeşte Porta cu gâtul ars. Asta-i vitriol!

— De ce frecați mangalul, leneşilor? zbiară un sergent necunoscut.

— La ordin, domnule sergent, încercăm să înviem un maior.

— Valea de aici! mai spune sergentul fugind spre pădure.

— Ai văzut! murmură Porta.

— Vax, am uitat! răspunde Micuțul îngrijorat, descleştând maxilarele maiorului. Trei dinți de aur.

— Cum de puțiți în halul ăsta? mârâie Bătrânul. Ia suflă încoace! Şi ce-ați mai băgat în voi? Ce scârboşenie?

O mitralieră începe să latre, desluşim siluete întunecate, auzim cuvinte de neînțeles. Arunc o grenadă. Țipete îngrozitoare.

— Rachetă luminoasă, ordonă Bătrânul.

Racheta fosforescentă se înalță şi întunericul este sfâşiat de o lumină albă, orbitoare.

— Stai! strigă Bătrânul, neliniştit. Aici 27 Blindate.

— Aici 106 Vânători. Dați parola!

— Măr viermănos, răspunde Bătrânul.

Ne îndreptăm din şale şi pornim spre lăstărişuri. Na, e chiar sergentul de adineauri.

— Iar voi! Duceți-vă la naiba! strigă el furios şi dă adunarea pentru oamenii săi.

— Proşti cât cuprinde, bombăne Micului. Să te laşi împuşcat chiar de ai tăi!

— Ce bucurie să te văd, sergent, bolboroseşte un colonel chior adresându-se Bătrânului. „Roşii" au minat malurile fluviului, dar n-au reuşit să distrugă podul, aşa că-l putem traversa în viteză. Treci cu plutonul şi stabileşte dincolo un cap de pod. Înainte, sergent!

— Da, domnule colonel, îi răspunde Bătrânul apatic, pornind spre pod.

Ce rost ar fi avut să-i spunem colonelului că nu ne aflăm sub comanda lui? Va primi felicitări, dar de curs, sângele nostru va curge.

— Tu primul, îi ordonă Bătrânul lui Porta, care avea puşca-mitralieră.

— Nu eşti întreg la minte! răspunde Porta fără să se jeneze. Adolf, în persoană, dacă mi-ar spune să pun piciorul pe pod, l-aş refuza. Comunică-i asta lui Heide.

— Mă crezi nebun? protestează Julius furios.

— O dovedeşte faptul că eşti membru de partid.

— Destul! țipă Bătrânul. Porta, înainte! Doar ne aflăm la porțile Moscovei. Te postezi în dreptul celui de-al treilea picior al podului şi Sven o să te acopere. De acolo poți să arunci foarte bine grenadele.

Cu mii de precauții, ne legănăm în lungul unei grinzi de oțel atât de alunecoase, încât suntem gata să ne prăbuşim de mai multe ori în gol. Nu trebuie să car cu mine numai grenadele, ci şi ranița cu muniție. Iar ruşii trag direct în noi.

— Vecinii ne primesc cu toate onorurile, îi salută Porta cu jobenul galben.

Porta încarcă mitraliera foarte încet şi toarnă peste mecanism o jumătate de ulei rusesc.

— O ungi bine, merge strună — asta o ştiu de la un proxenet chinez încă din 37. În fiecare sâmbătă dimineața le dădea tirfelor sale câte un kil de vaselină ca să nu mai simtă.

Un zgomot surd, e Micuțul care s-a aruncat la pământ cu mitraliera lui cu tot.

— Salut băieți!

—*Hombre!* gemne Barcelona, asta-mi aduce aminte de zilele în care am înfruntat pe Ebru pe macaronarii fascişti.

Grenada unui mortier rus aruncă în aer jumătate din pilon. Doi răniți se prăbuşesc în apă trecând peste capetele noastre. Un tun automat trosneşte pe malul opus. Micile lui grenade sunt absolut îngrozitoare, smulg bucăți de beton şi le transformă în adevărate schije, apoi se pornesc şi grelele tunuri „Maxim".

— Înapoi! ordonă Bătrânul îngrijorat.

Dar cum schițăm primul gest de retragere, ne trezim că bețivul trage în noi şi atunci

preferăm să rămânem pe loc.

— Țineți-vă bine, băieți, sosesc aruncătoarele de flăcări! ne strigă o voce de pe mal.

Aşa-i. Pionierii atacă şi încărcăturile lor explozive zboară peste fluviu. Atacăm şi noi primele bunkere, dar inamicul se apără cu o extraordinară sălbăticie. Sunt comsomolişti din regiunea industrială. Car după mine o raniță plină cu noile şi îngrozitoarele grenade de mână. Locotenentul pionierilor m-a prevenit că o singură picătură din lichidul pe care îl conțin este suficientă să-ți ardă carnea şi experiența făcută pe un câine ne-a uimit. Animalul s-a zbătut de câteva ori, apoi din el n-a mai rămas decât scheletul.

Sunt singur cu ranița mea. Ceilalți s-au îndepărtat prudenți. Însoțit de doi pionieri, atac primul bunker — unul dintre cele mari, înzestrat cu ascensor — , a cărui cupolă se deschide ca o floare. Arunc trei dintre grenadele cu cruce roşie şi blindajul pare că se topeşte. Plămânii şi ochii ne ard în ciuda noilor măşti de gaze cu care am fost înzestrați.

— Am întins-o! spune unul dintre pionieri, să mai rămâi aici e o nebunie.

— Ai să rămâi, mârâie camaradul său, țintuindu-l cu aruncătorul de flăcări. Nu uita că ai ajuns aici ca pedeapsă. Mai bine te-ar fi lichidat la Gemersheim, trădătorule! Să nu crezi că ținem morțiş ca tu să vezi Moscova.

Eu tac. Nu-i treaba mea că un locotenent degradat a fost mutat disciplinar la aruncătoarele de flăcări. Să facă ce vor. Alerg spre următorul bunker, arunc două grenade şi mă trântesc la pământ. Pionierii mă ajung din urmă: flăcări lungi pornesc spre inamic. În aceeaşi clipă, fostul locotenent sare din adăpost şi se repede spre tranşeea sovietică cu brațele ridicate.

— Aruncă o grenadă în el! îmi strigă camaradul său plin de ură.

— Rezolvați-vă singuri problemele. Nu-i treaba mea să-l omor.

— *Tovarisci, tovarisci, nicht schiessen!* urlă locotenentul aflat la câțiva paşi de tranşeea rusă.

Din toată inima, sper să ajungă. Dacă nu, îi aşteaptă o moarte îngrozitoare în fundul unei celule de la Gemersheim. Noi o ştim, noi cei din compania a 5-a care am fost de gardă acolo chiar după campania din Franța. Comandantul secției speciale, Oberfeldwebelul Schön, nu era un tip foarte amuzant. Îi rupsese şalele Micuțului după ce acesta îi aruncase cu un buluc de lemn în cap. Uriaşul rămăsese puțin cocoşat după acest gest prietenesc... Oricum, trebuia să eviți să ajungi în fața comandantului închisorii, locotenent-colonclul Ratcliffe. Nu există pe lume un ofițer mai duşmănit decât el. Acolo se înfruntau unii pe alții. Gemersheimul trăia cu cuțitul scos din teacă, iar compania de gardă o scotea la capăt cum putea. Nici o companie nu rezista mai mult de câteva luni, dar cei mai nefericiți erau paznicii permanenți, condamnați pe viață, chiar dacă aveau cheile pe mână. Nici unul nu îndrăznea să iasă singur din închisoare de teama de a nu da nas în nas cu unul dintre foştii deținuți întors să-şi „viziteze" celula în timpul unei permisii! Porta şi cu mine întâlnisem într-o zi un locotenent atât de plin de decorații încât semăna cu o carte poştală. Într-o noapte, pe când ne aflam în spatele liniilor sovietice, ne-a povestit că singura lui dorință era aceea de a se întoarce în Germania ca să-şi încheie socotelile cu trei gardieni. „Asta daca n-o să mă curăț până atunci", spunea el orbit de setea de răzbunare. Dar locotenentul D-a mai apucat să se întoarcă, un vânător de munte l-a ucis în aceeaşi noapte.

Ciudat! Torționarii îşi văd totuşi liniştiți de ale lor. Ucid legal zi de zi şi fiecare nouă zi le aduce noi duşmani care i-ar omorî cu cea mai mare plăcere, dar asta se întâmplă mult prea rar. Poți să-i întâlneşti la pensie, ținându-şi nepoții pe genunchi.

Pionierul ridică aruncătorul de flăcări şi ocheşte atent.

— Trădător blestemat! se aude vocea lui cavernoasă de sub masca de gaze.

Limba de foc linge pământul frământat, şi din locotenent nu mai rămâne decât o pată neagră în fața tranşeei inamice. Încă două secunde şi ar fi fost salvat.

N-are rost să-i plâng de milă unui imbecil. Dacă vrei cu adevărat să dezertezi şi să ieşi din joc, ai nevoie de o pregătire amănunțită. Pierduse totul încă înainte de Gemersheim. pentru că n-a ştiut să se supravegheze.

Atacul continuă. Cucerim bunker după bunker, avanposturile liniei de apărare a Moscovei. Satele ce mai fuseseră o dată pustiite trec acum din nou prin pârjol. Luptăm pentru fiecare palmă de pământ. Geniştii aruncă mereu punți peste fluviu pentru ca tancurile şi artileria să înainteze spre capitala rusă ce se zăreşte la orizont. Toată noaptea am

înfruntat duşmani epuizaţi, dar plini de sălbăticie, aplicând ca la carte tactica pământului pârjolit. Trecem peste ruine, iar frigul creşte clipă de clipă. Sunt cel puţin minus 52° şi ce e mai rău e că nu avem ulei antigel pentru arme. Trebuie să legăm pietre încinse în jar de mecanismele armelor pentru a le împiedica să se blocheze, căci viaţa noastră depinde de funcţionarea armelor automate.

Şi, colac peste pupăză, de cum se lasă întunericul, apar bătrânele lor râşniţe cu bombele prinse direct de fuselaj. Le auzim venind. Cât timp funcţionează motoarele, totul e în regulă, dar când se opresc trebuie să te adăposteşti în cea mai mare viteză. Un şuierat, o umbră pe zăpadă, zgomotul exploziei şi imediat ţipetele celor răniţi. Noaptea trecută. Porta reuşise să doboare unul, dar pilotul ucisese încă trei de-ai noştri înainte de a se prăbuşi; de asta ne doream din tot sufletul să ne pice unul dintre ei viu în mână.

E atât de frig încât, în ciuda pericolului, nu ezităm să aprindem focuri uriaşe, având astfel cel puţin pietre calde la discreţie. Cum se înalţă flăcările începe să plouă cu obuze de 75 mm; era imposibil ca observatorii ruşi să nu le vadă, căci acolo unde arde un foc sunt şi oameni prin preajmă.

— Ce frig, ce frig, ce frig îmi e! scânceşte Stege disperat. Măcar dacă-aş fi rănit şi m-ar evacua. Mi-aş da şi un picior pentru un loc în spital.

Barcelona îşi masează faţa în încercarea de a-şi salva nasul deja periculos de alb.

— Mai uşor, că altfel rămâi fără el. Freacă-te cu zăpadă. E singura metodă să salvezi o trompă îngheţată.

Barcelona n-ar fi nici primul; nici ultimul care-şi pierde nasul. Rămâne cu el în mână şi cu o gaură în faţă.

— Păduchii ăştia sunt insuportabili, strigă Porta scărpinându-se ca un câine plin de purici. Cum te încălzeşti un pic şi te culcuşeşti ca să dormi, încep să-şi facă de cap.

— Ăsta-i războiul, îi răspunde Legionarul, chiar şi păduchii luptă împotriva invaziei fasciste.

— Eu n-am fost niciodată fascist, să se care toţi pe Heide, el e plin de sânge nazist.

— Mi se pare curios că suntem în faţa Moscovei! exclamă Stege. Nici nu-mi trercea prin cap una ca asta cu şase luni în urmă, dar acum suntem la porţile oraşului, iar peste două săptămâni va fi pace. Dacă intrăm în Piaţa Roşie, Stalin este pierdut.

— Kremlinu-i mult mai departe decât crezi tu, spune Porta, în timp ce-şi repara încălţările.

— Kremlinul? Se vede de aici!

— Am văzut şi Anglia, dar n-am pus niciodată piciorul acolo. Noi, nemţii, suferim de mania grandorii. Dumnezeu o să pedepsească Anglia, spunea Kaiserul. Dar Dumnezeu tocmai de el a avut grijă! Iar acum e rândul lui Adolf, care a intrat până-n gât.

La ivirea zorilor, ruşii încep un baraj de artilerie. Plouă cu bombe şi cratere uriaşe se cască în pământul îngheţat. Iar din pădure se iveşte infanteria inamică! Istoviţi, soldaţii germani încep să apară printre ruine. Rachetele luminează hoarda sovietică ce se apropie scoţând urlete sălbatice. Instalăm în cea mai mare grabă mitralierele, baionetele lucesc, grenadele stau pregătite pe parapetul tranşeei. E sfârşitul dacă ajung până la noi. Suntem mult prea puţini pentru o luptă corp-la-corp, nici pe departe câţi am pornit la atac pe douăzeci şi doi iunie. Cadavrele celor mai mulţi se înşirau între Minsk şi Brest-Litovsk, între Kiev şi Moscova. Eroii morţi pentru gloria Germaniei Mari şi a Führerului pluteau pe Volga şi pe Dniepr.

Un infanterist se ridică hohotind ca un nebun, îşi aruncă arma şi începe să se zvârcolească pe pământ. Nimeni nu încearcă să-l oprească, ba chiar şi câinii din jandarmerie îşi dau seama că nu simulează; îl duc la spital, deşi pot foarte bine să scape de el împuşcându-l pe loc.

Tirul german e la fel de îngrozitor, dar ruşii înaintează prin iad. Un val de oameni în kaki, printre care îi recunosc pe comisarii cu secera şi ciocanul la bonetă. Poartă bineînţeles şi înspăimântătoarea cruce verde, semn al puterii lor absolute. Vai şi amar de soldatul sovietic care ezită să înainteze! Comisarii se ocupă de el. Grenadele şuieră prin aer, liniile de legătură cu ai noştri sunt tăiate. Să fii trimis acum ca agent de legătură înseamnă o condamnare la moarte. Atacă la baionetă căzând ca muştele sub focul nostru susţinut.

— Ce masacru, spuse Heide. Sunt nişte fanatici!

— Nu-i chiar aşa. Pentru ei un om costă mai puţin decât muniţia. Înainte de a doborî jumătate dintre ei, nu vom mai avea cu ce să tragem. Nu suntem primii care aflăm asta. Rusia nu poate fi cucerită.

Doi ruşi sar deodată in tranşee şi. cum Micuţul nu e pe acolo, locotenent-colonelul Moser şi Bătrânul sunt la ananghie. Micuţul apare ca o furtună şi îi sugrumă pe cei doi duşmani.

În clipa in care auzim ordinul de retragere, ne soseşte în ajutor o baterie de artilerie. Focul susţinut cu grenade incendiare îi transformă pe inamici în adevărate torţe. Ezită.

Comisarii trag la întimplare în ei,"dar în zadar, oamenii lor au intrat în panică şi, dintr-o dată, iată că „ţara nimănui" este pustie... Pustie, nu! Fragmente de trupuri măcelărite sunt purtate de viscol.

Curăţăm armete, umplem încărcătoarele, lucrăm în cea mai mare grabă. Cine poate să spună când se vor întoarce? Transportoarele motorizate sosesc în spatele nostru şi îi ajutăm pe soldaţi să descarce muniţia. Sunt bătrâni infanterişti care au făcut primul război mondial, aduşi acolo ca să întărească linia frontului, dar cad victimă partizanilor şi minelor. Bătrâni sclerozaţi, care nu mai bârfesc despre femei şi se mulţumesc să trimită lungi scrisori unor neveste decrepite, terorizate de raidurile asupra Germaniei. Mulţi dintre ei au fii de vârsta noastră care se află în linia întâi.

Cum se întunecă, ruşii ataca din nou, înaintând umăr la umăr. Din fericire, artileria îi măcelăreşte şi toată noaptea abatorul funcţionează din plin. Pornim peste cadavre, agăţându-ne de membrele lor ţepene ca să nu alunecăm. Spre dimineaţă, un nou atac. De data asta. străpung barajul de artilerie şi ne pregătim pentru ultima noastră lupta, dar, ca printr-o minune, starea vremii ne salvează! O furtună şuierătoare urlă în lungul fluviului şi acoperă totul cu zăpadă spulberată. Imposibil să mai deosebeşti camaradul de inamic. Mergem orbeşte, strigăm în gura mare parola de trecere, iar dacă răspunsul nu vine prompt, baioneta sfârtecă un trup de om. Cel care este mai rapid îşi prelungeşte viaţa cu o clipă, dar adesea te trezeşti că ai tăiat un camarad. Ce mai contează din moment ce ai supravieţuit! Modul ăsta de luptă nu l-am învăţat în garnizoană; este supravieţuirea fiarei sălbatice. În timpul scurtelor răgazuri, ascuţim atât de bine lamele baionetelor, încât ai putea să te razi cu ele.

Ca să ne protejăm de furtuna neîndurătoare, ne acoperim feţele cu tifon, doar ochii rămân liberi. Uleiul armelor a îngheţat şi mitralierele riscă să devină inutilizabile. Oricum, în lupta corp la corp, baioneta şi lopata de infanterist sunt cele mai bune arme. Din fericire putem să ne înarmăm cu lopeţi ruseşti, mult mai bune decât ale noastre. În mâinile unuia ca Micuţul, cea nemţească se rupe de la prima lovitură, dar unealta primitivă a ruşilor taie în plin când loveşti deasupra urechii. Mare grijă să nu loveşti gâtul protejat de postavul gros al mamaiei!

Deci, cu lopata într-o mânâ şi cu revolverul în cealaltă, sărim din adăpost în adăpost, gata mereu de luptă după ce ne vine inima la loc. Artileria grea a stabilit un baraj infernal. Din pădure se înalţă enorme flăcări albe, iar copacii cad sub o coasă, uriaşă. Îi vedem pe ruşi adăpostindu-se în spatele cadavrelor, căci un trup omenesc este la fel de bun ca un sac de nisip, cât despre scârbă, n-are rost să mai vorbim despre ea. Nu le reproşaţi asta soldaţilor amărâţi, ci criminalilor care provoacă războaiele!

Atacul se stinge treptat. Acum se mai aud doar strigătele răniţilor, şi chiar în faţa tranşeei noastre e unul care urlă toată dimineaţa, înnebunindu-ne. Aruncăm câteva grenade spre locul în care bănuim că se află, dar de fiecare dată când zăpada spulberată şi credem că am scăpat de el, gemetele încep din nou. Bătrânul crede c-a fost lovit în stomac, deci va muri foarte încet. Un glonţ în plămân doare îngrozitor, dar cel puţin mori imediat. De preferat explozia unei grenade după ceafă, arterele tăiate te golesc de sânge înainte să-ţi dai seama. Rănile în burtă şi la cap sunt cele mai rele şi chiar dacă ne-am risca pielea ca să-l aducem la noi, ce i-am mai putea face? E terminat. Un german, căci strigă încontinuu „Mutti, Mutti! Helf mir!" pe când un rus ar fi strigat „Mati!".

Şi foarte tânăr, căci altfel n-ar striga după mamă: cei mai în vârstâ îşi cheamă soţiile.

Nu mai rezistăm. La apus, Bătrânul caută voluntari pentru a-l aduce pe rănit. Nu se oferă nimeni.

— Bandă de golani! ne-o trânteşte el, ridicând în cârcă o brancardă.

Moser vrea să-l oprească, dar, fără urmă de respect, Bătrânul îi trage o înjurătură.

— Rahat! spune Porta, smulgând brancardă. Hai, Micuțule, să-l căutăm pe scandalagiu, dar jur că-i sucesc gâtul la întoarcere. Pun pariu că-i unul dintre voluntarii ce şi-au imaginat că războiul e o joacă nobilă!

Aleargă aplecați prin „țara nimănui". Micuțul agită o cârpă albă care nu este chiar inutilă, căci şi cei din față suferă probabil la fel de mult. Tirul încetează. Dispar într-o pâlnie de obuz, dar vânătorii germani încep să tragă iar şi nu-i deloc plăcut pentru un infanterist să se afle prins între două linii de foc. Moser trimite în grabă o ştafetă, iar comandantul rus agită şi el steagul alb. Artileria lor a amuțit, şi iată-i pe-ai noştri că fac la fel. Porta se ridică în picioare foarte aproape de liniile inamice.

Rănitul nu are decât şaptesprezece ani şi, aşa cum spunea Bătrânul, este rănit în stomac. Porta şi Micuțul îl aduc înapoi, dar moare la scurt timp după ce sacrificăm pe pielea lui o doză de morfină. N-avem timp să-l îngropăm: îl acoperim cu zăpadă.

Ne apropiem cu rândul de foc ca să ne mai încălzim un pic. Ruşii au primit măşti împotriva frigului, iar noi trebuie să ne mulțumim cu bandajele; luăm de la inamicii căzuți măştile şi pâslarii.

— Azi este întâi decembrie, descoperă Heide. Războiul aproape că s-a terminat.

Sporovăim alene pe lângâ foc.

— Asta de unde o mai ştii? Ți-a telefonat Stalin?

— Fiihrerul a spus că inamicul va fi distrus până la Crăciun.

Hohotul de râs dovedeşte pe loc că membrii Partidului nu sunt majoritari pe front.

— Doamne, cât poate să fie de frig! geme Legionarul, aruncând încă o surcică pe focul gata să se stingă.

Undeva, în pădure, latră o mitralieră, ceea ce pare de un comic banal în comparație cu grenadele. Mai aprindem câteva focuri. Câteva mortiere au început să scuipe foc, grenadele zboară prin aer, dar cad încă mult prea departe ca să ne facem grijă, cu excepția lui Stege care se uită îngrijorat în direcția lor.

— Calm, o să le ia ceva timp înainte de a ajunge aici. Ne vom adăposti când va începe să înghețe zăpada.

— Dar de ce să mai aşteptăm? spuse Barcelona nemulțumit.

— Pentru că, astea sunt ordinele. La război, ca la război.

— Un rahat de la un capăt la altul! Din clipa în care pui piciorul în armată, doar asta auzi. Ordinele sunt ordine! Şi totul pentru că un imbecil cu bolovani pe umăr a hotărât aşa.

— Cele trei steluțe de aluminiu par să fie prea grele pentru tine, sergent Blom, rânjeşte Porta. N-ai decât să le spui că te-ai săturat! La Gemersheim sunt specialişti în smulsul epoleților.

Grenada unui mortier cade la liziera pădurii, altele o urmează şi se aude un şuierat urmat de un geamăt. Ei da, acum trebuie să ne punem coada pe spinare, căci pe o rază de cincizeci de metri totul urmează să fie făcut una cu pământul. Înainte de a reuşi să ne punem la adăpost, se aud exploziile, iar schijele zboară prin aer ca nişte bondari înfuriați. Nici n-apucăm să răsuflăm uşurați că urmează o a doua explozie. Mă ridic pe jumătate din adăpost, dar n-am timp să mă mai trântesc la loc: o avalanşă de zăpadă mă acoperă. Transformat în bulgăre de zăpadă, sar lângă Porta şi Stege, adăpostiți deja în groapa obuzului care tocmai explodase. E aproape cald, dar apa curge pe marginea craterului. Încă un şuierat prelung urmat de explozia îngrozitoare, şi un val de aer cald trece pe deasupra noastră ca o suflare mortală.

Asemenea unei frunze moarte prinse într-un uragan, sunt proiectat departe de „țara nimănui", oprindu-mă drept în sârma ghimpată, iar când îmi revin în simțiri aud cum se trage din pădurea de pini negri. Disperat, încep să râcâi ca un nebun şi să-mi fac un adăpost înainte ca altă grenadă să-mi cadă drept în cap. Explozia este atât de violentă încât îmi taie răsuflarea. O alta îi urmează imediat. Mă năpustesc către pozițiile noastre, alergând cu şuierul deasupra capului, şi cad în tranşee ca un bolovan, chiar în clipa în care explozia ne acoperă cu zăpadă.

Dintr-o dată, focul mortierelor pare că se opreşte. Se dă adunarea printre ruinele satului. Cu cel mal bun umor negru, Bătrânul ne cere plăcuțele de identitate, căci oricum vom fi împuşcați. E bine să se ştie că ai căzut pe câmpul de luptă, căci, în caz contrar, sunt

anunțați jandarmii crezându-se că ai dezertat. În primul război mondial au fost acuzați de dezertare opt mii nouă sute şaptezeci de soldați, dintre care doar şapte pe nedrept, ceea ce i-a umplut de mândrie pe jandarmi. Un bun exemplu, menit să ne convingă să nu facem la fel! Fuga ultimului camarad care încercase aşa ceva am ținut-o secretă timp de şapte zile înainte ca regimentul să fie anunțat. Soția îi scria că marea a rupt digurile şi că finul începea să putrezească. „Măcar să fi fost tu aici, Herbert!" i-a scris ea, fără să-şi dea seama că-i semnează condamnarea la moarte. Țăranul Herbert Damkhul pornise la drum, dar a fost prins în apropiere de Brest-Litovsk. Îl daseră lipsă doar de nouăsprezece ore. În lagărul de la Paderborn a fost condamnat la moarte şi executat în poligonul de la Sennelager. Ploua şi fânul continua să putrezească.

Legionarul ține răbdător plosca deasupra flăcării, aşteptând să se dezghețe conținutul. Când o scutură, se aud ciocnindu-se cuburile de gheață, iar noi îi studiem în tăcere gesturile. Scoate la iveala o ceaşcă de porțelan şi toarnă în ea cafea caldă, la fel de tipicar ca un francez. Camaradul nostru trăise atât de mult printre francezi încât devenise altfel decât noi.

— Ca şi cum ai sta la o măsuță la Café de la Paix, într-o frumoasă seară de mai, visează el, răsucindu-şi o țigară.

Îşi înfipse țigara într-un soi de țigaret rusesc ce-i dă o aromă specială.

— Domnul fie cu noi! Urmează Moscova, exclamă Heide, în timp ce-şi freacă sârguincios bocancii care strălucesc deja, apoi se piaptănă cu grijă şi-şi curăță revolverul, mereu regulamentar.

Legionarul contemplă nostalgic pinii negri.

— Ar trebui să vedeți Parisul într-o seară de mai. Fetele au rochii atât de vaporoase încât se umflă la cea mai mică adiere a vântului. O lume întreagă îşi dă întâlnire la Café de la Paix. Asta e ceva. Cine n-a fost acolo, n-a văzut nimic în viață.

— Eu am fost, trânteşte Micuțul, dar m-au dat afară cu şuturi în fund, atât eram de beat! După o ploaie de pumni au apărut nemernicii de jandarmi şi s-a zis cu gluma. M-au acuzat că terfelesc imaginea armatei germane în ochii francezilor. Ca şi cum ar mai fi fost nevoie s-o facă cineva! Asta le-am spus-o şi şefilor acestor necurați la Fresnes. M-au trecut prin tărbacă, mai ales când am adăugat că toți suntem nişte țicniți, doar că unii o ascund mai bine ca ceilalți. Iar cei mai sonați îşi cos steluțe pe epoleți. Vă jur ca asta i-a scos din minți! Şeful de post m-a trimis opt zile la carceră pentru insulte aduse unui ofițer al Germaniei Mari. Hi bine, asta m-a vindecat de dorința de a mă mai duce la Café de la Paix, acolo unde îşi dau întâlnire toți peştii şi toate târfele. Cam asta ar fi!

Îl întrerupt o ploaie de grenade. Pentru a patra oară, Profesorul este aruncat în sârma ghimpată şi începe să ragă asemenea unui măgar, când îl recuperăm de acolo. Şi-a pierdut ochelarii şi nu mai vede nimic, iar asta îl înnebuneşte.

— Imbecil, spune Micuțul. La război n-ai nevoie să vezi. Dacă auzi zgomotul tunurilor, înseamnă că eşti pe drumul cel bun.

Locțiitorul comandantului, locotenentul Jansen, geme pe fundul tranşeei. Îl acoperim cu mantalele celor căzuți, dar tremură de frig, cuprins de febră, şi are groaznice dureri de rinichi. Deşi e locțiitorul comandantului, e mai tânăr decât cei mai mulți dintre noi. Sosit direct de la iabrica de ofițeri, tot ceea ce ştie e că-l întâmpinasem, drept care ne priveşte cu o teamă copilărească. Suficient de inteligent ca să realizeze cât e de neînsemnat şi că dacă am dori să-i facem felul nu ne-o va reproşa nimeni. Cât timp rămânem pe loc mai e cum mai e, dar dacă ne punem în mişcare devine o povară mult prea mare. Nefericitul e conştient că vom fi obligați să-l abandonăm pe undeva, bine adăpostit în zăpadă şi cu un pachet de țigări la dispoziție. Va îngheța liniştit şi se va stinge.

— Camerun! strigă Porta. Am spus trei...

Întrucât Jansen ne privea, ne simțim stânjeniți şi ne îndepărtăm ca să avem grijă de arme. Bătrânul se aşază lângă locotenent molfăind tutun cu un aer visător.

— Cum merge? întreabă el, potrivind sacul unei măşti de gaze sub ceafa tânărului ofițer.

— Rău, spune Jansen, cu un aer pierdut, ştergându-şi fruntea cu o cârpă murdară. M-au condamnat.

— Ce prostie! De ce?

— Porta a făcut camerun şi mi-a mai dat trei zile.

— Jucau pe o sticlă de vodcă, râde Bătrânul.

— Au pariat pe cât timp mai rezist. Porta a spus trei zile, repetă locotenentul cu încăpăţânare.

— Revino-ţi, locotenente, aminteşte-ţi că eşti locţiitorul comandantului şi ai o datorie de îndeplinit.

— Am să pun chiar eu capăt acestei situaţii, continuă ferm locotenentul, arătându-i revolverul. Sunt bolnav şi vă încurc.

— Linişteşte-te, nu-i chiar atât de grav. Cu ce te ocupai înainte de a fi recrutat?

— Funcţionar de bancă, răspunde tânărul obosit. Nu-s făcut să fiu ofiţer. Dumneavoastră aveţi toate calităţile pentru asta.

Bătrânul pleacă râzând. Ofiţer, e!! Nu reuşea să-şi dea seama nici măcar cum de ajunsese sergent, deşi era născut să comande.

— Ce mai face Ivan?

— Am trecut ieri pe la compania a 3-a şi am asistat la interogatoriul a trei prizonieri. Se spune că inamicul îşi adună forţele: trupe sosite de la odihnă, cu un munte de arme şi efecte noi, nenumărate batalioane de siberieni fanatici cărora li s-a promis şi luna de pe cer dacă-i înfrâng pe nazişti, sute de T34 cu motoarele pregătite. Dacă totu-i adevărat, putem să ne luăm tălpăşiţa! (Bătrânul îşi potriveşte o altă bucată de tutun în gură, examinându-şi cu un aer critic încărcătorul mitralierei.) N-a sosit de la regiment nici un ordin nou pentru noi?

— Nu încă — şi Jansen, cuprins de un nou acces de febră, începe să tremure. Dar o să apară ceva! Nu pot să ne uite aici şi să se retragă!

— Ce să spun, asta o să le creeze mari probleme de conştiinţă, îi răspunde Bătrânul sarcastic. Ce mai contează o companie păduchioasă când poţi să salvezi un regiment. Majoritatea trece înaintea minorităţii, asta-i legea Partidului.

— Să-l ia naiba de partid, pe Führer şi tot războiul ăsta blestemat, şopteşte locotenentul clănţănind din dinţi.

Tirul violent sfâşie tăcerea. Totul este învăluit, de un fum acru, încins. Oamenii, aruncaţi cât colo din adăposturile lor, sar prin zăpadă: unii apucă să se ridice doar pentru a fi din nou proiectaţi în copacii care luaseră foc. Într-o clipă, zăpada şi pământul încep să fiarbă la un loc sub ploaia de fier înroşit.

Ne retragem printr-un abur sufocant, de nepătruns; măcar ruşii nu ne mai văd. Un colonel fusese aruncat într-un copac, cu dinţii rânjiţi într-un ultim surâs şi cu cele două braţe dispărute. Cazacii înaintează prin zidul de fum cu săbiile scoase. Un atelaj german în plină alergare este transformat într-un terci. Înaintea noastră, pământul crapă ca în timpul unui cutremur: pietrele, pământul, zăpada sunt spulberate şi în locul lor rămâne un crater uriaş în care ar fi încăput o casă cu patru etaje. Un camion zboară prin aer, cu şoferul ce părea că-l conduce, şi aterizează pe fundul craterului, transformându-se într-un morman de fiare contorsionate. Un soldat cu matele afară urlă până când devine o torţă vie. Crengile arborilor, purtând pe ele resturi de trupuri umane, sunt aruncate ca lăncile unor giganţi. Porta şi cu mine ne înhămăm la mitralieră; Micuţul îl cară în spate pe locotenentul Jansen ca pe un sac. Luăm poziţie printre ruine privind cum un nor de Jabos invadează cerul sângeriu.

De acum înainte este inutil să recurgem la justiţie. Un ordin al Führerului va fi suficient atunci când va fi vorba de execuţia criminalilor de stat.

Himmler, către directorul Poliţiei SS,

Gruppenführer Kurt Daluege.

3 ianuarie 1942

De trei ceasuri bătute pe muche, Hitler urla la Marele Cartier General.

— Bandă de laşi, trădători, nemernici! ţipa el la ofiţerii muţi, aşezaţi de o parte şi de alta a mesei uriaşe din stejar.

Mareşalul Keitel se juca cu un creion. Generalul Ulbricht contempla o muscă aflată

pe marea hartă militară. Se plimba printre stegulețele colorate ca să se oprească deasupra unei pete de culoare roşie: Moscova. Generalul Jodl frunzărea câteva rapoarte asupra neîndestulătoarei producții de blindate. Mareşalul Göring schița proiecte pentru noile uniforme. Reichsführerul SS Himmler nota cu înfrigurare ordinele confuze ce curgeau din gura lui Hitler.

— Faceți-i vânt lui Guderian! urla el. Hoepner, acest diletant criminal, să dispară din fața ochilor mei. N-am ordonat eu să țină cu dinții de fiecare poziție şi să lupte până la ultimul cartuş? Şi ce-mi spun ei? Cum au început să tragă maimuțoii ăia, toată această soldățime jegoasă şi-a luat picioarele la spinare! Mi-e ruşine pentru poporul german. Dacă n-aş fi fost un om al datoriei, aş fi demisionat pe loc!

Trase oricum un şut unui scaun ce zbură drept peste gleznele generalului Fellgiebel, care scoase un geamăt de durere. Hitler îi aruncă o privire ucigătoare.

— Îi iau comanda Feldmqrschallului von Bock şi îi interzic să se mai arate vreodată în uniformă. Haider m-a informat că avem un milion o sută de mii de morți şi de grav-răniți... Ce vrea să fie asta? O catastrofă, ați fi tentați să spuneți! Nu, o extraordinară selecție! Doar laşii se lasă ucişi de această rasă inferioară. Interzic acordarea oricărei decorații sau avansări în grad pină când armata nu se va reabilita!

Hitler a mai cerut linşarea a treizeci şi opt de generali, dintre care doisprezece au şi fost executați. Model, comandantul trupelor blindate, preciză că Napoleon atacase Rusia în 22 iunie şi ajunsese la Moscova în 17 septembrie — deci optzeci şi şase de zile mai târziu —, şi asta în condițiile în care soldații Marii Armate mergeau pe jos. Or, în 14 septembrie 1941, trupele motorizate ale lui Hitler se mai aflau încă la trei sute patruzeci şi unu de kilometri de Moscova.

Țeapăn ca un mort, Hitler îl privi vreo cinci minute pe micul general cu gura căscată, apoi explodă într-un urlet şi-i aruncă un vraf de hârtii în cap.

— Îndrăzniți să spuneți că eu, Führerul Germaniei Mari, sunt mai prejos decât acel corsican ridicol? Doar poporul de degenerați al Franței poate fi mândru de un astfel de individ! Model, sunteți trecut în rezervă! Să nu vă mai arătați în fața mea. Ați jignit Germania!

Opt zile mai târziu, Hitler era totuşi obligat să-l recheme pe Model ca să comande retragerea. Alți şase generali refuzaseră înaintea lui această onoare. Doi dintre ei au fost amenințați cu lagărul de concentrare, dar n-au cedat cu nici un chip.

Cruzimea lui Hitler era fără margini. Au fost trimise pe front trupe cu unica misiune de a-i împuşca pe trădătorii care se retrăgeau din fața inamicului, rupând linia frontului. Astfel, nemții au executat numeroşi soldați care luptaseră ca nişte adevărați eroi pentru a scăpa din încercuirea ruşilor. Au fost împuşcați fără anchetă, fără o lucidă înțelegere a situației. Şi cei care se întorceau fără arme erau pierduți. Li se zdrobeau fălcile cu patul armelor înainte de a fi trimişi în fața plutonului de execuție.

CĂPITANUL MONGOL

Wolf, supraveghetorul parcului auto, îndrăzni să se aventureze până la poziția pe care o ocupam. Gâfâind, se aşeză pe resturile unui afet de tun şi îşi aprinse cu un aer gânditor una dintre acele țigări excelente pe care le fumau doar el şi cei din anturajul lui Hitler.

Avea acolo cea mai mare concesiune de vehicule particulare din armata germană şi puteai să cumperi orice de la el, cu condiția s-o faci in devize forte. Cei doi ciobăneşti germani, ai căror ochi galbeni şi strălucitori ne pândeau, i s-au culcat la picioare. La un simplu gest al stăpânului, aceşti monştri ne-ar fi sfâşiat în mii de fărâme.

Wolf purta o şubă ofițerească scumpă ce-i dădea aerul unui general de operetă dintr-un spectacol vienez. Nasturii şi decorațiile erau din aur curat, iar la toate astea se adăugau o căciulă de blană şi o sabie cu care n-ai fi putut să tai o ridiche. Oricare altul ar fi fost pedepsit pentru acest carnaval, dar lui Wolf i se permitea orice.

Porta era singurul dintre noi care se încumeta să-i țină piept.

— Ce te-a adus, cur sucit? întreabă Porta, bănuitor.

Wolf râde îngăduitor, dezvelindu-şi dantura aurită, căci i se părea teribil de elegant să ai gura plină cu dinți de aur. În ziua în care pusesem mâna pe o clinică rusă de

stomatologie, cu personal cu tot, Wolf își îmbrăcase toți dinții. Înainte, zâmbea foarte puțin, acum era ca un soare.

— Am venit să vă spun la revedere, face el mieros.

— Pleci?

— Nu, eu nu. Tu.

— Ce vrei să spui, ticălosule? intreabă Porta, presimțind o veste neplăcută.

Dacă Wolf se aventurase până în linia întâi ca să i-o aducă, nu putea fi decât una proastă.

— Vreau să spun că sunt informat. În transporturi ai legături la cel mai înalt nivel. Ştiu că acolo unde te duci n-o să ai nevoie de cele trei camioane ZIM pe care le-ai furat. Şi m-am gândit că noi doi am pute-a face o afacere. Îți propun echipament ştoc şi muniție clasa-ntâi, şi asta pentru un întreg pluton; fiecare om va primi un Kalaşnikov şi muniție căcălău. În ce te priveşte, o să ai un sac de o sută cincizeci de kile în plus. Vei avea mare nevoie de toate astea în zilele ce vin şi va fi cum vrei tu. Dacă preferi să mărşăluieşti doar cu rația pentru trei zile, fără nici un gram de slană în plus, o să ți se facă atât de foame încât o să se-audă până la Berlin cum îți chiorăie triajele!

— Dă-i drumul, mujicule, face Porta tot mai bănuitor. Ce-ai aflat?

Wolf își taie gânditor o felie groasă de cârnat, fără să ascundă că îngrijorarea lui Porta îl distrează la culme.

— Un ZIM de cinci tone şi afli secretul.

— Să te ia naiba, îi spune Porta indiferent, jucându-se cu pistolul-mitralieră. ZIM-urile sunt biletul meu pentru Berlin.

— Mulțumesc pentru informație, surâde Wolf triumfal cu toți dinții săi auriți. Să ştii că nu eram sigur. Deci, e-adevărat că ai pus de-o parte şi o baterie de vânători de munte?

— Cretinule! Ce-aş putea să fac cu o baterie de 15 cm? Doar nu sunt artilerist, o ştii foarte bine!

— N-ai prevăzut tu c-o să ne țâțâie curul după arme? Lipsa de tunuri e atât de mare, încât poți cere orice pe bateria ta atunci când o să ai chef.

— Nici nu s-ar putea face o prostie mai mare! Va fi pur şi simplu rechiziționată!

Wolf izbucneşte în râs şi trage o duşcă dintr-un bidon argintat pe care nu se oboseşte să ni-l ofere şi nouă.

— Nici tu nu crezi ce spui. Ştii foarte bine cum se face soiul ăsta de afaceri.

— Să nu exagerăm, declară Porta agasat. Îți jur că atunci când maşina de război germană o va lua spre casă, Ivan nu va da o copeică pe parcul tău auto! Iar în ziua în care vei porni spre Kolâma, o să vin cu cea mai mare plăcere să te văd cum dai ortul popii în minrle de plumb. O să fii ultima javră pentru ei.

— N-ai o părere prea buna despre mine, zice Wolf înțepat, dar poți fii sigur că n-o să-ți stea maşinile mele in drum. Nu-mi lipsesc decât ZIM-urile tale pentru ultimul transport. Fii convins că am ascunzătorile pregătite. La Libau, băiete, este un port. Dacă victorioasa noastră armată va face mereu un pas înapoi, pot oricând să iau vaporul până în Suedia. Acolo sunt stăpâni social-democrații şi ei îi primesc cu brațele deschise pe cei din lumea bună.

— Cum naiba ai făcut asta? întreabă Porta, arătându-se impresionat.

— Ca să-ți iasă aşa o chestiune în Maica Rusie, trebuie să fii supraveghetorul unui parc auto şi să fi făcut şcoala de sergenți-majori, îi răspunde Wolf orgolios.

— Or să te spânzure într-o bună zi, continuă Purta amical, fără să ascundă că asta ar fi fost şi dorința lui.

— Niciodată, subliniază Wolf, în timp ce tu o să te legeni la capătul unei funii, dar îți promit s-o tai înainte ca ciorile să-ți scoată ochii.

— Eşti cea mai mare scârbă pe care am întâlnit-o, afirmă Porta cu năduf.

— *Basura!* îi trânteşte Barcelona, făcându-l coş de gunoi în spaniolă.

— Tu, gura! mârâie Wolf, fixându-l pe Barcelona cu ochii lui verzi. Dacă mai scoți un sunet îți promit c-o să chelălăi tot anul! Ei? — se întoarce el spre Porta. Eşti de acord sau nu? Cel mai mic dintre ZIM-urile tale contra acestui secret.

— Puți ca o hazna, îi spune Porta, strâmbând din nas.

— Şi nu va câştiga nici măcar o marcă pe chestia aia! rânjeşte Micuțul, arătând cu

degetul batista parfumată a lui Wolf.

— Asta-i ultima ta şansă, continuă Wolf, ignorându-l pe uriaş.

Porta izbucneşte in ris:

— Dacă ar fi fost singura şansă, aş fi murit şi aş fi înviat de zeci de ori în războiul ăsta! Mă doare undeva de secretul tău!

— Destul cu gluma, Porta. Să trecem la afaceri. Mărturisesc că ZIM-urile tale mă sâcâie.

— Ei bine! Uite că te sâcâie şi pe tine ceva, iar pe mine mă lasă rece! E o diferență. De ce ți le-aş vinde? Ştim amândoi la fel de bine că toți oamenii de pe aici îşi doresc să ajungă în cea mai mare grabă pe la casele lor. aşa că prețul acestor maşini, cu plinul făcut, creşte de la o zi la alta. Dar pentru că sunt un om de onoare, pot să-ți livrez unul fără şenile.

— Ce să fac cu el? Nu-l urneşti din loc prin nămeții comunişti! Pentru ultima dată: un ZIM cu rezervorul plin. Sunt un om cinstit. Porta, şi nu-mi uit prietenii.

— Hai să-l facem frigărui pe individ, se arătă Micuțul exasperat.

— Hamburghezul ăsta n-o să se cizeleze în veci, şopteşte Wolf. Va rămâne un simplu proletar pentru care totul se poate rezolva cu pumnii.

După o lungă sporovăială. Porta şi Wolf se înțeleg asupra prețului unui ZIM, pe care Wolf îl examinează pe la toate încheieturile ca să se asigure că nu are montată o bombă cu ceas. Dar totul e în ordine şi de-abia acum se hotărăşte să facă cinste.

— Tu n-ai merita nimic, îi spune Micuțului, dar cum o speli putina, trage şi tu o duşcă. Serviți-vă cu toții! O să alcătuiți un comando pentru Regimentul Brandenburg, spune el triumfător, cu un surâs răutăcios.

— O misiune pentru SS? se îngrijorează Barcelona.

— Idiotule! rânjeşte Wolf. Cei din SS nu s-ar atinge de voi nici dacă v-ați târî în genunchi în fața lor. Regimentul Brandenburg este cloaca Armatei, trupe de comando ale morții în care nici cinci la sută dintre oameni nu vorbesc germana. Ceilalți sunt trădători ruşi care au trecut la noi. Când am aflat vestea asta, am digerat-o cu o sticlă de şampanie pe care-o păstrasem pentru Victoria Finală.

— Colonelul Hinka nu va accepta niciodată una ca asta! strigă Porta indignat. Suntem tanchişti. O să protesteze în fața superiorilor.

— A şi făcut-o, dar i-au dat papucii, le răspunse Wolf hohotind.

— Şi ce-o să facem în regimentul Brandenburg? întreabă Porta temător.

— Au avut pierderi îngrozitoare în ultima vreme, spune Wolf cu o tristețe de circumstanță pe mutră. Pentru acțiuni de comando. Îşi completează rândurile cu scursorile armatei şi ale marinei, de asta ați fost invitați şi voi acolo. Plecați la Moscova ca să aruncați în aer o uzină de tancuri.

— Dar e datoria armatei! Pot să facă praf uzina economisind prețiosul sânge german!

— Nici vorbă. Tu şi ceilalți ca tine nu contați, sunteți germani doar cu numele. Vi se vor da deci o tonă de exploziv şi un ghid cu ochii oblici. Un mongoloid, un om inferior care nu ştie să splină corect în germană nici măcar slănină.

Telefonul sună lung. Wolf îi întinde receptorul Bătrânului.

— Începe dansul! spune el patern. Ar fi bine să vă faceți pregătirile pentru lumea ailaltă. Dacă ți-aş spune că-mi pare rău, ar fi o minciună, căci încă de la prima noastră întâlnire, din 1936, aştept clipa în care o să pleci în iad. Dar nu sunt un om rău, sunt doar necruțător în afaceri, singurul lucru care te ajută să supraviețuieşti. Aici — şi se bătu teatral cu pumnii în piept — bate o inimă mare. Deci sper că o să mori repede, fără suferințe. Fii mndru! O să cazi pentru patrie pe un pământ istoric.

— Eşti un gunoi! strigă Porta furios.

— Am pierdut destul timp cu tine, caporal Porta, i-o taie Wolf. Cum facem cu celelalte ZIM-uri şi cu tunurile? În numele vechii noastre prietenii, te-aş scăpa de grija lor.

— N-am nimic împotrivă, dar nu eşti în măsură să le plăteşti. Să facem altfel, îți cumpăr concesiunea cu o scrisoare de credit.

Wolf se scutură de râs.

— Asta-i cea mai bună! Ar fi trebuit să te faci clovn. Scrisoare de credit, tu! La opt kilometri de Kremlin! Şi asta în clipa în care ghilotina stă gata să te scurteze cu un cap! Mă crezi nebun? N-am acceptat niciodată să-mi pun casca pe țeastă şi n-am venit în armata asta

de mizerie ca să servesc patria şi pe Führer, ci ca să fac afaceri mai bune. Cât despre trădători, ei n-au ce căuta la mine. La o adică, cel mult un colonel ce poate garanta cu bunuri imobiliare sigure.

— Nu ţi-a spus nimeni până azi că eşti un cur?

— Mulţi, se arată Wolf satisfăcut. Mi-au şi scris-o, dar aici semăn cu evreii: puţin îmi pasă atâta timp cât sunt plătit. Deci, Porta, tunurile şi ZIM-urile?

Sună telefonul. Porta ridică receptorul ca şi cum ar fi fost preşedintele-director general al unei mari societăţi. Ascultă fără să clipească, apoi, cu un gest elegant, pune receptorul în furcă.

— Bursa s-a închis, cotcodăceşte el fericit. Nu se mai fac afaceri *tavarisci* Wolf. Poţi să o întinzi la Libau. prezenţa ta aici mă scârbeşte.

— Ce ţi-au spus la telefon?

— *Gekados,* surâde Porta şiret. Îţi smulgi părul din cap dacă afli.

— Uite că eşti mai prost decât credeam, se înroşeşte Wolf furios.

— Îmbracă-te cât mai repede ca s-ajungi la democraţii tăi suedezi! Prezenţa ta mă enervează. Şi fă-ţi rost de o oglindă în care să-ţi vezi mutra.

Wolf se îndreaptă ameninţător, ca o fiară căreia îi scapă o pradă sigură.

— Dacă te gândeşti să mă tragi pe sfoară, te previn, o să-ţi muşti degetele de ciudă.

— Chiar dacă te crezi făcând parte dintr-un popor de nobili, ai grijă să nu explodezi, spune vesel Porta, dând cărţile.

— Pune-i şi sare pe coadă! îl sfătuieşte Micuţul.

— Mare şi prost ca un bou. O să te strivesc, când o să am chef s-o fac, mârâie Wolf la plecare.

Soseşte un pluton din Regimentul Brandenburg, în uniforme de vânători ruşi, prezentându-se Bătrânului pentru raport. Puţin mai târziu îşi face apariţia şi un mongol scund şi saşiu, mereu cu zâmbetul pe buze. Poartă o uniformă de căpitan NKVD: manta din piele neagră, centură cu două diagonale şi un nagan uriaş pe şoldul stâng. În braţe strânge un Kalaşnikov, aşa cum îşi ţine o mamă copilul nou-născut.

— Vasili! se prezintă el, dând mâna cu toţi. Pe Confucius, miroase bine a rachie aici! exclamă, simţind alcoolul. Vasili iubeşte şnaps. (Goleşte rapid bidonul lui Porta, apoi se înveleşte într-o foaie de cort). Nu trecem până se lasă întuneric. Bine este lângă Starodanil, în Karabat. Noaptea pipi pe ei de frică. Sosim noi, spuneam mare control NVDK. Ei frică. Oameni din Karabat mereu călcat pe bec, ghizi pentru trădători şi traficanţi.

— Interesant! spune Porta plin de speranţă.

— Acum eu doarme — şi Vasili îşi acoperă ţeasta cu vesta de camuflaj. Două ore, voi treziţi. Eu conduc la voi misiune periculoasă. Pe urmă lăsat în pace la mine.

Şi peste câteva secunde. Vasili sforăie.

— De unde naiba vine individul ăsta? se interesează Barcelona.

— Ar fi trebuit lichidat, remarcă Heide cu dezgust.

Bătrânul despătureşte o hartă a Moscovei şi analizează misiunea cu sergentul celor din Brandenburg. Apare la un moment dat chiar şi colonelul Hinka.

— Domnul să vă aibă în pază! Aveţi grijă să vă întoarceţi întregi. Şi faceţi totul ca să nu cădeţi în mâinile lor atâta timp cât purtaţi uniforme ruseşti. Ştiţi bine cum îi tratează pe spioni şi pe soldaţii din comnadouri.

— Când eram în 35 Blindate, la Bamberg, începe Porta, aveam misiunea să duc apă la căminul ofiţerilor familişti. Comandantul era sever şi pretindea ca ofiţerii să se prezinte la program la şapte dimineaţa. La şapte şi jumătate făceam primul transport pentru locotenentul Potz, din compania a 3-a. Aveam grijă de nevastă-sa până la opt. Urma locotenent-colonelul Ernst. Muierea lui venea la rând pe la opt şi jumătate. Până la zece şi jumătate vedeam atâtea dosuri de muieri că-mi sărea ţandăra doar dacă mă gândeam la asta. Trebuia însă să trec şi pe la femeia maiorului Linkowski, considerată de altfel extrem de pioasă. Veniseră la noi de la 15 Cavalerie din Königsberg. Îmi povestea că acolo trebuise să poarte chiar şi centură de castitate. La Bamberg, de altfel, mi-am început colecţia de chiloţei de damă. Iată însă că, într-o bună zi, a sosit poliţia aflată pe urmele unui hoţ. Şi mi-au descoperit colecţia. Ce tămbălău a urmat! Doamnele au negat, bineînţeles, dar n-a ţinut. Unul dintre indivizii în manta din piele neagră s-a nimerit să fie un caporal care nu-i

suporta pe gradați. A pus deci mâna pe toată colecția mea şi a trimis-o la laboratoarele poliției Reichului, la Berlin. Şi după ce băieții din Alex şi-au băgat şi ei nasul, au fost trimise şi madamele. Se spune că, după ce a reuşit să citească raportul, colonelul Kackmeister, comandantul nostru, a făcut un atac de cord. Toți ofițerii încornorați au fost mutați în regimente de graniță. Unii dintre ei au vrut să-şi dea demisia, dar le-a fost refuzată. Li s-au oferit oricum centuri de castitate ca să poată menține ordinea în căminele lor.

— Şi tu? întreabă Barcelona. Ai fost mutat şi tu?

— Da în Westfalia, la 2 Blindate, la Paderborn. Dar n-am mai fost făcut sacagiu.

— Mai tacă-ți fleanca, spune Bătrânul agasat. Trebuie să dormim. Du-te naibii cu toate fufele tale din Bamberg.

Un infanterist ne trezeşte trei ore mai târziu.

— Cât e ceasul? îl întreabă Bătrânul adormit.

— Două şi jumătate.

— Ți s-a spus la ora două! face Bătrânul morocănos, trăgându-şi cizmele.

— Ai dormit în timpul serviciului de gardă, soldat, remarcă Heide sec. O să te reclam. Asta ar putea să te coste capul.

Barcelona se scoală, se întinde de-i pârâie oasele, răstoarnă arma sergentului din Brandenburg. Vânzoleală generală. Într-un târziu ne furişăm peste linia frontului şi pătrundem într-o tranşee rusă. Căpitanul Vasili răcneşte în cea mai perfectă manieră NKVD la locotenentul rus şi-l amenință cu Kolâma. Vântul se întețeşte. Nori grei trec pe deasupra noastră. Am o piatră în bocanci şi încerc să nu mă gândesc la ea, deşi numai la ea îmi stă gândul. Ai fi crezut că este un ditamai bolovanul. Mă aşez disperat.

— Ce-ai păjit? întreabă Legionarul.

— O piatră în bocanci.

— Asta-i tot? Treci pe la Gemersheim, acolo îți umplu încălțările cu pietre înainte de instrucție!

Mă ajută să mă descalț. Piatra e atât de mică încât par ridicol, şi totuşi doare îngrozitor.

— Ce fraier! Să se plângă pentru o nimica toată!

După un marş epuizant prin furtuna de zăpadă, facem haltă la cimitirul Danilovskoi. Porta propune o partidă de zaruri, dar, cum nimeni nu-i răspunde, joacă de unul singur şi câştigă mereu.

— Mergem zgomot mare. explică vesel Vasili. Dar atenție NKVD. Dacă ei prind la noi, terminat comedia.

Traversând strada largă, o coloană de T34 trece atât de aproape de noi că simțim căldura gazelor de eşapament.

— De ce n-o luăm in lungul fluviului? se interesează Bătrânul. Drumul este mult mai scurt şi am putea să ne ascundem în spatele hangarelor.

— *Nix haroşâi!* strigă Vasili cu un aer superior, surâzând cu toți dinții. Zonă al naibii de periculos. Germanii proşti dacă treci pe acolo, o să le taie beregata. NKVD acolo. Generalul Marii Armate Germane spus la Vasili: duci nemernici de soldați comando la uzină şi făcut bum! Eu mereu făcut ce zis general, dacă tu nu faci ce spun eu, sergent, eu merg la mare general şi spus tu trădător. Hitler foarte mulțumit. Eu decorație, şi toți cu gura căscată când eu întors la Cita.

— Sfârşeste prin a deveni simpatică maimuța asta galbenă, glumeşte Porta.

— Mie nu-mi place deloc, spune Heide. E cu două fețe.

— Pe cine mai iubeşti tu în afară de Führer? L-ai pupa şi-n cur!

— Atunci la drum, Vasili! strigă Bătrânul nerăbdător. Să aruncăm şandramaua în aer şi să fugim. Nu-mi face nici o plăcere să pierdem timpul pe-aici!

— Ajuns chiar la timp la uzină ZIM. Confucius mereu spune mergi încet dar sigur. Noi nu tren expres care ajuns mâine la Pekin! Noi face mare ocol. Dacă vrei tu drept înainte şi fript la degete.

— Bine, ocolim, chit că o să ajungem la blestemata aia de uzină în miezul zilei.

— Tu chiar prost. Noi nu vedem uzina înainte de trei zile şi pe urmă aşteptat noaptea ca să aruncăm în aer. Azi pază bună de la NKVD. Toată lumea ştie că nemții sunt aici.

Dacă nu venit azi şi mâine, el crede nemţii plecat şi întors acasă.

— De unde ştii asta?

— Mongoli ştiut mult. Noi ştiut ce proşti are în cap. Eu întâlnit cu spion rus în liniile germane. Cind eu întors, pus la mine ştreangul de gât.

— De ce nu l-ai denunţat imediat? întreabă Legionarul.

— Doar proştii omorât pe loc. Eu inteligent, flatat javră comunistă. El arătat la mine ceilalţi spioni şi omorât atunci toţi deodată, mult mai uşor.

— Deci crezi că o să rămânem la Moscova mai multe zile?

— Moscova oraş frumos. Oamenii venit de departe văzut aşa oraş frumos.

— O plăcere să-l asculţi! spune Porta, prăpădindu-se de râs. Dacă toţi sunt ca el, n-am de gând să pun piciorul în Asia!

— Spune-mi, Vasili, intervine Bătrânul. aplecându-se deasupra hărţii Moscovei, de ce n-o luăm pe bulevardul Starodanil şi apoi pe chei?

— Zona strict interzisă! Gloanţe comuniste în cadavre naziste înainte de ajuns la uzină. Mare Confucius ordonat la Vasili: mergi la NKVD, spus tu prins în capcană nemţii. Vasili erou cu decoraţie comunistă. Dacă voi mers pe-acolo, eu nu mai cunosc la voi. Eu nu atât de prost cât crede voi.

— Mare pagubă! Ăsta nici nu ascunde ce crede despre noi, glumeşte Porta.

O formaţie numeroasă ne depăşeşte şi ne ascundem într-un parc.

— Ce propui, Vasili? Tu comanzi.

— *Niet, niet, tavarisci sergent,* eu nu iubesc dat ordine. Mie general spus: tu Vasili condus comando la uzină şi adus supravieţuitorii după mare bum! Puţin îmi pasă ce vrut voi. Voi spus: Vasili fugit, noi întors în ciuda ordinelor, atunci eu merge la NKVD şi povestit tot, primit stea roşie şi poate graţiat de închisoare...

— Ce spui diavol galben? strigă Porta. Ai evadat din închisoare?

— Da, da, mărturiseşte Vasili, ca şi cum ar fi fost cea mai bună glumă din lume că un evadat rus e ghidul nostru prin Moscova. Toţi oamenii bine la închisoare. Mare onoare în paradisul sovietic.

— Rahat! Asta înseamnă că ai evadat şi că sunt puşi pe urmele tale?

— Da, da, de asta crezut la mine Führer. General nu întrebat la mine: ai fost la închisoare? Tată la mine, mongol deştept, trăieşte la Cita, spus la cei optsprezece copii: niciodată nu mărturisit că ai fost la închisoare. Şi generalul neamţ nici nu întrebat. Tu găsit drum, Vasili? Eu spus da. Dacă spus nu, ştreang.

— Haită de imbecili! Un bandit pe post de ghid! Allah să ne ajute!

— Calm, calm, soldat. Cretin rus nu are timp să fugă după biet mongol evadat.

— La urma-urmei, ce ai făcut? Sper că nimic grav?

— Vasili om bun, niciodată făcut rău. Mărunţişuri. Tăiat gâtul la femeie culcat în pat străin şi vândut cal la evreu în Cita.

— Şi-a ucis nevasta! geme Porta. O nimica toata! Domnul ştie ce considera el cu adevărat un păcat!

— Şi să avem încredere în rahatul ăsta galben! mârâie Heide. Nici măcar nu ascunde ca ar fi în avantajul lui să ne vândă NKVD-ului!

— Ba nu, spune Legionarul. Îi cunosc pe aceşti mici demoni asiatici. Ni se întâmpla in Indochina să fim obligaţi să traversăm Deşertul Gobi, şi unii rămâneau cu noi o vreme. Dacă nu li se părea destul de amuzant, plecau la fel de tăcuţi cum veniseră şi treceau în tabăra inamică. Sint extraordinar de credincioşi fiecare are un mic Buda în buzunar, lucru interzis de Soviete, iată de ce îi urăsc atâta. Dar dacă nu facem aşa cum vrea el, ne va vinde fără nici o remuşcare, fie NKVD-ului, fie Gestapoului. Celor care dau mai mult. Să omori o soţie infidelă, asta nu înseamnă nimic pentru el, şi întorcându-se spre Vasili, începe să turuie în chineză.

Vasili izbucneşte în râs.

— Eram sigur, spune Legionarul. A stat trei ani la Gurkhas.

— Şi încă cinci ani in închisoare! Ce vârstă o avea?

— Nu putem să aflăm şi nici el habar n-are. Cei mai mulţi încetează să îmbătrânească după douăzeci şi cinci de ani şi, dacă trăiesc până la o sută, chipul lor arată tot de douăzeci şi cinci. Chiar dacă sunt spânzuraţi rămân cu zâmbetul pe buze, ştiind că-l au pe Buda în

buzunar. Dacă eşti pedepsit pentru că ai omorât o nevastă infidelă i se pare la fel de ciudat ca a fi pedepsit pentru că ai tăiat o oaie. E de neînțeles. Femeia era proprietatea lui, la fel ca o mobilă.

— Şi pe mâinile ăstuia a încăput soarta noastră! geme Stege. O să ne vândă cu prima ocazie!

— Ura lui față de Soviete îl obligă să fie fidel nemților. Ar putea să facă şi ocolul lumii pe jos. Oricum nu prea avem de ales, mai spune Legionarul, începând să-şi răsucească o țigară.

— Bun, i-o taie Bătrânul, adresându-i-se lui Vasili. Toți suntem de acord, rămâne să iei o hotărâre.

— Tu inteligent, nu cap pătrat ca ceilalți nemți. Facem mare ocol, ajuns la pod vechi la care vin toți turiştii. Pe celălalt mal, închisoarea Taganskaia. Acolo nu întâlnim mult NKVD. Toți foarte frică de închisoarea politică. Doar cretinii trec cu plăcere pe lângă ea.

— Cât despre cretini şi închisori, are perfectă dreptate, remarcă Porta.

— Oamenii din NKVD, de aceeaşi părere, continuă Vasili. Cât despre noi, falşi ruşi, vor crede mergem schimbăm garda la uzinele de torpile Kozhukovo şi nu vor cere permisul. Eu mers pe lângă voi ca mare şef şi lăsat salutat la mine ofițeri sovietici cu teamă de NKVD.

— Bine, şi după ce trecem de închisoare? întreabă Bătrânul îngrijorat, scoțându-şi căciula de blană de pe casca rusească cu steluța roşie.

— Atunci pornit spre uzină, explică Vasili, ca şi cum ar fi fost ghidul unui grup de turişti. Trecem peste podul Dubrovski, depăşim gărzile NKVD, apoi strecurăm pe străduțe cu tramvai până la Ugreskaia. Cei din gară nu vede la noi, dorm tot timpul. Eu furat cu un prieten un camion plin cu minunății în plină zi. NKVD descoperit furtul trei zile mai târziu. Dormeau. Ei cred că nimic nu poate întâmpla şi chiar aşa e, mai puțin atunci când trece Vasili cu prietenii săi.

— La urma-urmei, de ce n-o tăiem direct prin Simonovoslobodsk, i-o taie Bâtrânul, pe care prostiile mongolului îl agasează. Gara Ugreskaia înseamnă un ocol.

— Eu credeam la tine inteligent, *tavarisci sergent.* Mare uzină NKVD lângă fluviu unde se fac lucruri secrete. Deci am trece prin zona interzisă. Noi nu avut dreptul să vedem ce fabrică acolo.

— Ce anume? întreabă foarte interesat sergentul din Brandenburg.

— Prieten din Cita, locotenent NKVD, povestit la mine.

— Atunci spune.

— Nu-i bine pentru proşti ştiut prea multe, i-o întoarse Vasili. Eu spus doar la savanți nazişti. Ei plătit bine. Când războiul terminat, împărțit cu prietenul meu şi trăit regeşte la Cita.

— Pe ăsta nu pot să-l înghit deloc, mârâie Barcelona.

— Voi nu trecut pe malul fluviului. NKVD-işti răi tras fără somație sau prins şi torturat. Ocoliți cu Vasili şi păzit pielea.

Iată-ne ajunşi lângâ cimitir, când apare o patrulă NKVD alcătuită din trei oameni. Şeful, un caporal energic cu fireturi pe mânecă, întinde mâna, gest internațional pentru solicitarea actelor. Sergentul din Brandenburg bineînțeles că nu pricepe nici un cuvânt. Vasili îl împinge într-o parte, îl bate prieteneşte pe umăr şi îi întinde un livret militar rusesc.

Un detaşament de blindate trece şi dispare într-un nor de zăpadă. Caporalul îl priveşte pe Vasili şi loveşte livretul cu un gest furios. Lipsea evident ceva. În ciuda perfecționismului german, fusese uitat un amănunt. Ruşii şi germanii au aceeaşi pasiune comună, actele şi amănuntele.

— Job tvoie mati! înjură Vasili lovindu-se peste steaua roşie de comisar.

— *Propusk komandatura!* strigă caporalul furios.

— Nu fii rău, frate, spuse Vasili calm în rusă. Dacă nu, comandantul meu te va trimite la Kolâma cu picioare în fund! Împiedici desfăşurarea unei misiuni importante.

— *Propusk!* insistă caporalul încăpățânat, întinzând mâna pe care purta o mănuşă din piele neagră.

Vasili face un gest resemnat şi-şi deschide şuba îmblănită ca şi cum ar fi vrut să scoată şi alte acte.

— Tu ai vrut-o, frate, nu faci altceva decât să-ți îndoliezi mama.

Şuieratul kandrei, şi capul caporalului se rostogoleşte la pământ. Corpul se mai clatină o clipă: un jet de sânge țâşneşte din beregată. Iuți ca fulgerul, Legionarul şi Micuțul îi strangulează pe ceilalți doi. În timp ce pe lângă noi trece un şir de T34 cu comandanții instalați în turele, aruncăm cadavrele într-un gang, unde zăpada le acoperă imediat.

Cu o lovitură de picior, Vasili zboară căpățâna tăiată drept în gura de aerisire a unei pivnițe, speriind mâțele ce dormeau acolo. Fug mieunând, ceea ce-l amuză pe mongol.

— S-o întindem! spune Bătrânul istovit.

Ne luăm picioarele la spinare de-a lungul străzii, fără să ştim încotro ne îndreptăm, şi ne trezim în mijlocul unei mulțimi controlate de un pluton de NKVD-işti cu degetul pe trăgaci. Strada e blocată de două T34.

— Naiba, mormăie Vasili. Jefuitori. Împuşcă pe unul din trei ca să-i învețe pe oameni să nu fure. Foarte periculos.

Un locotenent ne somează autoritar. Vasili se prezintă ca un comandant de gardă aflat în misiune.

— Permisul! bombăne ofițerul privindu-i hârtiile cu un aer indiferent. Să te ia naiba, cu oamenii tăi cu tot!

Nu trebuie să ne-o spună de două ori, dar, cum dăm colțul, se aud focuri de armă. Lichidau o mână de civili. Cu hoții nu stă nimeni de vorbă, nici la Moscova nici la Berlin. A doua zi, numele victimelor urmau să fie scrise pe ziduri în semn de avertisment.

— Ați văzut cum a tăiat maimuța asta capul rusului? zice Micuțul, plescăind admirativ. Nici Alec Şişul, banditul din Hamburg, n-ar fi făcut-o mai bine, deşi vă jur că e foarte antrenat. A tăiat nouă capete înainte ca poliția să pună mâna pe el. Nass şi ceilalți nemernici de jandarmi erau pe urmele unor traficanți de țigări şi intraseră prin depozitele de pe chei. Deodată s-a auzit un „flop!" şi o căpățână tăiată s-a rostogolit la picioarele lor! Am văzut-o cu ochii mei, treceam pe acolo cu un coş cu peşte.

— Ce făceai tu cu atâta peşte? întreabă Porta neîncrezător.

— Lucram la Societatea de transporturi Gröne. Heringii erau plini de țigarete cu opiu şi trebuia sâ-i înşeli cumva pe câinii comisarului Nass de care te împiedicai la fiecare pas. Nass şi brutele lui din Kripo erau siguri că javrele se reped doar la peşte. Dobermanilor le plac la nebunie heringii umpluți, o mâncare evreiască. Într-o seară şi-au făcut apariția în bistrou
cinci câini evreieşti lătrând în gura mare, simțind că bucătarul, pe jumătate evreu şi el, gătea o burtă de vacă umplută. Fusese dat afară din armată din cauza sângelui ce-i curgea în vine. Că fusese dat afară nu-i părea rău, dar trebuia să renunțe la bucătăria evreiască. Polițiştii şi-au găsit fiarele în jurul maşinii de gătit înnebunite de mirosul mâncării. Au fost date afară cu un şut în fund. Bine că nu i-au trimis în camera de gazare!

„Sunteți arestați în numele Führerului!" striga comisarul Nass clienților săi evrei. Dar nu se mai gândea la ei când lama şişului i-a şuierat pe la urechi. Alec era acolo, ascuns după o maşină! I-au pus cel puțin douăzeci de perechi de cătuşe, şi nimeni nu ne-a mai băgat în seamă. Îl căutau de patru ani, dar întâmplarea îl adusese ca pe tavă. După afacerea asta, Nass a căpătat mania grandorii; toate ziarele scriau despre el şi a fost destul de isteț ca să nu le spună că dăduse din întâmplare peste infractor. Au urmat decorațiile, un post de comisionar divizionar, dar astea n-au durat mult. Până la urmă l-au zburat şi pe el.

O formație de soldați echipați într-un mod ciudat trec prin fața noastră întrerupându-l pe Micuțul.

— Compania sinucigaşă, explică Vasili, indiferent. Capete pătrate ieşite de la Tanganskaia. Grațiați de Kolâma pentru a fi folosiți la misiuni periculoase împotiva germanilor. Stalin nu prost. Nu lasă executat bandiți politici. Stalin zis la ei să devină eroi pentru patrie. Nemți proşti îi omoară, şi Stalin scapă de orice probleme!

Spre gara Pavlet, barajele NKVD-iştilor se înmulțesc. Sunt controlate chiar şi unitățile militare de dimensiuni mari. O namilă de colonel se învârte de colo-colo cu mitraliera sub braț.

— Sfântă Precistă, apără-ne! murmură Bătrânul îngrozit.

Nu departe de noi sunt împuşcați în ceafă patru ofițeri, iar cadavrele aruncate într-un şanț. Sângele curge peste tot.

O întindem pe strada Tătarilor, cu Vasili mereu zâmbăreț. Fără nici o grijă, ne conduce până la jumătatea podului înțesat cu bariere de sârmă ghimpată.

— Asta-i culmea! geme Heide epuizat. N-au decât să-l aresteze pe unul dintre noi şi să-i pună câteva întrebări. Ne-am fript. Soldați muți, aşa ceva nu există în armata sovietică.

— Eu o să fac pe idiotul, spune Micuțul.

— Mare brânză, doar joci rolul ăsta încă de la naştere!

Bătrânul şi Legionarul îşi pregătesc armele. E cât se poate de clar că urmează să ne batem.

— Dacă suntem descoperiți, bateți-vă până la moarte, murmură Bătrânul. E singura noastră şansă. Dacă suntem prinşi în uniforme ruseşti, vom fi torturați.

Până şi Vasili pare îngrijorat. Tocmai sporovăise cu un sergent din NKVD care dormita într-un furgon.

— Porcii NKVD prins un alt comando Brandenburg, şopteşte el. O să curgă sânge. Acum pericol mare pentru noi venit aici acte false şi uniforme furate.

— Frumoasă perspectivă, murmură Porta îngrijorat. Ce-ar fi să ne întoarcem şi s-o lăsăm naibii de uzină?

Bătrânul se gândeşte, privindu-l suspicios pe Vasili. Mongolul îi răspunde cu un surâs care ar putea să însemne orice.

— Imposibil. Cimpanzeul ăsta galben nu este doar ghidul nostru, ci şi supraveghetorul nostru. Dacă o întindem, trebuie să-l lichidăm.

Vasili, tot un zâmbet, îl bate pe umăr pe Bătrânul.

— Tu inteligent, Feldwebel. Tu mergi cu Vasili şi nu frică de plutonul de execuție german.

— Dacă scapi şi tu de aici! spune Bătrânul cu un aer sumbru.

— Eu nu contez. Am chip doar atâta timp cât vrea marele Confucius. El hotărăşte şi nu poți să faci nimic — şi-l trage de mânecă pe Micuțul. Tu puternic ca un urs siberian. Striveşte căpățână comunistă cu o singură lovitură. Stai aproape de Vasili şi te întorci viu acasă ca să te distrezi cu fetele. Dacă nu faci aşa, jur că tu mort.

Micuțul, care nu înțelesese nici pe jumătate spusele lui, ridică trei degete în semn de aprobare.

Cum de reuşim să trecem prin barajul NKVD, nu ştiu. Ştiu doar că fugim luând palme după ceafă de la un sergent, spre bucuria soldaților cu bonete verzi. Când, în sfârşit, ajungem la Kozukhovo, vedem cum cerul se acoperă cu un nor de Stukas.

Bombele cu fosfor pulverizează clădirile şi calea ferata. Terenul este măturat de mitralierele aviatorilor germani.

— Stukas mult ajută! jubilează Vasili. NKVD în adăpost, să-şi salveze amărâtă viață de comunist. Acum noi punem bombe şi aruncăm uzina „Stalin" sub nasul NKVD. Pe urmă întors la Hitler şi dormit până la următoarea misiune.

Deodată, un soldat din Brandenburg este prins între două blocuri de piatră dislocate de explozii. Ne repezim sâ-l scăpăm, dar este pe jumătate strivit. Strigă în noapte. Sergentul îi pune în ceafă țeava revolverului cu surdină. O armă specială. Orice soldat din comando este automat condamnat dacă nu-i poate urma pe ceilalți. Nimeni nu trebuie să ajungă viu în mâinile inamicului.

Îi acoperim mormântul cu pietre, ca o eventuală patrulă să nu-l poată descoperi dacă ar trece pe-acolo.

Bombardamentul a fisurat zidul uzinei. O luăm pe strada Lizina. În fond, ar fi fost mai bine s-o luăm pe Tiufelev, dar Vasili, care fusese în recunoaştere, a declarat că este imposibil. Era blocată de o întreagă coloană de blindate uşoare.

Să fi fost ale armatei, sau o gardă NKVD împotriva sabotorilor? Nu ştia. În orice caz, echipajele erau în maşini. Nu putem lupta cu ei fără arme antitanc. Deci o luăm prin altă parte.

Vasili, căzând de acord cu Bătrânul şi cu sergentul celor din Brandenburg, ordonă să mergem în coloană de trei, ca un comando. Pretinde că o scoatem la capăt cu uniforma lui de căpitan, iar dacă ne vor cere actele, un comando are dreptul să intre oricum în uzină. Rămâne bineînțeles riscul parolei, care poate fi orice, de la o frază logică la cea mai incredibilă absurditate. Vi se poate striga: „Ivan cel groaznic", iar răspunsul să fie: „Un

şobolan mort".

În timp ce Vasili se întoarce să afle unde este intrarea, noi rămânem pitiţi sub vagoanele de marfă din gara Kozukhovo, acolo de unde răniţii sunt duşi la spitalul din Kaşirskaia, ale cărui clădiri ard deja după trecerea bombardierelor Stukas. — Am putea să umflăm una dintre fetiţele astea! spune Micuţul, privindu-le pe infirmiere. N-am mai făcut de mult aşa ceva şi nu-mi stă mintea decât la asta!

— Diavolii din NKVD absolut nebuni, ne anunţă Vasili întorcându-se cu sufletul la gură. Au pierit o grămadă, dar încă nu putem face nimic. Îşi ridică răniţii. NKVD acolo cu blindatele lor. Mai bine aşteptat încă o oră. Confucius spus niciodată grăbeşte. Câştigat timp şi păstrat cât mai mult capul pe umeri. Eu cunosc acum parola! Ei strigat: „Război", noi răspuns: „Mărul verde". Imbecil colonel spus parola în timp ce eu aflat sub maşina lui. Ei ştiut că partizani din Brandenburg sunt aici. Deci nu lăsat prinşi, fugit când bomba făcut bum! Vânat pe urmă germani în toată Moscova.

— Normal, dar trebuie mai întâi să aruncăm şandramaua în aer!

— La ce te uiţi? spune Vasili, împungându-l pe Micuţul cu ţeava revolverului.

— Fete sovietice, răspunde uriaşul, cu ochi pofticioşi. Când urcă scările, poţi să te uiţi pe sub fustele lor. Ar fi trebuit să mă înrolez la sanitari. E mult mai amuzant decât să pierzi timpul pe aici cu tot felul de şmecherii.

Vasili vrea să vadă şi el.

— De mult timp eu nu mai avut femeie! Când venit pacea, tu mers cu Vasili în călătorie la vărul din Hong-Kong. La restaurantul *Puicuţa* mulţi chinezi venit vândut lucruri interzise.

Vărul gătit bine: servit mai întâi „Tang-tsu-yu", peşte dulce acrişor, pe urmă delicioasa „Fuh-rung-chi-pien", supă de pasăre cu creveţi, apoi „Pao-yang-reo", miel, ca să încheiem cu „Cheng-chiao-tze", mere în aluat. La sfârşit, chemat zvârlugi de fete de la bordel, jucat cu ele şi băut saké.

— Şl o să ne înveţe să mâncăm cu beţigaşele? întreabă Micuţul. Cum să te îndopi cu orez dacă nu poţi să prinzi nici un bob?

— Gata, la drum! ordonă Bătrânul, aranjându-şi centura.

Ni se împart detonatoare şi batoane de P62. După ce le vom scoate din hârtia de protecţie, vor mirosi a migdale pe kilometri în jur.

— De necrezut cum o bucată de alifie ca asta poate să arunce în aer liber ditamai clădirea! se miră Porta, în timp ce le îndeasă în taşcă.

— Nu vă jucaţi cu aşa ceva, precizează Bătrânul. Celui care este rănit şi nu ne poate urma o să-i ordon să se sinucidă. Mai bine direct în cer, decât pe mâinile celor din NKVD.

— Predici ca un preot! rânjeşte Heide.

— Mă rog. Imaginează-ţi că eşti rănit şi că trebuie să te abandonăm. Ar fi interesant de văzut dacă ai curajul să-ţi zbori creierii. Führerul tău asta aşteaptă de la tine.

— Ne vor sfâşia de vii, glăsuieşte şi Porta.

— În cazul ăsta îşi vor rupe dinţii în Micuţul, glumeşte Stege. El e din granit, ar fi nevoie de un utilaj special.

— Staţi liniştiţi, NKVD-ul are scule de-astea. La Liubianska nu le lipseşte nimic! Acolo, oameni deştepţi fac pe ceilalţi să vorbească.

Spatele uzinei ardea. Trei scări erau deja ridicate şi pompierii se zbăteau să întindă furtunurile.

— Asta nu poţi s-o vezi decât la război, şopteşte Micuţul. Eu mă topesc după pompieri. Mereu am vrut să mă fac pompier, dar n-au vrut să mă ia pentru că la dosarul meu scrie ceva despre piromanie, chit că până la urmă chestia aia n-a luat foc!

— Ia uite! Şi ce voiai să incendiezi?

— Pe cei din Davidstrasse. Mă arestaseră în timp ce pregăteam o lovitură. Mulţumită Domnului, un psiholog m-a salvat înşirând ceva despre un Complex contra uniformelor de poliţie. Dacă ar fi spus că nu suport vederea uniformei comisarului Otto Nass, asta ar fi avut o logică. Cu poliţiştii, chiar şi în uniforma, nu aveam nimic, mai ales că mă puneau în gardă împotriva lui Nass. Se spune ca a fost mutat la Copenhaga. Sper ca partizanii danezi să găsească ac de cojocul lui, altfel nu dau doi bani pe aceşti vikingi.

— Mai tacă-ţi fleanca! şopteşte Bătrânul. Te auzi până la Kremlin, şi sunt câţiva

indivizi în fața porților.

— Asta-i riscul când vorbești o limbă străină, bombăne Micuțul. Daca toată lumea ar fi vorbit germana, n-ar fi fost nici o problemă. Sau rusa. Spune „Tatăl Nostru" în rusă și i-ai pus pe toți în cur.

— „Tatăl Nostru" la comuniști? spune Stege surprins. Dar este interzis!

— Tocmai de-aia, pentru că-i interzis, nu-i un suflet de om în Rusia care să nu-l știe. Îl învață de la bunici chiar înainte de-a merge în picioare.

În zgomotul cadențat al bocancilor, intrăm în uzină. Nu-i deloc dificil, căci pasul de defilare rusesc este identic cu cel german. Un sergent NKVD ia poziția de drepți la vederea lui Vasili, care merge în fruntea coloanei, cu Kalașnikovul ținut regulamentar la piept. Lumina unui proiector din foișorul de pază ne luminează o clipă. O coloană de soldați vine în întâmpinarea noastră, iar locotenentul lor îl bate amical pe umăr pe Vasili.

— Locotenent foarte mulțumit, murmură mongolul. Prins azi partizani din Brandenburg și-i vor tortura cu scule speciale ca să toarne toate secretele lui Hitler. Locotenent invitat la mine să văd, dar eu spus că nu am timp. Misiune importantă. Nici măcar nu l-am mințit!

Din gura unei galerii deschise se văd cel puțin cinci sute de tancuri T34 nou-nouțe, gata de plecare pe front.

— Ce-ar fi dacă am șuti unul, ca să ne-ntoarcem cu mașinuța acasă?

— Nu fii prost, șoptește Bătrânul. Vezi dacă au muniție.

Ca o nevăstuică, Porta se strecoară într-un tanc, în timp ce Micuțul îi mângâie încântat șenilele.

— Ce mașinărie! Ne-ar trebui câteva mii. Și rotunjimile astea de franțuzoaică de lux!

— Cu așa armament, Ivan va câștiga războiul, asta-i sigur, apreciază Stege.

— Te îndoiești de Victorie! Înaltă trădare! bombăne Heide.

— El, Julius, complet idiot, afirmă Vasili. Nu înțelegea nimic. Toți politicieni idioți ca el.

— Cu ăsta nu poți să strivești o muscă, anunță Porta, coborând din tanc. Nici măcar benzină n-au, dar am putea să-l rugăm pe Heide să ne-mpingă.

Toată formația izbucnește în râs.

— Destul cu gluma, la muncă, ordonă Bătrânul. Aveți la dispoziție douăzeci de minute. Știți programul? Primele explozii trebuie să aibă loc într-o jumătate de oră. Descurcați-vă cum puteți. Dacă reușim, se va auzi de ispravă până la Berlin.

— Punem exploziv și sub tancurile astea? Dacă nu, ne vom reîntâlni cu ele pe front.

— Nu, spune Bătrânul. N-avem destul. Trebuie să-l punem doar acolo unde putem provoca o explozie în lanț. N-are nici un rost să aruncăm în aer cutiile astea de oțel.

Uzina forfotește asemenea unui stup. Ne plimbăm printre oamenii NKVD-ului și printre muncitori, când unul dintre ei se trezește să ne dea parola.

— *Job tvoie mati!* mârâie Porta răutăcios către muncitorul care se face nevăzut.

Eu simt cum îmi curge transpirația pe spate de frică, dar Porta se îndreaptă liniștit spre un atelier de tinichigerie, urmărit de privirea curioasă a unui caporal rus. Trăsesem deja piedica revolverului, dar zgomotul ei nici nu s-a auzit în vacarmul făcut de mașinile de ambutisat. De necrezut că niște oameni puteau să lucreze zi de zi acolo fără să înnebunească. Porta iese din atelier și-și șterge mâinile cu o bucată de câlți, ca un profesionist, apoi o aruncă râzând în capul caporalului. Acesta i-o înapoiază vesel. Îmi vine să urlu din cauza tensiunii nervoase. Trebuia să-l salut pe acest caporal? Ar fi făcut bine să ne învețe câte ceva despre disciplina la ruși... Mă decid să-l salut prietenește. Mai bine un salut în plus decât unul mai puțin, caporalii din toate armatele lumii sunt foarte pretențioși cu salutul militar. Mă fixează o clipă cu o privire de oțel și-mi face semn să-i dau drumul de-acolo. Un caporal NKVD nu răspunde la salutul unui grad inferior.

Ne continuam plimbarea prin uzină, când Porta se oprește și ne arată plafonul. O macara uriașă este gata să lase un tanc pe capul meu. Își va lua și el locul în trenul format la intrarea în hală. În fiecare vagon sunt două T34 cu vopseaua proaspătă lucind sub reflectoare. Ar trebui să vadă și oamenii Führerului chestia asta, și-ar mai schimba părerea despre Armata Roșie. Numai în această uzină sunt destule tancuri pentru a echipa cinci divizii. Când toate astea o vor lua din loc, vai de armata germană!

Ne grăbim spre hala numărul nouă, dar când sar pe pasarelă scap un sac cu exploziv. Un muncitor îl prinde serviabil şi mi-l dă. După ce ieşim din hală, liniştea ne loveşte ca un pumn în stomac. Dar în atelierul de finisare a țevilor de tun, acolo unde sunt asamblate şi turelele, zgomotul devine halucinant. Nici o levitură de tun nu s-ar auzi.

O locomotivă electrică împinge vagoanele în fața halei, acolo unde pompierii se învârt degeaba cu căştile lor argintii. Unul dintre ceferişti mă împinge pentru că-l jenez, şi-mi aruncă două trei înjurături. Îi strig şi eu în ureche: „Job tvoie mati!". Mă amenință cu pumnul, dar pun mâna pe Kalaşnikov şi se imblânzeşte. Un NKVD-ist şi un Kalaşnikov au întotdeauna dreptate.

Când convoiul încetineşte, mă grăbesc spre Porta, pregătit să pună o încărcătură lângă o uşă blindată. Misiunea mea e să-l acopăr. Am câteva grenade la îndemână. Îl văd cum smulge cu impertinență mahorcă pe care tocmai şi-o răsucise un muncitor, iar acesta îi întinde şi bricheta politicos. Porta îi oferă în schimb o țigară.

— Țigară nemțească! strigă el. .

— Mulțumesc! se arată acesta plăcut impresionat.

Sărmanul individ! Parcă-mi vine să-l salvez. La Kremlin ar fi trebuit să ne trimită. O lampă roşie începe să clipească pe plafon. Asta ce mai e? Ştiau că suntem acolo? O grupă de soldați traversează hala în pas alergător şi dispare în direcție opusă. Prinseseră pe unul dintre ai noştri? Iată că un sergent-major ne opreşte. Porta flutură din mâini cu un aer indiferent, aşa cum fac mereu ruşii când înjură. În Rusia, când un soldat nu ascultă ordinul, e clar că are o acoperire, nu trebuie să insişti. Orice rus aflat sub arme ştie asta.

Numeroase T34 ies din hală şi ne agățăm de o remorcă. Un colonel le numără la ieşire, în timp ce noi dispărem pe o străduță ce dă într-o piață ceva mai mare. Porta se aşază pe bordura de piatră şi îşi aprinde o țigară.

— Am impresia că totul devine foarte riscant, spune el cu un surâs într-o dungă. În trei minute sar în aer primele încărcături şi pe urmă vine scandalul.

— Ați pus rahatul ăla undeva? ne întreabă Bătrânul, ieşind din hala de montare a tunurilor.

— O să vezi în cel mai scurt timp.

— S-o-ntindem de-aici, începe să frigă!

Sărim într-un vagon aflat în mers şi părăsim incinta uzinei ca să ajungem lângă bateria flak distrusă, acolo unde s-au strâns deja mai mulți dintre ai noştri.

— Voi făcut gaură în zăpadă, spune Vasili, cu un zâmbet asiatic pe figură. Eu dus bombă aproape de grenade chimice. Asta făcut „bum!" şi auzit până în China.

Dintr-o dată, şuierul unei sirene! Vânzoleală printre NKVD-işti. Se aud ordine răguşite: „Stoi, koi!" din interiorul uzinei.

— Ce se-ntâmplă? face Porta îngrijorat.

— Ai efectivul complet? îl întreabă Bătrânul pe sergentul din Brandenburg.

— Toți sunt aici.

Ceva se întâmplase dacă dăduseră alarma. Santinelele de pe zidul înconjurător trag salve scurte. Chiar şi în oraş sare ceva în aer. Tirul se întețeşte, noaptea este sfâşiată de un foc violent.

— Spre fluviu! strigă Barcelona îngrozit.

— *Niet, niet,* îl opreşte Vasili, întorcându-se spre calea ferată. NKVD aleargă spre fluviu. Foarte periculos acolo. Acum sunt răi.

O rachetă urcă deasupra capetelor noastre, luminând totul în jur.

— Nu mişcați! murmură Porta în grabă. Stați drepți.

Racheta rămâne în aer un timp ce pare o eternitate. În ciuda spaimei, nu îndrăznesc să mă mişc. În sfârşit, se stinge şi mă îngrop în zăpadă. Un soldat din Brandenburg se rostogoleşte până la noi cu răsuflarea tăiată şi cu fața acoperită cu sânge.

— Cum ai ajuns în armata asta de nebuni? îl întreabă Porta, dându-i să tragă un fum din țigară.

— Mi-au spus că trebuie. Eram în Polonia şi nu ne adunasem decât un batalion.

— Bineînțeles că aşa spun mereu, suspină Porta dezgustat.

Pe neaşteptate, cerul este luminat de o limbă roşie de foc. O explozie puternică, urmată de un val de aer fierbinte ne trece pe deasupra capetelor. Alte trei explozii urmează

în scurt timp, şi valul de căldură devine un suflu de infern. Apoi, tăcerea. O baterie de reflectoare se aprinde pe creasta zidului şi razele lor încep să caute. Rafale lungi pornesc spre intrândul în care voiam să ne ascundem în ciuda sfatului Bătrânului. E clar că habar n-au unde suntem.

— Încă două minute, ne spune el. Şi mai ales nu vă mişcaţi!

Printre împuşcături se aud ordine pe care Vasili încearcă să le prindă din zbor.

— Acum NKVD încetat focul. Crezut prins porcii de sabotori. Trebuie dispărem în cea mai mare viteză, ei foarte nervoşi.

— Culcat! urlă Bătrânul. Nimeni nu mişcă!

Un nou ordin ne ajunge la urechi şi un pluton de NKVD-işti iese în pas alergător pe poarta uzinei; dar puţini dintre ei mai apucă să traverseze strada căci o explozie puternică luminează totul ca ziua. Flăcările, aproape ne orbesc. Într-o fracţiune de secundă zărim siluetele soldaţilor proiectate pe peretele de foc. În timp ce primele flăcări scad în intensitate, o flacără şi mai albă şi mai cumplită îi face să apară din nou în faţa ochilor noştri. Apoi, totul dispare într-un şir de explozii. Pe neaşteptate, pământul pare să se ridice pe umerii unui titan. O ciupercă de fum roz învăluie totul. Unde ne aflăm? Suflul exploziei ne aruncă spre fluviu ca pe nişte frunze moarte. Ce făcusem? Plângând, surzi, orbi, cu sângele şiroindu-ne pe feţe, ne ridicăm cu mare greutate şi primul lucru ne care-l văd este Micuţul
incercând să-l scoată pe Bătrânul dintr-un troian. În prima clipă îl credem mort... Mulţumescu-ţi Doamne, nu e decât leşinat.

— Ce băşină! geme Porta, ieşind dintr-o groapă. O schijă i-a smuls o parte din chica roşcată.

Cât despre Micuţul, el nu se poate linişti pentru că un glonţ i-a găurit bidonul. S-a zis cu vodca!

În apropierea fluviului îi întâlnim şi pe ceilalţi, dar lipsesc opt din Brandenburg. Unul zace sfâşiat la câtiva paşi de noi, un ţăran din Frise căruia i se promisese o permisie la întoarcere. Un altul dispăruse fără urmă, pulverizat de suflul exploziilor. Tot ceea ce mai rămăsese din uzină era un enorm nor de funingine plutind peste grinzi răsucite şi blocuri de beton. De cealaltă parte a străzii, uzina de torpile nu-i decât o mare de foc ce topeşte zăpada făcând-o să curgă în valuri.

Căldura devine insuportabilă. Ultimul etaj al spitalului parcă a fost tăiat în două de cuţitul unui uriaş. Gara e pulverizată, iar ghereta paznicului de la pod e străpunsă de un stâlp indicator ca de o lance. Nu se mai vede nici un om. Tot ceea ce mişca a fost şters de pe faţa pământului. Privit ca un sabotaj, părea un sabotaj perfect.

— Ce naiba s-a întâmplat? murmură Bătrânul.

— Un rahat! Au sărit în aer depozitele de muniţie, dar probabil că aveau înăuntru şi substanţe incendiare. Lumina asta orbitor de albă seamănă teribil cu aceea a fosforului lichid.

— Sărmanii oameni, spune Barcelona. Mi se face milă. Nu iubeau războiul mai mult ca noi.

— Bine lucrat, remarcă Vasili, mereu cu zâmbetul pe buze. Eu văzut la interior. Totul kaput! T34, vagoane, n-a rămas nimic. Cel mai mare „bum" pe care l-am văzut!

— Înainte de a fi decoraţi, trebuie să ne mişcăm hoiturile de aici, îi răspunde Porta aflat deja în frunte. E timpul s-o ştergem!

Sirenele! Bateria flak începe să tragă.

— Ne iau drept bombardiere, rânjeşte Vasili. E mai bine şi pentru NKVD să creadă că au fost avioane, şi nu cei din Brandenburg. Şefii de la Kremlin tare furioşi pe imbecilii care n-au păzit uzina. Greu de găsit scuză pentru salvat capul.

— Ascultă! îl opreşte Porta, ciulind urechile.

— JU 87 Stukas, raportează Micuţul.

— Nu, Heinckel, îl contrazice Stege. Nu bârâie ca Stukas.

— Doamne! spune Barcelona. Sunt o droaie. Nu-i deloc amuzant să te afli în drumul lor.

Deasupra Kremlinului izbucneşte o jerbă de foc. Este evident că acolo au masat cele mai puternice baterii flak. Sirenele sfâşie noaptea.

— Chiar Stukas, confirmă şi Porta. Explozii la sud şi la nord de oraş. Trebuie s-o întindem cât mai repede!

— Prin cimitirul Danilov, ne sfătuieşte Vasili. Ajungem la bulevardul Serpukovski, continuăm pe malul Krociankăi şi ne întoarcem pe drumul cel mai scurt. În Parcul „Gorki" mulți soldați comunişti, mai bine nu văzut la noi. Eu crede ajuns acasă mâme-seară, dacă nu ucişi de NKVD. Confucius hotărăşte.

— Evident, suspină Bătrânul. Să sperăm că pune puțin umărul şi bunul Dumnezeu!

Greşim traseul şi iată-ne în Smolenskaia, de unde privirea ajunge nestânjenită până la Kremlin: O clipă, ne oprim uimiți, admirând cupolele în forma unui bulb de ceapă, care strălucesc asemeni diamantelor în lumina zorilor de iarnă. Până şi Porta este fascinat. Vasili devine brusc îngrijorat, marcat de acel simț sigur al primejdiei pe care îl au asiaticii.

— Să nu mai privim atâta spre Kremlin, periculos chiar şi pentru comunişti. Să ne grăbim să ne îndepărtăm de aici. La Cita, să spui că ai văzut Kremlinul e ca şi cum n-ai mai avea nimic de făcut în amărâta asta de viață.

Fugim spre podul Borodinski, dar acolo staționează o coloană lungă de camioane cu oameni arestați. O razie uriaşă. Sunt şi multe uniforme printre prizonieri.

— Vânătorii de capete din NKVD. Să nu ne apropiem de ei. Ei arestat şi general dacă vrut. Eu doar căpitan amărât la care poți să dai cu piciorul ca în câine vagabond. Eu face la ei semne disperate, în timp ce voi fugit pe strada Smolenski. Ei crezut că suntem pe urmele cuiva.

Străbatem străzile fugind cât ne țin picioarele, cu Vasili pe urmele noastre.

— Repede! În curte! NKVD vine cu puşti-mitraliere. Ei nu crezut la mine.

Cu sufletul la gură, traversăm o curte şi ne cățărăm peste un morman de scânduri. Un paznic ne somează şi îşi scoate revolverul, dar coarda de oțel a Legionarului îl sugrumă pe loc. Înghesuim trupul fără viață într-un tomberon şi continuăm să alergăm până în bulevardul Suvorovski unde ne înghesuim prin uşa întredeschisă a unei agenții Inturist.

— Agenția este închisă, țipă o femeie.

— Mai taci! mârâie Legionarul, trăgându-i un dos de palmă.

— Germani! şopteşte femeia aiurită. Germani! repetă ea fixându-ne cu o privire înnebunită.

În aceeaşi clipă, pe stradă trece un tanc BT5 cu turela lui înaltă, caracteristică. Comandantul supraveghează strada privind atent prin geamurile înghețate.

— Atențiune! Dacă are şi cea mai mică bănuială, ne trimite o grenadă explozivă.

Vântul suflă peste ferestre şi le acoperă cu zăpadă. Tancul demareazi în trombă lovind zidul cu zgomot. Brusc, ne face să tresărim strigătul pătrunzător al unei femei care, cu o viteză de necrezut, traversează camera. Dintr-un salt, Legionarul se agață de ea, dar aceasta reuşeşte să scape, se aruncă sub masă şi de acolo, azvârle o lampă grea de metal în vitrină.

— Omoar-o! Ea periculoasă, strigă Vasili.

Femeia sare, se repede la Legionar şi-l răstoarnă în trecere pe Bătrân, făcându-l să scape arma din mână. Încerc s-o prind, dar mă aleg cu un picior drept în față şi cad năucit. Se pune apoi din nou pe țipat. Dacă spre norocul nostru tancul n-ar fi accelerat, am fi fost auziți. Chiar în clipa în care se apropie de uşă, Micuțul o înşfacă şi-i împlântă cuțitul undeva între gât şi umăr. Femeia se zbate ca o fiară prinsă în pumnul de fier. Încet, uriaşul scoate lama însângerată şi i-o înfige drept între sâni. Victima mai scoate doar un strigăt slab, răguşit, apoi cade moale în brațele Micuțului care îi contemplă cadavrul şi-şi şterge lama pumnalului de rochia ei.

— Sfântă Precistă din Kazan! N-o să ne obişnuim în veci! — şi varsă într-o găleată lipită de zid.

— Faceți-o să dispară, spuse Bătrânul cu chipul încremenit.

Porta şi cu mine o târâm şi o încuiem într-un vestiar. Pe etajeră se vede o pălărie demodată cu pană verde.

— Femeie proastă! Dacă nu strigat, încă ar fi trăit la ea, spune Vasili împărțind sărmanele merinde pe care le găsise într-un sertar. Eu place brânza de capră.

Părăsind biroul, atârnăm o pancartă pe uşă:. „Închis pe motiv de deces". Asta ne putea aduce câteva clipe de linişte. Plecăm mai departe. Aproape de Smolenskaia, într-un colț mai adăpostit, ne despărțim de cei din Brandenburg, dându-ne întâlnire chiar în spatele liniilor

ruseşti. Mărşăluim îndelung pe cheiul de la Lenskaia, şi peste noapte ne adăpostim în grădina zoologică. Porta, Micuţul şi Vasili sunt trimişi în recunoaştere prin parcul Krasnopresnenski. Trebuie să ne revedem în faţa primului lac, şi acolo vom încerca să traversăm fluviul. E imposibil să urmăm calea ferată, ar trebui să ocolim gara Kutuzov, să ne căţărăm pe Pakionaia şi să ne apropiem iar de ea tocmai la Mojaiskoie.

Timp de câteva ore, nici o veste de la iscoadele noastre. Bătrânul ordonă atunci întregului pluton să traverseze parcul, cât mai departe unul de altul. Tăcerea camarazilor noştri este un motiv de îngrijorare. Au căzut prizonieri sau au fost ucişi?

— Nimeni să nu tragă fără ordin. La nevoie, folosiţi armele albe. Un foc de armă se aude la mai mulţi kilometri pe gerul ăsta.

Căutăm îndelung, şi deodată îi zărim spre marele lac. Sunt ascunşi în spatele unei statui imense de unde poate fi admirat peisajul din jur.

— Dar ce faceţi aici? răcneşte Bătrânul furios. Şi raportul?

— Aşază-te, calm, spune Porta cu binoclul ia ochi. Podul este încontinuu păzit. Nici măcar un purice arian nu l-ar putea traversa, dar aici sunt nişte puicuţe grozave!

Micuţul geme prelung, şi el cu binoclul la ochi.

— E mai ceva decât un film porno!

— Căpriţe nostime! rânjeşte şi Vasili libidinos.

— La ce naiba vă uitaţi? strigă Bătrânul exasperat, smulgând binoclul Micuţului. Aşa deci! Aţi pierdut timpul zgâindu-vă la fetele astea!

— Ai tu ceva mai bun? întreabă Porta. Mie, asta-mi ajunge.

— Ce zici, sergent, ne-ar cam prii să punem mâna pe femeile-soldat. Ne-am reface forţele la pat înainte de a ne continua drumul periculos.

— Să vă ia naiba! Mi-e scârbă de voi!

— Tocmai se pregătesc să-şi facă un duş, strigă Porta, arătându-ne o clădire roşie nu departe de noi în care toate luminile sunt aprinse în plină zi.

— Se vede totul, nechează Micuţul lipit de binoclu.

— Frumoase iepşoare, întăreşte Vasili. Se rad ca să nu facă păduchi. La Cita, toate femeile rase. Chinezii nu plac altfel. Vino, sergent, priveşte. Nu trebuie să-ţi pese de soţia ta de la Berlin.

— Nemernici, bombăne Bătrânul scos din fire. Mă mir că nu le-aţi rugat să tragă perdelele.

Fetele cântă şi sporovăiesc.

— Ce spun?

— Eu nu înţelege bine. Dialect din Caucaz. Asta nu-i limba de oameni.

— De ce atâta apă? Parcă îşi petrec toată viaţa sub duş!

— Fără îndoială, foarte jegoase. Femei din Caucaz tare murdar, put. Obligate să se spele mult. Oameni din Moscova nu place femei care put.

— Frumos ar fi să-şi dea seama că ne uităm la ele, continuă Bătrânul cu morala. Femeile sunt foarte intransigente cu chestiile astea.

— Mai bine lăsat vorba, sergent, mai bine privit la ele. Nu vezi toată ziua aşa ceva la război.

— Ce-ar fi să le controlăm puţin, propune Micuţul. Nu vor spune nimic văzând petliţele noastre verzi.

— Bună idee, subliniază Vasili.

— Sfântă Precistă din Kazan, geme Barcelona înspăimântat. Uite că vine una-ncoace!

— Atenţie, băieţi, se apropie! Pregătiţi-vă! Nu eşti servit aşa în fiecare zi.

— Să fugim cât mai repede! trânteşte Bătrânul pe un ton dur. Dacă ne vede, o să dea alarma.

— Uiţi că suntem nişte severi NKVD-işti, spune Porta calm. Toţi se topesc la vederea noastră.

— Doamne, cât îmi e de frică, murmură Profesorul, ascuns în zăpadă.

— Dacă una dintre ele trece pe aici o să ne ţină minte, declară Porta plin de speranţă. Uite că sfârşim plăcându-ne Moscova.

— Drepţi! ordonă Bătrânul. Ne ascundem pe malul celălalt al lacului.

Încet, fără tragere de inimă, ne urmăm comandantul. Mai mare păcatul, era atât de

confortabil! Din noul nostru adăpost vedem mult mai departe, până la gară, dar sala de baie n-o mai zărim. Ne facem comozi, slăbim centurile, ne învelim în lungile mantale ruseşti, ridicăm gulerele de blană şi ne adăpostim de vânt în spatele unui val de zăpadă.

— Parcă ar fi venit Crăciunul, spune Porta. Mai rămâne să atârnâm câteva benzi de mitralieră în brazi ca iluzia să fie perfectă!

Pe neaşteptate, apar patru fete plimbându-se braț la braț, cântând din tot sufletul. Chicotind fără măsură, se aventurează pe un ponton îngust desupra lacului înghețat. Ce-or fi având în cap? Le vedem cum sparg gheața şi trag afară un fir de undiță. Cinci, şase peşti au muşcat momeala. Repetă operația, dar pe a doua nu-i decât o babuşcă de-un deget şi e lăsată în continuare drept momeală. Undițele sunt aruncate din nou în apă, iar în copcile noi se aruncă o mână de iarbă ca să poată fi găsite cât mai uşor.

Se îndreaptă apoi direct spre ascunzătoarea noastră! Ni se taie răsuflarea!

La zece metri se opresc şi scot câteva cutii dintr-o tranşee. Sint patru puicuțe drăgălaşe şi curățele, una dintre ele chiar uimitor de frumoasă cu pletele blonde ce i se revarsă de sub bonetă.

În aceeaşi clipă. Micuțul, ca un imbecil, scapă binoclul din mâini, lăsându-l să se rostogolească în jos pe pantă. Zgomotul le face sa-şi întoarcă plivirile spre noi. N-au nici cea mai mică bănuială că viața lor atârnă de un fir de păr! O mişcare greşită şi vom tăbărî să le violăm înainte de a le ucide. Nimeni, nici chiar Bătrânul nu ne-ar putea opri.

— Ce-ar fi să punem mâna pe ele? şopteşte Porta. Am fi doar doi la una. Asta nu-i rău. Eu o iau pe aia cu undița mare. Pentru prima dată în viața mea voi călări un sergent fără să fiu acuzat că sunt pederast! mai spune, izbucnind atât de zgomotos în râs ca cele patru fete se întorc să-l privească.

— Cretinule! murmură Bătrânul. Din lac în puț. Acum sări pe ele dacă vor să fugă. Cu nici un preț nu trebuie să dea alarma, altfel suntem morți.

Dar nu. Ele rămân calme. Atât de calme că Micuțul îi aruncă uneia un bulgare de zăpadă în cap.

— Ho, ho! strigă Micuțul, aruncând încă unul.

— Eu mă arăt la ele cu uniforma de căpitan, spune Vasili îngrijorat. Pericol mare.

Se scoală şi-şi poartă țanțoş mantaua d eblană. Fetele ne bat cu bulgări de zăpadă.

— Sunteți cei mai mari nemernici de pe frontul de est, nu scapă Bătrânul prilejul să mai spună ceva. În spatele liniilor inamicului, aflați în misiune de comando şi n-aveți altceva mai bun de făcut decât să vă bateți cu bulgări de zăpadă! Nici măcar nu pot să vă fac raport, nimeni nu m-ar crede.

Fetele sunt prinse în joacă şi hohotele de râs se aud până departe. Petrecerea se termină doar odată cu lăsarea serii. Politicoase, ne fac semn cu mâna înainte de a pleca.

— Cea mai frumoasă întâlnire pe care am avut-o de când mă plimb prin străinătate, zâmbeşte Porta.

Încă o oră de aşteptare şi traversăm parcul. Dincolo de lac, spre cimitirul Dorogomilovskoi, descoperim un munte de cadavre înghețate. Sunt victimele raidului de bombardament. Un strigăt în rusă! Santinela ne somează.

— Vorbesc eu la el, spune Vasili. Dacă nu cumva i-e frică şi țipă. Tu, Legionarule, fă ce trebuie.

O secundă mai târziu, santinela sugrumată cu firul de oțel este aruncată peste celelalte cadavre.

— Dacă ne-am uita puțin la dinții lor? propune Micuțul.

— Încearcă! mârâie Bătrânul. O să te trezeşti lângă ei!

— Rahat! Cât poți să complici lucrurile! M-am săturat de toată dădăceala asta. Mi se face lehamite!

Urmează studioul filmelor de propagandă. Un tablagiu bătrân care se crede general ne cere actele. Din fericire nu ne vede bine la lumina slabă. Vasili îi bagă spaima în oase amenințându-l cu Liubianka. Plutonierul rămâne în poziție de drepți până când ieşim din raza lui vizuală.

Atingem într-un târziu calea ferată şi, cu paşi mari, o întindem spre Mozaiskoe amestecându-ne printre oamenii unei alte unități. Ajungem în câmp deschis.

Vântul bate tot mai rece şi mai tăios. Fiecare pas devine un efort supraomenesc.

Munți de zăpadă se îngrămădesc în drumul nostru şi ne agățăm unul de altul ca să nu ne rătăcim în infernul alb.

După câteva ore de odihnă într-un garaj părăsit, ajungem în spatele liniei frontului unde îi găsim pe cei din Brandenburg îngrijorați de soarta noastră. Şifonăm mutrele celor care se plâng că au aşteptat prea mult, apoi restul plimbării o facem în linişte, fără să dăm peste prea mulți ruşi, care oricum sunt preocupați să pregătească Marea Ofensivă. Nu sunt semne prea bune pentru noi!

— Foarte bine ei ocupați, remarcă Vasili. Aşa nu avut timp căutat nemți.

O dată cu căderea nopții pătrundem în „țara nimănui" şi puțin înaintea zorilor ajungem la tranşeele germane. Sergentul din Brandenburg sare primul în ele. Tranşeele sunt goale! Porta fuge spre comandament. Pustiu şi el! Cele două cuiburi de mitralieră... nici urmă de mitraliere! Din bateria de mortiere a mai rămas doar pământul răscolit.

— Frit, frit, *idi siuda!*

Chemarea s-a auzit chiar în spatele meu şi o mitralieră a început să latre undeva în dreapta.

Într-o clipă suntem cu toții la pământ. Armele noastre dau tot ce pot, ruşii cad, grenadele şuieră.

— Fugiți! strigă Bâtrânul. Cât puteți de repede! Eu vă acopăr.

Încălecăm peste taluzul tranşeei părăsite şi fugim spre sud, auzind în urma noastră focul armelor automate. Alunec pe un cadavru — este unul din Brandenburg — şi mă rostogolesc într-o pâlnie de obuz plină deja cu morți. Brațe şi picioare țepene de ger se ridică, degete acuzatoare se îndreaptă spre mine ca şi cum ar spune: „Tu îndrăzneşti să mai trăieşti!"

Porta sare peste o groapă. Calc pe urmele lui, dar alunec iar şi cad. Peste tot sânge înghețat. Ce altceva să vezi la război?

Ruşii care ne urmăresc ne tot invită: „Friț, Friț, idi siuda!" Galopăm spre sud în cea mai mare viteză. Unde sunt ai noştri? Îl văd pe Micuțul sărind, alergând, trântindu-se la pământ, sărind iar, în timp ce pistolul lui mitralieră trage încontinuu. Ruşii cad secerați nu departe de el.

Mă opresc o clipă să arunc câteva grenade în urma mea. Doar aşa poți cu adevărat să cureți o tranşee. Ca într-un film proiectat cu acceleratorul îi văd pe ruşii sfâşiați de grenade. Un braț sfirtecat îmi zboară pe sub nas. Reîncep cursa către vest. Unde naiba sunt ai noştri? Au schimbat linia frontului.

La câțiva metri în fața mea tropăie sergentul din Brandenburg. Pe neaşteptate, mă doboară o lovitură de pumn, pământul se deschide sub picioarele mele, iar corpul sergentului se înalță pe o coloană de foc. Cade moale în fața mea: mina pe care a călcat i-a smuls amândouă picioarele. Nu mai este nimic de făcut! Sângele curge gâlgâind.

Fug, fug fără să mă întorc. Strigătul lui mă urmăreşte. Dumnezeule, fie-ți milă de el şi ia-l mai repede!

Uite, în fine, şi liniile noastre. Încep să tragă!

— Opriți! Încetați camarazi! urlă disperat Bâtrânul. Suntem din Brandenburg!

Un locotenent, cu aer de fost membru în Hitlerjugend, îşi ridică nasul dintr-un colț al tranşeei şi ne cere parola.

— Să te ia naiba! răcneşte Porta aruncându-se la adăpost. Nici nu-ți vine să crezi că sunt atât de nebuni ca să tragă în noi! Nimic nu-i mai periculos ca nişte cretini morți de frică şi un ofițer care, habar n-are pe ce lume se află!

— Sunteți germani? se aude o voce din locul în care bănuim că este locotenentul.

— Vino să vezi, animalule! Ar fi bine să te convingi de asta înainte să te sugrum cu mâinile mele!

Explozia unei grenade de mână ne face să tresărim. Îl văd pe Vasili aruncat în aer, ca apoi să cadă inert pe pământ, înroşind zăpada.

— Nemți idioți! geme el. Ar fi trebuit să fiți cu toții ucişi. Acum Vasili pleacă la marele Confucius. Trist că nu va şti cum se termină războiul şi că. nu a apucat să mănânce pui umplut la vărul din Pekin.

Încearcă să se ridice pe jumătate şi strânge mâna Bătrânului.

— *Dasfidania,* sergent.

E mort.

Cuprinşi de o furie turbată, cu mitralierele scuipând foc, atacăm tranşeea acolo unde bănuim că se află locotenentul şi oamenii săi şi-i dezarmăm într-o secundă. Micuțul locotenent, verde de frică, e lipit de peretele tranşeei, iar Legionarul turbat, îi sfâşie uniforma cu baioneta.

— Nu-l omorî, spune Bâtrânul. Nu-i decât un copil.

— Nemernicul ăsta l-a omorât pe Vasili!

Înainte ca Bâtrânul să apuce să mai facă un gest, tânărul hitlerist este aruncat în şuturi pe fundul tranşeei. Un sergent sare pe Porta, dar se alege cu beregata tăiată. Suntem furioşi ca nişte fiare.

— Culcat cu mâinile la ceafă, sau trag! ordonă Bâtrânul.

Într-o clipă, toată compania se culcă la pământ.

— Şi cu ăştia ar trebui să câştigăm războiul! geme Bătrânul descurajat. Unde-s vremurile în care soldatul german era admirat de toată lumea?

Soseşte colonelul Hinka însoțit de alți ofițeri. Ne strânge mâinile, îi dă o palmă amicală lui Porta şi ascultă în linişte raportul nostru. Ne oferă apoi rachiu şi țigări.

— Ați băgat spaima în compania de gardă! Cu o privire aspră se întoarce spre locotenentul care stă la distanță,încurcat: Şi dumneavoastră? De ce nu v-ați supus ordinelor? Ştiați că aştept întoarcerea celor plecați în misiune de comando la Moscova?

— Purtau uniforme ruseşti şi nu ştiau parola, raportează locotenentul crispat.

— Ar fi trebuit poate să vină în uniformă de paradă şi cu bilete de voie, se înfurie Hinka.

— Credeam că...

— O să aflați imediat ce credeați! îi întoarse Hinka spatele.

Tânărul ofițer vru să mai spună ceva.

— Gura! răcneşte Porta, scuipând la picioarele locotenentului. Doar un cuvânt dacă mai scoți şi te strivesc!

Vasili fu îngropat pe o colină de pe care se vede Moscova. Un soldat cântă un marş funebru. I-am lăsat pistolul-mitralieră şi pumnalul, căci numai femeile merg fără arme la Confucius.

Seara ajungem din nou la 2 Blindate, iar porcului de Wolf nu-i vine să-şi creadă ochilor că Porta mai trăieşte.

E atât de stupefiat încât ne invită pe loc la o friptură de porc mistreț. Ne-am îndopat cât ne-au ținut curelele, dar a doua zi tot plutonul era cu brăcinarii în vine. Porcul lui Wolf fusese stricat. La urma-urmei, probabil că de asta ne şi invitase!

Trădătorii trebuie să fie exterminați, la fel şi urmaşii lor. Nimic, absolut nimic nu trebuie să mai rămână din lepădăturile astea.

Adolf Hitler, Obergruppenführerului Heydrich,

7 februarie 1942

Către ora trei, în dimineața zilei de 11 ianuarie 1942, doi bărbați în mantale de piele, cu căşti negre de oțel pe cap sunau fără milă la o uşă de pe Admiral-von-Tirpitz Ufer, chiar în fața podului Potsdam.

Cum nimeni nu deschidea, începură să lovească uşa din lemn prețios. Se deschise o altă uşă la un etaj mai sus, şi un bărbat în halat se aplecă peste balustradă.

— Ce doriți, domnilor? Sunt consilierul de stat doctor Esmer şi vă asigur că mâine voi depune o plângere pentru tot scandalul ăsta.

— Dispari sau te luăm pe sus, îl amenință unul dintre vizitatorii nocturni.

Consilierul observă atunci literele SS aflate pe gulerul necunoscuților şi se grăbi să se întoarcă în pat. A doua zi pleca împreună cu soția la o cură la Badgastein.

Un servitor deschise, într-un târziu, şi uşa de la apartamentul generalului.

— Vrem să-l vedem pe generalul Stall! lătră unul dintre ofițerii SS, împingându-l cu

brutalitate pe servitor.

— Domnilor...

— Gura! răspunse Hauptsturmführerul Ernst.

Omul căzu pe un scaun şi privi cu gura căscată cum cei doi ofiţeri intră în biroul generalului ca la ei acasă. În cei peste douăzeci de ani de când era în serviciul acestui ofiţer, nimeni, sub nici un motiv, nu îndrăznise să se poarte astfel. Generalul era un bărbat distins, care ţinea la etichetă.

— Sunteţi generalul de divizie Stall? întrebă Sturmbahnführerul Lochner cu o voce dură.

— Da, spuse generalul stupefiat, aflat încă, la acea oră înaintată, în faţa mesei de lucru.

— Führerul v-a condamnat la moarte pentru neîndeplinirea ordinelor şi sabotaj. Aţi dat, fără permisiune, ordin de retragere trupelor pe care le comandaţi.

— Sunteţi nebuni...

Generalul nu mai apucă să-şi termine fraza. Patru împuşcături i-o curmară. Răsună imediat un strigăt prelung. Doamna de Stall apăru alergând şi se aruncă peste trupul soţului ucis.

— Porcul ăsta încă mai trăieşte, remarcă unul dintre bărbaţi, şi smulse femeia de lângă corpul muribundului.

Apucă apoi de păr capul generalului, îi lipi de ceafă ţeava armei şi trase încă două focuri. Creierul nefericitului se împrăştie prin cameră.

— S-a rezolvat, constată Hauptsturmfiihrerul. Heil Hitler!

Ridică braţul şi ieşi calm din apartament. În stradă îi aştepta un Mercedes negru condus de un soldat.

— La următorul. Unde-i? întrebă unul dintre ofiţeri.

— La Dahlen, bombăni celălalt.

În cea mai mare viteză, vehiculul negru dispăru peste Landvehrkanal.

FUGA GENERALILOR

Un vuiet teribil dinspre frontul rus ne întrerupe somnul agitat.

— Mii de draci! spune Legionarul. Ce naiba mai e şi asta?

— Primul foc tras de sute de baterii, îi răspunde Bătrânul vizibil îngrijorat. Cine zice ca Ivan e pe drojdie? Să sperăm că nu-i vorba de Marea Ofensivă. Deşi cam aşa arată.

— Şi toate oalele se vor sparge în capul nostru, continuă Barcelona pesimist.

Vuietul metalic, îndepărtat, devine asurzitor. Sute de mii de proiectile se apropie într-un crescendo înspăimântător.

Ne sculăm în cea mai mare grabă, dar o facem doar pentru a ne trânti imediat la adăpost, blestemându-i pe artileriştii noştri care tac precum morţii în păpuşoi.

Un tunet de nedescris şi grenadele îşi ating ţinta, răscolind pământul într-un infern de flăcări. O lume îşi schimbă înfăţişarea. Pietrele, gheaţa, schijele de oţel tăioase ca briciul zboară la sute de metri de locul impactului, fărâmiţând totul în cale într-un urlet fără sfârşit. Văzduhul şi pământul, râul şi oraşul par o uriaşă nicovală lovită fără încetare de ciocanele giganţilor. Totul explodează. Trunchiuri întregi de copaci plutesc pe jerbele de flăcări izvorâte parcă din gaura unui vulcan. Gaze toxice învăluie peisajul mutilat — amestec îngrozitor de noroi, zăpadă, sânge şi hălci de carne. Suntem în miezul unui cuptor drăcesc.

Bunkerele sar şi se cutremură ca o luntre pe marea dezlănţuită. Unii dintre camarazii noştri înnebunesc. Un dos de labă e singurul medicament la îndemână. Pădurea arde. Pe fluviu, gheaţa sfărâmată lasă loc unor torente ucigaşe, iar acest abis întunecat va fi mormântul a mii de soldaţi ruşi sau germani.

Încerc să mă lipesc de pământ ca o frunză uscată. Schijele pătrund prin parapetul tranşeei şi sfâşie sacii cu nisip. Să dea Domnul ca măcar grinzile adăpostului să ţină!

O grenadă mare pulverizează totul. Simt cum un urlet inconştient îmi sfâşie măruntaiele şi, în scurt timp, nervii mei vor ceda.

Bătrânul s-a agăţat de telefon şi zbiară în microfon.

— Ce naiba vrei? spune Porta. Dacă faci rost de un taxi, plătim juma-juma, dar cred c-o să aştepţi mult şi bine într-o noapte ca asta.

— Trebuie să vorbesc cu comandantul de companie! Vreau să aflu noile ordine în cazul unui atac la scară mare.

Înspăimântătorul bombardament pare să se liniştească, dar asta anunţă un rău şi mai mare.

— Foc de baraj! urlă câţiva.

Ne repezim la arme.

— Cum de-or fi reuşit aceşti înapoiaţi să adune atâta material pentru aşa o ofensivă? întreabă Heide stupefiat. Führerul spunea că sunt striviţi şi că sfârşitul războiului va fi doar o plimbare!

— Ei bine, n-ai decât să pleci în pas de defilare, imbecilule! Tare aş vrea să-l văd pe ăla care-o să vină pe urmele tale.

Ne umplem în cea mai mare viteză încărcătoarele şi buzunarele cu muniţie, iar grenadele ni le îndesăm în carâmbul cizmelor. Vor veni... Cum să nu dai ortul popii într-o astfel de apocalipsă? Un urlet coboară din cer. Drumul a dispărut. Căutăm chipurile cunoscute... nici urmă de ele. Ce naiba sunt miile de lucruri care sfâşie văzduhul şi vin să ne omoare? Pornim la atac cu baionetele la arme, tăiem orbeşte cu lopeţile de infanterie, iar când supravieţuim, o facem doar ca să stăm la coadă aşteptând o farfurie cu lături sau un pansament salvator. Visele noastre se îndreaptă spre patul alb al unui spital, în care singurul duşman este un infirmier pus pe glume proaste.

Cu trei aspirine şi o compresă, un rănit uşor e apt de luptă. Ai săi au fost deja ucişi. Ajunge într-o companie necunoscută, devine agent de legătură, fuge cu tot felul de ordine prin ploaia de grenade, prin focul de baraj, peste terenul minat, până când, la rândul lui, e rănit grav sau ucis.

Îl trimit din unitate în unitate şi primeşte cu greu scrisorile de acasă. Asta îi face chiar bine, pentru că orice scrisoare trezeşte în el nostalgia căminului pierdut, amintire ce cântăreşte greu în echilibrul său nervos. Un tânăr de douăzeci de ani e complet la pământ. „Salvează-te, îşi spune el. patria căreia nu-i datorezi nimic îţi cere acum să-i dai viaţa." Şi atunci îşi aruncă raniţa pe umăr, o ia încetişor spre casă, dar cade în mâinile diavolilor de la poliţie. Soldaţii pedepsiţi din alte regimente sapă nesfârşite gropi comune, iar execuţiile se ţin lanţ ca să le fie şi altora învăţătură de minte.

— Vrei să dezertezi? îl întreb pe un camarad, văzându-l cum îşi aruncă puşcociul într-un colţ.

— Drept cine mă iei? minte acesta.

Trebuie să facem ceva.

— De ce să renunţăm la adăpostul nostru călduros? întreabă Micuţul. Am fi putut petrece toată iarna aici, adaugă el, privind dezamăgit în jur.

O lovitură îngrozitoare cutremură acoperişul, apoi totul se surpă, adăpostul se umple cu fum înecăcios, şi lampa Hindenburg se stinge.

— Trebuie să dau peste un şef, spune Bătrânul, punând mâna pe armă. Asta-i cea mai mare ofensivă care s-a văzut vreodată.

— *Hamd' Allah,* răspunde Legionarul. O să te adunăm cu făraşul!

— O ofensivă de mari proporţii, continuă Bătrânul. O să ne ia naiba.

— Şi totul din cauza evreilor! strigă Heide. Ei au început prin a-l răstigni pe Isus.

Nimeni nu-i răspunde. Într-un colţ, soldatul Jacobo îşi povesteşte aventurile conjugale.

— Femeia ta este un pur-sânge? întreabă Porta.

— Nu chiar, dar pe aproape. Trebuie să dai şi altora dacă ai aşa o marfă — şi scoate o fotografie din livretul militar. Uite-o, e ca o fregată când se repede la fericitul candidat pe care tocmai l-a zărit la orizont. Pun pariu pe ce vreţi că şi în clipa asta are un client în pat.

— Şi eşti de acord cu aşa ceva? întreabă Heide agasat. Eu aş fi dat-o în urmărire prin jandarmeria de campanie. Führerul a spus că soţiile infidele trebuie trimise la bordel. Ele nu sunt demne de societatea naţional-socialistă. Germania va trebui curăţată într-o bună zi de târfe.

— Na-ţi-o frântă! Ar fi al naibii de plicticos! glumeşte Porta.

Bătrânul învârte disperat manivela telefonului de campanie şi ţipă în microfon.

— La urma-urmei, ce vrei să afli? se întreabă Porta. Rezultatul îl ştim de pe acum, ne retragem. Călătoria de întoarcere a început şi aş fi cel mai mare mincinos dacă ţi-aş spune că asta mă deranjează.

— Vreau să vorbesc cu regimentul, Dumnezeule! Am nevoie de ordine!

— Poţi să ţi le dai şi singur.

— Idiotule! Linia este tăiată. Grupa a doua, am nevoie de voluntari să restabilească legătura telefonică. Trebuie să comunicăm cu eşalonul superior.

— Ah, la naiba, nu acum! Te-ai sonat. Dacă o reparăm într-un loc, o să se rupă imediat în altul, iar noi o să sărim în aer o dată cu el.

— Mai bine o întindem de aici, propune Porta, aruncându-şi pe umăr o bandă de mitralieră.

— Doi oameni pentru refacerea legăturii! tună Bătrânul. Luaţi legătura cu regimentul!

Sunt desemnaţi doi oameni din grupa a doua. Un subofiţer de transmisiuni şi un soldat-telegrafist îşi pun căştile de oţel fără să protesteze. Îşi pun şi măştile, căci aerul este atât de otrăvit de parcă am fi fost atacaţi cu gaze.

Cei doi se apleacă şi pătrund în infern. Subofiţerul urmăreşte firul. Prima tăietură. Refac legăturile şi verifică linia cu aparatul lor portativ. Nimic. În cea mai mare viteză, strecurându-se printre explozii, repetă operaţia de şapte ori. Într-un sfârşit, Bătrânul poate stabili legătura. Îl ascultăm cu urechile ciulite.

— Da, înţeleg! strigă el în receptor. Păstrăm poziţia cu orice preţ. Iertaţi-mă, domnule colonel, credeam că sunt în legătură cu comandantul meu. Aici plutonul 2, compania a 5-a, sergent Beier. Bunkerul este distrus. Cincisprezece oameni, da, domnule maior... Răspund cu capul. Ce am în faţă? Nu ştiu... Pare a fi un corp de armată... Nu, nu sunt impertinent... Am riscat viaţa a doi oameni ca să iau legătura cu dumneavoastră... Bandiţi! mai murmură înainte de a închide.

Îl privim înspăimântaţi. El va hotărî: ne supunem ordinelor sau, mai bine, ne retragem în cea mai mare viteză. Începe să studieze harta frecându-şi nasul cât un cartof.

— Pregătirea de luptă!

— Ah, nu! geme Porta. Trebuie să facem pe eroii acum?

— N-aţi auzit? Trebuie să ţinem poziţia cu orice preţ. Suntem gunoaiele armatei germane. Acum am primit ordinele, Ivan o să aibă grijă de noi.

— Frumosul nostru bunker, se plânge Micuţul. Niciodată n-o să mai dăm peste aşa ceva.

— La următorul, dacă o să ai vreme, fă rost şi de piscină.

Dinspre răsărit vuiesc motoare, scrâşnesc şenile. Armele, repede! Grenade de mână, mine, benzi de mitralieră, lopeţi de infanterie, baionete, explozivi, mine magnetice.

Şi aşteptăm... cu nervii în pioneze.

O rachetă strălucitoare îşi proiectează lumina albă peste terenul sfârtecat şi miile de cadavre par să se ridice în picioare. Racheta se stinge încet, dar o alta îi ia locul. Frontul se mişcă.

Un depozit de muniţie sare în aer şi luminează pădurea din apropiere cu o lucire roşiatică.

Iată-i! Sosesc în rânduri strânse. O mare de oameni. Infanterişti în lungi mantale albe, de camuflaj. Picioare, mii de picioare încălţate cu bocanci frământă zăpada. Oriunde te-ai uita, vezi picioare alergând. Rânduri nesfârşite.

— Ura Stalin, ura Stalin!

Trag simultan toate armele automate. Primele rânduri sunt secerate, dar altele se apropie cu baioneta la armă. Se spune că însuşi mareşalul Jukov se află pe front şi nu se va întoarce la Kremlin decât după ce va avea certitudinea că armata germană este înfrântă.

Al doilea val de infanterişti se împiedică de cei căzuţi şi porneşte din nou la atac. Iată însă că apar dintre nori alţi ucigaşi, ai noştri, şi un covor de bombe cade pe capul atacatorilor. La sol, atacul slăbeşte, zăpada se acoperă de sânge, ruşii fug, dar sunt mânaţi înapoi de NKVD-işti. Cu greu pornesc din nou la atac.

— Ura Stalin, ura Stalin!

Ochind la înălţimea pieptului, primim un nou atac, iar valul uman pare să se stingă

sub focul ucigaş; atacatorii îşi pierd aplombul.

— Înainte, laşilor! urlă un comisar, trăgând asupra propriilor oameni.

Dar panica le destramă rândurile. Comisarii sunt masacrați, inamicii noştri nu mai sunt nişte soldați, ci vite care fug de cuțitul măcelarului, iar măcelarii din fața şi din spatele lor nu au pic de milă.

Pe neaşteptate, cu un zgomot sfâşietor; un val de grenade se abate peste pozițiile noastre. Lângă mine, un tânăr; mă priveşte înspăimântat, cu buzele albe. Chiar dacă nu-i de mult timp printre noi, a văzut deja o mulțime de orori.

Chiar deasupra noastră, totul urlă, şuieră, explodează. Pământul pare răscolit de-un uriaş fier de plug.

— Maică Precistă! se roagă tânărul căzut în genunchi, cu mâinile împreunate.

Îl pândesc... În cel mai scurt timp, nervii lui vor ceda şi se va năpusti chiar în bătaia tunurilor. Îmi pregătesc patul armei ca să-l opresc la timp; dacă-l lovesc prea tare, risc să-i sparg capul. Nu se întâmplă acelaşi lucru dacă îl ucide duşmanul? Regulamentul îmi ordonă să-l împiedic să se salveze în acest mod.

Un urlet ascuțit, şi o coloană uriaşă de foc se înalță în spatele nostru. Scap arma din mâini şi am impresia că sunt făcut fărâme. Tânărul e pe jumătate aruncat peste mine.

Trag acum cu artileria grea. Viziune de infern! Cadavrele au fost transformate într-o pastă de țărână şi sânge. Ce frică-mi e! Trebuie să-mi domin frica. Trebuie să strâng în brațe mitraliera cu baioneta triunghiulară.

— Dumnezeule, sunt rănit! strigă tânărul infanterist, ghemuindu-se pe fundul tranşeei ca un animal hăituit.

Mă apropii de el, dar îmi scapă şi începe să alerge prin „țara nimănui".

— Maică Precistă, am orbit! Cade în genunchi.

Bocetul lui îmi sfâşie urechile, dar auzind şuieratul unui obuz mă trântesc la pământ. Tot felul de resturi îmi cad în cap. Mă pipăi... M-a atins? În prima clipă nici nu-ți dai bine seama. Ridic prudent capul şi trag cu coada ochiului pe deasupra parapetului. Pe locul pe care se afla infanteristul se cască o groapă de obuz. Eu n-am nimic, dar totul în jur e un dezastru. Ascult... Artileria nu face doar un zgomot de nedescris, ci îți oferă şi o mulțime de informații pe care o cătană bătrână, trecută prin ciur şi prin dârmon, ştie să le interpreteze. Tirul artileriei îți spune dacă atacul este iminent şi inamicul a pornit deja la drum. Cu inima gata să-mi sară din piept, scrutez pe deasupra parapetului. Parcă mişcă ceva acolo în față... Ruşii? Nu. E doar un brăduț amărât care a fost culcat la pământ de suflul exploziilor. Fără îndoială, singurul supraviețuitor. Giganții pădurii sunt de mult şi definitiv la pământ. O idee tembelă îmi trece prin cap; dacă acest brăduț a supraviețuit, o s-o scot şi eu la capăt.

— Ai grijă, îi spun când aud următorul obuz.

Sunt plin de zăpadă, dar nu rezist să-mi privesc mascota: e tot acolo, se pleacă şi se înalță iar. Pată verde pe fondul alb.

Aplecat, cu o cască de oțel terfelită pe creştet şi cu pipa între dinți, Bătrânul trece din om în om. Pentru mine are o bucată de cârnat.

— Merge?

— E îngrozitor!

Scoate pipa şi priveşte craterul în care a dispărut tânărul infanterist.

— Ei bine, e cam dezordine pe aici! Nimic grav?

— Nimic special. Un infanterist orbit a fost pulverizat. Poate că-i mai bine pentru el:

— Unul de-ai noştri?

— Nu cred, nu-l cunoaştem,

— Atunci nu-i nici o pagubă, cad cu zecile. Noroc, băieți!

Bâtrânul se îndreaptă către alt camarad. Bătrânul trăieşte! Atunci nimic nu ni se poate întâmpla.

Plutonul Bătrânului are parte de ce-i mai greu. Mereu avem norocul ăsta. Când lucrurile se vor mai linişti, o să caut plăcuța de identitate a tânărului infanterist. Pentru ai lui.

Acum nu mai trag decât artileria uşoară şi aruncătoarele de grenade. Este foarte periculos, desigur, dar mai puțin amenințător decât tirul obuzierelor. Dacă stăm bine să ne gândim, le poți chiar evita. Oameni ca Porta calculează exact unde va cădea proiectilul

după zgomot. Cei mai puțin experimentați nici nu pot deosebi zgomotul tragerii de lovitura în sine. Între cele două am numărat douăzeci de secunde, mai mult decât suficient ca să te ascunzi undeva. Două grenade cad foarte rar în acelaşi loc; a doua oară poate să cadă pe povârnişul craterului, dar niciodată în centru, iar eu mă adăpostesc chiar pe fundul gropii.

Cu un zgomot infernal, mortierele trag pe deasupra mea. Sunt oribile aceste moniere de 80 mm. Aruncă schije în toate părțile şi nu te simți deloc în siguranță. În pământul afânat de pe fundul craterului luceşte ceva — plăcuța mortului.

„Stamkompagnie. Infanterie Ersatzbataillon 89. Fenner Ewald, născut 9.08.24".

Acum familia va afla ca a căzut pentru Führer şi patrie într-un război glorios. Eu nu le voi spune niciodată adevărul. Fiul căzut ca un erou va fi singura lor consolare. Aceeaşi pentru toți germanii. Toate familiile se mândresc cu câte un erou.

Mă târăsc spre mitraliera de companie. Focul artileriei a reînceput, schijele şuieră în jurul meu. Brăduțul a rămas în picioare.

Dintr-o dată, linişte. O linişte înspăimântătoare. Apoi se înalță strigătul, un strigăt lung, plângăreț, sălbatic:

— Ui, ui, ui, câini germani! Ruşii vin să vă caute!

Pârâie o mitralieră, altele i se alătură, gloanțele şuieră pe deasupra „țării nimănui". Apoi strigătul se aude din nou, lung, funebru, plin de reproşuri... Cum de pot striga nişte oameni aşa încât să te pătrundă până-n măduva oaselor?

— Nemților, venim după voi! Niciodată nu veți mai pleca vii de pe pământul Rusiei! O să vă tăiem urechile şi boaşele. Ai grijă, Friț, venim după tine!

O flacără orbitoare şi sunt proiectat în aer. Cad peste un morman de oase, zăpadă şi sânge. Revenindu-mi treptat în simțiri, îmi dau seama că suflul exploziei m-a aruncat spre liniile inamicului. Îi aud vorbind... Din când în când, aruncătoarele de grenade luminează terenul. Nu departe de locul în care zac trebuie să se afle o baterie de aruncătoare de infanterie, căci zgomotul mă asurzeşte.

Orele trec încet, chiar şi în scurta zi de iarnă. E atât de frig încât şi cadavrele parcă se chircesc în jurul meu. Frigul Rusiei devorează totul. Căderea nopții diminuează frigul — acest frig ucigător.

Cu infinite precauții, mă târăsc spre ai mei. Panica mă blochează. Oare țin bine direcția? În fața noastră sunt siberienii, şi gândul că aş putea cădea în brațele lor mă face să mă cutremur.

Cu nervii încordați, continuu să mă târăsc, când o rachetă explodează chiar deasupra capului meu; mă ascund în câte o groapă de obuz dacă tirul devine mult prea violent. La lumina trasoarelor descopăr un adpost. Peste tot garduri de sârmă ghimpată, şi un leş care atârnă pare să-mi facă semn cu mâna lui însângerată.

Cuvinte în germană! Mă târăsc de ore în şir prin acest peisaj lunar şi plârtg pe patul armei... Din liniile noastre se trage un foc de baraj bine alimentat, dar, din nefericire, uneori tirul este prea scurt... Umbre alunecă de colo-colo. Îi aud pe Porta şi pe Legionarul care mă caută.

— Eşti rănit, moşule? Cât te-am mai căutat! spune Legionarul cu răsuflarea tăiată.

Porta îmi întinde o ploscă plină.

— Unde naiba te-ai ascuns? Bătrânul te considera pierdut. Ni s-a promis un chef pe cinste dacă te găsim viu.

La lumina exploziilor vedem ceva care se mişcă într-o spărtură a gardului de sârmă. Suntem deja cu armele pregătite, când Micuțul se rostogoleşte lângă noi trăgând după el o targă.

— Neam de proşti! mârâie el. Eu mă târăsc peste tot riscându-mi singura mea viață de dragul vostru, iar voi o duceți ca-n rai!

Câteva ore mai târziu stăm pe cutii goale de margarina în jurul bucătăriei de campanie şi ne aruncăm priviri fericite. Ce ne-am putea dori mai mult? Zarurile, o marmită cu fasole băşinoasă, un foc care să ne încălzească bucile, şi mai ales ploaia de grenade la cât de mare distanță.

Micuțul îmi întinde o țigară de foi. El fumează câte două odată, după ce a furat, alaltăieri, o întreagă cutie când a ajutat la mutarea generalului de divizie.

Dar pe mine tânărul infanterist mă urmăreşte şi mă simt vinovat de moartea lui pentru

că l-am lăsat să fugă. Chiar mâine va trebui să mă spovedesc Bătrânului care mă va asculta liniştit, trăgând din pipă. Bătrânul este singurul în stare să-ţi redea echilibrul interior.

Mă duce printre trăgătorii de elită, ucigaşii cu steluţă de sergent, şi câteva clipe privim asasinatele lor necugetate.

— A ucide, spune Bătrânul, sfârşeşte prin a deveni ceva firesc. De câte ori cade unul dintr-ai lor, rămâne unul mai puţin care va trage în noi. Se spune chiar că în război se păstrează cel mai bun raport între vii şi morţi.

Toată noaptea, în timp ce ne îndopăm cu varză acră, auzim un zgomot neîntrerupt de motoare, iar pământul se cutremură.

— Ivan încălzeşte motoarele tancurilor, spune Porta scurt.

— În câteva ore se pun pe treabă, aprobă Bătrânul, cu un aer gânditor, şi ordonă să pregătim minele magnetice.

Timpul trece... Un scurt tir de artilerie distruge în spatele nostru bateria antitanc.

Sosesc! Se apropie în cea mai mare viteză într-un nor de zăpadă ridicat de şenilele lor late. Artileria pisează fără oprire şubredele linii germane.

— Staţi liniştiţi, ordonă Bătrinul. Adăpostiţi-vă şi lăsaţi-i să treacă. Îi atacaţi pe la spate cu minele magnetice.

În câteva clipe, linia frontului este străpunsă în adâncime. De cealaltă parte a fluviului, o baterie flak mugeşte şi optsprezece T34 sar în aer. Infanteriştii lor sunt învăluiţi într-o perdea de foc. Tancurile se retrag printr-un loc in care liniile germane sunt mai slabe.

Din păcate, trupele de şoc sovietice au spart frontul în mai multe locuri şi se răspândesc peste câmp. T34, însoţite de schiori, înaintează spre vest şi masacrează poziţiile de rezervă.

La Salamovo, un stat-major de divizie îşi face bagajele în cea mai mare grabă. O coloană de camioane grele îi aşteaptă cu motoarele pornite. Comandantul diviziei, în manta de blană, dă ordin şefului de stat-major să preia comanda. „Poziţiile vor fi menţinute până la ultimul om".

— Sunt ultimele zbateri ale inamicului, explică el ofiţerului proaspăt ieşit, de la Academia de Război.

— Da, domnule general, înţeleg, e vorba de o retragere strategică pentru a-l atrage pe inamic într-o cursă şi a-l distruge definitiv. E remarcabil, continuă tânărul ofiţer, plin de entuziasm.

— Exact. Mă bazez pe dumneata că vei face tot ceea ce va fi necesar în absenţa mea. Fii dur, altfel disciplina slăbeşte. Ne-au fost trimise în ultima vreme unităţi cu o componenţă foarte proastă. Dacă vă descurcaţi, veţi deveni locotenent-colonel în cel mai scurt timp.

Îşi strâng mâinile solemn, şi ofiţerul se hotărăşte în sinea lui să-se arate în linia întâi imediat după plecarea generalului. Asta va face o bună impresie trupei.

Generalul se înveleşte în şubă şi dispare in Mercedes, bucuros să lase în urmă martorul jenant al fugii sale dintr-o zonă atât de periculoasă. Câţiva kilometri mai încolo, la liziera unei păduri, generalul se opreşte, îşi scoate binoclul şi priveşte plin de interes tancurile T34 care atacă poziţia ţinută de maior cu relativ succes şi surâde satisfăcut. E a treia divizie pe care o masacrează ca un erou. De data asta va primi în mod sigur Crucea de Cavaler ce va face o pereche bună cu crucea „Pentru merit", câştigată ca şef de stat-major al unei divizii de infanterie în 1917, în Flandra.

Jandarmii deschid drumul. Căpitanul de jandarmi, un dur printre duri, va reuşi să facă loc comandantului său de divizie. Ordonanţa, un căpitan cu o voce piţigăiată, se întoarce cu un aer servil de pe scaunul de lângă şofer.

— Domnule general, oare nu ne-am grăbit cu plecarea? Iertaţi-mă, dar divizia ar fi putut stabili o linie de apărare foarte bună aici la intersecţie.

Generalul nu-i răspunde nimic, dar va ţine minte că tânărul homosexual trebuie mutat la tancuri cu prima ocazie. Ordonanţele care gândesc sunt extrem de periculoase. Ar trebui să se supună ordinelor şi să tacă. Îşi aprinde o ţigară, însă fumul îi ramâne în gât. În faţă e un sat incendiat? Se opresc. Ordonanţa îi întinde binoclul. Tăcut şi încremenit, generalul vede câteva T34 în apropierea satului, putând chiar să citească lozincile vopsite pe turele: „Omorâţi-i pe invadatori! Distrugeţi ciuma fascistă!" Binoclul îi cade din mâini.

— Dați-mi automatul dumneavoastră, căpitane. Fără îndoială sunt tancuri germane. Luați maşina şi vedeți ce se întâmplă. Soldat Stolz, rămâi cu mine. Căpitane, vei conduce chiar dumneata. Grăbeşte-te să te întorci cât mai repede.

Soldatul Stolz, un bătrân caporal activ, coboară surâzând din Mercedes. Ştie foarte bine că tancurile sunt ruseşti, dar îşi ține gura. Dacă domnii vor să se ucidă între ei, asta nu-i treaba lui. In linişte, îşi strânge grenadele de mână.

— Ce vrei să faci cu astea? îl întreabă căpitanul cu vocea lui pițigăiată.

— Să le arunc în curtea vecinului, răspunde caporalul, râzând în barbă.

— Eşti cam de mult timp la statul-major, o să am eu grijă de asta.

„Ceea ce-ți doresc şi ție", gândeşte caporalul cu mitraliera sub braț.

Înainte de a ajunge şoferul Mercedesului, fusese trăgător de elită. Cu arma pregătită, îl priveşte gânditor pe general.

„Tu, specie de laş, vei sfârşi în fața Curții Marțiale, îşi spune el, dar nimeni nu te poate atinge până atunci, căci întreaga societate s-ar cutremura. Doar eşti un general. Când tu dezertezi, asta se cheamă retragere strategică". Scuipă scârbit.

Mercedesul nu face mai mult de un kilometru şi e distrus de un T34, dar ordonanța moare fericită, ca un adevărat erou german. Generalul se urcă în maşina unui. alt ofițer. Caporalul, ascuns în şanț, priveşte unitățile ce defilează prin fața lui şi aşteaptă răbdător maşinile intendenței. Cu ele poți să străbați de la un cap la altul toată Europa! Se întinde într-un camion de măcelărie şi ştie că nimic nu-l va mai deranja, cel mult o pană de motor. Un camion imobilizat în cursul retragerii este în pericol de moarte.

Douăzeci şi două de zile mai târziu îşi întâlneşte generalul şi se înțeleg aproape fără cuvinte. După un lung raport fantezist, generalul îşi primeşte Crucea de Cavaler şi caporalul o EK I. (Crucea de Fier, clasa întâi). Generalul devine general de divizie, caporalul primeşte o tresă în plus, şi amândoi pleacă într-un Mercedes făcând planuri pentru următoarea retragere strategică. Cu un şef de stat-major, o nouă ordonanță şi un alt castel în spatele frontului drept punct de comandă, zgomotul artileriei nu va deranja somnul generalului.

— Războiul nu-i o chestie chiar atât de îngrozitoare, trebuie doar să te descurci, îi explică caporalul unui prieten.

Evenimentele n-au peste tot acelaşi curs. În apropiere de Lokotnia, tancurile T34 surprind un întreg stat-major în derută. Înainte ca ei să-şi dea seama ce se întâmplă, toată lumea e masacrată şi tancurile îşi continuă înaintarea.

Departe, în spatele liniei frontului, răsună un strigăt îngrozit:

— Ivan a străpuns! Tancurile înaintează pe şosea!

Comandantul unei baterii izolate din 232 Artilerie trage cu eroism. Reuşeşte să adune o bandă de fugari îi pune să-şi sape adăposturi în jurul bateriei de 10,5 şi lansează grenadă după grenadă spre liniile siberienilor. Trebuie însă să se retragă şi el. Cu soldații înhămați la tunuri ca vitele de povară, tunurile sunt scoase de pe poziție cu prețul unor eforturi supraomeneşti şi, la colțul pădurii, bateria este pusă pentru ultima dată în poziția de tragere.

— Foc!

Timp de o oră, bateria trage, apoi muniția se termină. Tunurile sunt răsturnate, formând un firav baraj antitanc, dar tancurile T34 nu sunt întârziate decât câteva minute. Dintr-o mână de soldați eroi nu rămân decât hălci de carne însângerată.

Infanteriştii ruşi înaintează în urma blindatelor, şenilele cântă victorioase. În trecere strivesc grajdurile unei companii de cavalerie şi caii fug pierzându-şi intestinele pe drum. Ce pleaşcă picată din cer pentru schiorii siberieni care se reped asupra cărnii proaspete şi o hăpăie crudă, asemeni eschimoşilor. Rânjesc cu dinții însângerați: carnea crudă le împrospătează forțele.

La o sută cincizeci de kilometri în spatele liniei frontului, tancurile înaintează spre spitalul de rezervă 243, într-o regiune în care nimeni nu se teme de sosirea ruşilor. Dar iată-i! Urmează un măcel privit cu răceală de comandanții de tanc din interiorul turelelor. Siberienii violează, ucid, beau spirtul medicinal, jefuiesc magaziile cu alimente şi urinează pe tot ceea ce nu reuşesc să devoreze.

În acea noapte oribilă de 5 decembrie 1941, am asistat la prăbuşirea armatei germane în fața Moscovei. Oraşul era un furnicar de soldați ruşi. Tancuri T34 cu vopseaua încă

proaspătă ieşeau din uzină într-un şir neîntrerupt. Artileriştii ruşi, cu cronometrele în mână, aşteptau ordinul pentru cel mai îngrozitor tir de baraj văzut vreodată pe parcursul celor două războaie. Mi şi mii de tunuri. O concentrare de artilerie superioară oricărei ofensive din primul război mondial. Ruşii tremurau încordaţi. Tunetul părea opera diavolului însuşi; noaptea era luminată ca-n plină zi şi fulgere porneau cu miile din ţevile tunurilor. În zori au apărut şi avioanele, în roiuri, zburând atât de jos încât se credea că vor dărâma coşurile oraşului. Nimeni nu vorbea, nimeni nu striga, entuziast, toţi priveau îngroziţi.

În dimineaţa zilei de 5 decembrie, la ora zece şi jumătate, un milion şi jumătate de oameni au pornit la atac. Un milion şi jumătate contra a şase sute de mii de germani! Trei ore mai târziu, un sfert dintre ei căzuseră pe câmpul de luptă, iar ceilalţi înaintau în cea mai mare viteză.

Compania a 2-a Blindate a distrus în douăzeci de minute două sute douăzeci şi trei de T34, dar pierderile depăşeau nouă zecimi şi toate tancurile noastre erau terminate.

Pe alte sectoare ale frontului, blindatele ruse înaintau aproape fără să întâmpine vreo rezistenţă şi pătrundeau adânc în spatele liniilor noastre. Peste tot se auzea un strigăt:

— Tancurile, tancurile!

Toţi erau cuprinşi de nebunie: doctorii, preoţii, intendenţii, bucătarii, soldaţii de la aprovizionare, birocraţii, toţi cei care nu ştiuseră frontul decât ca un îndepărtat mormăit al artileriei. Se făceau bagaje, se umpleau rezervoarele camioanelor, se fugea spre vest.

Blindatele! Strigătul înspăimântat îi făcea să se cutremure pe cei care nu văzuseră şi nici nu se gândeau c-o să vadă vreodată un T34. Dar şi mai repede decât tancurile, un zvon se răspândea, semănând panica. Mulţi dintre ofiţerii care vorbeau savant despre un război pe care nu-l cunoşteau au făcut crize de nervi şi trebuiau evacuaţi pentru ca, aşa cum spuneau ei, să aducă întăriri. Un ofiţer superior trebuia să se adreseze direct unui alt ofiţer superior pentru a-i dovedi că întăririle sunt absolut necesare. Pentru misiunea asta, un simplu locotenent nu era suficient.

Alţii, cabotini tragici, se sinucideau, dar asta doar când retragerea devenea imposibilă, lăsând pe birou scrisoarea obligatorie către Führer: „Führerul meu, mi-am făcut datoria. Heil Hitler!" Arareori scrisoarea ajungea la destinatar, cele mai multe serveau drept hârtie igienică soldaţilor ruşi. „Frontul a cedat! Frontul a cedat!" Aceste cuvinte erau pe toate buzele. „Corpul 50 de armată a fost distrus", şoptea confidenţial un colonel unui general de divizie care se pregătea în mare grabă s-o întindă spre apus.

Panica se propaga cu viteza unui incendiu în stepă. În cel mai scurt timp, practic nu mai existau rezerve germane la o sută de kilometri în spatele frontului Moscovei. Nu a fost timp nici măcar pentru evacuarea răniţilor, astfel puteau fi văzuţi orbi ducând în cârcă soldaţi cu picioarele amputate. Nebunii ridicau braţul şi strigau „Heil!" de fiecare dată când un general îi depăşea în Mercedes fugind mai repede decât ei.

Nimeni nu se gândea la cei din primele linii care încă mai duceau o luptă disperată spre răsărit, chiar la porţile Moscovei. Toate liniile de aprovizionare erau tăiate; nefericiţii erau obligaţi să trăiască şi să lupte cu materialele abandonate de ruşi. Plutoanele rezistau încă asemeni unor insule pe o mare dezlănţuită, învăluite din toate părţile de trupele inamice.

— Bunule Dumnezeu, nu mai este nimeni pe aici, urlă colonelul Moser la telefon.

— Domnule colonel, legătura este intactă, dar nu răspunde nimeni.

Micuţul nu se ocupă decât de dinţii de aur, susţinând că a fost furat, dar Porta ştie bine că mai are doi săculeţi ascunşi în veston. Telegrafistul încearcă să obţină legătura cu batalionul.

— Au întins-o, spune Porta. Noapte bună, Amelie!

— Ofensezi onoarea ofiţerului german, strigă Heide. Un comandant german nu fuge din faţa acestor sclavi sovietici. Domnule colonel, vreau să-l reclam pe caporalul Porta.

— Mai taci, subofiţer Heide! Mă calci pe nervi mai rău ca infanteria rusă. Mergi mai bine şi controlează santinelele.

— La ordinele dumneavoastră, domnule colonel. Subofiţerul Heide va inspecta santinelele.

— Vezi poate reuşeşti să dai peste o grenadă, rânjeşte Porta. Va fi un bolnav contagios mai puţin! Trebuie să ne apărăm împotriva epidemiilor.

— Ce epidemie, cretinule?

— Ciuma cenuşie.

— Destul! urlă colonelul Moser. Mi s-a făcut lehamite de tine şi aş vrea să nu mai stai toată ziua în preajma lui Heide. Nu poți să faci nimic împotriva credincioşilor.

— Ce credincios? întreabă Micuțul aiurit. Îl ştiam un nazist nebun.

— Chiar aşa, confirmă Porta. Încetează să te mai gândeşti, o să sfârşeşti prin a căpăta o durere de cap.

Două explozii de grenadă, şi un agent de legătură se prăbuşeşte în bunker.

— Raportez domnului colonel: comandantul de batalion a căzut împreună cu tot statul-major. Batalionul mai este alcătuit din o sută şaizeci de oameni. Ordin de la regiment: compania se repliază pe o poziție retrasă. La Nivgorod, domnul colonel va primi noi ordine.

Pocneşte din călcâie şi o întinde mai departe. Sare dintr-o pâlnie de obuz în alta, se strecoară printre proiectile. Nu l-am mai revăzut niciodată. Viața acestor oameni este scurtă.

— Retragerea! ordonă colonelul Moser. Luăm totul cu noi. Sergent Beier, pregăteşte explozibilul, nu trebuie să-i lăsăm nimic lui Ivan.

Porta plasează la poarta bunkerului o încărcătură explozivă. Vai de rusul care va deschide uşa. Micuțul îndeasă un cartuş de dinamită într-un ciot de lemn pe care îl aruncă lângă sobă. Foarte tentant să faci focul! Aşezăm pe masă o halcă de carne stricată legată de un fir; dacă este mişcată din loc, tot bunkerul sare în aer. Punem grenade în brațele unui cadavru care incomodează trecerea, ca şi în spatele portretului lui Hitler. Nici un sovietic n-ar suporta o astfel de imagine! Barcelona bate în cuie o cruce pe uşă şi o leagă de o încărcătură explozivă.

— Bine gândit! Nici un comisar NKVD nu se va putea abține să nu ordone înlăturarea acestui gunoi şi atunci, bum! Nici urmă de comisar. Se va duce zvonul prin satele Rusiei că Isus îi vânează pe aceşti demoni!

— Vino, Stege, să te învăț, spune Porta târându-şi camaradul la toaletă. Dacă te aşezi pe closet ca să-ți faci nevoile îți promit că o să fii şters la fund cu cea mai mare artă. O să rămâi fără hemoroizi înainte de a-ți da seama. Am legat capacul de un detonator Bowden. Dar lucrul cel mai amuzant este că şi cei care aşteaptă vor fi aruncați în aer, căci am ascuns restul încărcăturii sub podea. Vor avea nevoie de mult timp să uite că-i durea burta.

— La trap! strigă Bătrânul. Ivan soseşte. Porta, pentru numele Domnului, lasă sacul cu merinde şi ia mai bine câteva grenade de mână.

— N-am unde să le pun, iar mațele îmi chiorăie tot timpul.

— Dar o să te poți apăra!

— De ce să mă apăr dacă o să crăp de foame? îi răspunde Porta păstrând sacul cu merinde.

Cei din fruntea companiei traversaseră râul când s-au auzit „orgile lui Stalin".

— Mai repede, mai repde! urlă colonelul. O să plouă cu tot felul de chestii pe-aici.

Mulți dintre noi trecuseră când cad primele grenade. Apa întunecată izvorăşte spre cer, bucăți mari de gheață sunt aruncate spre pădure. Un strigăt de groază! E Barcelona. Suflul unei explozii l-a aruncat într-o copcă şi a dispărut în apa ucigătoare. Într-o clipă, Porta se târăşte spre spărtura în care se zbate camaradul nostru, iar Micuțul şi cu mine în urma lui. Încearcă să-l agațe pe Barcelona. În zadar! Cade la rândul lui în apa înghețată, atât de înghețată încât ți se pare un fier înroşit ce-ți smulge pielea.

— Dobitocilor! strigă Micuțul. Avem nevoie de un odgon!

— Şi de ce naiba vrei să-l agăț?

— De sculă, dacă n-ai altceva la îndemână! Cu a mea pot să trag un T34.

Sar înapoi de pe podul de gheață care începe să se surpe şi, spre norocul meu, nu cad în apă. Bătrânul mă trage pe uscat, în timp ce Micuțul culcat pe burtă reuşeşte să-l tragă pe Porta prinzându-l în menghina pumnului său de fier, şi amândoi îl trag pe Barcelona de picioare ca pe un sac de cartofi.

În cea mai mare grabă aprindem un foculeț şi-l obligăm pe Barcelona să se rostogolească în pielela goală prin zăpadă pentru a-şi pune sângele în mişcare. Nu te apuci să faci baie la minus 52° fără să respecți tot programul de supraviețuire. Barcelona plânge, înjură, hohoteşte, dar suntem de neînduplecat, astfel că după o bună bucată de timp e realmente salvat.

Porta se descurcă de unul singur, ca de obiei. S-a îmbrăcat cu uniforma unui maior ucis şi cere să fie salutat regulamentar de câte ori se apropie de noi. Într-un tfrziu, asta îl enervează pe Micuţul care-l convinge că se salută prea mult în unităţile de blindate.

Întâlnim o râpă adâncă. Nici urmă de punte, doar câteva crăci şi trebuie s-o trecem agăţându-ne de ele. Soldatul Kuno este ultimul care îşi ia elan şi se balansează... craca se rupe şi ultima imagine pe care ne-o lasă este aceea a unui corp ce cade în abis.

— Şi totuşi! bombăne Barcelona. Ar fi putut să ne prevină c-o întind ca să-şi salveze pielea. Cine s-a gândit la noi?

— Soldatul german învaţă să atace şi cu asta basta, îi răspunde colonelul Moser. Cuvântul retragere nu există în Academia de Război.

— Da, e considerat imoral, suspină Bătrânul dezgustat.

— Bineînţeles, spune Porta dispreţuitor. Asta ar putea slăbi entuziasmul luptei, dar se ajunge într-un moment în care eroii sunt atât de obosiţi încât poţi să te pişi pe ei.

— Vorbiţi ca nişte rafturi de bibliotecă, mârâie Micuţul. M-am săturat. Hai mai bine să vorbim despre femei.

— Dacă vrei. Cum a fost rusoaica infirmieră pe care ai violat-o ieri? îl întreabă Porta, scărpinându-se sub braţ, locul favorit al puricilor săi.

— Uscată ca un jambon uitat o sută de ani în afumătoare. De altfel habar n-au de câte se pot face în doi, eu am luat lecţii de mic.

— Cum asta?

— Împreună cu un prieten, aveam un hogeac secret pe Hein Hoyer Strasse, la numărul l-9. Casa aparţinea de drept blănarului evreu Leon, dar îşi luase picioarele la spinare de cum a apărut Adolf. La început nu înţelegeam mare lucru şi aveam doar clienţi de o noapte, dar cu timpul am căpătat experienţă. Erau chiar şi tipi care vroiau s-o facă pe credit. Într-o bună zi ne-am trezit cu un bolivian sosit direct din junglă şi care credea că totul este pe gratis. L-am dat afară cu şuturi în cur. *„Cerdo! Cerdo!"* striga de răsuna strada, şi lucrul acesta semăna cu o lozincă politică. Când am înţeles ce vroia să spună nemernicul, le-am telefonat celor din Davidstrasse: „E aici un cretin care strigă: Adolf *cerdo!"*. „E foarte frumos din partea lui, mi-a răspuns tipul care era de serviciu şi nu înţelegea nimic. Lăsaţi-l să-şi vadă de treabă, probabil că înseamnă Heil pe limba Iui". Dar au căutat într-un dicţionar şi în şapte minute erau acolo cu vâne de bou şi cu tot tacâmul. Indianul care striga *cerdo* a dispărut ca luat de diavol. Îţi dai seama că după ce am condus aşa o casă mă pricep niţel.

— Atenţiune! strigă colonelul Moser. În şir indian, după mine!

Câţiva kilometri mai încolo se trage asupra noastră dintr-o pădure de brazi. Grenadele răscolesc pământul îngheţat; luna se ascunde în spatele unui nor; întunericul este sfâşiat de flăcările de la gura tunurilor. Micuţul, ascuns în spatele unui brad, trage în tot ceea ce luceşte. Focul inamicului scade treptat. Se aud paşi care fug în adâncul pădurii, crengi rupte.

— În lanţ de trăgători, ordonă colonelul. Grupa a doua în frunte! Inamicul vrea să ne taie retragerea la ieşirea din pădure, trebuie să străpungem liniile lui. Toţi răniţii vor fi evacuaţi. Dacă unul singur este abandonat, toată lumea ajunge în faţa Consiliului de război. Sper că ne-am înţeles?

Înaintăm în lanţ de trăgători, căutând fără încetare noi adăposturi împotriva tirului inamicului. Să ne predăm? Nimeni nu se gândeşte la aşa ceva. Pe frontul de răsărit nu te predai!

Trei oameni din grupa a treia sunt răniţi. Subofiţerul Lenhart are genunchiul făcut praf, dar improvizăm un fel de proteză dintr-o armă, patul ei servindu-i drept picior. Bineînţeles că geme la fiecare pas, dar mai bine decât să moară îngheţat.

Este uimitor cât poate suporta un om! Descoperim mereu lucruri noi privindu-i pe răniţi. Locotenentul Gilbert a mers mai mulţi kilometri ţinându-şi maţele cu mâna; Oberschütze Zobel a traversat toată „ţara nimănui" târâş, deşi avea un picior făcut terci; pionierul Blaske a ajuns până la infirmerie cu jumătate din faţă smulsă şi un picior fracturat. Să nu-l uităm pe sergentul Bauer care s-a târât până la chirurg cu cele două picioare legate pe după gât cu un capăt de sfoară! Se gândea că poate să i le coasă la loc... Şi portdrapelul West, al cărui tată era general, care a rămas trei zile între linii înfipt în baionete şi cu

plămânii ieşindu-i printre oase. Eu şi cu Porta l-am scos de-acolo şi a mai trăit încă patru zile... Aş putea continua lista la nesfârşit.

Deşi puţini dintre noi au trecut de douăzeci de ani, ce experienţă am câştigat! Ştim totul despre cum se ucide, ştim dacă un rănit poate fi salvat sau nu, cunoaştem toate tipurile de răni; plămân perforat de glonţ; de baionetă, glonţ în stomac, rană provocată de exploziv, de schijă de grenadă, rană la cap... Cunoştinţele noastre de anatomie sunt uimitoare.

Scurtă pauză într-un luminiş pentru a aduna compania. Sergentul-telegrafist Bloch are umărul tăiat de o lovitură de cuţit şi sângerează abundent. Soseşte infirmierul Tafel, care-i opreşte hemoragia, şi fiecare dintre noi poate să-şi dea seama că lucrează repede, profesional. Ajutat de Micuţul, care îi ţine instrumentele la îndemână, mâinile lui experimentate pun la loc cărnurile sfâşiate.

— O să scapi, sergent, spune el, legându-i pansamentul.

— Poţi să învii şi morţii? îl întreabă Micuţul năucit.

— Da, răspunde Tafel sec.

A sosit la noi direct de la Gemersheim.

— Vrei să spui că eşti doctor adevărat, cu diplomă de la Universitate şi tot tacâmul? insistă Micuţul plin de admiraţie.

— Da, ţi-am mai spus-o! Acum sunt soldat-infirmier, eşti mulţumit?

— Porta! strigă Micuţul. Infirmierul nostru este un adevărat măcelar! Vino să vezi! Chiar că ne-am ajuns.

— Dacă eşti doctor, de ce nu eşti ofiţer? întreabă Porta nedumerit. Şi de ce vii de la Gemersheim?

— Bine, spune Tafel, călcându-şi pe inimă. Ştiam că într-o bună zi o să se afle, dar nu voiam să vă spun. Vă îngrijesc pentru că asta este datoria mea, dar mă doare undeva de voi.

— Domniile colonel! strigă Micuţul cu falsă indignare. Infirmierul nostru declară că-l doare undeva de noi!

— Mă rog, dacă asta îţi face atâta plăcere, spune-i că am fost doctor.

— Atunci eşti doctor şi acum, îi răspunde Bătrânul, trăgând din pipă.

— Nu mai am dreptul să profesez, de asta sunt infirmier.

— De ce? Ţi-ai omorât un client?

— Of! i-o taie Micuţul. Domnii bine fac tot felul de chestii! Noi pe Reeperbahn ne mulţumeam să le tragem una după ceafă.

— Aveam într-adevăr un cabinet şi o clientelă din lumea bună, povesteşte Tafel. Toţi indivizii ăia mai mult sau mai puţin neurastenici au început să mă enerveze. O doamnă din înalta burghezie îşi descoperea tot felul de boli ciudate. Ca să scap de ea am trimis-o la cură în Badgastein, scriindu-i despre toată povestea unui confrate de-acolo. Azi este şi el degradat ca infirmier.

— I-ai dat ei scrisoarea în mână? întreabă Porta. Asta, da prostie!

— Înţeleg, continuă Micuţul. Gagica s-a întors acasă şi a deschis scrisoarea. Cine n-ar vrea să afle adevărul despre boala lui?

— Şi ce i-ai scris?

— Mărturisesc că era o prostie, dar prea mă călcase pe nervi! Îi scriam: „Ţi-o trimit pe cea mai afurisită simulantă din toată Europa centrală. N-are nimic, doar prea mulţi bani. Bag-o în cadă cu cinci kile de sare de bucătărie şi rostogoleşte-o pe urmă prin nămolurile alea împuţite. Ia-i cât mai mulţi bani pe chestia asta, o să te considere un geniu!"

— Aşa deci! Sfârşitul este uşor de bănuit. Într-o noapte ţi-a bătut cineva la poartă şi, aşa cum te văd, le-ai deschis în loc să fugi pe fereastră. Şi un nou-născut ar fi ştiut ce-l aşteptată, dar tu nu! Doi indivizi în haine lungi din piele neagră, cu pălării negre...

— Chiar aşa.

— Şi cine o întreţinea pe gagică?

— Un SS Brigadenführer, răspunde Tafel, ca şi cum ar fi spus „Moartea".

— Hai că eşti mare! glumeşte Micuţul. Dacă-mi spui că eşti virgin sunt gata să te cred. Trebuia să te culci cu ea! Ţi-ar fi dat şi bani pe chestia asta!

— Lăsa-ţi-l în pace, mârâie colonelul Moser. La drum! Poziţiile germane nu pot să fie prea departe. Cel mult o zi de marş.

— Bancuri! face Stege, pesimist. Porcii ăştia sunt deja la Berlin.

Grupa a treia este trimisă în recunoaştere. Înjurând, oamenii dispar în zăpadă.

— Probabil că mergem în direcţie greşită, geme Barcelona descurajat.

— Pentru noi, vestul înseamnă direcţia bună, spune Porta, chinuindu-se cu o bucată de pâine tare ca piatra.

O împarte cu cei apropiaţi; un recrut se apropie cu mâna întinsă. Nu primeşte decât o baionetă peste degete.

— În marea armată a lui Adolf sunt nouăzeci de milioane de oameni şi nu pot să-i hrănesc pe toţi. Sună-l pe Führerul tău şi spuneri că ţi-e foame.

— Apusul! se aude glasul istovit al lui Stege. Acum nu auzi decât asta. Înainte nu era vorba decât de răsărit.

— O să te obişnuieşti să mergi spre apus, îi răspunde Micuţul, subliniindu-şi spusele cu o băşină. Poate spaţiul vital al Partidului s-a mutat pe Rhin? Se întâmplă atâtea.

Îl scutură un hohot de râs, într-atât de amuzantă i se pare înfrângerea.

— Retragerea continuă. Traversăm mlaştini îngheţate, câmpii, păduri. Lichidăm ruşii izolaţi şi bandele de partizani.

— Trebuie să trecem cu orice preţ, îi spune Bătrânul colonelului Moser în timpul unei pauze. Asta înainte să rămânem fără muniţii.

— Când o să rămânem fără, îl luăm de ceafă pe Ivan şi dăm cu el de pământ, bombăne Micuţul în întuneric.

— Şi dacă ne-am preda? insinuează subofiţerul de intendenţă Bloch.

— Mai bine îl prind pe dracul de coadă! strigă Porta.

— Ce soartă să ajungem în armata asta de tot rahatul! răspunde Micuţul. Vezi? Devenim militarişti!

— Gata, la drum! ordonă Moser. Adunarea! Grupa întâi în frunte!

Dar iată că grupa de cercetaşi îi întoarce replica.

— Sunt puşcaşi izolaţi într-un copac din doi! spun ei cât mai convingător, scuturându-şi hainele de zăpadă. La patru kilometri de aici e cantonat, într-un sat, un întreg pluton de tancuri.

Moser lasă să-i scape o înjurătură.

— Şi de cealaltă parte a satului?

— Nu ştim.

— Atunci de ce credeţi că aţi fost trimişi în recunoaştere? tună colonelul.

— Domnule colonel, pădurea pare că se termină la un kilometru de aici. Două T34 asigură satul în partea noastră.

— Şi spuneţi că nu ştiţi nimic? răcneşte Moser scos din minţi.

În acest timp, Micuţul ne desfată cu o poveste de îngheaţă apele referitoare la falsa lui căsătorie:

— ... Spre seară, ajunsesem la un fel de han în care puteai închiria un pat pentru o noapte. Cum şparlisem un Mercedes alb de pe Reeperbahn, vă daţi seama ce aer şic aveam! Trezindu-mă din beţie, m-am întrebat dacă nu picasem într-un bordel. Dar nu. Putoarea de lângă mine mi-a trântit-o pe loc: „Bună, soţiorul meu. Ce bine-i să fii însurat." „Habar n-am, n-am încercat niciodată." Şi am reînceput să ne giugiulim în timp ce cafeaua era pe foc. Mă pusese însă pe gânduri: „Ce vrei să spui cu povestea asta cu însurătoarea?" „Chiar că eşti glumeţ! Nu ştii că ne-am însurat aseară?" „Eu, eu înlănţuit!" urlu. „O nuntă cât se poate de frumoasă, probabil că tot satul este mahmur." „Şi s-au mai însurat şi alţii?" „Toată compania, îmi răspunde ea. Chiar şi Emil, craidonul din Hamburg." Se prăpădea de râs şi mi-a trântit cafeaua pe masă cu delicateţea unui elefant. Când am început să-mi revin, am înţeles că este o glumă şi am vorbit cu ceilalţi băieţi. Ca să ne descotorosim de târfele alea, le-am dat cheile Mercedesului furat şi am fixat o întâlnire la Banca de comerţ din Kaiserplatz. Râzând prosteşte, Emil, i-a chemat pe poliţişti şi le-a spus că o mână de gagici sunt pe drum într-un Mercedes furat...

— Drepţi! spune Moser nerăbdător. Cu riscul de a le tăia beregata tuturor celor pe care îi întâlnim, trebuie să trecem.

— În sănătatea dumneavoastră! spune Porta. Vă raportez că tocmai am luat masa.

— În Bernhardt Nocht Strasse, continuă Micuţul inepuizabil, era un nebun care le făcea de petrecanie târfelor. Toţi angrosiştii de fete îi cereau capul...

— Gura! spune Bătrânul exasperat. Lasă-ne să respirăm măcar! Ți se aude melița de la câțiva kilometri!

Pădurea se rărește, mai sunt doar câțiva copaci piperniciți. Probabil că un incendiu își făcuse de cap pe acolo. Planează o tăcere amenințătoare, fiecare copac pare că ne scrutează. Cu nervii încordați la maximum, alunecăm unul în spatele celuilalt, gata să ucidem.

— Un sat! șoptește Stege îngrozit, aruncându-se drept în zăpadă.

Nu vedem pe nimeni, dar vântul ne aducea uruit de motoare și de șenile. Ceața pare ieșită dintr-o saună. Ici și colo coboară până la pământ și nu mai vedem decât vârfurile copacilor.

— Asta-i tunelul morții, murmura Bătrânul, scrutând satul cu binoclul. Dacă ne apropiem, ne vor împușca ca pe niște iepuri.

— Ultima noastră șansă, răspunde sec colonelul. Ceața ne ascunde.

Privește compania și ridică pumnul deasupra capului dând semnalul de marș. Sătui de toate, ne sculam încetișor. Moser și Batrânul sunt deja în frunte. Zăpada trosnește sub bocanci, armele se lovesc una de alta. Fiecare zgomot pare asurzitor. Ceața se îndesește. Omul din frunte dispare sub giulgiul umed: vuietul motoarelor crește. Acum par a fi la doi pași.

— Ce oroare, spune Barcelona. Ca și cum călăul și-ar ascuți securea pentru următoarea victima.

Atât cât ne permite stratul gros de zăpadă, alergăm unul în spatele celuilalt.

— La naiba! spune deodată Micuțul. Le cădem drept în brațe.

— Mai la dreapta, șoptește Bâtrânul.

Colonelul înaintează greu, respirând tot mai sacadat. Face eforturi supraomenești pun zăpada afânată și, de câte ori ridică piciorul, pare să facă ultimul pas. Plângem. Rămânem culcați în troiene. Cu glugile pe cap, schiorii ruși trec pe lingă noi ca niște fantome și ne acoperă cu nori de zăpadă. Au dispărut înainte să realizăm cât sunt de aproape.

Întreaga companie se aruncă în genunchi, cu armele pregătite.

— Nu cred că ne-au văzut, șoptește Legionarul îngrijorat.

— Nu fi atât de sigur, spune Bătrânul tragându-și nasul.

— Atunci de ce au trecut așa? întreabă Porta. Ce șmecherie e asta?

— Știu ei ce fac. Jumătate din soldați sunt deja morți de frică pentru că i-au văzut.

— La drum! comandă Moser, ridicând pumnul deasupra capului. Atâta timp cât nu suntem atacați, trebuie să înaintăm.

Un grup de comando este trimis înainte, cu mitraliera pe o targă: oricum, le e mai ușor decât s-o poarte pe umeri.

— N-o să mai dureze mult până la liniile noastre, murmură colonelul.

— Nu se știe niciodată, spune Porta sceptic. Când o armata șterge putina cu generalii ei în frunte, este posibil ca noua linie a frontului să fie la Berlin. Asta chiar că m-ar lăsa cu gura căscată! Ce nebunie să faci război atit de departe de casă, când poți să-l faci în propria bătătură!

— Fac pe mine de frică, tremură Barcelona. Schiorii ăștia ne pregătesc o ambuscadă. Imposibil să nu ne fi văzut! Au trecut la o palmă de noi!

Ajungem pe o creastă. Asta este! Dintr-un pâlc de copaci, acolo unde rușii au luat poziție, plouă cu gloanțe. Cei din comando sunt masacrați până la ultimul.

— Îi atac din flanc pe nemernicii ăștia! strigă sergentul-telegrafist. Plutonul 4, după mine, înainte marș!

Porta ne acoperă cu mitraliera de comapnie și tirul său bine dirijat îi ține pe schiori culcați. Traversăm pâlcul de copaci cu grenadele pregătite. Smulgem vestele de camuflaj și căciulile câtorva cadavre.

— Repede, înainte! strigă Moser. E bine să fim cât mai departe când își vor reveni!

Morții noștri rămân în urmă privind cu ochii goi cerul cenușiu și rece. Pe neașteptate, o grenadă explodează înaintea noastră... ne târâm prin zăpada afânată — un bun adăpost împotriva acestei arme.

Dintr-o dată, scrâșnind, un T34 iese din ceață drept spre noi. Nici măcar zăpada nu poate atenua zornăitul feroce al șenilelor. Se oprește cu o smucitură și trage. Prima grenadă explodează în spatele nostru. Soldatul Lolik urlă cumplit. Asta înseamnă că are probabil

spatele sfâşiat până la plămâni.

— De data asta suntem terminaţi, geme Profesorul ştergându-şi lentilele groase, în timp ce lacrimile îi curg pe obraji.

— Spui prostii, i-o întoarce Micuţul. Mişcă-ţi fundul şi adă-mi o mină magnetică. Sunt mai în spate. O să vezi cum îi vin eu de hac oului ăsta răscopt.

— Doar nu vrei să mă mişc în bătaia tunului? O să fiu ucis!

— Mişcă-te slăbănogule, când îţi spun. La război se mai şi moare.

În timp ce Profesorul se târăşte după mine, monstrul de oţel înaintează încetişor şi mitraliera lui răscoleşte zăpada nu departe de noi. Profesorul se întoarce aducând două mine.

— Aşa mai merge, spune Micuţul. Una mi-ajunge, asta dacă nu vrei să-ţi fac şi ţie rost de un T34 înainte de-a ne întoarce acasă, ca să capeţi crucea lui Adolf.

— Asta nu, geme norvegianul. Am fost cel mai mare imbecil de pe pământ când m-am angajat în armata voastră nenorocită!

— Nu eu te-am obligat s-o spui. Cine te-a pus să te amesteci cu prusacii pentru care nu însemni mai mult decât o băşină? Tot ce nu-i prusac nu face doi bani pentru un adevărat prusac!

Tancul se apropie trăgând asupra crestei pe care ne aflăm.

— Fă-te mic cât un purice, şi mai ales să n-o rupi la fugă! Atât aşteaptă şmecherii ăştia. Acum ne-au cam făcut-o.

Micuţul strânge sub el un picior şi ţine mina lipită de piept. Ca un arc, aşteaptă monstrul să-i fie la îndemână. Se târăşte cu mina prin zăpada groasă care-l acoperă. Tancul zvârle bucăţi de gheaţă în urma lui, iar gloanţele mitralierei cad chiar în locul din care plecase. Îl văd gata să sară.

— Acoperă-l! îi strig disperat lui Porta.

— Cu ce naiba? Ai vreun tun prin buzunare? Ce pot să fac împotriva acestui nemernic băgat într-o aşa o nemernicie? — şi trage furios un picior mitralierei.

— Aş vrea să fiu un şoricel! geme Profesorul. Nu trebuie decât să se uite în jur ca să ne vadă.

Îmi astup urechile cu mâinile; urletul şenilelor mă înnebuneşte. Monstrul se apropie implacabil, şi zgomotul seamănă a cântec de îngropăciune. Mi-aş săpa un tunel ca o cârtiţă, dar nu îndrăznesc să fac ceva... Cea mai mică mişcare, şi ochii reci din spatele turelei ne vor descoperi. Cu mişcări line de pisică, Porta trage spre el o mină magnetică şi o pregăteşte.

— La urma-urmei, unde este Micuţul? spune Stege încordat.

— Probabil că doarme. Asta ar fi în stilul lui.

Dar Micuţul nu doarme. Pândeşte colosul de oţel care se clatină drept spre el. Cu sânge rece, contemplă imensa turelă şi botul uriaş ce alunecă peste ultimele denivelări ale terenului. Aştept să vină moartea de la o secundă 1a alta. Şi încă ce moarte! Îmi muşc pumnii ca să-mi înfrâng dorinţa nebună de a fugi din calea lui.

Micuţul se ghemuieşte, gata de salt. Cine ar crede că e o scursoare de pe Reeperbahn, un om de la marginea societăţii cel care se pregăteşte de un act eroic din faţa căruia s-ar da la o parte chiar şi generalii? Oamenii sărmani sunt întotdeauna cei mai buni soldaţi. Tancul este acum la opt metri. Micuţul se târăşte spre el cu mina grea în mână, făcând pârtie prin zăpadă. Fiecare om din companie priveşte avid lupta pe viaţă şi pe moarte. Mina e pregătită... Un salt ca de fiară, şi se repede spre monstru, profitând de cei şase metri în care T34 e orb!

Ca un discobol, balansează mina deasupra capului. Nimeni altul, cu excepţia gigantului, n-ar fi capabil de aşa ceva. Mina zboară şi se lipeşte exact sub turelă. Micuţul sare şi dispare într-un troian de zăpadă...

Tancul se cutremură ca şi cum s-ar fi lovit de un perete invizibil. Un uragan de foc, o explozie infernală şi resturile lui sunt proiectate printre copaci, în timp ce o ciupercă neagră se formează deasupra coloanei de foc. Pistolul-mitralieră al Micuţului trosneşte... Infanteriştii care înaintau în spatele tancului cad seceraţi, iar matahala trage, trage, până când arma se blochează.

— Propagandă germană imbecilă! înjură el. Să fi avut eu o „Maxim". Aia cel puţin trage atâta timp cât poţi să te pişi în instalaţia de răcire.

— Să fugim înainte de apariția celorlalte tancuri! strigă Moser.

Ocolim satul pe la nord, tăind din mers beregata a trei santinele înainte de a apuca să dea alarma. Alergăm disperați prin tufişuri şi mărăcini. Frica ne dă aripi. Avem cinci răniți cu noi. Unul dintre ei moare repede şi-l abandonăm sprijinit de-un copac, cu ochii spre apusul după care tânjise atâta.

— Pe ăsta ar trebui să-l vadă şi Adolf, spune Porta.

Respirând din greu, ne repezim în pădurea mult mai sigură decât câmpu! deschis. Ceața se lipeşte ca noroiul înghețat de hainele noastre. Auzim comenzi rostite în rusă, zgomote de şenile, dar muşchii ne dor, aşa că Moser ordonă un sfert de oră repaus.

Ne prăbuşim epuizați. În ciuda frigului inuman, sudoarea ne curge pe față, iar hainele ni se lipesc de corp.

— Nemernicii de purici! răcneşte Porta, schimonosindu-se. Cum dau de-un pic de căldură, pornesc la atac!

— Cred că de ăştia vorbeşti, confirmă Micuțul, contemplând două exemplare remarcabile. Ăsta cu crucea roşie pe dos probabil câ-i un purice comunist, iar cel gri unul nazist. Ăştia-s mai răi ca noi.

Ciulim urechile... Nimic. Pe urmă un fâşâit. E vântul printre brazi. Meser întinde harta şi-l cheamă pe Bătrânul:

— Deci, Beier, satul prin care tocmai am trecut este Nievskoio, şi acolo — arată un alt punct — este locul în care era cantonat statul-major al diviziei după ultimele informații. Crezi că mai sunt acolo?

— Mă îndoiesc, surâde Bătrânul. Statele-majore au amețeli când aud şuieratul bombelor.

— Dacă am şti măcar unde-i linia frontului!

— Vorbiți mereu de linia frontului german. Cine naiba mai poate să afirme că există încă un front german?

— Doar nu crezi că frontul a cedat peste tot? strigă Barcelona îngrijorat.

— Nu-i imposibil. Germania se prăbuşeşte întotdeauna mai devreme sau mai târziu... Asta a devenit o obişnuință. În fața Moscovei va veni un moment în care mulți vor dori să schimbe epoleții de general cu tresele de caporal.

— Atunci, la ce naiba mai scrie „Gott mit uns" pe paftalele noastre?

— Pentru că-i singurul care ne înțelege, explică Porta impasibil. Are mereu grijă să nu fim învingători, altfel am plesni umflându-ne în pene. Când o luăm pe coajă, stăm liniştiți încă douăzeci de ani.

— Şi totuşi, încheie Micuțul, noi germanii ce rahați suntem!

— Mulțam, spune Porta.

— Înțelegi ce vreau să spun! Nu e vorba de noi doi, dar asta te pune pe gânduri.

— Luați armele. În şir indian, după mine! comandă Moser, împăturind harta. Trebuie să fim la adăpost înaintea zorilor.

Vântul suflă prin pădure ridicând nori de zăpadă, copacii trosnesc în frig şi se rup cu un pocnet sec. Mergem toată noaptea şi ziua următoare. Ne târâm prin lumina cenuşie. Vântul ne loveşte cu cristale de gheață, şi frigul, frigul nemilos ne țese măşti monstruoase. Spaima de răzbunarea ruşilor ne împinge înainte. Continuăm. Uneori, rostogoliți în zăpadă, încercăm să ne încălzim unul de altul ascultând, plini de teamă, zgomotele nopții. Brazii enormi se înalță amenințători în jurul nostru.

— Ce oră o fi? întreabă Legionarul, învelit într-o mantie de zăpadă.

— E joi, ora două, răspunde Porta, înghesuindu-se între Micuțul şi Bătrânul. E atât de slab, încât nici măcar un atom de grăsime nu-l protejează de frigul polar.

— *Naldinah Zubanamuck,* bombăne Legionarul.

Un artilerist îşi cheamă mama: are amândouă picioarele degerate. Doi oameni îl duc pe umeri. Mulți suferă de degerături şi şchioapătă.

Porta declară că suntem morți de două zile şi suntem osândiți să mărşăluim în veci...

— Chiar credeți că trebuie să mergem în cer? întreabă Micuțul, masându-şi grijuliu degerăturile purulente.

— Nu, prietene, nu, spune Legionarul. Acolo vom avea parte de linişte. Trăiască moartea!

— Rahat! geme Micuțul. Crezi c-o s-avem permisie să ne odihnim pentru vecie?
— Bineînțeles!
— Atunci de-abia aştept. Ce minunată va fi ziua în care moartea mă va secera.

Morții sunt abandonați în mocirlă şi ucigaşii au un alibi. Călăul nu face altceva decât să ucidă. Bătrână Germanie, n-ai meritat o astfel de soartă!
Ziarul *Le Temps*. 3 iulie 1934 (după masacrul din 30 iunie)

Marea alee Bellevue era pustie în acea dimineață de mai 1942. Copacilor le pocneau mugurii printre frunzele verzi. Oraşul părea să respire, după iarna grea.
Un Horch gri coti pe alee urmat de trei Mercedesuri. Se opriră în mijlocul străzii în fața unui vechi hotel cu aer aristocratic. Bărbați în haine de piele neagră şi caschete SS gri coborâră în mare viteză şi intrară urcând câte patru trepte odată. În fruntea lor era un om în uniformă gri-albăstruie: Adolf Hitler.
Se opriră la etajul al treilea. Pe o placă de cupru se putea citi un nume: Berger. Cum uşa nu se deschise imediat, unul dintre însoțitori o scoase din țâțâni cu lovituri de picior. Hitler se repezi cu revolverul în mână, în timp ce un bărbat solid, în halat de casă, ieşea dintr-o cameră.
— Führerul meu! exclamă acesta stupefiat.
— Trădătorule! urlă Hitler, strângându-l de gât. Trădătorule, laşule, te arestez!
Îl pocni de două ori în mutră pe generalul înmărmurit, îi aruncă vorbe murdare, apoi ridică arma, trase foc după foc şi fugi din apartament cu haina fluturând.
SS Hauptsturmführer Rochner mărturisi mai târziu unui prieten că în acele momente Hitler te făcea să te gândeşti la un şoarece chel. Expresia asta l-a costat capul şi a murit la Dachau.
Vecinii auziseră împuşcăturile şi priviseră cu spaimă prin uşile întredeschise. Au fost împinşi cu brutalitate. Pentru că a avut curajul să protesteze public, consilierul Walther Blume a fost răpus cu sălbăticie sub privirile soției şi ale celor trei copii. Repezindu-se să-l apere, femeia a primit şi ea un glonț în cap.

PARTIZANA

— Suntem în a cincisprezecea zi a retragerii, îi spune Bătrânul lui Moser. Dacă nu-i găsim pe-ai noştri, şi încă repede, suntem pierduți. Mai mult de jumătate din efectivul companiei suferă de degeraturi şi mulți au făcut cangrenă. Douăzeci şi trei sunt răniți, patru nu vor prinde zorii.
— Ştiu, răspunde Moser. Şi eu sunt terminat. Dar dacă ruşii pun mâna pe noi, vom fi torturați înainte de a fi împuşcați. Trebuie să răzbim.
— Dacă putem, bombăne Bătrânul. În scurt timp, n-o sâ-i mai sculăm de jos nici măcar lovindu-i cu paturile armelor.
— Ce retragere! geme Moser, învelindu-se în manta.
Porta îmi trage un cot. Clănțănind de frig şi fără vlagă, mă ridic să văd ce vrea. Mi-era atât de bine lângă Barcelona. Îmi întinde un cartof negru înghețat şi o sardea tare ca lemnul. Schițez un surâs recunoscător, care sfârşeşte într-un strigăt de suferință. N-ai cum să surâzi cu buzele înghețate sloi.
Pun sardeaua încetişor pe limbă, unde începe să se dezghețe. Ce minunăție! O înghițitură ca asta poate dura la nesfârşit, dacă ştii cum s-o faci. Asta doar în Rusia se învață. Cartoful îl strecor în buzunar, pentru mai târziu.
— Dar unde naiba este frontul? spune Legionarul. Nu cred să fie prea departe.
— Aşa se zvoneşte, bombăne Micuțul, rupându-şi țurțurii din barbă.
Şi el are picioarele degerate. De trei zile nu-şi mai simte degetele de la picioare şi ştie că aşa începe cangrena ce te va roade pe dinăuntru. Nici unul nu-şi scoate încălțările ca să-

şi frece picioarele îngheţate, căci ar risca să-şi smulgă pielea, şi mulţi pot să-şi ia adio de la picioarele lor dacă nu vor fi îngrijiţi în cel mai scurt timp. Mirosul de cangrenă nu înşală pe nimeni.

— Putoarea asta îmi întoarce stomacul pe dos, spune

Micuţul scârbit.

— Eu rămân aici, declară pe neaşteptate sergentul-telegrafist.

— Ai înnebunit? exclamă Bătrânul. Chiar că ţi-ai pierdut minţile. E o tâmpenie să abandonezi acum.

— Puţin curaj, adaugă Stege din fundul gropii sale. Mâine-seară vom fi la ai noştri. O să ajungi la spital. Un pat alb, curat, masă caldă de trei ori pe zi.

— Nu, geme sergentul-telegrafist. Sunt sătul. Mă plictisiţi cu grija voastră. Rămân aici, o să înaintaţi mai repede fără mine. De altfel, chiar dacă aş supravieţui, n-aş fi decât un mutilat, şi n-am chef de aşa ceva.

— Nu abandonăm decât morţii, decide pe un ton tranşant locotenent-colonelul. Toată lumea merge înainte cât timp respiră.

— Şi pe urmă? întreabă sergentul impertinent.

— Asta-i treaba doctorilor.

Dar a doua zi nu mai înaintam decât în etape scurte. Aveam nevoie de odihnă. Opt dintre noi au rămas printre nămeţi. La ultima oprire, sergentul Loewe şi-a înfipt liniştit baioneta în pântece. Un strigăt, un horcăit şi gata. Stege avea febră şi delira. Pansamentul ce-i înconjura fruntea era plin de sânge îngheţat. Tremura de frig deşi îl învelisem în două mantale ruseşti.

— Apă! ne imploră el cu vocea stinsă.

Bâtrânul îi toarnă câteva picături printre buze, iar el le înghite lacom.

— Să sperăm că reuşim să-l salvăm, spune Barcelona trist, strecurându-i o bucată de pâine printre dinţi.

— Normal, bombăne Legionarul.

— Ia ascultaţi cu toţii! strigă Moser, sculându-se în picioare. Fiţi bărbaţi! Dacă rămânem aici, în cel mai bun caz murim îngheţaţi. Drepţi! Luaţi-vă armele, şi la drum!

Ne ridicăm greoi, dar unii cad la loc. Totul se învârte cu noi. Micuţul rânjeşte idiot:

— Pe Reeperbahn, pe la miezul nopţii... — fredonează el nesigur. Doar să ajung acasă şi Otto Nass o să aibă ce merită.

— La drept-vorbind, îi răspunde Legionarul, nici nu cred că aţi putea trece liniştiţi unul pe lângă celălalt! Reeperbahn ar fi plicticoasă dacă Otto n-ar ieşi din Davidstrasse în haină de piele şi cu pălăria pe ochi.

— Vă invit atunci să vedeţi o crimă pe cinste în Sankt-Pauli. Otto se crede la el acasă, dar mai mereu sfârşeşte prin a cere ajutorul ştabilor de la Stadthausbrucke. În momente ca astea, mai bine să rătăceşti pe câmpuri până când pun mâna pe criminalul căutat sau clasează afacerea. Dacă nu, o razie poa' să-ţi vină de hac. Iar dacă-i obligat să ne dea drumul, simţi cum plesneşte de furie şi ameninţă cu demisia.

Bătrânul şi Moser îl ridică pe telegrafist şi-i întind cele două puşcoace care-i slujesc drept cârje.

— Hai, ordonă Bătrânul, scuipând în zăpadă.

Sergentul-telegrafist salută şi porneşte clătinându-se, susţinut de Bătrânul. Încet, compania se urneşte. În frunte, comandatul şi mitraliera de companie. În fiecare clipă, se prăbuşeşte câte unul. Îl punem pe picioare, îl scuturăm, îl pălmuim, dar peste doi paşi trebuie s-o luăm de la capăt. Doar că unii dintre cei care se prăbuşesc ca bolovanii sunt morţi deja înainte de a atinge zăpada.

Cu puţin înainte de lăsarea nopţii, un infanterist înnebuneşte. E ultimul dintr-un pluton ce-a fost vărsat la noi în urmă cu câteva zile. Până atunci îi înveselise pe ceilalţi cu istorioare comice, dar iată-l că se-nvârte pe loc trăgând rafală după rafală.

— Veniţi odată! strigă puştiul, trăgând încontinuu.

Soldaţii se aruncă asupra lui şi-i smulg arma, dar înşfacă o mitralieră rusească şi o zbugheşte în pădure înainte ca noi să mişcăm un deget. Strigăte tot mai îndepărtate, apoi pădurea îl înghite. E inutil să-l urmărim; de altfel, nici nu mai avem forţa necesară.

— Companie, după mine, marş! ordonă Moser.

Continuăm aşa câteva ore, şi pe urmă nu mai putem.

— Scurtă oprire, decide Moser, împotriva dorinței sale. Dar nimeni nu se culcă. Sprijiniți-vă de copaci şi susțineți-vă unul pe altul; aşa ne putem odihni. Caii sunt mai mari ca voi şi dorm în picioare.

— Au de altfel şi patru picioare, precizează Porta, sprijinindu-se de un brad.

— Dacă vă culcați, sunteți morți în câteva minute, spune Moser.

Braț la braț, ne sprijinim de copaci şi ne strângem unul în altul. Încet, foarte încet, epuizarea mortală se risipeşte, dar cădem într-o toropeală agitată. Oboseala şi frigul ne transformă în stane de piatră. Apuc o bucată de pâine înghețată de la un cadavru, dar când îmi dau seama o pun la loc. Înghit doar puțină zăpadă. Ar putea să treacă mult timp până când să găsim ceva de mâncat şi simplul gând că am nişte pâine în buzunar îmi potoleşte foamea. Doi dintre noi mor de-a-npicioarelea, înghețați. O să-i abandonăm sprijiniți de copaci, ca două marionete macabre, după ce Bătrânul le ia plăcuțele matricole, alăturându-le celorlalte din buzunarele sale.

Îi invidiem. Nici unul dintre noi nu doreşte să se întindă lat şi să termine cu acest infern de suferințe în care suntem vânați în numele patriei.

— Haidem, strigă Moser furios, mişcați-vâ! îl împuşc pe ăla care nu merge!

Nimeni nu se mişcă.

— Trag în pântece, spune el îndreptându-şi arma spre Barcelona, pe care-l consideră cel mai puțin curajos din plutonul lui Beier. Hai, la drum, continuă el blând, dar ferm.

— Mă enervezi! răspunde Barcelona insolent. Du-te şi câştigă singur rahatul ăsta de război. Eu unul m-am săturat!

— Număr până la trei...

Barcelona se sprijină fără vlagă de un copac şi începe să-şi curețe unghiile cu baioneta.

— Trag! urlă Moser, tremurând de furie.

— N-o să îndrăzniți, spune Barcelona. Eu rămân aici să-i aştept pe ruşi. Sunt sătul de patria lui Hitler, şi dacă n-ați fi un nemernic, domnule colonel, ați face la fel.

— Omorâți-l! strigă Heide, scos din minți. Lichidați-l pe trădător!

— Gura, nazist de paradă! izbucneşte Porta, răsturnându-l pe Heide cu un singur pumn.

Um murmur de aprobare urcă din rândurile companiei din care cei mai mulți îl aprobă pe Barcelona.

— Trec cu buretele peste acest act de indisciplină dacă vă luați armele şi vă supuneți ordinelor, promite Moser camaradereşte.

— Poți să ți le bagi undeva, scrâşneşte Barcelona. Şi când o să te saturi, mergi la Marele Cartier General şi îndeasă-i-le lui Hitler cu complimente din partea mea.

— Număr până la trei, spune Moser. Unu...

— Uite un exemplar din scârbosul erou german, spune Barcelona cu o voce tot mai slabă. Să-i faci aşa o mizerie unui soldat dezarmat!

— Doi...

Porta îşi scoate la rândul său revolverul, pe care-l aținteşte spre Moser. Dacă Barcelona nu cedează, se lasă cu un măcel pe cinste. Colonelul e decis să tragă — nimeni nu se îndoieşte de asta —, dar şi el va fi un om mort.

— Te-ai hotărât, sergent?

— Dacă asta vă amuză, dați-i drumul!

— Cum vrei... — şi Moser pune degetul pe trăgaci.

În aceeaşi clipă, un foc de armă! Cineva a găurit căciula de blană a colonelului.

— *Vino, dulce moarte, vino...* cântă Legionarul zâmbind, jucându-se cu mitraliera.

Fără un cuvânt, Barcelona îşi aruncă arma pe umăr şi porneşte la drum. Cât despre Moser, respiră uşurat.

— Haidem, să ne grăbim! strigă el, fără să-i mai arunce vreo privire lui Barcelona.

Încet, compania se urneşte, dar Micuțul se clatină pe picioarele lui bolnave.

— Mă dor amarnic! O să fie o adevărată plăcere când or să-mi taie labele.

— N-o să mai poți dansa pe Reeperbahn.

— N-am învățat asta niciodată. Cu picioarele mele ştiu doar să merg, deci o să mă

descurc cu nişte proteze frumoase.

— Şi crezi că fetiţele se vor mai culca cu tine dacă n-ai picioare?

— O să le torn o poveste atât de plină de eroism că toate o să cadă-n fund de admiraţie. Şi, pe urmă, nu cu picioarele le faci felul!

— Nu eşti chiar atât de prost, glumeşte Porta.

Avem nevoie de mai mult de două ore ca să parcurgem doi kilometri. Chiar şi Moser pare la capătul puterilor, şi se prăbuşeşte ca o cârpă Iângă ceilalţi. Eu îmi scot coltucul de pâine, dar, cum încep să-l molfăi, văd privirile celorlalţi aţintite spre mine. Îi întind pâinea lui Porta, care are grijă ca ea să treacă pe la toţi. O înghiţitură pentru fiecare. Ar fi trebuit s-o halesc pe ascuns? Nu, nici nu trebuie să mă gândesc la asta. N-aş fi putut să-mi privesc camarazii în ochi după aşa un gest. Tot ce ne-a mai rămas pe lume e camaraderia, singura noastră şansă de supravieţuire.

— Ce-o să faci, Porta, dacă războiul se termină? întreabă Profesorul.

— Nu se va termina. Va dura o mie de ani şi o vară.

— Glumeşti! Eu te-ntreb ce-ai face dacă s-ar termina.

— Aş căuta o rusoaică demobilizată şi m-aş purta cu ea ca şi cum războiul ar lua-o de la capăt.

— Chiar aşa? spune Profesorul uimit. Nimic mai mult?

— Nu-ţi ajunge? Îţi jur că tratamentul ăsta ar pune pe butuci şi o negresă de doi pe doi.

— Şi tu, Micuţule?

— Acelaşi lucru ca şi Porta, răspunde Micuţul, sugând o bucată de gheaţă. Târfele sunt singurul lucru important pe lumea asta.

— Eu, spune Barcelona cu ochii strălucind, o să închiriez apartamentul regal din Grand Hotel de la München, o să mă fac criţă şi o să-mi bat joc de ei când vor descoperi că n-am cu ce să-mi achit nota de plată.

— Eu o să mă înscriu la Academia de Război. spune şi Julius Heide.

— N-o să apuci niciodată să ai vipuşcă roşie la pantaloni, prietene, spune Legionarul.

— Vreau vipuşcă roşie şi o s-o am[5], se înfurie Heide. Taică-miu era o jigodie ce trecea din închisoare în închisoare, maică-mea era spălătoreasă, dar eu am jurat să urc pe scara socială cât de mult mă vor ţine curelele, ca să mă răzbun pe nemernicii din clasa de sus. O să vărs pe ei.

— Dar de unde o să ai bani pentru taxe? întreabă Porta.

— Trei sferturi din soldă o depun la împrumutul de război cu o dobândă de douăzeci la sută. Fac asta din '37.

— Dar pe atunci nu exista nici un fel de împrumut de război.

— Ba era Planul cincinal. Când îmi voi lua banii, va fi o sumă frumuşică — şi scoate mândru un carnet de CEC. Poţi să te convingi, sunt doar cifre negre.

— Dumnezeule! exclamă Porta uimit. Nici măcar- o singură cifră roşie, de datorie! Dacă te-ai uita la al meu, ţi-ar trebui ochelari de soare că să nu fii orbit de atâta roşu!

— Şi cum ştii c-o să fii capabil? îl întreabă Micuţul.

— O ştiu, răspunde Heide categoric. Când veţi fi concentraţi, la zece ani după război, voi fi şeful statului-major al unei divizii.

— Să nu te aştepţi din partea mea la salutul regulamentar, rânjeşte Micuţul. Şi apoi, dacă asta se va întâmpla vreodată, o să te faci că nici nu ne cunoşti.

— Şi o să-ţi pui şi monoclu, ca toţi împintenaţii ăia stupizi?

— Dacă vederea o să-mi slăbească, ceea ce mă îndoiesc, voi purta şi eu monoclu asemeni oricărui prusac. Nu-s de acord cu ofiţerii care poartă ochelari: Ăia-s buni pentru vite ca voi.

Traversăm o mlaştină îngheţată şi dăm peste un pluton de infanterie condus de un sergent.

— De unde veniţi? întreabă Moser uimit.

— Resturile Regimentului 37 Infanterie, batalionul I, răspunde sergentul încruntat, scuipând în zăpadă.

— Iar dumneata cine eşti? reia Moser sec. Ai uitat cum se dă raportul? Ia poziţia de

[5] Heide chiar a devenit ofiţer în poliţia fostei Germaniei de Est.

drepți când te adresezi unui superior.

Sergentul îl fixează pe comandantul nostru fără să scoată un cuvânt, dar furia i se citeşte pe chipul său de brută. Apoi pocneşte djn călcâie, îşi îndreaptă centura şi intinde regulamentar degetele pe cusătura pantalonilor.

— Domnule colonel, strigă el ca la cazarmă. Sergentul Klockdorf, împreună cu nouăsprezece oameni — electivul rămas al Regimentului 37 Infanterie, batalionul I — la ordinele dumneavoastră!

— Aşa da. Şi noi suntem resturi. Armata germană a cam ajuns la solduri.

— Te aşteptai la altceva? şuşoteşte Porta. Chiar şi un întârziat mintal putea să anticipeze c-aşa va fi.

Moser, care auzise totul, se întoarce spre camaradul nostru.

— Ai idee ce se-ntâmplă?

— Raportez, domnule colonel, că singurul lucru pe care-l ştiu cu siguranță e că Ivan tocmai ne trage şuturi în fund.

— Nu ştiți nimic, îi răspunde colonelul ironic. Nu citiți revistele Armatei? Intră în obligațiile dumneavoastră. Ordin de la eşalonul superior.

Toată lumea izbucneşte într-un hohot de râs plictisit, în timp ce sergentul îl priveşte nedumerit pe Moser. Se află în fața unui nebun? Soldații germani ştiu să se poarte cu nebunii. Respiră deci adânc şi pocneşte iar din călcâie, un gest ce provoacă mereu plăcere gradaților prusaci.

— Domnule colonel, în plutonul meu se află un subofițer de stat-major care afirmă că suntem în curs de a stabili linia frontului mai spre apus.

— Sunteți, într-adevăr, plin de noutăți, glumeşte colonelul. Linia frontului spre apus? Poate la Berlin?

— Este posibil, domnule colonel, asta dacă nu cumva-i vorba de Paris, spune omul dovedind că n-a înțeles.

La căderea nopții, în fața noastră se iveşte un sat în aparență pustiu. Izbele sunt pe jumătate îngropate în zăpadă. Porta zăreşte primul un fuior de fum ce se înalță dintr-un coş spre cerul la fel de cenuşiu. Un semn de viață.

— Vorbeşte cineva acolo? murmură Micuțul cu urechile ciulite.

— Chiar aşa? întreabă Moser sceptic.

— Când Micuțul spune că aude ceva, aşa-i! răspunde Porta. Aude zborul unei păsări de la douăzeci de kilometri. Şi contra vântului.

— În rusă sau în germană?

— În rusă. O ceată de fetişcane.

— Ce-şi spun?

— Nu cunosc limba. Trebuie să le scărmănăm un pic şi să le învățăm germana. Nu-i frumos să vorbeşti altă limbă.

— Bine, spune colonelul. Curățăm locul şi rămânem aici peste noapte.

Cuvintele lui ne electrizează! Să petrecem o noapte la cald şi cu oarecare haleală sub nas! Trebuie să fie câte ceva de-ale gurii prin sat.

Cu revolverul în mână, pătrundem în sat gata să tragem la cel mai mic zgomot. Am ucide şi un copil dacă ne-am simți amenințați, iar în pădurile Rusiei chiar şi copiii sunt periculoşi. S-a întâmplat ca un țânc de cinci ani să arunce grenade asupra unei companii adormite. Din punctul ăsta de vedere, nu-i nici o diferență între ruşi şi germani.

— Atenție! strigă Moser, în timp ce intrăm într-o cărămidărie cu Bătrânul în frunte.

— Na, comentează Porta. Aici e mai întuneric ca-n găoaza unui negru.

— Tăcere! şopteşte Micuțul. Ceva nu-i în regulă.

— Am făcut pe mine deja, răspunde superior Legionarul, îngenunchind în spatele unui morman de țigle.

— Îți spun că cineva şi-a armat revolverul, insistă Micuțul.

— Sigur? întreabă Heide, pregătind o grenadă.

— Du-te şi vezi dacă ai chef.

Cu toate simțurile treze, ne culcămla pământ.

— Închideți ochii, spune Bătrânul. Trag o rachetă luminoasă.

Închidem ochii precauți; lumina fosforului e atât de dură încât ne-ar face rău. Porta se

scoală pe jumătate şi trage o rafală de la şold. Strigăte ascuţite de femeie răspund din colţul cărămidăriei, atât de ascuţite încât acoperă zgomotul mitralierei. O grenadă de mână se rostogoleşte la piciorul Micuţului, care o trimite în tavan cu un şut. Eu arunc o grenadă defensivă.... Se face linişte.

Şase femei-soldat zac moarte într-un colţ. Una dintre ele are capul ca tăiat de un cuţit şi înoată într-o mare de sânge, fixându-ne cu nişte ochi extraordinar de vii.

— Frumuşică! spune Micuţul, ridicându-i capul şi aranjându-i pletele. Miroase bine chestia cu care se spală. Ce porcărie să omori aşa o frumuseţe în numele patriei!

Cu grijă, îi pune moartei capul sub braţ.

— Altădată, când li se tăia capul oamenilor, spune Heide, li se punea apoi între picioare.

— În Insula Diavolului, explică Legionarul, călăul ridică ţeasta de urechi şi spune: „S-a făcut Dreptate în numele poporului francez!"

— Ce ororare! exclamă Porta. Credeam că francezii sunt un popor civilizat.

— Bineînţeles, dar e vorba de criminali răspunde Legionarul, luând ca întotdeauna apărarea Franţei.

— Criminali... — cade Bătrânul pe gânduri. Nu mai ştim care-i erou şi care-i criminal. Totul se schimbă de la o zi la alta.

— Aşa-i, dar acum trebuie să fii un criminal, şopteşte Porta, arătându-l pe Julius. Şi să fii mulţumit că nu faci parte din Partid.

— Ce vrei să spui? strigă imediat Heide, ameninţător.

— Exact ceea ce spun.

— Haidem! ordonă colonelul. Sergent Beier, dă adunarea.

— Hai să mişcării de-aici, răspunde Bătrânul. Mai repede, doar nu credeţi că-i pace.

În câteva minute, satul e curăţat. Civilii ies de prin ascunzători plângând, jelind, declarând că-i urăsc pe comunişti şi că ne adoră pe noi.

— Poţi să crezi că erau nazişti înainte de naşterea lui Adolf, spune Porta, interogând o femeie fără vârstă. *Toi mati,* spune el în rusă, nu comunistă? Iubit naziştii? Ridică mâna dreaptă şi repetă; „Heil Hitler, grosses Anrchloch!"

Toţi încep să facă scandal, fericiţi, fără să înţeleagă un cuvânt din ceea ce sunt puşi să strige.

— E lucrul cel mai ruşinos ce mi-a fost dat să-l aud! urlă Heide. Să vedem ce-o să spună Führerul!

— Potoliţi-vă! ne-o taie colonelul. Rugaţi-i mai bine să pună cartofi la copt şi să nu facă economie de lemne.

Bătrânul înjură un artilerist care a fost atât de idiot încât şi-a tras cizmele; acum îşi contemplă stupefiat picioarele roase de ger. Infirmierul Tafel ne face un semn disperat de neputinţă.

— Trebuie amputat în cea mai mare grabă. Aduceţi apă fiartă!

— Aici? întreabă Moser descumpănit.

— Nu-i altă scăpare. Nu poate să rămână în urma noastră şi nu putem să-l împuşcăm.

— Nimeni nu-şi scoate încălţările! strigă Moser. E un ordin.

Îl legăm pe artilerist pe o masă cu curelele de la arme. O femeie aduce apă fiartă şi-l ajută pe Tafel atât cât poate. O sărmană femeie ce-şi are soţul şi cei doi copii în Armata Roşie. La capătul unei ore, operaţia riscantă e terminată, dar soldatul moare în zori fără să-şi fi recăpătat cunoştinţa. Îl îngropăm într-o gaură plină de zăpadă. Pe un ţăruş, casca, iar în buzunarul Bătrânului încă o plăcuţă de identitate.

Îl uităm repede pe mort în faţa minunaţilor cartofi calzi! Un ospăţ. Toţi simt că se întorc la viaţă în aşa măsură încât nimeni nu protestează când e pus de santinelă: gardă dublă în fiecare post timp de treizeci de minute. Nimeni n-ar suporta mai mult frigul îngrozitor.

Moser ordonă plecarea la ora şapte, deci avem în faţa noastră trei ore ca să facem o bună bucată de drum înainte ca sătenilor să le vină ideea să-i anunţe pe partizani. E de datoria lor dacă nu vor să fie împuşcaţi ca trădători şi ştim cât sunt de ingroziţi că sergentul Klockdorf propune cinic să-i ucidem pe toţi înainte de a porni la drum.

— Cadavrele nu vorbesc.

— Eşti sonat, spune Porta. Doar n-o să le omorâm pe măicuțele astea.

— De ce nu? Aici e care pe care. De altfel, nu ne servesc la nimic. Când oamenii trec de cincisprezece ani, trebuie suprimați. Aşa a spus Heydrich.

— Bine că ştiu, o să te caut când o să-mplineşti cincizeci de ani. Sunt curios cum o să gândeşti.

Puțin după miezul nopții, e rândul nostru să facem de gardă. Frigul ne ucide, începe să ningă şi nu se vede la doi metri. Porta şi cu mine suntem santinele la nordul satului; Micuțul e scutit din cauza picioarelor bolnave. Ordin de la infirmier. Trecuse deja jumătate din timpul de gardă, când din umbră apare sergentul Klockdorf, însoțit de doi oameni care țin o tânără femeie.

— Ai descoperit un bordel? întreabă Porta, privind-o cu interes pe femeie.

— O partizană, da! rânjeşte Klockdorf sadic, şi împunge cu țeava mitralierei pântecele femeii.

— O duci la comandant? se interesează Porta bănuitor.

— Fireşte că nu. Ce te priveşte? Îi facem felul pe loc.

— E prea frumoasă ca să moară. Dă-mi-o mie mai bine.

— Încearcă s-o atingi numai şi-o să vezi! Dracul viu — şi se apleacă deasupra femeii ce nu trecuse de douăzeci de ani, Târfă, o să crapi, dar cu încetişorul. Întâi un glonț în burtă.

— Câine nazist, urlă femeia, scuipându-l în față. Niciodată n-o să pleci viu din Rusia!

Klockdorf îi trage un pumn sub centură, făcând-o să se îndoaie de mijloc gemând.

— Scroafă! strigă sergentul verde de furie. O să regreți asta! O să-ți zdrobesc os cu os!

— Mardeşte-o bine, rânjeşte lubric un pionier. Cunosc tipul ăsta de târfă. La Minsk le puneam căpăstru şi le trăgeam cu maşinile.

Colegul lui, un Oberschütze, izbucneşte în râs.

— La Riga le spânzuram de picioare şi când strigau prea tare ordonam fierarului să le taie limba cu sculele lui.

— Are cineva o bucată de sfoară? întreabă Klockdorf, cu o privire răutăcioasă.

— Am aşa ceva, spune pionierul, arătând o bucată de cablu telefonic.

— Perfect, rânjeşte sergentul, trecând aproape cu blândețe firul de cupru în jurul gâtului tinerei.

— E o grindă acolo, anunță camaradul satisfăcut, arătând o izbă vecină. S-ar putea să atingă pământul cu degetele şi să tot dea din labe până când moare! Îmi place la nebunie să văd pe cineva dansând cu o cravată bine strânsă.

— Hai, fata mea, spune Klockdorf zâmbind, împingând-o pe prizonieră cu patul armei.

De-abia reuşiseră să treacă firul peste grindă când intră colonelul, urmat de Bătrânul.

— Aş vrea să ştiu, sergent, ce faci acolo! spune colonelul cu ochii strălucitori.

— Am prins o partizană, răspunde Klockdorf cu un râs forțat. O adevărată sălbăticiune. Mai şi muşcă.

Bruta nu reuşise să-l înțeleagă pe colonel şi-l detesta. Nu mai dăduse peste un astfel de ofițer.

— Adevărat? Şi ce-i aia o femeie sălbatică? N-am văzut niciodată cuvintele astea în nici-un regulament. N-ar fi cazul să raportezi totul comandantului de companie?

Cu inima îndoită, plin de ură, sergentul pocneşte din călcâie scuipându-şi aproape cuvintele:

— Domnule colonel, sergentul Klockdorf raportează că s-a prezentat la ordinul dumneavoastră cu o partizană.

— Bine, răspunde Moser, stăpânindu-şi furia. Şi, contrar oricărui regulament, te-ai autonumit judecător şi călău? Întinde-o nemernicule! Cât mai pot să mă abțin! Fugi din ochii mei, altfel te trec prin Consiliul de război, iar sergentul-major Beier va fi martor.

— Permiteți să-l lichidez, insinuează Porta fericit, punând mâna pe mitralieră. Va fi cea mai frumoasă acțiune a mea din război.

— M-ați auzit! strigă Moser, plesnind de furie. Dacă nu, dau ordin caporalului Portar să vă doboare ca pe nişte brute ce sunteți.

În timp ce omul dispărea urmat de cei doi acoliți, Bătrânul eliberă fata care-l privea

pe colonel cu gura căscată, neînțelegând nimic. Ea ar fi acționat asemeni lui Klockdorf dacă roata s-ar fi întors.

— Beier, reluă Moser, nu-i scăpa din ochi pe aceşti nemernici. La cel mai mic act de indisciplină, îl lichidezi pe Klockdorf.

— O bucățică bună. Ai auzit, Porta? Soarta lui vă priveşte pe tine şi pe Micuțul.

— Lucrurile vor fi aranjate înainte de douăzeci şi patru de ore, rânjeşte Porta. În zece minute Micuțul va porni pe urmele lor, şi stii cum se termină asta.

— Am spus: Dacă este indisciplinat, le-o taie sec colonelul.

— Şi cu asta ce facem? întreabă Bătrânul, arătând-o pe tânăra cu lațul de gât.

— Împuşcați-o! strigă Heide. Conform legilor internaționale pot fi împuşcați civilii înarmați. Luptăm pe toate căile împotriva bolşevicilor. Führerul a spus-o.

— Un şut în fund, spune Porta, fără să precizeze dacă se adresează lui Heide sau Führerului.

— Regret ceea ce vi s-a întâmplat, îi spune colonelul fetei, pe care o dusesem în izba lui. Veți ajunge în fața Consiliului de război, evident, dar nu vi se va întâmpla nimic atâta timp cât veți fi în preajma mea.

Porta traduce totul în rusa lui aproximativă, dar se vede de la o poştă că tânăra înțelege germana.

— Domnule colonel, permiteți să raportez, spune Porta pocnind din călcâie. Fata îl bagă undeva pe domnul colonel şi-l asigură că nu va părăsi Rusia.

Moser înalță din umeri neputincios şi se îndepărtează împreună cu Bătrânul. Comandantul nostru nu înțelege mare lucru din politică şi crede încă într-un război purtat de gentlemani! În sobă ard câțiva butuci mai mari, iar căldura umple camera cu tavanul jos. Porta s-a culcat, bineînțeles, în spatele sobei şi de partea opusă fetei. Dacă ar fi vrut să fugă, ar fi trebuit să treacă peste el. Dar tocmai atunci se întredeschide uşa şi Legionarul pătrunde surexcitat.

— Porta! cheamă el cu jumătate de glas.

— Sunt în cuptor.

— Imbecil bătrân, hai repejor! Am găsit o cămară cu haleală.

— Kraft durch freude! Wie schasse frei[6]! murmură Porta sărind în grabă de pe sobă. Hai să vedem!

— O să-mi mişc şi eu hoitul pân-acolo, declară Micuțul care nu-i invitat, dar se grăbeşte să se dezvelească din pânza de cort.

Ieşim fără zgomot din izbă şi intrăm într-un soi de hambar fără uşi.

— Ei? ne întreabă Legionarul, mişcând câteva scânduri.

Admirăm cu ochii cât cepele cutiile pe care stă scris în engleză: „Poporul american salută poporul rus." Manipulăm cutiile cu cea mai mare grijă.

— Conserve, visează Micuțul, „Corned beef", ananas, pere în sirop! Prea frumos ca să fie adevărat.

Şi dintr-o dată — spre uimirea noastră — aruncă departe cutia pe care o strângea cu atâta dragoste, face două salturi şi se trânteşte în stratul gros de zăpadă.

— Fugiți! urlă. Chestia aia ticăie!

— Unde? întreabă Porta, contemplând liniştit cutiile. Nu cumva în tigva ta?

— Bombe cu întârziere! urlă namila.

Mai repede decât am putea spune, Porta fuge din hangar şi se pitulează în spatele unui morman de sfeclă.

— Continuă să ticăie? îi strigă Micuțului. Nu ți s-a părut că-i o vrabie pusă pe şotii?

— Imbecilule! Totul o să sară în aer într-o clipită!

— Nu-i nici un pericol dacă nu mai ticăie, declară Porta. Eu vreau perele mele!

Şi pune instantaneu mâna pe-o cutie. Ajunsese în spatele unui troian când pământul pare să se rupă în două. O jerbă de foc inimaginabil de puternică izbucneşte spre cer şi proiectează cutiile sfărâmate în toate direcțiile. Plouă cu fructe în sirop, cu bucăți de carne. Cutiile de conserve cu marginile mai ascuțite ca briciul zboară prin aer ca schijele.

— Frumos spectacol! spune Porta indignat. N-o să-i iert asta prea repede lui Ivan.

Micuțul adună de pe jos o bucată de carne cu gust îngrozitor de salpetru, dar,

---

[6] Forţă prin bucurie! Drumul liber!

deschizând cutia lui Porta, suntem gata să ne tăvălim de bucurie descoperind câteva zeci de cutii cu compot. Şi totuşi...

— Atenţie! urlă namila. Iar ticăie!

Imbecili ce suntem! Doar ce-am întins-o de-acolo şi se porneşte tunetul. Mai puternic decât prima dată. Magazia sare în aer. „Cocteiluri Molotov" se împrăştie prin aer, pocnesc grenade cu fosfor. Când lucrurile se mai potolesc, ne grăbim spre ceilalţi din companie care tremură de frică. Înainte de a apuca să le explicăm, o santinelă urlă:

— Alarmă! Partizani!

Armele pocnesc în noapte, strigătele răniţilor ne sfâşie urechile, siluete întunecate sar din izbă în izbă, explozii, flăcări, care înghit satul.

— *Vino, dulce moarte, vino...,* îngână Legionarul, desfăcând crăcanul mitralierei.

Siluetele întunecate aleargă prin satul incendiat şi, deodată, puşca-mitralieră a Micuţului seceră rânduri întregi. Dar sunt destui, potecile par un furnicar. Un comisar strigă şi cu arunc cu putere o grenadă ce-i explodează chiar la picioare. Rusul sfârtecat este proiectat la marginea satului.

— Bine lucrat! mă admiră Porta.

Alerg înainle cu Profesorul, care trage după el sacul cu grenade. Mi le-ntinde gata amorsate, dar am depus atâta efort în prima lansare, încât mă dor mâinile şi nu mai pot arunca peste şaptezeci de metri. Pentru un amator n-ar fi rău.

Partizanii au întins-o. În Rusia, cum au căzut comisarii, totul s-a prăbuşit, fie că-i vorba de comandouri, de partizani sau de soldaţi. Pentru mai multă siguranţă, Legionarul aruncă o mină T într-o izbă intactă, care se rupe în două ca un fruct prea copt. Se pogoară liniştea, dar prin pădure se mai aud oameni fugind. Îl vedem pe Klockdorf ucigând doi prizonieri cu un glonţ în ceafă şi zdrobindu-le capetele cu patul armei.

— Drept cine te iei? urlă Moser turbat.

— Raportez domnului colonel că execut ordinele Consiliului de război. I-am prins pe ăştia doi în timp ce-i tăiau beregata starostelui care protesta că partizanii îi incendiază satul.

— O să te scot la raport pentru neexecutarea ordinelor, mârâie Moser, cu atât mai furios cu cât bruta primise ameninţarea cu un aer ironic.

Pierdusem doisprezece oameni. Nouă santinele aveau capul spart, cinci erau grav răniţi — unul dintre ei cu o rafală de mitralieră în pântec.

— Pregătirea de marş! ordonă Moser. Se vor întoarce, deci, la drum!

Mărşăluiam deja de o jumătate de oră, când colonelul îşi aminteşte brusc de partizană.

— Unde-i? îl întreabă pe Porta.

— A întins-o acasă, rugându-mă să vă transmit salutările ei, răspunde Porta paşnic.

— Doar nu vrei să-mi spui că ai lăsat-o s-o şteargă? exclamă comandantul stupefiat de atâta nepăsare.

— Nu chiar aşa! Era atât de pe gustul meu încât i-am propus direcţia viitorului meu bordel de pe Friedrichstrasse. A devenit atunci nepoliticoasă şi a vrut să-mi smulgă arma. I-am tras imediat o labă şi am ieşit să caut o sfoară cu care s-o leg. A profitat ca să şteargă putina şi când am prins-o mi-a tras o lopată-n cap. A întins-o în pădure. I-am spus c-o să vă supăraţi, dar putoarea a făcut ceva pe vorbele mele.

— Cabotinule! bombăne Moser nedumerit. Sper din tot sufletul ca drumurile noastre să se despartă, altfel să ştii că s-a umplut paharul!

— Fiţi liniştit, domnule colonel, nu mai durează. Ofiţerii nu fac mulţi purici printre noi, e un fel de tradiţie, confirmă Porta surâzând.

Trei zile mai târziu, ajungem într-un sat ruinat în care doar coşurile caselor mai împung cerul.

— Acolo, spune Bătrânul, arătând orizontul. Trasoare.

Noaptea e cenuşie, fără stele, încărcată de nori grei. Din când în când ninge. Rămânem câteva clipe să privim îndepărtatul schimb de focuri. Cât de frumos se vede de-aici! Proiectilele brăzdează apusul cu linii luminoase, lăsând în urmă explozii de toate culorile.

— Sunt ai noştri, constată Moser. Trebuie să ne grăbim. Mâine-dimineaţă s-ar putea să fie prea târziu, căci ruşii par să înainteze în plină forţă.

Aşa-i. Orizontul se aprinde şi un bubuit puternic ajunge până la noi. E clar că picăm

în miezul unui duel de artilerie.

— Mă întreb ce se petrece pe front, spune Moser gânditor, după ce a scrutat pârjolul cu binoclul.

— S-ar putea să tragă ultimele cartuşe, şopteşte Porta, cu faţa schimonosită într-un fel de surâs.

— Comandanţii de plutoane, la mine. Plecarea în zece minute. Şi gata de luptă, ordonă Moser aranjându-şi diagonala şi casca.

— Acum? În bezna asta? întreabă uimit sergentul Kramm, care ni se alăturase de câteva zile împreună cu cei unsprezece oameni ai săi. Dar ruşii mişună peste tot!

— Sunteţi atât de bun încât să-mi indicaţi un loc fără ruşi? răspunde Moser sarcastic. Plecarea în zece minute, am spus. Şi trebuie să trecem. Chiar dacă va trebui să luptăm la baionetă.

Scurta oprire a fost folosită pentru încărcarea sectoarelor şi a benzilor de mitralieră. Toată lumea bombăne. Moralul a scăzut şi suntem gata să ne înecăm ca ţiganul la mal.

— Ascultaţi-mă, spune colonelul când formaţia s-a aliniat. Suntem o companie cât se poate de pestriţă. Ni s-au alăturat şi resturile unor unităţi decimate, de la bucătari la experţi în rachete şi explozivi. Liniile germane sunt la cinci sau şase kilometri de aici, mai avem nevoie doar de-un mic efort până la ai noştri. Trebuie să pornim acum. Mâine-dimineaţă, s-ar putea ca inamicul să fi străpuns, şi ai noştri să se retragă. Urmează o luptă crâncenă, dar e singura noastră şansă. Pe cât posibil, îi vom salva şi pe răniţi, dar asta nu trebuie să ne întârzie. Înainte de orice, ţineţi legătura! Compania se deplasează în şir indian. Plutonul 2 în frunte. Mă bazez pe dumneata, sergent Beier.

— Şi dacă străpungerea noastră eşuează? întreabă Klockdorf?

— O să fim morţi, asta-i tot.

Micuţul îşi găsise o mitralieră rusească nou-nouţă şi o mângâie drăgăstos. Porta îmi aruncă o cutie de compot de pere pe care o halesc imediat şi simt cum prind puteri. Începem prin a traversa o rarişte, şi nu ajungem decât la jumătatea drumului, când din flanc, dinspre un pâlc de copaci, se trage în noi. Porta curăţă terenul şi ne acoperă în timp ce înaintăm spre ei. Moser ne depăşeşte cu un grup de comando. Zboară grenade. Micuţul sare ca un tanc în fruntea noastră şi arma lui trosneşte. Din pâlcul de copaci ajung până la noi ţipete şi înjurături.

— *Job tvoie mati, ghermamki, ghermanski!*

Zăpada scrâşneşte sub paşii iuţi; o salvă doboară doi pionieri asupra cărora se apleacă infirmierul.

— Înainte! strigă colonelul, împingându-l pe Tafel.

Plutonul dă peste cap grupul de ruşi, pe care-i ucidem cu baionetele, iar cu o singură lovitură a pumnului său îngrozitor, Micuţul zdrobeşte ceafa unei femei-capitän al cărei cap se apleacă de-ai crede că vrea să privească în spate. Alergăm ca smintiţii prin zăpada afânată. Deseori te scufunzi în ea până la umeri şi camarazii trebuie să te scoată de subraţ! Zăpada pare o mocirlă fără fund care te suge spre adâncuri. Trei infanterişti ruşi sunt înghiţiţi de ea, şi sergentul Klockdorf îi ucide cu un glonţ în ceafă.

Scurtă oprire. Lipsesc douăzeci şi trei de oameni, plus o grupă de mitraliori care-a dispărut fără urmă. Colonelul Moser înjură de furie.

— Nu s-ar fi întâmplat aşa ceva dacă aţi fi ţinut legătura cum v-am ordonat. Cine lipseşte?

Nimeni nu ştie. Sunt străini care ni s-au alăturat în ultimele zile.

— Nu-i nimic de făcut, hotărăşte Moser scurt. Nu putem să pornim în căutarea lor, dar, pentru numele Domnului, ţineţi legătura! E singura voastră şansă. Moartea ne pândeşte peste tot.

De patru ori la rând, Micuţul dispare în troienele adânci, şi ca să scoţi aşa o namilă e ca şi cum ai trage de-un cal. A patra oară, parcă înnebuneşte de furie şi izbeşte cu piciorul două cadavre.

— Ieşiţi de-acolo, imbecili morţi!.Nu blocaţi drumul pe care lupt eu!

Extenuat, Profesorul se târăşte în coada formaţiei şi sfârşeşte prin a se prăbuşi hohotind. E nevoie ca Legionarul să-l înşface la subsuoară şi să-l tragă. Dintr-o dată realizează că şi-a pierdut traista cu muniţie, în care se afla şi încărcătorul Micuţului!

— Trebuie să mă întorc! plânge el. Micuțul mă omoară dacă-i pierd muniția!

— Gura! strigă Legionarul, ținându-l cu fermitate. O să găseşti pe drum o grămadă de saci cu muniție.

Furia Micuțului împotriva troienelor de zăpadă tocmai se potolise, când află de pierderea prețioasei muniții.

— Ai aruncat-o intenționat! strigă el, întinzându-şi arătătorul jegos spre Profesor.

— Le-am pierdut! geme nefericitul.

— Pierdut! urlă namila de răsună pădurea. Pierdut! Şi asta în plin război, când ți-e mai mare dragul! Eşti nebun! Fără muniție s-a zis cu războiul! Întoarce-te şi găseşte plumbii. Cum vrei să-i ucid pe cei din față fără chestiile-alea? Iată ce înseamnă să primeşti străini printre nemți sadea! Valea, şi în cea mai mare viteză!

— Nu, spune Legionarul. Rămâne aici.

— Cum? mârâie Micuțul nedumerit. Tu spui asta, soldat de nisip! Îndrăzneşti să sabotezi al doilea război mondial? Asta-i culmea! N-aveai decât să rămâi în Sahara ta.

— Creutzfeldt, nu uita că sunt subofițer. Ordon să rămână aici. S-a înțeles?

— Aşa deci! urlă malacul, cuprins de furie. Uite că nu mai am nici un încărcător. Ei bine, păstrează-ți veneticul, n-ai decât să te duci cu el cu tot în rahatul ăla de deşert. M-am săturat de norvegieni, prefer drumurile Rusiei!

Dispare în pădure, ținând puşca sub braț ca pe-o lopată, şi-l auzim încă mult timp tunând împotriva Norvegiei, Marocului, Legiunii, lăsându-ne să credem că toate sunt vinovate de pierderea muniției.

— Cine răcneşte aşa? întreabă Moser.

— Micuțul, răspunde Porta. Probabil că a muşcat un comisar.

— Iar plutonul ăsta, Beier? M-au înnebunit de tot! Ori dispari cu ei din companie, ori îmi iau câmpii. Nu mai pot!

— Comuniştii galbeni sunt la un kilometru de aici, de cealaltă parte a minei de cărbune! răsună vocea Micuțului, în timp ce apare dintre brazi. Să-i fi văzut cum țopăiau când le-am pus plumbi pe coadă! — şi ridică deasupra capului doi saci plini. Propun să-i terminăm imediat, n-au decât o mitralieră. Îi strivim ca pe furnici!

— Du-te la naiba! urlă Moser. Asta pune vârf la toate!

—Care toate? întreabă namila.Dacă dăm peste ceva rachiu pân-acasă, am dreptul la rație dublă!

— Ascultă, spune Moser depăşit — făcând un pas spre el —, dacă mai deschizi gura o singură dată, vor fi ultimele tale cuvinte.

Micuțul se refugiază lângă Porta.

— Războiul ăsta devine tot mai nesuferit, spune el ofensat. Nici măcar nu mai poți să sporovăieşti. În curând n-o să mai avem dreptul nici să facem pipi.

Tirul artileriei devine asemănător unui tunet prelung. Pozițiile ruşilor nu sunt departe. Flăcări țâşnesc fără încetare peste copaci. Porta ridică brusc mâna cerând linişte. Semn de alarmă. Compania se adăposteşte. Explozie îngrozitoare: un tun sovietic se află la câțiva metri de noi. Flacăra de la gura lui luminează ca ziua, şi-i vedem pe artilerişti pregătind proiectilul următor.

— La naiba! şopteşte Legionarul. Calibru 38. Au nevoie de un sfert de oră ca să-l încarce. Să-i omorâm înainte să tragă, şi nici nu-şi vor da seama că le-am făcut de petrecanie. *Vive la mort!*

Oțelul se loveşte de oțel, auzim ordine scurte şi opinteli când proiectilul este adus în poziție.

— Gata? şopteşte Bătrânul, scoțând un pumnal din carâmb.

— Ca un şoim flămând, răspunde Porta, pregătindu-şi pistolul-mitralieră.

În clipa în care pleacă lovitura, o grenadă aruncată de Moser cade în mijlocul servanților şi armele noastre trosnesc în acelaşi timp. Ne repezim cu toții. Alunec pe un cadavru, îmi recapăt echilibrul şi mă rostogolesc la vale. Spinii îmi jupoaie pielea de pe față şi de pe mâini. Porta este pe urmele mele. Asemenea unui şarpe, se rostogoleşte şi trage în acelaşi timp asupra siluetelor care apar şi apoi se prăbuşesc. Micuțul se năpusteşte ca o avalanşă înhățând din zbor un ofițer rus şi strivindu-i capul de-o piatră. Înainte! Înainte! O mitralieră deschide focul asupra noastră dintr-o tranşee. O ploaie de grenade distruge cuibul

de mitralieră. Mai repede! Mai repede! Salvarea noastră depinde de această cursă împotriva morții.

Sergentul-telegrafist este lovit în ceafă, şi un jet de sânge mă stropeşte. Nefericitul strigă şi-şi pansează rana cu zăpadă, dar nu mai e nimic de făcut; are artera secționată. Doi din SS cad într-o groapă-capcană şi sunt străpunşi de baionete. Strigătele lor sunt sfâşietoare. Nici pentru ei nu mai e nimic de făcut. Gâfâind, iată-ne lângă barăcile ce servesc drept grajd.

Micuțul azvârle o grenadă printr-o uşă întredeschisă şi se aruncă la adăpost. Grenada explodează cu un zgomot înăbuşit.

— Auzi ceva? spune Porta.

— Nici măcar o muscă.

— Curios, confirmă Porta temător.

— Nu-i nimeni. Ştii bine că le aud şi respirația.

Trag o rachetă care, în cădere, luminează locul unde, practic, nu mai e nimic de văzut. Colonelul şi Bătrânul sosesc alergând.

— Ce naiba mai aşteptați? spune Moser. S-o ştergem! N-avem nici-o clipă de pierdut.

Micuțul sare şi-l ține pe loc.

— Aşteptați, domnule colonel, mi-e teamă că n-o să ne mai revedem. Din baracă a ieşit o pisică neagră.

— Asta ce vrea să spună?

— Nu ştiu, dar era neagră.

Sosesc alergând şi soldații de la intendență; nici măcar nu le ştim numele, dar i-am adunat acum trei zile dintr-un bunker în care zăceau morți de frică.

— Opriți! strigă colonelul.

Dar aceşti oameni epuizați şi-au pierdut evident mințile şi nu mai ascultă nimic, nu mai ştiu unde sunt. Încep să strige: „Tavarişci, nicht schiessen!" Ne iau drept ruşi? Cu mâinile deasupra capului, se năpustesc spre barăci.

— Opriți, opriți! strigă Moser, agitându-şi brațele.

— Nicht schiessen, nicht schiessen, tavarişci! este singurul răspuns pe care-l primeşte.

Şi iată-i în fața unei barăci deschizându-i uşa cu lovituri de picior.

— La pământ! strigă Porta cu vocea sugrumată.

În aceeaşi clipă erupe un vulcan. Totul sare în aer. Exploziile se țin lanț. Din cei de la intendență nu mai rămâne nimic.

— Doamne! murmură Moser stupefiat. Ce-a fost asta?

— Un cadou al lui Stalin, glumeşte Porta. Când te retragi, nu te-apuci să deschizi toate uşile.

— Vezi? triumfă Micuțul. Aveam dreptate cu pisica neagră! Ageamii cad ca muştele. În orice cursă. Ce prostie să te bagi în aşa ceva. Se vede de la o poştă că-i o glumă a lui Ivan.

— Acum s-o-ntindem, spune Moser.

— Încă o clipă, domnule colonel, îi răspunde Porta. Trebuie să vină cineva să vadă cine-a căzut în capcană.

— Ei sunt! strigă Micuțul trăgând, şi un grup de ruşi se prăbuşeşte sub focul lui.

— De data asta o ştergem, urlă Porta.

Adunându-ne forțele, alergăm prin zăpadă. Ruşii sunt o masă sângerândă şi unul dintre ei geme privindu-şi fără să înțeleagă propriile membre smulse. Colonelul Moser face apelul: lipsesc alți paisprezece oameni. Nu mai suntem decât şaizeci şi trei. Am pierdut peste trei sute de oameni. Descurajarea se citeşte pe fața comandantului nostru. Se joacă amenințător cu revolverul. Micuțul încearcă să-şi răsucească un fel de țigară, trage adânc un fum, păstrează mult timp fumul în gură, apoi i-o întinde lui Porta. Un fum pentru fiecare membru al plutonului 2.

Artileria bubuie, grenadele şuieră. Spre apus, întreg cerul este o mare de foc.

— Cine a spus că armata lui Ivan era în derută? întreabă Porta.

— Taci! răspunde Bătrânul. Numai la gândul ăsta ți se-ntorc mațele pe dos. .

— Dacă lucrurile continuă tot aşa, înainte de a ajunge la ai noştri, poți să ştergi

numele de Joseph Porta din catastifele armatei germane.

Profesorul, ajuns la capătul puterilor, izbucneşte în plâns la fiecare pas.

— Haide, spune Porta, nu eşti tocmai norocos pentru un venetic, dar stăpâneşte-ţi lacrimile şi stai pe lângă mine cât mai e război dacă vrei să rămâi în viaţă — şi-l îndoapă cu o jumătate de pară însiropată. Mestecă încet şi înghite sucul, care e ca ciuşca pusă sub coada calului.

Cât despre mine, sunt înghiţit de câteva ori de troiene şi ceilalţi se chinuiesc să mă tragă afară. Zăpada asta afânată e un iad. Sunt atât de epuizat, încât îi implor să mă abandoneze şi plâng mereu fără nici un motiv, asemeni Profesorului. Am ajuns cu toţii la capătul puterilor.

După un crâng de mărăcinişuri care ne sfâşie uniformele şi pielea, amestecându-ne sângele cu sudoarea, iată că ninsoarea se potoleşte. Luna pătrunde printre nori, cerul devine aproape senin, iar lumina oglindită-n zăpadă pare o adevărată minune, aşa încât ne mai uităm suferinţele. Dar lumina fantomatică ne ajută să-i vedem mai bine pe ruşi. Paşii noştri răsună în gol; ne oprim deseori să ascultăm zgomotul sinistru, de parcă am fi mărşăluit printr-o peşteră.

— Iute! repetă Bătrânul. Nu mai umblaţi ciuf şi mulţumiţi Domnului că mlaştina tară fund deasupra căreia ne aflăm este îngheţată!

Trestii de-un stat de om ne dau o vagă impresie de siguranţă, dar mlaştina se termină brusc şi iată-ne înaintea unui pâlc de case.

— *Ştoi, kto?* auzim în noapte.

O armă scuipă o limbă de foc; o salvă sfârtecă faţa soldatului Bohle.

— Înainte! strigă Moser. Foc de voie!

Totul pocneşte. Curăţăm santinelele şi compania trece la atac. Aruncăm grenade prin deschizăturile înguste ale ferestrelor, deschidem uşile cu lovituri de picior şi golim încărcătoarele în soldaţii adormiţi. Un depozit de muniţie... Fără să stea pe gânduri, Porta aruncă o grenadă drept în mijlocul lăzilor! Explozia fantastică ne proiectează afară din sat. Totul este o văpaie.

— Eşti într-adevăr cel mai mare tâmpit pe care l-am văzut! strigă Moser plin de sânge, ridicându-se cu greu de jos.

— Puţin zgomot, răspunde Porta indiferent. Comisarii or fi făcut pe ei de frică.

O bună bucată de timp înaintăm pe un drumeag îngust cu zăpada răscolită de şenile. Nimic încurajator.

— Tancuri! şopteşte Micuţul, culcându-se la pământ.

La adăpostul brazilor se vede un şir lung de T34.

— N-ar fi rău să ne rugăm Fiului Fecioarei Maria, spune Porta temător.

— E posibil, dar el n-a avut neşansa să pice într-un război mondial!

Facem un mare ocol ca să evităm tancurile. Traversăm o pepinieră de brazi şi ne trezim într-o poiană. Înaintea noastră, o culme nu prea înaltă pe care trebuie s-o învingem. Zărim pe un drum camioane ruseşti, cu farurile vopsite în albastru, îndreptându-se spre apus. Trasoarele zboară în toate părţile. Klockdorf şi Bătrânul escaladează culmea, în timp ce compania aşteaptă, fiecare ascuns pe unde poate.

— Trebuie să străpungem o poziţie a ruşilor aflată tocmai dincolo de culme, ne explică Bătrânul la întoarcere.

— La drum! ordonă Moser, schimbându-şi încărcătorul mitralierei.

Compania se desfăşoară şi alergăm îndoiţi de şale spre creastă. Rachete cu fosfor luminează terenul dându-i o lucire de moarte. Zărim clar tranşeele şi bunkerul. Trasoarele trec razant deasupra terenului sfârtecat. Scurtă oprire pentru adunare. Locotenent-colonelul Moser îşi pune mâna pe umărul Bătrânului:

— Ultimul obstacol. De data asta ajungem acasă, dar vă rog, ţineţi legătura.

— Şi răniţii?

— Ö să facem cum putem, răspunde Moser evaziv.

Înaintăm în salturi spre poziţiile inamicului. Dacă suntem descoperiţi prea devreme, suntem ca şi morţi.

— Unde naiba e Ivan? şopteşte uimit Porta.

Culcaţi în apropierea liniilor ruseşti, nu zărim în tranşee nici măcar umbra unui

soldat.

— Poziția pare totuşi a fi ținută de cineva, murmură Klockdorf nervos, strângând o grenadă în pumn.

— Acolo, la colțul pădurii, sunt avanposturile germane, şopteşte Moser.

— Atunci şi ceilalți sunt pe-aproape, şopteşte Micuțul. Se țin mereu de fundul germanilor.

Ne târâm spre tranşee în cea mai mare tăcere.

— Ah, iată-l pe Ivan, scumpul nostru Ivan. Mi-era teamă că s-a întors acasă de frica noastră! spune Porta pe neaşteptate.

Acum îi vedem. Sunt lipiți de parapetul tranşeei, camuflați sub pânze de cort albe. De necrezut că nu ne-au zărit...

— Grenade de mână, murmură Moser. Toți odată! Aruncați!

Mutarea noastră pare un adevărat atac de artilerie pentru tranşeea îngustă. Surpriză totală. Panică. Curățăm cu arma albă şi ne lansăm cât de repede ne țin picioarele în „țara nimănui". Explodează câteva mine, trupuri sfârtecațe sunt aruncate în aer. Cine? Nu se ştie. N-avem răgazul să aflăm. Focul ne arde ochii, craniile crapă asemeni cojilor de ouă. Porta şi Barcelona taie sârma ghimpată şi dăm peste un pistolar rus avansat care trage. Dintr-un salt, Porta îl răstoarnă şi-l sugrumă, dar asta ne-a costat cinci oameni, iar Stege e rănit. Îl târâm pe o foaie de cort, prea puțin sensibili la gemetele lui, traversând rulourile de sârmă ghimpată. E unul dintre puținii răniți pe care i-am putut salva, ceilalți au rămas în urmă.

Dar ruşii s-au dezmeticit. Răsună ordine, şuieră grenade, rachete luminoase urcă pe cer cu sutele. Ne îngropăm în zăpadă cât de adânc putem. Să continuăm sub lumina asta înseamnă moarte sigură.

Cât am stat aşa? Luni, zile, ore? Am fi rămas cu gura căscată dacă ne-ar fi spus cineva că au trecut doar câteva minute. Furioşi, ne îngropăm şi mai adânc. Mă întorc spre cel de lângă mine să-l ajut, dar nu mai găsesc decât o masă sângerândă. Cu o clipă în urmă era acolo şi glumea. Tocmai el a fost lovit. Auzeam cum se apropia un proiectil de 80, grenadă de mortier. Acum trag cu Katiuşele şi pământul se ridică asemenea unui zid în fața şi in urma mea.

Moser se repede înainte, Legionarul îl urmează, dar este aruncat înapoi de o limbă de foc. Urlă, îşi duce mâinile la ochi şi văd cum sângele i se prelinge printre degete. Mă arunc spre el, îl apuc de picioare şi-l trag într-o pâlnie de obuz. A rămas fără jumătate din față.

— Nu mai văd! geme el. Sunt orb. Dă-mi revolverul.

— Glumeşti! Ochii tăi n-au nimic, eu i-am acoperit cu un pansament. Ai rămas fără obrazul drept, asta o să te coste două luni de spital. Bafta prostului!

Nu mă crede.Trebuie să ridic un colț al pansamentului salvator şi să-l asigur că vede, dar îi şterpelesc revolverul. Răniților le trec prin cap cele mai ciudate gânduri.

— Înainte! strigă Moser.

Strâng mâina Legionarului ca să alergăm unul lângă altul. Lângă noi tropăie Profesorul, care şi-a pierdut puşca-mitralieră şi se teme de Consiliul de război. Şi aud sosind şuieratul ucigaş... Reuşesc să mă arunc cu Legionarul într-o gaură adâncă, dar Profesorul este mult prea absorbit de pierderea armei ca să audă la timp şuierul grenadei. Brațul îi este smuls şi cade lângă el. Uimit, îl ridică, fără să înțeleagă că tot sângele din jur îi țâşneşte din umăr. Improvizez un garou din cureaua măştii de gaze şi-i pun sulfamidă pe rană. Nu simte nimic, spune el, în timp ce-i chem pe ceilalți, dar nimeni nu mă aude. Trebuie să car doi după mine. Să sperăm că nu dau peste ruşi, căci înainte de a putea să-mi folosesc arma voi fi mort de o sută de ori.

Dintr-o dată, Profesorul începe să urle înfiorător. Anestezia şocului s-a risipit şi suferă ca un blestemat în iad. Iată-l măcar acum preocupat şi de altceva decât de grijile regulamentare! Dacă va fi întrebat ce s-a întâmplat cu arma lui, va putea spune că a dispărut cu braț cu tot. Nici cel mai dur Consiliu de război n-ar putea dovedi contrariul. O fi departe ziua în care or să ne ceară să aducem şi puşca şi brațul? Porta pretinde că pierderea unui membru va fi socotită un sabotaj. Nu-i imposibil. Dacă îți pierzi un braț, nu mai eşti bun de nimic, dar cu amândouă picioarele amputate poți servi patria într-un tren al intendenței, cu frumoase proteze în loc de picioare. Prusacii au sergenți-instructori care fac minuni cu invalizii.

Proiectilele de 104 urlă chiar deasupra capetelor noastre, ca o mie de tamburine într-o pivniță adâncă. Un grup care aleargă înainte dispare într-o flacără violentă. Gheizere de zăpadă şi pământ se ridică cenuşii deasupra terenului. Porta se agață în sârma ghimpată, trăgându-l pe Stege după el, apoi, dintr-o dată, scoate un țipăt! Scapă automatul, îşi pune mâinile pe pântec şi se prăbuşeşte înainte. Porta! Camaradul meu! Probabil că-i mort căci a căzut într-o poziție ciudată, contorsionată, cu unul dintre picioare răsucit. Bătrânul se apropie şi el însoțit de Micuțul. Mulțumesc Domnului! Porta deschide ochii.

— Am picat pe loc! Unde m-a lovit?

— La picior, spune Bătrânul cu blândețe.

— Picior? se arată Porta uimit. Mă dor pieptul şi pântecul. Schije, fără nici o îndoială.

Bătrânul, îngrijorat, îi taie uniforma. Nici o urmă pe burtă sau pe piept.

— Nu mă gâdila, nu suport! surâde Porta.

Degetele pricepute ale Bătrânului aleargă pe corpul prietenului nostru. Mă priveşte şi priveşte şoldul lui Porta. Arată rău. Folosim toate pansamentele ce ne-au rămas.

— Merge?

E colonelul, care sare în adăpostul nostru şi-l descoperă pe Porta. Tace, buzele-i tremură, şi-l simțim în pragul unei crize de nervi. Aruncă arma şi mângâie chica roşcată.

— Nu-i grav, camarade. Spitalul şi garnizoana tot restul războiului. Cum ajungem, te propun pentru Crucea de Fier, iar dacă vrei, o să devii ofițer.

— Mulțumesc, domnule colonel, spune Porta surâzând. De acord cu Crucea, dar garnizoana nu-i de mine. Ce s-ar alege din plutonul 2 fără mine?

Mă târăsc să-i caut pe Legionar şi pe Profesor.

— Şi ei! geme Moser. O să rămână vreunul dintre noi în viață?

Pornim. Micuțul îl cară în spate pe Porta, Bătrânul îl trage pe Stege. Moser îl ia pe Profesor, iar eu pe Legionar. Făcusem deja o bucată de drum, când realizez că mi-am uitat puşca-mitralieră! Imposibil să te întorci fără arma. Mult prea periculos! Să-ți pierzi o mână, se mai iartă, dar arma te poate costa capul... Îi părăsesc pe Legionar şi pe Barcelona şi mă târăsc înapoi printre barierele de sârmă ghimpată.

Dintr-o dată, mă întreb unde sunt? Nu asta-i direcția... probabil că am greşit drumul. Mă cutremur, nervii îmi cedează de parcă aş fi un recrut. Mă aflu într-un câmp de mine! Chiar in fața mea, zăresc firele... una singură dacă explodează, şi vor urma cu zecile, în lanț... Îngheț de frică. Dacă ating unul din aceste fire, nu mai rămâne nimic din mine. Şi, contrar voinței, o rugăciune urcă spre Cer. Încet, încet, mă retrag. Jumătate din manta rămâne agățată în sârma ghimpată, trag de ea şi sunt gata să răsuflu uşurat, când realizez că stau lângă o groapă-capcană. Cadoul lui Stalin. O lucire de oțel... În fundul gropii, baionetele ațintite... Dacă aş fi căzut, m-ar fi sfârtecat.

Mă trag înapoi şi nu după mult timp mă pierd într-un baraj de sârmă ghimpată. Mulțumită Domnului şi mulțumită lui Porta, am cleştele la mine, dar dacă este sub tensiune? Dacă da, o să dispar într-un fulger orbitor... Cu ochii închişi, tai firul, care pocneşte şi-mi zgârie fața, dar eu tot nu ştiu unde sunt. Unde-i faimoasa pâlnie de obuz? Unde să găsesc o armă? Mă învârtesc în jurul cozii. Aştept un minut ca să-mi calmez nervii şi să observ cu ce se mai ocupă artileria, dar e greu de ghicit.

Pe neaşteptate, o mitralieră „Maxim" trosneşte la câțiva metri de mine. Încă puțin şi săream într-un cuib de ruşi, cum li se întâmplă deseori soldaților pierduți în „țara nimănui". Sunt la capătul puterilor, gata să renunț! Printr-o minune, acolo, sub ochii mei, o puşcă-mitralieră. Chiar dacă nu-i a mea, cel puțin e asemănătoare. Ca să fiu sigur, o pipăi atent. Cum să cred că sunt salvat?

O oră mai târziu, am parte de scandalul făcut de Moser.

— Doamne Dumnezeule, pe unde-ai fost? Încă puțin şi te dădeam dispărut.

Suport scandalul cu un calm perfect. Nu vom fi peste câteva clipe la ai noştri? Se disting deja liniile germane la liziera pădurii. Nu mai e mult, dar Porta şi-a pierdut cunoştința. În loc de atele, i-am legat piciorul de o armă. Legionarul, mort de sete, cere de băut; îl ajut să topească în gură puțină zăpadă.

— Haidem! spune Moser. E capătul drumului.

Klockdorf se ridică primul. Aleargă alături de camaradul său, cel căruia îi plac atât de mult oamenii spânzurați. Parcă zboară... Iată-i aproape de țintă. Dar Klockdorf nu va atinge

niciodată tranşeea germană. Se năpusteşte într-un câmp de mine. Un vulcan! Corpul lui este aruncat în aer, cade pe alte mine şi le detonează. Camaradul său moare cu amândouă picioarele amputate pierzând tot sângele înainte ca noi să-l putem salva.

Acum, germanii încep şi ei să tragă. Grenadele şi mitralierele lor mai seceră o duzină dintre oamenii noştri.

Mă pregătesc să sar peste o groapă, dar primesc un pumn în stomac. Mă rostogolesc ca un titirez şi mă prăbuşesc. Ce s-a întâmplat? Nu-mi dau seama de nimic. Mă înăbuşe o furie nebună împotriva imbecilului care mi-a făcut-o. Brusc, o durere ascuțită, o lovitură de cuțit în pântece...

— Ce ai? se apleacă Bătrânul peste mine. De ce te trânteşti în drumul meu?

— Cred că m-au lovit, spun îngrijorat.

— Fii mândru că eşti rănit de un glonț german şi stai aici liniştit. Să nu-ți fie frică, venim să te căutăm după ce stabilim legătura cu ai noştri. O jumătate de tonă de zăpadă şi de pământ sunt gata să mă îngroape. Nu departe de mine, a căzut o ploaie de grenade.

— Unde m-au lăsat vitele astea? Doamne, cât sunt de obosit!

— Norocul tău că a fost doar un glonț de puşcă german. Ai scăpat de unul exploziv. N-are rost să te plângi.

— Uşor de spus, dar mă doare ca pe-un câine. Eşti sigur că nu-i altceva? Mă doare tot spatele.

— Poate s-a oprit într-un os. Ai grijă şi nu mânca zăpadă. Cu un glonț în burtă, ştii că n-ai voie nici să bei, nici să mănânci.

Îl văd cum îmi ia revolverul, prevăzător.

— Nu, dă-mi-l! îl implor. Dacă vin ruşii nu vreau să cad în mâinile lor.

Bătrânul se gândeşte puțin, mi-l înapoiază şi mi-l pune în mână ațintit spre marginea gropii. E cea mai bună poziție dacă sare cineva aici. Cred că se pregăteşte un atac de ambele părți. Iar eu rămân singur, singurel în „țara nimănui", între pozițiile ruşilor şi cele ale germanilor. Unde or fi Porta, Micuțul şi Stege, Legionarul şi ceilalți răniți? Bătrânul a spus că ne va lăsa aici şi va veni să ne caute mai târziu, ceea ce-i absolut rezonabil. Mitralierele germane ne apără, şi mai ales nu riscăm să fim împuşcați de-ai noştri.

O durere arzătoare mă străbate din loc în loc, frica mă face să bat câmpii şi-mi dau seama că strâng puternic revolverul în mână.

— *Job tvoie mati!* aud nu departe de locul în care mă aflu.

Cineva râde! Încerc să mă acopăr cu zăpadă, dar cât e de greu! Cea mai mică mişcare îmi provoacă dureri îngrozitoare. Pipăindu-mi burta, îmi retrag mâna plină de sânge. Arăt ca un mort... Printre pleoape zăresc o bonetă şi doi ochi oblici care mă privesc. Aruncă zăpadă peste mine. Dacă groapa n-ar fi fost atât de adâncă, mongolul m-ar fi străpuns cu baioneta, chiar şi numai să se distreze! îl aud cum se târăşte.

— *Niet ghermanski.*

— *Job tvoie mati,* spune un altul.

— *Bâstree, bâstree!* urlă o voce poruncitoare.

Puțin după aceea, cineva urlă lung şi jalnic. Pare a fi tot un glonț în burtă. E un rus. O mitralieră germană latră în rafale scurte. Deodată, îl văd pe Bătrânul, care se lasă să alunece lângă mine, mă ridică de ceafă şi mă împinge înainte ca pe-un sac de făină.

Văd alergând bocanci cenuşii, apoi bocanci negri, nemțeşti. O grenadă cutremură pământul sub mine, un glonț îmi găureşte casca. Unde-am ajuns? În tranşeea germană. Ca prin vis, zăresc un infanterist care apropie o ploscă de buzele mele. Sunt gata să beau, dar mâna Bătrânului o dă la o parte.

— Glonț în stomac, atâta îi spune sergentului de stat-major.

— Ah, bine, face cătana bătrână, trecută prin primul război mondial şi printr-o altă înfrângere.

Brancardele noastre sunt duse într-un bunker în care comandantul regimentului de infanterie vine să strângă mâna fiecăruia şi să împartă țigarete „Juno".

— V-am luat drept ruşi, îi spune uimit lui Moser un locotenent destul de bătrâior.

— Ce mai contează! răspunde Moser generos. Habar n-am cum de-am ajuns aici. Venim din infern.

La postul de prim-ajutor, Bătrânul şi Barcelona ne strâng mâna prietenos, înainte de a

fi evacuați. În acelaşi timp, colonelul Moser îşi aprinde o țigară şi aruncă o privire peste parapetul tranşeei, urmărind obosit o rachetă luminoasă. Soarele se pregătea să răsară în spatele tranşeei sovietice; gheața strălucea în frumoasa dimineață de iarnă. N-a auzit pocnetul sec, n-a simțit schija de grenadă care i-a smuls fața. Mâinile lui au lăsat încet pistolul-mitralieră şi corpul i s-a aplecat. O altă grenadă l-a acoperit cu zăpadă.

— Chiar înainte de a veni încoace, l-am văzul murind pe comandant, spune Micuțul în trenul sanitar. Ei bine, nu voia să ne mai vadă; dorința i-a fost îndeplinită.

— Ăsta-i războiul, prietene, răspunde Legionarul.

— Îmi promisese Crucea de Fier, spune Porta, al cărui picior se leagănă în ritmul mişcării, trenului. Atâta pagubă!

—Doctoraşul nu vrea să-mi taie labele, continuă Micuțul, arătându-ne pansamentele uriaşe. O să trebuiască s-o iau de la capăt şi să merg toată viața. N-am altă soluție!

— Iar eu am un şarpe în burtă, spun, arătându-le drena ce-mi iese din rană.

Cât despre Profesor, el plânge. Îl înnebuneşte gândul de a se întoarce în Norvegia ciung, aşa că doctorul i-a promis să-l trimită la cazarma pentru recruți, dar nu-i vine să creadă. Suntem debarcați în gara Lemberg ca să ne refacem în Polonia, înainte de întoarcerea în Germania.

— De unde veniți? întreabă o infirmieră dințoasă.

— De la Moscova, rânjeşte Porta insolent, dar a trebuit să bat drumul până aici ca să văd cea mai grasă infirmieră din lume!

— O. să mă plâng! declară grăsana, ofensatâ.

— O să-ți dau scula mea să scrii cu ea! continuă Porta, izbucnind în râs.

Şi trase o băşină răsunătoare ce pune punct campaniei noastre în Rusia.

****